

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

کتاب همراه هنرجو

رشته معماری داخلی

گروه هنر

شاخه‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش

پایه‌های دهم، یازدهم و دوازدهم

دوره دوم متوسطه

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

۲۱۰۶۰۶

کتاب همراه هنرجو (رشته معماری داخلی) -
 سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
 دفتر تالیف کتاب‌های درسی و حرفه‌ای و کارداش
 ناهید صادقی پی، امیر نظری، مهدی پور امین، پرستو آریانزاد، حسین
 خان محمدی، ملک طباطبائی زواره، محمدعلی خان محمدی،
 محمدعلی تاجیک، فرنوش دیاغیان، غلامرضا جاپاقی (اعضای گروه
 تألیف بخش تخصصی) - احمد رضا دور اندیش، ابراهیم آزاد، مهدی
 اسماعیلی، محمد کفاشان، حسن آقابابایی و افسار بهمنی (بخش
 مشترک)

اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
 جواد صفری (مدیر هنری) - رضوان جهانی فریمانی (صفحه‌آرا)
 تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و
 پرورش (شهید موسوی) تلفن: ۸۸۳۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، دورنگار:
 کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب‌گاه: www.irtextbook.ir و www.chap.sch.ir
 شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران-کیلومتر ۱۷ جاده
 مخصوص کرج- خیابان ۶۱ (دارو پخش) تلفن: ۰۴۹۸۵۱۶۱-۵

دورنگار: ۰۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۱۳۹-۳۷۵۱۵
 شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»
 سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ اول ۱۳۹۷

نام کتاب:

پدیدآورنده:

مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف:

شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف:

مدیریت آماده‌سازی هنری:

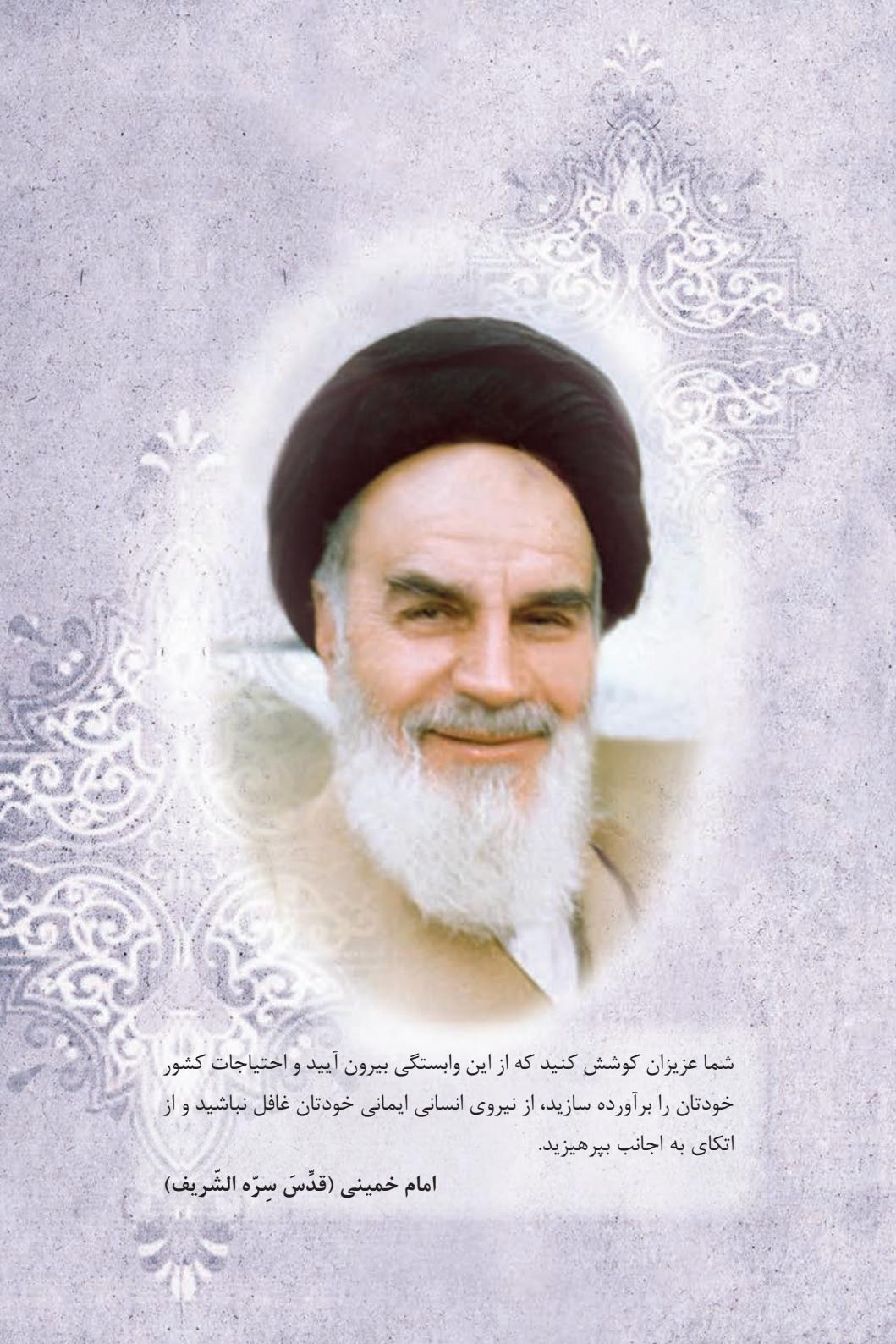
شناسه افزوده آماده‌سازی:

نشانی سازمان:

ناشر:

چاپخانه:

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی
 آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن
 به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس،
 تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل
 و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان منوع است و متخلفان تحت پیگرد
 قانونی قرار می‌گیرند.

شما عزیزان کوشش کنید که از این وابستگی بیرون آید و احتیاجات کشور خودتان را برآورده سازید، از نیروی انسانی ایمانی خودتان غافل نباشد و از اتکای به اجانب بپرهیزید.

امام خمینی (قدّس سرّه الشّریف)

فهرست

۱	.....	کلیات
۱۵	.....	اصول، قواعد، مقررات و آیین نامه ها
۱۸۱	.....	اصطلاحات تخصصی و منابع یادگیری
۲۱۷	.....	ابزار و تجهیزات
۲۴۵	.....	ایمنی، بهداشت و ارگونومی
۲۷۱	.....	شاپیستگی های غیرفنی
۳۰۳	.....	شاپیستگی های پایه فنی
۳۳۳	.....	فهرست منابع و مأخذ

فصل ۱:

فصل ۲:

فصل ۳:

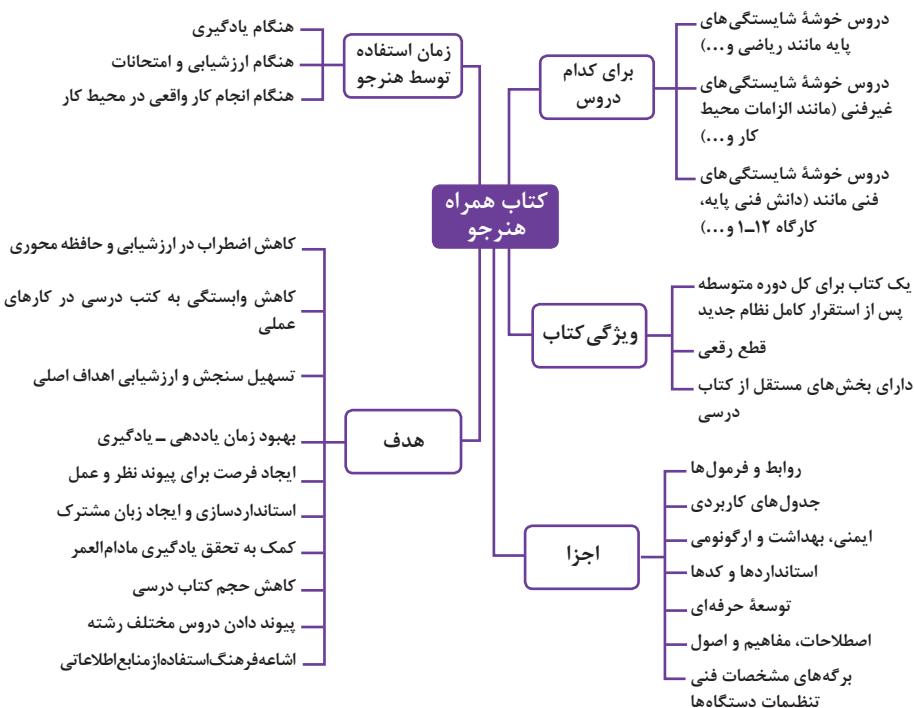
فصل ۴:

فصل ۵:

فصل ۶:

سخنی با هنر جویان عزیز

هنرجوی گرامی کتاب همراه از اجزای بسته آموزشی می‌باشد که در نظام جدید آموزشی طراحی، تألیف و درجهت تقویت اعتماد به نفس و ایجاد انگیزه و کاهش حافظه محوری در نظر گرفته شده است. این کتاب شامل بخش‌های:
۱- اصول، قواعد، مقررات و آیین‌نامه‌ها ۲- اصطلاحات تخصصی و منابع یادگیری ۳- ابزار و تجهیزات ۴- اینمنی،
بهداشت و ارگونومی ۵- شایستگی‌های غیرفنی عزیزشانی ایجاد شده است.
تصویر زیر اطلاعات مناسبی در خصوص این کتاب به شما ارائه می‌دهد:

استفاده از محتوای کتاب همراه هرجو در هنگام امتحان و ارزشیابی از تمامی دروس شایستگی ضروری است.

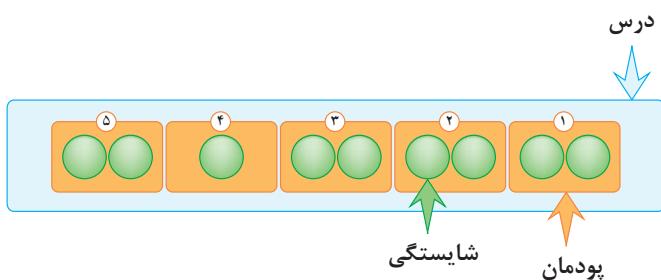
سازماندهی محتوای کتاب حاضر به صورت یکپارچه برای سه سال هنرستان تدوین شده است. بنابراین تا پایان دوره متوسطه و در تداوم آن استفاده در محیط کار واقعی، در حفظ و نگهداری آن کوشش باشد.
دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش

دروس شایستگی در رشته‌های فنی و حرفه‌ای

عنوانین دروس شایستگی در رشته‌های فنی و حرفه‌ای

- دروس شایستگی پایه:
  - ۳ ریاضی ۱و۲
  - ۴ زیست‌شناسی
  - ۵ شیمی
  - ۶ فیزیک
- دروس شایستگی غیرفنی:
  - ۱ الزامات محیط کار
  - ۲ کارگاه نوآوری و کارآفرینی
  - ۳ کاربرد فناوری‌های نوین
- دروس شایستگی های فنی:
  - ۱ دانش فنی پایه
  - ۲ دانش فنی تخصصی
  - ۳ شش کارگاه تخصصی ۸ ساعته در پایه‌های ۱۰و۱۱و۱۲
  - ۴ مدیریت تولید
  - ۵ اخلاق حرفه‌ای
  - ۶ کارآموزی

ساختار دروس فنی و حرفه‌ای

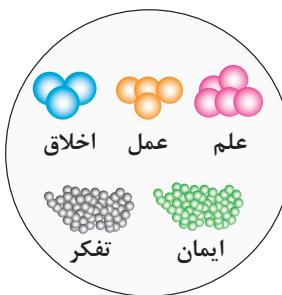
- هر درس شایستگی، شامل ۵ بودمان است که هر بودمان نیز شامل ۱ یا ۲ شایستگی (واحد یادگیری) می‌باشد.
- در دروس کارگاهی هر بودمان معرف یک شغل در محیط کار است.
- ارزشیابی هر بودمان به صورت مستقل انجام می‌شود و اگر در بودمانی نمره قبولی کسب نگردد تنها همان بودمان مجدداً ارزشیابی می‌شود.

آموزش و تربیت بر اساس شایستگی

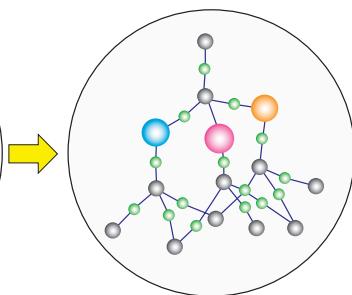
آموزش و تربیت بر اساس شایستگی

- انجام دادن درست کار در زمان درست با روش درست را شایستگی گویند.
- به توانایی انجام کار بر اساس استاندارد نیز شایستگی گویند.
- شایستگی بایستی بر اساس تفکر، ایمان، علم، عمل و اخلاق باشد.
- در انجام کارها به صورت شایسته بایستی به خدا، خود، خلق و خلقت همزمان توجه داشت.
- انواع شایستگی عبارت است از: عمومی، غیرفنی و فنی (پایه و تخصصی)
- هدف آموزش و تربیت کسب شایستگی ها است.
- جهت درک و عمل برای بهبود مستمر موقعیت خود، باید شایستگی ها را کسب کرد.
- همواره در هدف گذاری، یادگیری و ارزشیابی، تأکید بر کسب شایستگی است.

عناصر (اجزاء)

شایستگی (کل)

اجزا و عناصر به صورت جداگانه
شایستگی نیست

شایستگی ترکیبی از عناصر و اجزا است

کلیات

- اعتلای سطح فرهنگ و شایستگی های پایه عمومی و پرورش ملکات و فضائل اخلاقی و بینش سیاسی و اجتماعی و تربیت یکپارچه عقلی، ایمانی، عملی و اخلاقی دانش آموز.
- ترویج و تقویت فرهنگ کار، تولید، نوآوری و کارآفرینی در کشور.
- تربیت نیروی انسانی متخصص، ماهر و کارآمد مناسب با نیازهای بازار کار (فعلی و آتی) در سطوح ابتدایی و میانی مهارت مبتنی بر چارچوب صلاحیت حرفه ای ملی و عدالت آموزشی.
- فراهم نمودن شرایط هدایت و راهنمایی شغلی- تحصیلی هنرجویان برای سطوح بالاتر صلاحیت حرفه ای.

اهمیت و ضرورت گروه فرهنگ و هنر

شکوفایی و رشد و بالندگی هر سرزمهینی در دوره های گوناگون و استگی بسیاری به شکل گیری تمدن آن دارد و تمدن ها نیز وامدار فرهنگ و هنر مردمان خویشند. از این رو توسعه و آموزش در زمینه فرهنگ و هنر نه تنها در قوام و استواری تمدن کشور مهم است بلکه زمینه گسترش فعالیت های اقتصادی را نیز به گونه ای شایسته فراهم می آورد. با وجود سابقه کهن و دیرینه هنر در کشور عزیzman ایران و درآمیختگی آن با فرهنگ اصیل اسلامی برای رساندن پیام های ناب این دین الهی ضروری است، هنرمندان متعهدی در این جامعه رشد یابند. از طرفی بر اساس اهداف مصوب شورای عالی آموزش و پژوهش شناخت، پژوهش و هدایت ذوق و استعدادهای مختلف هنری و زیبایی شناسی، شناخت زیبایی های جهان آفرینش به عنوان مظاہر جمال الهی ... و نیز تأکید اسناد بالادستی دیگر که بر توان خلق آثار هنری، قدردانی از آثار و ارزش های هنری ... توصیه دارند برنامه ریزی و اجرای بخشی از این اهداف بر عهده دفتر برنامه ریزی و تألیف آموزش های فنی و حرفه ای و کارداش است. این دفتر بنا به سهم خود در عرصه های مختلف هنری که از بازار کار بیشتری برخوردار بوده و در حال رشد می باشند، اقدام به برنامه ریزی و اجرای رشته های گوناگون هنری در مقطع متوسطه دوم نظام جدید نموده است.

اهمیت و ضرورت گروه هنر و رشته تحصیلی معماری داخلی

- یکی از اصلی ترین نیازهای بشر تهیه مسکن و سرپناه بوده که در مراحل مختلف تاریخی و رشد اجتماعی به ترتیب به نیازهای امنیت، کارایی و زیبایی پاسخ داده است.
- مسکن انسان های نخستین او را از بلایای طبیعی، جانواران درنده و شرایط نامساعد جوی در امان نگه می داشته است.
- مناسب بودن کاربرد مسکن از نظر اندازه و شکل و فرم این فضا را با انتظارات بشر هماهنگ ساخت. توجه به جمال و حسن زیبایی ها و مشغولیت های ذهنی او هم زمان با رفع اولین نیاز بشر شکل گرفت به طوری که بر روی دیواره داخلی اولین پناهگاه طبیعی انسان نقاشی هایی از آمال، ذهنیات و تجربیات او جلوه گر شدند. تهیه و ساخت فضاهای مورد نیاز در ابتدا توسط شخص انجام می گرفته اما به تدریج با رشد تکنولوژی و کسب تجربه افراد در این زمینه خاص، نیاز به انتقال تجربه و آموزش به دیگران و نسل های بعدی ضرورت پیدا کرد.
- امروزه نیز طراحی و ساخت مسکن و فضاهای مناسب مورد نیاز توسط افرادی با تجربه و دانش

آموخته در این حوزه صورت می‌گیرد. ساماندهی و مدیریت فضاهای داخلی این ساخت و سازها با توجه به معماری پایدار (اقتصاد و ارکان اصلی آن، اجتماعی و زیست محیطی) تربیت افرادی متخصص با اطلاعات کافی و بهروز و مناسب با ارزش‌های دینی و فرهنگی کشور را ضروری می‌سازد. این افراد علاوه بر ارتقای کیفیت زندگی خصوصی و اجتماعی افراد در مدیریت منابع و حفظ و نگهداری محیط زیست مؤثر خواهند بود.

با توجه به ارائه آموزش رسمی در شاخه فنی و حرفه‌ای، رشتۀ معماری داخلی و به تبع آن نبود کارگر ماهر و تکنسین‌های حوزه معماری داخلی، تربیت هنرجویان مستعد را در این رشتۀ ضروری می‌نماید.

پژوهش و برنامه‌ریزی‌های انجام شده در این زمینه آمار مشاغلین حوزه معماری داخلی مرکز آمار ایران رشد صعودی اشتغال را در این زمینه پیش‌بینی می‌کند.

منشور اخلاقی رشتۀ

من.....، با آگاهی کامل از نقش و تأثیر فعالیت‌های پژوهشی خود در سازندگی و توسعه پایدار جهان، رفاه و آسایش انسان، حفظ جهان هستی از آلودگی‌های زیست محیطی و تأمین شادی پایدار و دراز مدت خود و دیگران، اینک که فعالیت‌های مهندسی خود را آغاز می‌کنم به پروردگار جهان و انسان سوگند یاد می‌کنم:

- ۱ همواره در سراسر زندگی شغلی، حرفه‌ای و اجتماعی خود بدین سوگند وفادار باشم.
- ۲ به انسان، به عنوان یک موجود صاحب خرد و شگفت‌انگیزترین پدیده آفرینش بیاندیشم، صدیق و واقعیت‌بازم و به هیچ اقدامی که به انسان و انسانیت آسیب رساند مباردت نورزم.
- ۳ دانش و تجربه خود را که میراث مشترک بشری است مغتنم بدانم و بکوشم تا آن را به روز نگه دارم در حد توان خود به گنجینه دانش و تجربیات سودمند بشری بیفزایم.
- ۴ ایران زادگاه من است و در آن بپورده شده‌ام. کوشش خواهم کرد تا دین خود را به سرزمینم، مردمانم، نیاکانم و آیندگانم ادا کنم.
- ۵ در طول زندگی حرفه‌ای خود تلاش کنم تا نقش مؤثری در توسعه پایدار کشورم داشته باشم.
- ۶ در حد توان به مرکز علمی که مربی علمی، فنی و هنری من است و به کسانی که پس از من در این جایگاه قرار خواهند گرفت، خدمت کنم.
- ۷ سرمایه‌های هستی چون ماده، انرژی محیط زیست و نیروی کار را سرمایه‌های تمام بشر بدانم و در حفظ، کاربرد درست و بهسازی آنها کوشش کنم.
- ۸ در تمام فعالیت‌های حرفه‌ای خود صداقت، دقت، نظم، عدالت، سرعت عمل حفظ منافع اجتماعی و حقوق دیگران را مراحت کنم و سلامت، ایمنی و آینده انسان‌ها را در نظر داشته و نسبت به آنان مهربان، دلسوز و متعهد باشم و همواره سود خویش را در منافع همگان جست‌وجو کنم، رشه خواری و دیگر رذائل اخلاقی را طرد سازم و ارزش مادی رحمات خود را در حد معقول و معارف طلب کنم.
- ۹ در همه کوشش‌های فعالیت‌های حرفه‌ای خود از دانش روز و آخرین یافته‌های علمی و فنی آگاه شوم و آنها را با ابتکار و نوآوری در طراحی، برنامه‌ریزی و اجرا به کار بندم.
- ۱۰ در تمام فعالیت‌های حرفه‌ای خود استانداردهای حرفه‌ای را مراحت کنم و کار را تنها در حیطه دانش و توانایی خود پیذیرم و تنها مدارکی را تصدیق کنم که به آنها احاطه کامل دارم. در مواردی که منع قانونی و حق مالکیت اختصاصی وجود ندارد، دانش خود را آزادانه و به صورت رایگان منتشر سازم و در اختیار دیگران بگذارم.

- ۱۱** در انجام وظایف محوله، فردی متعهد، مسؤولیت پذیر، مشارکت پذیر و رازدار باشم.
- ۱۲** محیطی پر از محبت و صفا و عشق و علاقه به خدمتگزاری بی‌ریا به مردم و وطنم را به وجود آورم و همکاران خود را بدون توجه به ملیت، نژاد، مذهب، جنسیت، سن و عقیده دوست بدارم و ارزش‌های انسانی را در خود و در آنان پرورش دهم.
- ۱۳** در فعالیت‌های حرفه‌ای خود همیشه فردی متواضع باشم، موفقتی‌های بهدست آمده‌ام را علاوه بر سعی و کوشش خود مرهون تلاش همکاران و نظام آفرینش بدانم و از آنان قدردانی و سپاسگزاری کنم.
- ۱۴** در تمامی فعالیت‌های حرفه‌ای خود جویا و پذیرای نقد و اظهار نظر صادقانه همکاران باشم، خطاهای خود را اصلاح کنم و برای همکاری گروهی و نقش دیگران ارزش قائل باشم و از لطمۀ زدن به حیثیت، شهرت، دارایی یا اشتغال دیگران پرهیز و از اقدامات بدخواهانه برای آنان خودداری کنم.
- ۱۵** از کوشش‌های فرهنگی و فعالیت‌های اجتماعی که به منظور توسعه رفاه عمومی انجام شود استقبال و در آنها شرکت کنم.
- ۱۶** مشوق همکارانم به رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای و وجودان حرفه‌ای باشم.
- ۱۷** کمر همت می‌بنم تا مؤثرترین خدمت بی‌ریا را با عشق ورزی بی‌چشم‌داشت و پرهیزکاری کامل به نیازمندترین افراد ارائه دهم و به واسطه آن به بالاترین درجه شادی دست یابم.

امضا   تاریخ

ویژگی‌های دانش آموزان ورودی به رشته معماری داخلی

- ❖ علاقه به تحصیل در رشته معماری داخلی؛
- ❖ توانایی‌های شناختی (درک فضا، توصیف فضا، بیان ترسیمی و طراحی)؛
- ❖ توانایی ادراکی (تعیین موقعیت خود و کاربر در محیط و فضای طراحی، درک مقیاس فضا و وسائل)؛
- ❖ توانایی روان حرکتی (هماهنگی ذهن و اعضای حرکتی برقراری هماهنگی بین توان فیزیکی و شناختی)؛
- ❖ توانایی فیزیکی (قوت جسمانی، تعادل جسمی)؛
- ❖ توانایی حسی (توانایی دیدن اشیا در نزدیک و دور، توانایی تشخیص دقیق رنگ‌ها)؛
- ❖ مهارت‌های پایه (صحبت کردن، ترسیم، نوشت‌ن، گوش دادن فعال، درک مطلب).

شاخص‌های غیر فنی در رشته معماری داخلی

- ۱** کار با داده‌ها و اطلاعات
- ۲** به کارگیری فناوری مناسب
- ۳** ارتباط مؤثر

- ۴ کار تیمی
- ۵ اخلاق حرفه‌ای
- ۶ مستندسازی
- ۷ مدیریت منابع
- ۸ مدیریت کار و کیفیت
- ۹ مسئولیت‌پذیری و تعهد کاری
- ۱۰ جمع آوری اطلاعات
- ۱۱ یادگیری مادام‌العمر
- ۱۲ مذاکره
- ۱۳ درستکاری
- ۱۴ احترام گذاشتن به ارزش‌های دیگران

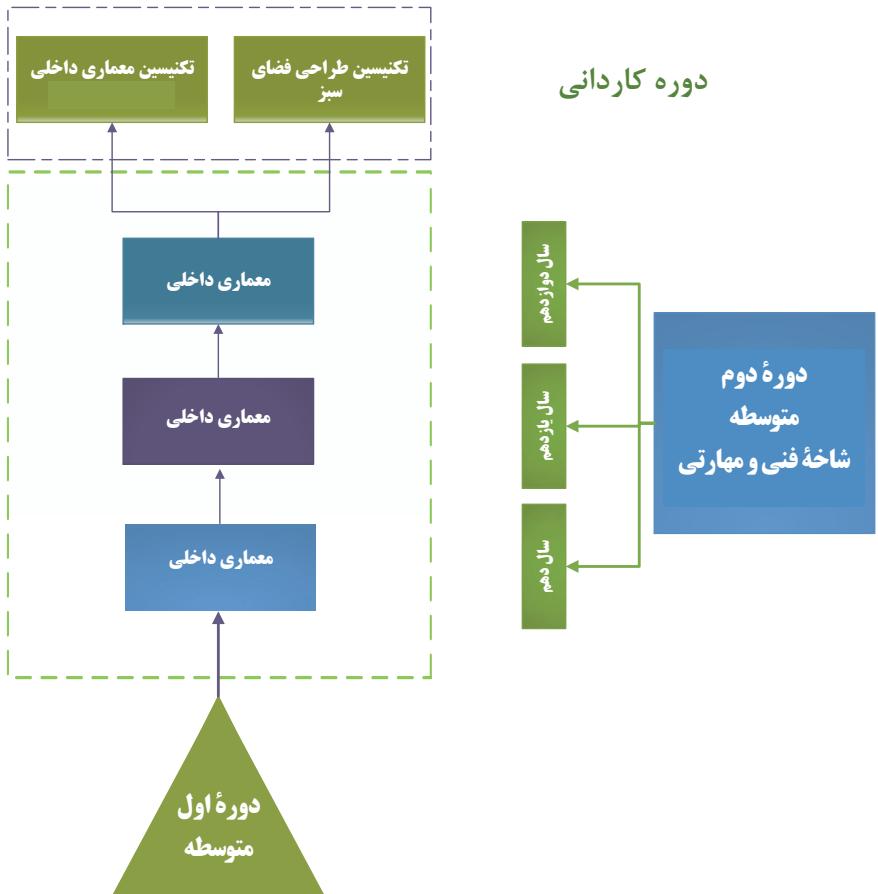
صلاحیت‌های حرفه‌ای هنرآموزان رشته معماری داخلی

- ❖ هنرآموز باید حداقل دارای مدرک کارشناسی مرتبط با رشته معماری داخلی باشد.
- ❖ مدارک حرفه‌ای
- ❖ گذراندن دوره‌های تخصصی معماری داخلی.
- ❖ گذراندن دوره‌های ضمن خدمت روش‌های تدریس و مهارت‌های حرفه‌آموزی تجربه کاری.
- ❖ داشتن حداقل ۲ سال سابقه کار حرفه‌ای مرتبط یا فارغ‌التحصیل رشته‌های تربیت دبیر فنی.

گواهی نامه‌های شغلی

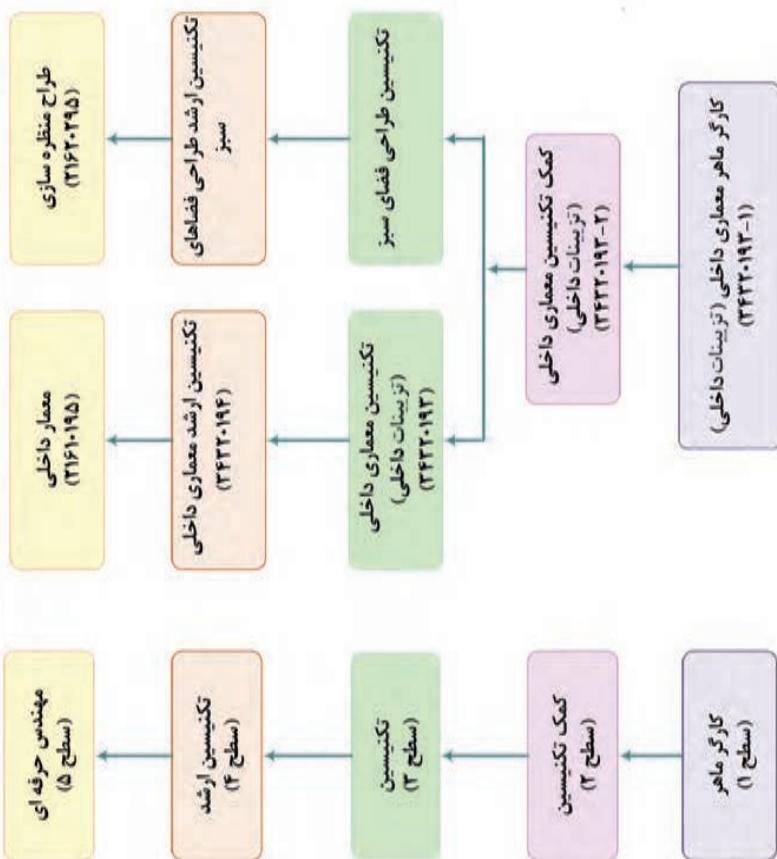
- ❖ دیپلم معماری داخلی
- ❖ فوق دیپلم معماری داخلی
- ❖ کارشناسی معماری داخلی
- ❖ کارشناسی ارشد معماری داخلی

مسیرهای هدایت تحصیلی در رشته و گرایش در دوره کارданی

مسیر توسعه حرفه‌ای رشته معماری داخلی

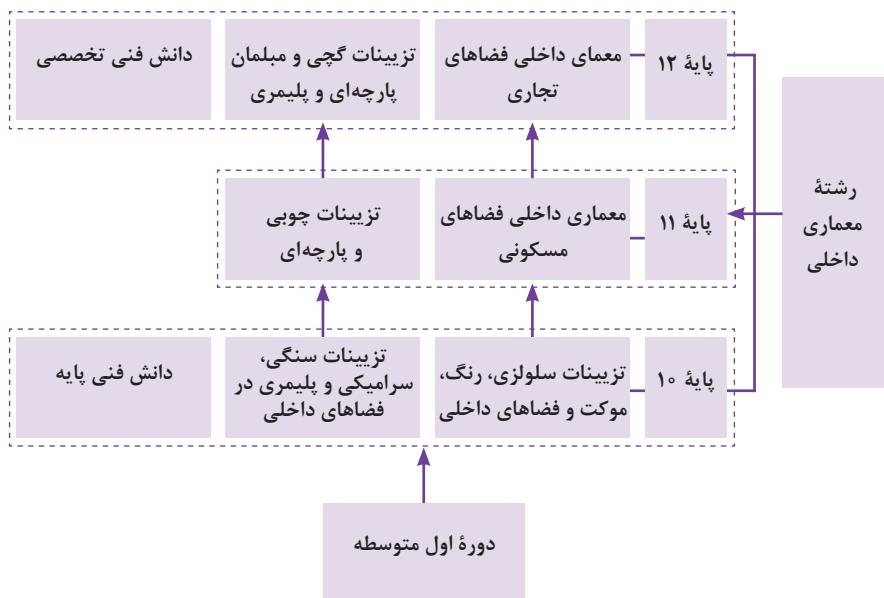
ساختار توسعه صلاحیت حرفه‌ای و شغلی گروه معماری داخلی

هدایت تحصیلی - حرفه‌ای

هدایت تحصیلی - حرفه‌ای در رشته معماری داخلی شامل: هدایت از طریق در اختیار قرار دادن اطلاعات شغلی و حرفه‌ای از طریق بازدید و کارآموزی محقق می‌شود. مشاوره حرفه‌ای که در طول سال تحصیلی توسط مشاوران و با کمک آزمون‌های استاندارد انجام خواهد شد.

هدایت آموزشی که توسط مشاوران و با ابزارهای سنجش خاص به منظور هدایت فرآگیران در مسیرهای تحصیلی افقی و عمودی در متوجه و بعد از آن انجام می‌شود. در رشته معماری داخلی، دانش آموختگان دوره اول متوجه علاوه بر گذراندن دروس عمومی و پایه در سال‌های ۱۰، ۱۱ و ۱۲ دوره دوم متوجه، طبق نمودار زیر به گذراندن دروس تخصصی رشته می‌پردازند.

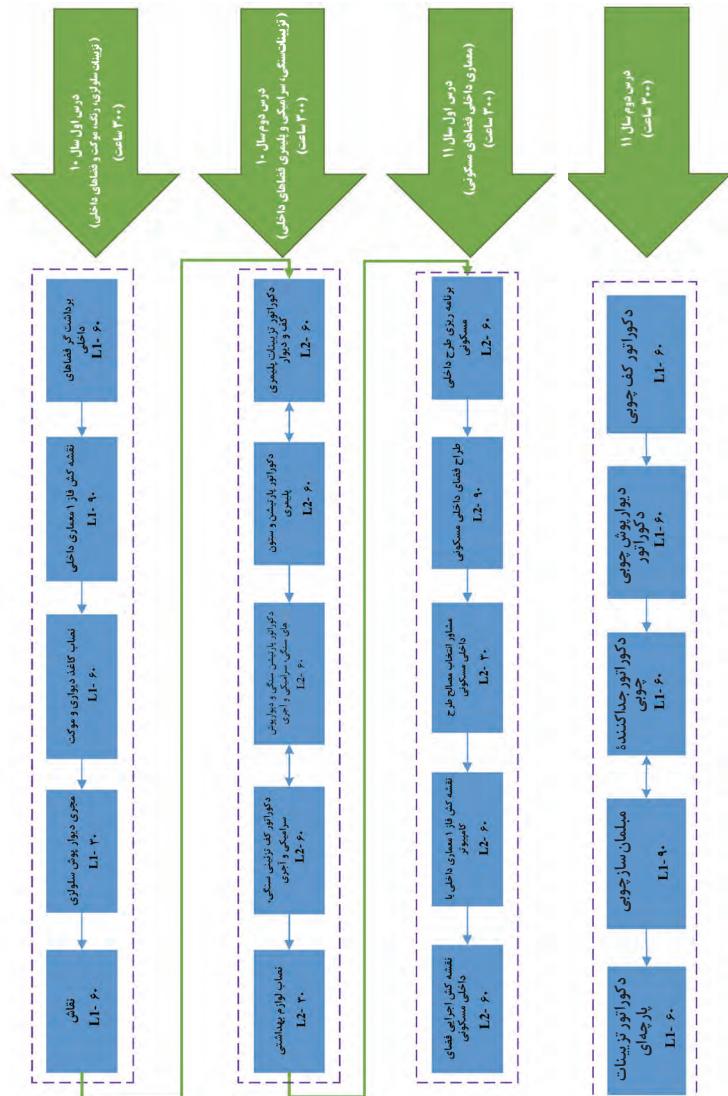

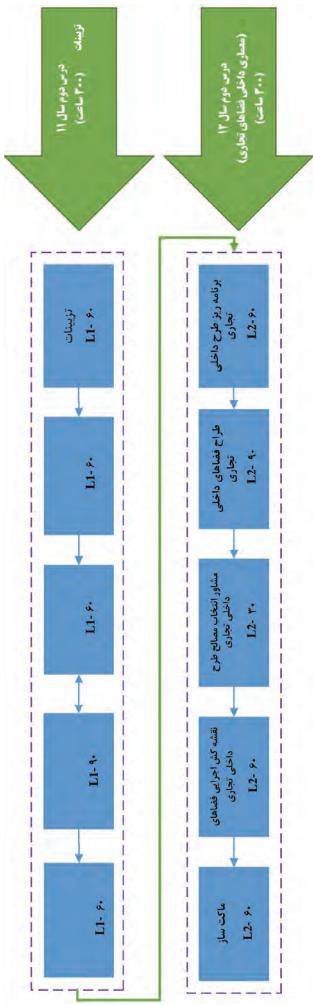
برخی از مشاغل قابل احراز در رشته معماری داخلی

حرفةٰ معماري داخلی سطح يك
کد حرفه: ۱-۳۴۳۲۰۱۹۳
کد تكنسین: ۲۴۳۲۰۱۹۳

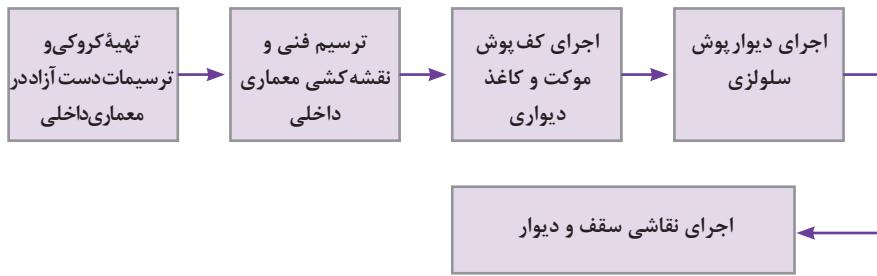
ردیف	نام گروه کاری / شغل	ردیف	نام گروه کاری / شغل
۱	دکوراتور تزیینات پارچه‌ای	۱	محری دیوارپوش سلولزی
۲	مبلمان ساز چوبی	۲	نصاب کاغذدیواری و موکت
۳	دکوراتور جداگانه چوبی	۳	نقاش ساختمان
۴	دکوراتور دیوارپوش چوبی	۴	نقشه‌کش فاز ۱ معماری داخلی
۵	دکوراتور کف چوبی	۵	برداشت‌گر فضاهای داخلی
۶	مبلمان ساز پلیمری	۶	نقشه‌کش اجرایی فضاهای داخلی مسکونی
۷	مبلمان ساز پارچه‌ای	۷	نقشه‌کش فاز ۱ معماری داخلی با کامپیوتر
۸	دکوراتور سقف کاذب گچی	۸	مشاور انتخاب مصالح طرح داخلی مسکونی
۹	گچ بر سقف و دیوار	۹	طراح فضاهای داخلی مسکونی
۱۰	گچ بر ستون و پارتیشن	۱۰	برنامه‌ریزی طرح داخلی مسکونی
۱۱	ماکت ساز	۱۱	دکوراتور پارتیشن و ستون پلیمری
۱۲	مشاور انتخاب مصالح طرح داخلی فضاهای تجاری	۱۲	دکوراتور تزیینات پلیمری کف و دیوار
۱۳	نقشه‌کش اجرایی فضاهای داخلی تجاری	۱۳	دکوراتور کف تزیینی سنگی، سرامیکی و آجری
۱۴	کمک طراح فضاهای داخلی تجاری	۱۴	دکوراتور پارتیشن سنگی و دیوارپوش‌های سنگی
۱۵	برنامه‌ریزی طرح داخلی فضاهای تجاری	۱۵	نصاب لوازم بهداشتی

نقشهٔ آموزش معماری داخلی سطح اول صلاحیت حرفه‌ای ملی - ۱۷

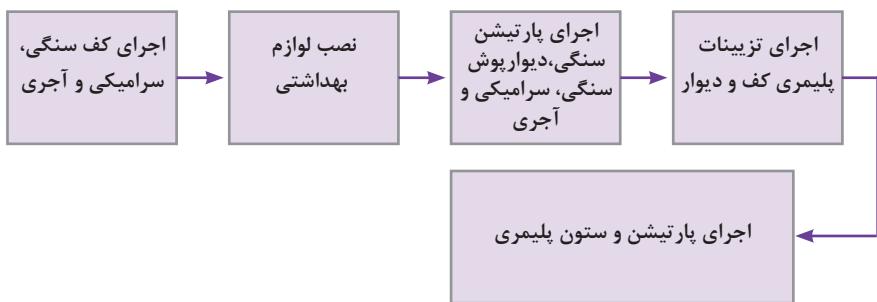

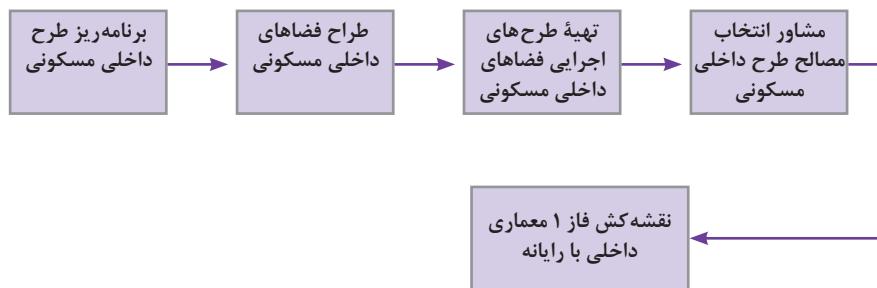
مسیر یادگیری درس تزیینات سلولزی، رنگ، موکت و فضاهای داخلی

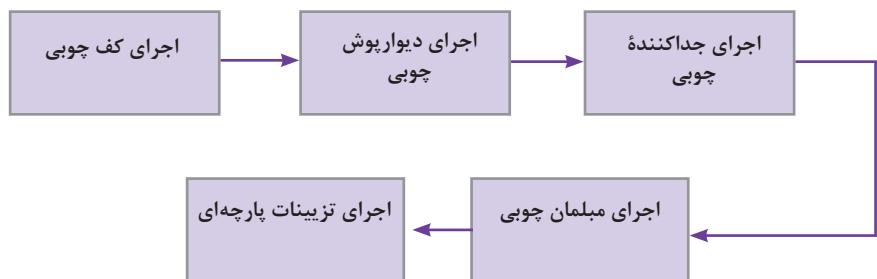
مسیر یادگیری درس تزیینات سنگی، سرامیکی در فضاهای داخلی

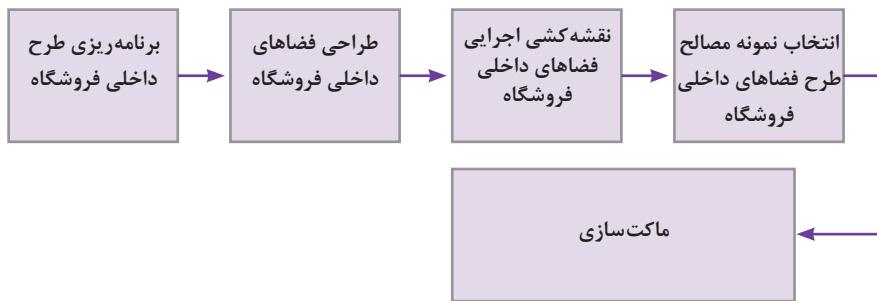
مسیر یادگیری درس معماری داخلی فضاهای مسکونی

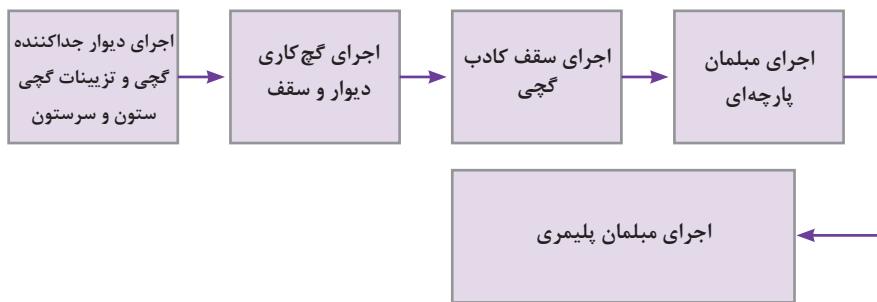
مسیر یادگیری درس تزیینات چوبی و پارچه‌ای

مسیر یادگیری درس معماری داخلی فضاهای تجاری

مسیر یادگیری درس تزیینات گچی و مبلمان پارچه‌ای و پلیمری

فصل ۱

اصول، قواعد، مقررات و آیین نامه ها

در ابتدای پروژه‌های معماری و معماری داخلی اولین گام پذیرش مسؤولیت‌ها و وظایف در قبال یکدیگر است. بدین منظور قراردادها میان کارفرما و طراح یا مجری تنظیم و امضای شود. برای شفافیت هرچه بیشتر وظایف و تعهدات طرفین قرارداد تمام نکات که ممکن است در طول دوره قرارداد رخ بدهد، در آن پیش‌بینی می‌شود. به‌طور مثال: برای کار طراحی و اجرای معماری داخلی یک پروژه، رولوه جز وظایف طراح یا مجری باشد اما ممکن است انتخاب مビルمان داخلی جز مسؤولیت‌های او نباشد. انعقاد قرارداد باعث به حداقل رسیدن اختلافات طرفین در حین اجرای کار خواهد شد.

وازگان موافقت نامه برای درج در قرارداد اجرای ساختمان

با مصالح	بدون مصالح یا دستمزدی
موضوع قرارداد	موضوع قرارداد
محل اجرای کار	محل اجرای کار
مبلغ قرارداد	مبلغ قرارداد
نحوه پرداخت	نحوه پرداخت
مدت قرارداد، برنامه زمان‌بندی	مدت قرارداد
نیروی انسانی مصالح و تدارکات	نگهداری دفتر مخصوص و انجام مراقبت‌های لازم
مهندسان ناظر	مهندسان ناظر
نحوه اندازه‌گیری سطح زیر بنا	نحوه اندازه‌گیری سطح زیر بنا
اسناد و مدارک قرارداد و منضمات آن	اسناد و مدارک قرارداد و منضمات آن
شرایط مسؤولیت‌ها اختیارات	شرایط مسؤولیت‌ها اختیارات
نشانی طرفین قرارداد	نشانی طرفین قرارداد

اشتباهات رایج که هنگام ثبت قرارداد باید از آنها اجتناب شود

۱- عدم تعریف شرح خدمات

۲- شروع کار پیش از امضای قرارداد

۳- عدم تعریف شیوه پرداخت دستمزدها

۴- عدم تعریف خط قرمز برای خدمات اضافی در صورت بروز

۵- فهرست نکردن موارد بازپرداختی

یک نمونه قرارداد

بهنام خدا

قرارداد اجرای تزیینات داخلی

این قرارداد در تاریخ ..... در ..... بین نمایندگی آقای ..... به عنوان کارفرما و شرکت..... به نمایندگی آقای ..... ثبت شده تحت شماره ..... در اداره ثبت شرکت‌ها به عنوان ناظر طرح منعقد می‌گردد.

ماده ۱- موضوع پیمان عبارت است از صرفاً انجام عملیات اجرایی دکوراسیون داخلی واقع در..... طبق طرح‌های تهیه شده طبق مدل سه‌بعدی

ماده ۲- اسناد و مدارک این پیمان شامل اسناد و مدارک زیر است:

الف) نقشه‌ها و مدارک طرح (که کارفرما آن را دریافت داشته)

ب) صورت جلسه‌ها و اسناد تکمیلی که حین اجرای کار و به منظور اجرای پیمان تهیه و جزء اسناد و مدارک پیمان به شمار می‌آید این اسناد ممکن است به صورت مشخصات فنی نقشه، دستور کار و صورت مجلس باشد.

ماده ۳- حدود خدماتی که توسط شرکت صورت می‌گیرد شامل: نیروی انسانی کارگران و استاد کاران و مایحتاج کارگاه تا انتهای عملیات می‌باشد. از آنجاکه این قرارداد شامل کارهای کلی ساخت دکوراسیون می‌باشد کارهایی که در حین کار در غالب خرده باشد (یا به علت نامناسب بودن محل کار به وجود می‌آید هزینه آن به صورت توافقی با کارفرما جداگانه از مبلغ قرارداد محاسبه شده و در صورت تمايل شرکت به انجام آن صورت می‌گیرد). نصب لوازم اضافه جهت بهتر شدن کار، پوشاندن درزها که جزء دکور چوبی نمی‌باشد، شامل بررسی امکانات فنی و اجرایی انجام عملیات اجرایی، تأمین کلیه مصالح مورد نیاز در حدود این قرارداد خواهد بود.

ماده ۴- مبلغ قرارداد: مبلغ قرارداد به صورت توافقی. ..... ریال می‌باشد.

ماده ۵- تاریخ شروع کار این پیمان از تاریخ پرداخت اولین مبلغ پیش‌پرداخت توسط کارفرما است.

ماده ۶- تأییدات شرکت

تأمین نیروی انسانی مورد نیاز، تدارک مصالح و تجهیزات، ماشین آلات و ابزار هنگام اجرا کار طبق

مشخصات در محل یا از نقاط دیگر

ماده ۷- تجهیز کارگاه

شرکت موظف است پس از تحويل گرفتن کار با توجه به مدت تعیین شده برای تجهیز طرح جانمایی تجهیز کارگاه را تهیه کرده و نسبت به تجهیز کارگاه به نحوی که برای اجرای کار مناسب باشد اقدام نمایید.

ماده ۸- نحوه پرداخت حق الزحمه: بدون هیچ عذری ملزم به پرداخت و تحت عنوانی بروط کردن نواقص و یا غیر. .. نمی تواند دستور عدم پرداخت دهد و چنانچه اعتراضی داشته در حین کار باید گوشزد شود نه در انتها و خاتمه کار.

ماده ۹- عدم پرداخت مخارج طرح به تعطیل کار و فسخ یک جانبه و مطالبه خسارت می باشد. عدم پرداخت و تأخیر در پرداخت مخارج طرح هیچ مسئولیتی را متوجه شرکت نکرده و کارفرما به آنان پاسخگو می باشد در صورت تأخیر در زمان پرداخت تعیین شده به هر دلیل از سوی کارفرما جریمه ای معادل ۴٪ مبلغ به ازای تأخیر ماهانه محاسبه و به شرکت پرداخت می گردد.

ماده ۱۰- کارفرما متعهد به تحويل محل ظرف. .... روز کار به شرکت می نماید و اگر تحويل محل مستلزم اخذ پروانه و یا پرداخت حقوقی از قبیل عوارض باشد، کارفرما متعهد است که کارگاه را بدون معارض تا انتهای عملیات و تسویه حساب کامل به پیمانکار تحويل دهد چنانچه کارفرما طرف مهلت مورد توافق نسبت به پرداخت مخارج طرح اقدام ننماید.

تبصره: در صورتی که محل تحويل شده به شرکت معارض پیدا کند و موجب توقف اجرای تمام یا قسمتی از کارشود، مسئولیتی متوجه شرکت نیست.

ماده ۱۱- تغییر شرایط قیمت: تغییر شرایط قیمت: چنانچه بنا به تغییر شرایط اقتصادی کشور اجناس و مصالح به کار رفته یا حق الزحمه افراد فنی تغییری معادل ۵۱٪ قیمت سابق را داشت کارفرما تعهد می نماید که آن را پرداخت نماید.

ماده ۱۲- خاتمه پیمان

اگر کارفرما به مصلحت خود یا علی دیگر تصمیم به خاتمه دادن پیمان بگیرد خاتمه پیمان را باید با تعیین تاریخ تحويل کارگاه به شرکت ابلاغ نماید و شرکت کارهایی را که ناتمام ماندن آنها موجب بروز خطر می گردد اعلام می نماید تا در صورت وجود زمان لازم آنها را به اتمام رساند که در غیر این صورت شرکت مسئولیتی در مورد ضرر و زیان آن ندارد و تسویه حساب هزینه کارهای انجام شده محاسبه می گردد.

ماده ۱۳- تحويل کار: هرگاه پیش از اتمام کارهای موضوع پیمان کارفرما بدون آنکه تقصیری متوجه شرکت باشد بنا به شرایط محل کار تا انتهای زمان انجام عملیات در اختیار شرکت می باشد و بعد از اتمام کار و انجام تسویه حساب کامل به کارفرما تحويل می گردد. بدیهی است که کارفرما در صورت ناقص بودن کار می تواند از تحويل گرفتن محل خودداری نماید.

ماده ۱۴- فسخ: چنانچه کارفرما اعتراضی نسبت به نحوه اجرای کار، تمیز و مناسب نبودن کار، پیشرفت کند کار و نامناسب بودن دکور دارد می تواند به شرکت اعلام نماید که چنانچه رضایت کارفرما جلب نگردید مشروط به انجام کمتر از ۵٪ عملیات کارفرما می تواند فسخ قرارداد را بخواهد در غیر این صورت است که کارفرما نباید در پرداخت حق الزحمه شرکت تأخیر کرده باشد تا شرایط ماده سیزده فراهم گردد و در صورت عدم اقدام کارفرما کلیه مسئولیت های ناشی از این موارد به عهده کارفرما است.

ماده ۱۵- هزینه های تعهدی کارفرما:

۱- کارفرما متعهد است هزینه دفتر کارگاهی را پرداخت نماید و شرکت در تأمین آن متعهد است.

- ۱۵-۲- (حق الزحمه شرکت) موضوع قرارداد حاضر
- ۱۵-۳- هزینه آب، برق، گاز، تلفن در محل کارگاه
- ۱۵-۴- هزینه های مربوط به بیمه، حفاظت های فنی و بهداشتی کار، حفاظت از کار و شخص ثالث
- ۱۵-۵- هزینه مصالح خاص به کار رفته در طرح
- ۱۵-۶- هزینه مصالح به کار رفته در کف و تجهیزات مورد استفاده در نورپردازی
- ۱۶-۱- اقامتگاه قانونی: اقامتگاه قانونی کارفرما و شرکت همان است که در قرارداد نوشته شده است که تغییر آدرس ظرف مدت ۱۰ روز باید به طرف مقابل اعلام گردد. کارفرما به نشانی ..... و شرکت ..... به نشانی ..... بیمه مسئولیت مدنی، کسورات قانونی نحوه اعلام کتبی توسط پست سفارشی و قبض اقدام پستی به منزله رسید تلقی می گردد.
- ۱۷- مدت پیمان و اتمام قرارداد:**
- خدمات شرکت با تحويل محل کار به کارفرما خاتمه یافته و پس از آن مسئولیتی متوجه شرکت نیست مدت پیمان برای انجام ..... روز کاری تعیین می گردد و قرارداد پایان یافته تلقی می گردد. کارفرما در صورت ناقص بودن کار می تواند از تحويل گرفتن محل خودداری نماید.
- ۱۸- نسخ و مواد قرارداد:**
- این قرارداد با علم و اطلاع و رضایت کامل طرفین و شناخت کارفرما نسبت به شرکت از لحاظ تخصصی و حرفه ای معمول در دو نسخه و ۱۸ ماده تهیه گردیده که از هر حیث تابع قوانین دولت ایران بوده که به امضای طرفین رسیده و هر کدام حکم واحد را دارد.

طرف دوم قرارداد

طرف اول قرارداد

نمونه قرارداد رنگ آمیزی ساختمان

این قرارداد در تاریخ ..... فیما بین شرکت ..... به نمایندگی ..... که کارفرما نامیده می شود از یک طرف و آقای ..... به شماره شناسنامه ..... صادره از ..... به نشانی ..... تلفن ..... که از این پس پیمانکار نامیده می شود از طرف دیگر با شرایط و مشخصات ذیل امضا و مبادله گردید.

ماده یک: موضوع قرارداد

عبارت است از عملیات نقاشی ساختمان ..... به شرح ذیل و براساس استعلام بهای تأیید شده که به روئیت کامل و امضای پیمانکار رسیده است شامل:

(الف) رنگ روغنی روی دیوار شامل:

- ۱- روغن الیف یک دست.
- ۲- بتونه کاری دو دست و سمباده زنی زبر.
- ۳- اجرای آستر با رنگ روغن.
- ۴- لکه گیری و آستر دوم و سوم.
- ۵- سمباده پوست ساب.
- ۶- رنگ لا یه.

(ب) رنگ پلاستیک سقف‌ها شامل:

- ۱- رنگ روغنی یک دست.
- ۲- بتونه پلاستیک یک دست و سمباده زنی زبر.
- ۳- آستر اول و دوم و لکه گیری.
- ۴- آستر سوم
- ۵- رنگ لا یه

ماده دو: اسناد و مدارک قرارداد

اسناد و مدارک و مشخصات فنی منضم به قرارداد به شرح زیر می باشد:

۱- قرارداد حاضر
۲- مشخصات فنی خصوصی که توسط کارفرما به پیمانکار ابلاغ می گردد و مشخصات فنی عمومی سازمان برنامه و بودجه (نشریه ۵۵ تجدید نظر دوم) که پیمانکار از مقادیر آن مطلع می باشد بدون ضمنیمه نمودن جزء اسناد پیمان می باشد.
۳- جدول پیشرفت فیزیکی و برآورد تقریبی مقادیر کار.
۴- استعلام بها.
۵- برنامه ریزی پیشرفت کار و دستور کارها و صورت مجلس‌ها و موافقت نامه‌ها و هر نوع سند دیگری که در مورد کارها و یا امور دیگر که در مدت پیمان تنظیم و به امضای طرفین برسد.

تبصره: هرگاه بین موارد بعضی از اسناد و مدارک بالا تناقضی وجود داشته باشد در درجه اول قرارداد حاضر به انصمام شرایط قرارداد و استعلام بها و در درجه دوم مشخصات فنی خصوصی و عمومی در درجه سوم جدول پیشرفت فیزیکی و برآورد تقریبی مقادیر کارها و برنامه پیشرفت کار ملاک عمل خواهد بود. و اگر این تناقض مربوط به قیمت‌ها باشد جدول پیشرفت فیزیکی و برآورد تقریبی مقادیر کار معتبر خواهد بود.

ماده سه: مبلغ قرارداد

مبلغ اولیه قرارداد براساس استعلام بهای پیشنهادی پیمانکار بالغ بر ..... ریال مطابق

مشخصات پیوست و استعلام بهای تأیید شده می باشد که براساس صورت وضعیت پیشرفت کار طبق تأیید دستگاه نظارت قابل پرداخت خواهد بود.

تبصره: مواردی که قیمت آنها در قرارداد پیش‌بینی نشده و طبق نقشه و مشخصات باystsی توسعه پیمانکار اجرا گردد، قیمت آن براساس توافق تعیین و مطابق سایر ردیفها در متمم پیمان منظور خواهد شد و کارفرما می تواند ۲۵ درصد مورد پیمان را افزایش یا کاهش دهد و پیمانکار مکلف به انجام و اجرای کار می باشد.

تبصره: در قیمت‌های مورد توافق ۶۰ درصد بابت تهیه مصالح و ۴۰ درصد بابت دستمزد می باشد.
ماده چهار: مدت قرارداد

مدت قرارداد ..... ماه شمسی می باشد و شروع مدت از تاریخ اولین صورت جلسه تحويل کارگاه می باشد و پیمانکار متعهد است در مدت قرارداد لااقل ۹۷ درصد کارهای موضوع قرارداد را انجام داده و از کارفرما تقاضای تحويل نماید.

ماده پنجم: دوره تضمین کارها

حسن انجام کلیه عملیات موضوع قرارداد از تاریخ تحويل موقت به مدت ..... ماه شمسی از طرف پیمانکار تضمین می گردد و این مدت دوره تضمین نامیده می شود و چنانچه در دوره تضمین معايب و نقايصي در کارها مشهود شود که ناشي از عدم رعایت مشخصات فني و عملکرد پیمانکار باشد و کارفرما موارد را با ذكر معايب و نقايص و محل آن كتباه پیمانکار ابلاغ و پیمانکار مکلف است به هزينه خود حداکثر ۲ روز بعد از ابلاغ مراتب، شروع به رفع معايب و نقايص كند و آنها را طی مدتی که با رضایت کارفرما معين می شود رفع نماید.

تبصره: هرگاه پیمانکار در انجام تعهد خود قصور ورزد کارفرما حق دارد و کالتاً آن معايب و نقايص را رأساً یا به هر ترتیبی که مقتضی بداند رفع و هزینه آن را به اضافه ۱۵ درصد بالاسری از محل مطالبات و سپرده‌های تضمین پیمانکار برداشت نماید.

ماده ششم: نظارت

نظارت در اجرای تعهداتی که پیمانکار بر طبق مفاد این قرارداد و استناد پیوست آن تقبل نموده است از طرف کارفرما به عهده دستگاه نظارت می باشد و پیمانکار موظف است کارها را طبق قرارداد و اصول فنی و همچنین دستورات و تعليماتی که به وسیله سرپرست کارگاه یا دستگاه نظارت در حدود مشخصات استناد و مدارک پیوست قرارداد صادر می گردد اجرا کند.

ماده هفتم: تعدیل بها

به این قرارداد هیچ گونه تعدیلی تعلق نمی گیرد.

ماده هشتم: نحوه پرداخت

۱-۸- پیمانکار موظف می باشد از کارهای اجرا شده براساس پیشرفت کار صورت وضعیت تهیه نماید.

۲-۸- صورت وضعیت تهیه شده پس از تأیید نماینده کارفرما و تصویب دستگاه نظارت پس از کسر کسورات به شرح زیر قابل پرداخت می باشد.

الف) کسر مبلغ ۱۰ درصد بابت تضمین حسن انجام کار (این مبلغ تا پایان دوره و تحويل قطعی و گواهی رفع نقص به پیمانکار پرداخت خواهد شد).

(ب) کسر مبلغ ۵ درصد مالیات متعلقه از دستمزد.

ماده نهم: تعهدات پیمانکار و مشخصات فنی

۱-۹- پیمانکار متعهد است موضوع قرارداد را در زمان‌های تعیین شده در برنامه پیشرفت کار صدرصد به اتمام برساند و تحويل کارفرما نماید. جرائم متعلقه به تأخیرات غیرمجاز پیمانکار هر روز مبلغ ..... ریال محاسبه و از صورت وضعیت وی کسر خواهد شد.

- ۲-۹- پیمانکار محل کار و نوع و کیفیت کار و نقشه‌های مربوطه را رویت نموده و توانایی خود را جهت انجام موضوع قرارداد تعهد می‌نماید.
- ۳-۹- پیمانکار متعهد است ابزار کار لازم و مصالح مورد نیاز (رنگ روغن، مل و...) که به عهده وی می‌باشد در محل انجام کار آماده نماید و عوامل مورد نیاز را با شناخت کامل شخصاً استخدام و در محل اجرای موضوع قرارداد حاضر نماید، کنترل و تأیید عوامل به عهده پیمانکار بوده و مسؤولیتی از این بابت متوجه کارفرما نمی‌باشد.
- ۴-۹- پیمانکار موظف است کلیه مصالح مورد مصرف پروژه را قبل از مصرف به تأیید دستگاه نظارت به ترتیب معرفی در ماده ۶ قرارداد برساند بدیهی است هرگونه خسارت ناشی از استفاده مصالح تأیید نشده به عهده پیمانکار خواهد بود.
- ۵-۹- پیمانکار موظف است قبل از پایان هر مرحله کار، مرحله قبلی را به تأیید دستگاه نظارت برساند.
- ۶-۹- پیمانکار موظف است پس از پایان کار نسبت به نظافت شیشه‌ها و کف‌های ساختمان و سنگ‌های قرنیز که آغشته به رنگ یا لکه‌های رنگی می‌باشد اقدام نماید.
- ۷-۹- پیمانکار موظف است برنامه کاری خود را به نحوی تنظیم نماید که به پیشرفت کار سایر گروه‌های اجرایی لطمه نزند.
- ۸-۹- پیمانکار مسؤولیت کامل حسن اجرای کارهای موضوع قرارداد را براساس مشخصات و نقشه‌ها و دستورات کتبی کارفرما و دستگاه نظارت را به عهده دارد و نظارتی که از طرف کارفرما یا نمایندگان او در اجرای کارها می‌شود به هیچ‌وجه از میزان این مسؤولیت نمی‌کاهد.
- ۹-۹- تأمین نیروی انسانی برای انجام کارها و پرداخت حقوق و مزايا و غیره، تأمین محل سکونت، غذا و ایاب و ذهب کارگران و کارکنان ایجاد وسایل ایمنی به منظور جلوگیری از بروز حوادث و خطرات ناشی از انجام کار، خسارت جانی و مالی ناشیه به عهده پیمانکار خواهد بود و کارفرما هیچ‌گونه مسؤولیتی در این رابطه نخواهد داشت و پیمانکار مسؤول و جوابگو خواهد بود.
- ۱۰-۹- پیمانکار موظف است به رعایت مشخصات فنی زیر به نحوی که سطوح رنگ آمیزی شده دارای مشخصات زیر باشد:
- (الف) یکنواختی ظاهری در رنگ
  - (ب) یکنواخت بودن میزان ماتی و شفافیت رنگ
  - (پ) عدم ایجاد موج و سایه ناشی از بتونه کاری و غیره
  - (ت) نداشتن چروک و پخش نشدن پوسته رنگ در سطح
  - (ث) انطباق لایه اجرا شده با مشخصات (اگر ضرامت کمتر از حد لازم باشد، باید نسبت به تجدید رنگ آمیزی اقدام گردد).
- (ج) ایجاد پوشش کامل و بدون شره
- (چ) عدم چسبندگی سطوح رنگ آمیزی شده به دست یا لباس
- (ح) نداشتن هیچ‌گونه طبله ناشی از مريطوب بودن سطوح زبرین
- (خ) عاری بودن سطوح رنگ آمیزی شده از آثار برس نقاشی و جای نردبان
- (د) تمیز و عاری بودن از گرد و غبار سطوح یاد شده
- (ذ) مستقیم بودن فصل مشترک دو سطح رنگ آمیزی شده با دو رنگ مختلف
- (ر) نداشتن عیوبی نظیر پهن شدن، چکه کردن، باد کردن و شیار و درز
- ماده ۵: مسائل ایمنی**
- پیمانکار ملزم به رعایت موارد ایمنی ذیل است :
- ۱۰-۱- در موقع رنگ آمیزی یا آماده نمودن رنگ در محیط بسته، باید از کشیدن سیگار و آتش زدن زباله احتراز گردد.

۱۰-۲- کپسول های آتش نشانی برای مهار نمودن آتش، باید در محل موجود و در دسترس باشد، در پایان ساعت کار، تمام پارچه های آلوده به رنگ و تینر باید جمع آوری شده و در صورتی که برای استفاده روزهای بعد مورد نیاز باشند در ظرف پر از آب قرار گیرند.

۱۰-۳- تینرها باید در ظرف های مطمئنی نگه داری شده و هرچه سریع تر از مناطقی که احتمال آتش سوزی در آن زیاد است، دور شوند.

۱۰-۴- در موقع استفاده از رنگ در فضاهای سرپوشیده مانند مخازن، وجود هوکش های قوی و متناسب ضروری است.

۱۰-۵- شخصی که در فضای سرپوشیده رنگ کاری می کند و یا با وسایل مختلف مبادرت به تمیز کردن فلزات می نماید، باید همواره از ماسک های مخصوص دهان و بینی استفاده نماید تا از استنشاق مواد گازی و گرد و غبار به وجود آمده جلوگیری نماید.

۱۰-۶- باید از استنشاق گازهای موجود در حلال های رنگ خودداری شود.

۱۰-۷- قبل از رنگ کاری روی اندوههای گچی ابتدا باید موج های گچ را به وسیله کاردک و سمباده، لکه های بزرگ روی دیوار را به وسیله گچ زنده و ترک های کوچک را با گچ کشته بگیرند و سپس روی آن سمباده نرم بزنند تا آمده پذیرش بتوانه گردد.

ماده یازده: تحويل موقت

پس از آنکه پیمانکار حداقل ۹۷ درصد عملیات موضوع قرارداد را طبق مشخصات نقشه ها و مدارک و اسناد ضمیمه موضوع قرارداد انجام داد، مشروط بر اینکه باقیمانده و یا نفایص کارها مربوط به قیمت عمده ای از یک کار اساسی و یا به صورتی نباشد که استفاده از کار انجام شده را غیرممکن سازد می تواند تقاضای تحويل کار موقت کند که پس از تأیید سرپرست کارگاه کمیسیون تحويل موقت تشکیل می گردد. کمیسیون فهرستی از نفایص و معایب کارها و عملیات ناتمام را تنظیم و ضمیمه صورت مجلس تحويل موقت خواهد نمود و به منظور رفع نفایص و معایب و تکمیل کارهای ناتمام مهلتی به پیمانکار داده خواهد شد و پیمانکار موظف است در مهلت مقرر نسبت به رفع نواقص و معایب اقدام و گواهی رفع نقص از کارفرما دریافت نماید و دوره تضمین از تاریخ رفع نقص به مدت یک ماه خواهد بود.

ماده دوازده: تحويل قطعی

در پایان دوره تضمین مندرج در ماده ۵ قرارداد کارفرما به تقاضای پیمانکار اعضای کمیسیون تحويل قطعی و همچنین تاریخ تشکیل کمیسیون را به همان نحو که در تحويل موقت پیش بینی شده است معین و به پیمانکار ابلاغ می نماید، کمیسیون پس از بازدید کارها هرگاه عیب و نقصی که ناشی از کار پیمانکار باشد مشاهده ننماید تحويل قطعی خواهد گرفت و بلافصله صورت مجلس مربوط به آنها تنظیم و کارفرما تصویب آن را به پیمانکار ابلاغ می نماید.

تبصره: هرگاه کمیسیون عیب و نقص ناشی از کار پیمانکار در عملیات موضوع قرارداد مشاهده نماید برای رفع آنها طبق ماده ۵ قرارداد رفتار خواهد شد.

ماده سیزده: کارفرما

این قرارداد در ۱۳ ماده و ۵ تبصره و در سه نسخه تنظیم و کلیه نسخ که دارای اعتبار واحد می باشند به امضای طرفین رسید.

دستمزد طراحی

از سوی مراجع ذیصلاح هر ساله قیمت حق‌الزحمه طراحی در بخش ساختمان منتشر می‌شود و در مبحث دوم مقررات ملی ساختمان (نظمات اداری) نیز تبصره‌ها و بندهای آن تشریح شده است. اما معمولاً در کار طراحی معماری داخلی بر اساس تعریفه بازار و توافق طرفین متناسب با نوع کار تعیین می‌شود. واحد انجام کار نیز ممکن است بر اساس سطح زیر بنا، مقدار کار یا ساعت انجام کار باشد.

ساختارهای دستمزد	
دستمزد ثابت	مجموع هزینه‌هایی که براساس نیروی انسانی، نرخ ساعتی و طول مدت فازهای طراحی برای هریک از خدمات محاسبه می‌شود.
دستمزد ساعتی (زمان و اجناس)	دستمزدی است که برای هر ساعت کار و برمبنای نرخ ساعتی از پیش تعیین شده است، محاسبه می‌شود.
دستمزد ساعتی حداکثر	دستمزدی که برای هر ساعت کار روی پروژه و بر مبنای میزان زمان در محدوده توافق محاسبه می‌شود.
دستمزد امنی	دستمزدی براساس قیمت مصالح و خدمات (مانند نقاشی، کاشی کاری، گچکاری و....) تعیین می‌شود که توسط مجری انجام شده و توسط کارفرما پرداخت می‌شود.
دستمزد درصدی از هزینه‌های اجرا	دستمزدی که براساس قیمت کلی اجرا محاسبه می‌شود.
دستمزد براساس سطح محاسبه شده	دستمزدی است که از حاصل ضرب سطح پروژه، در قیمت توافقی برای واحد سطح محاسبه می‌شود؛ هرچه پروژه بزرگ‌تر شود، قیمت پایه برای واحد سطح کمتر می‌شود.

استخدام مجریان

مجریان اجرای کارهای تزیینات داخلی معمولاً بر اساس سوابق و نمونه کارهای آنها در گذشته انتخاب می‌شوند. در پروژه‌های معماری داخلی برای اجرای کار پیشنهاد یا پیشنهاداتی از سوی طراح مطرح می‌شود و با توجه به تأیید فرد از سوی طراح، کارفرما نیز او را می‌پذیرد.

مشاوران پروژه‌های معماری داخلی

با توجه به ابعاد، نوع و دامنه فعالیت‌های پروژه لازم است از تخصص و تجربه افراد مختلفی استفاده کرد. به عنوان مثال اگر پروژه مربوط به یک استودیوی ضبط صدا باشد، مشاوره و حتی همکاری متخصص آکوستیک ضروری است. از تخصص‌های مشاوران زیر برای بخش‌های مختلف پروژه‌های معماری داخلی استفاده می‌شود:

مشاور	مسئولیت ها
متخصص آکوستیک	طراحی، ارائه جزئیات و تعیین شیوه اجرا برای ضوابط آکوستیکی
مشاور هنری	پیشنهاد و تعیین طرح رنگ
متخصص رنگ	پیشنهاد و تعیین طرح رنگ
متخصص حفاظت در برابر آتش سوزی	طراحی سیستم آبغشان برای آتش و انجام محاسبات مقررات ملی ساختمان
مشاور مبلمان	پیشنهاد، انتخاب و تعیین مبلمان متحرک، مبلمان ثابت و تجهیزات
مشاور آشپزخانه	طراحی و ارائه جزئیات یک آشپزخانه سفارشی
معمار محوطه	طراحی سطوح تراز زمین و عناصر محوطه
مشاور روشنایی	طراحی و تعیین عناصر روشنایی و کنترل آنها
مهندسان مکانیک، برق و لوله کشی	طراحی و تعیین سامانه‌های تأسیسات مکانیکی، الکتریکی و لوله کشی
مشاور رسانه‌ای	طراحی و نصب سامانه‌های دیداری - شنیداری
مشاور علائم و مسیریابی	طراحی و تعیین علائم ساختمانی
مشاور طراحی پایدار	توصیه برای تکمیل راه حل‌های طراحی پایدار
مهندنس سازه	طراحی و تعیین عناصر سازه‌ای پروژه

نظرارت بر اجرا و کنترل

پس از کسب تجربه در بخش‌های مختلف اجرای تزیینات داخلی، محل و نوع اشکالات رایج در کار به راحتی قابل تشخیص هستند در جدول زیر رایج‌ترین اشکالات پیش آمده در دیوارها، پارهیزها و نازک‌کاری فضاهای داخلی آمده است.

نوع	عیب	توضیح	علل احتمالی
پارتیشن	رطوبت	لکه های رطوبتی، شوره زدن، جداشدگی، فرسایش	بالا رفتن آب های زیرزمینی از دیوارها
	شکاف	عمودی	اثرات گرمایی
	ترک ها	انواع مختلف شکاف	واکنش به حمایت از دیوار
		انواع مختلف ترک های عمودی و افقی	اثرات گرمایی
		انواع ترک ها در نازک کاری	مصالح معیوب
اعضای بتن مسلح	ترک ها	ترک در مسیر سطحی اعضای تقویت شده	خوردگی بخش های تقویت شده
اعضای آجر کاری	رطوبت	لکه های رطوبتی، شوره زدگی، طبله زدن، قارچ	اجرای نازک کاری پیش از رسیدن به رطوبت متعادل
	ارگانیسم ها (عنکبوتیان)	تار عنکبوت	سوراخ ها و ترک ها
اعضای چوبی	ارگانیسم ها (چوب خواران)	تخربی به واسطه تونل سازی	رطوبت و عدم توجه به لانه های موجود حشرات
	ارگانیسم ها (قارچ ها)	رطوبت ناشی از عدم تهويه	پوسیدگی، لکه شدن
اعضای ساخته شده از مصالح متخلخل	ارگانیسم ها (قارچ ها)	لکه ها، بودار شدن، فرسایش بیو شیمیایی	رطوبت ناشی از عدم تهويه و نگهداری
	ارگانیسم ها (گل سنگ ها و خزه ها)	لکه شدن	رطوبت ناشی از عدم تهويه و نگهداری

نوع	عیب	توضیح	علل احتمالی
نمای ساختمان	ترکها	رطوبت نزدیک پل‌های گرمایی	لکه‌های رطوبتی، شوره زدن، جداشده‌گی، فرسایش
		رطوبت در پایین یک دیوار خارجی	لکه‌های رطوبتی، شوره زدن، جداشده‌گی، فرسایش
			بخار در منافذ بالا رفتن آب‌های زیرزمینی از دیوارها
	شکاف‌ها		عمودی اثرات گرمایی
		ترک‌های افقی، با زاویه ۴۵ درجه یا در یک قوس برابر	فعالیت‌های مکانیکی (نشست، تغییر شکل، تاب برداشتن، بارهای عمودی، فشار افقی)
		انواع مختلف شکاف	واکنش به نیروهای خارجی
	فرسایش فیزیکی	انواع مختلف شکاف عمودی و افقی	اثرات گرمایی
		انواع شکاف در نازک کاری	مصالح معیوب
	فرسایش شیمیایی	بادکردن	باران، رطوبت، آلودگی
	اکسید شدن عناصر فلزی	اکسیداسیون	زنگ زدگی، پوسته شدن، از دست دادن سیمان
	خوردگی عناصر فلزی	صدمه به مصالح	نبود لایه محافظ اکسیداسیون

مهم‌ترین عناصر معماری در فضاهای داخلی شامل پلکان، کف، سقف، دیوارها، در، پنجره و ... می‌باشد که برای ترسیم آنها باید مطابق استانداردهای نقشه‌کشی عمل کرد. در ادامه نکات مهمی در خصوص ترسیم آنها آمده است. پیش از آن لازم است با انواع خطوط ترسیمی و علائم موردن استفاده در نقشه‌کشی آشنا شوید:

آشنایی با انواع گروه خط

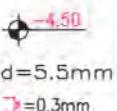
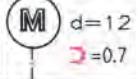
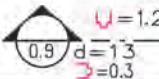
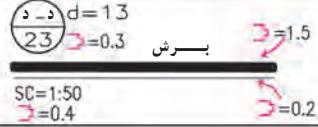
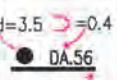
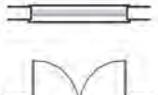
برای خوانایی و درک درست نقشه‌ها، طراحان یکسری قراردادهای گرافیکی به کار می‌گیرند تا از طریق آن با کارفرما و پیمانکاران ارتباط برقرار کنند. جدول پیشنهادی برای دسته‌بندی و استفاده از خطوط در ترسیم نقشه‌های اجرایی است. انتخاب هر گروه از خطوط به نوع و مقیاس نقسنه بستگی دارد.

نام خط	موارد استفاده	خیلی خیلی ضخیم △ - △ - △	خیلی خیلی ضخیم △ - △ - △
خط کافت ممتد	از این خط برای نمایش محدوده زمین، خط زمین و گاه خط مقطع عمودی استفاده می‌شود.	F,H,B 2 1.2 0.8 0.6	برجسته‌ترین خط پلان است و برای نمایش قسمت‌های برش خورده ساختمان مانند دیوارها و ستون‌ها و نوشتن عنوان‌های اصلی به کار می‌رود.
خط نقطه کلفت (خط مقطع)	خط نقطه کلفت برای نمایش محل برش‌های عمودی استفاده می‌شود. این خط گاه به صورت سرتاسری و گاه برای خوانایی نقشه به صورت منقطع رسم گردد.	F,H 1.2 0.8 0.6 0.3	F,H 1.2 0.8 0.6 0.3
خط برش کوتاه	برای محدود کردن طول خطوط و دیوارهای بلند به کار گرفته می‌شود.	F,H 0.6 0.4 0.3 0.2	برای نشان دادن محورهای تقارن، آکس ستون‌ها، درها و پنجره‌ها و ... به کار می‌رود.
خط آکس (خط و نقطه)	برای نشان دادن مشخصات کمی و کیفی عناصر ترسیم شده استفاده می‌شود.	2H,H 0.6 0.4 0.3 0.2	برای نشان دادن اعداد A,B,C..1,2
خط نمایند (خط نمایند نازک)	از این خط برای نمایش سطوح برش نخورده در پلان استفاده می‌شود.	2H,H 0.6 0.4 0.3 0.2	از این خط برای نمایش مناطقی استفاده می‌شود که به طور کامل ترسیم نمی‌شوند؛ ولی جسم به طور مداوم با الگوی ثابت تداوم می‌یابد و مقایس ترسیم کوچک نمی‌شود.
خط تصویری	از این خط برای نمایش امکان تغییر و استفاده از گزینه‌های مختلف، مانند روش‌های چیدن اثایه، امکان جای جایی دیوارهای امکان توسعه آن و .... استفاده می‌شود.	2H,H 0.6 0.4 0.3 0.2	از خط چین برای نمایش قسمت ندید در جلوی پشت سطح قابل رویت، مانند کنسول پله، نعل درگاه و .... استفاده می‌شود.
خط ندید (خط چین)		2H 4H 0.4 0.3 0.2 0.1	

$2H$	0.4	0.3	0.2	0.1	از این خط برای هاشور و خط اندازه و جزیات تزیینی و بافت داخل سطوح استفاده می شود.	خط ممتد
$2H$	0.4	0.3	0.2	0.1	از خط راهنمای برقراری رابطه میان توضیحات و نقشه ها استفاده می شود.	خط اندازه و خط راهنمای
$4H$					خطوط هستند که برای تهیه طرح های اولیه و ترسیم شکل کلی طرح ها با استفاده از مداد H و H_3 می داد کنی به صورت نازک و کهانگ ترسیم می شوند تا بعد بتوان آنها را پاک کرده باز آنها صرف نظر نمود.	خطوط کمکی

تیپ‌بندی علائم مورد استفاده در نقشه‌های اجرایی

با توجه به نوع پروژه، مقیاس نقشه، سادگی و پیچیدگی طرح، حجم اطلاعات، علائم و روش‌های مورد استفاده در کل نقشه‌ها را در یک صفحه تیپ‌بندی و مشخص و از آن برای ترسیم یکنواخت و هماهنگ نقشه استفاده می‌کنیم.

			خطوط نازک کاری 0.1 درها و پنجره‌ها 0.2 خطوط برش 0.6 خط پیش 0.2 خط اندازه‌گذاری 0.1 جهت خط برش 1.2 خط برش کلیدی اندازه‌گذاری‌ها 0.3 اندازه‌گذاری بین آنکه‌ها 0.5 تیپ‌بندی ستنون‌ها 0.6 خط‌ها 0.3 خط‌نامه
			شاره‌گذاری فضاهای 0.4 0.4 0.5
			خط برش در انتهای فواصل 0.2 0.2
			تیپ در و پنجه

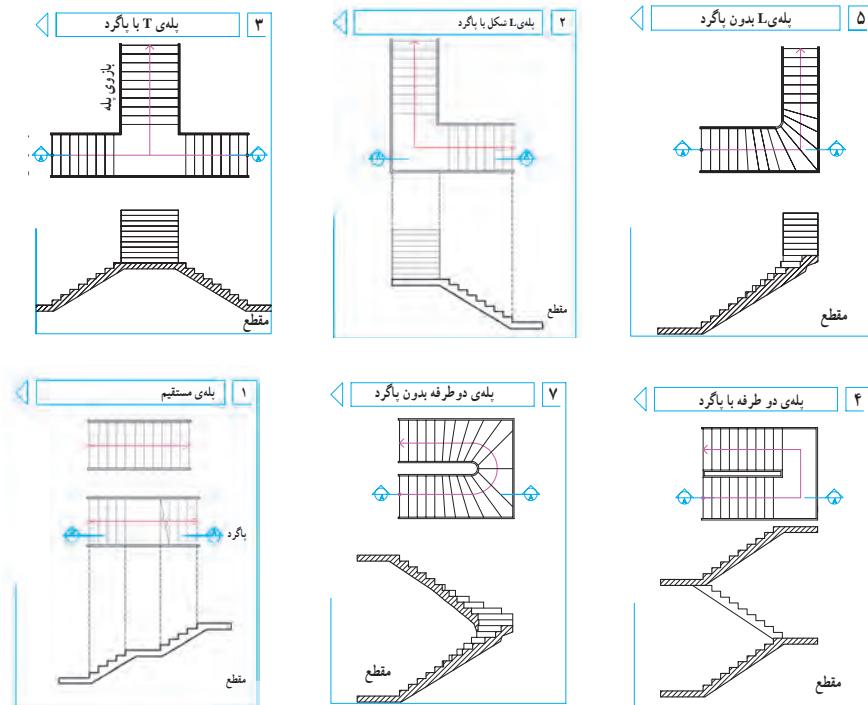
نمونه تیپ‌بندی علائم مورد استفاده در نقشه‌های اجرایی

پلکان

پله‌ها در انواع مختلف طراحی و رسم می‌شوند. روش ترسیم پلان و مقطع چند نمونه از متدالوں ترین انواع آنها را در شکل‌های زیر ملاحظه می‌کنید.

معرفی اجزای پله

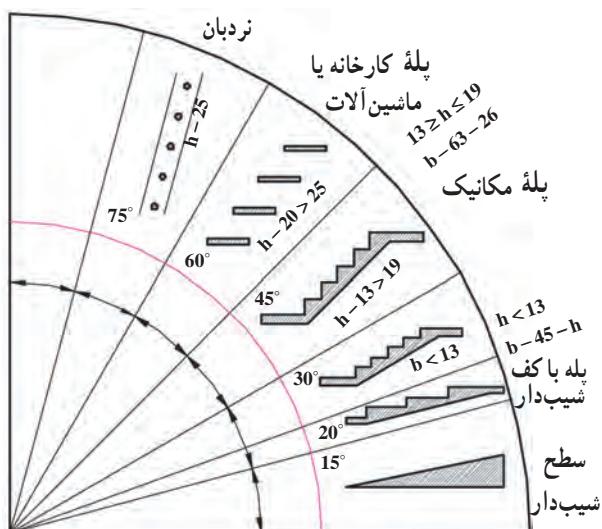
پله براساس تکرار یک واحد مشخص و متناسب با مقیاس انسان شکل می‌گیرد. شیب یک پله می‌تواند از شیب یک رامپ تا شیب یک نردبان تغییر کند که مشخصه‌های آن در جدول صفحه بعد آمده است.

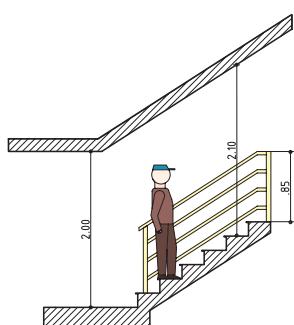
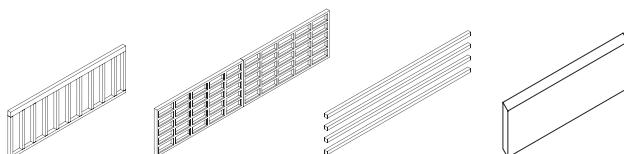
ردیف	اجزا	مشخصه
۱	ارتفاع یک پله	اختلاف سطح بین دو کف پله را ارتفاع پله می‌گویند.
۲	عرض کف پله	کف پله محلی است که پای عابر بر روی آن قرار می‌گیرد و معمولاً ۳۰ سانتی‌متر است.
۳	عرض پله	عرض پله بسته به عملکرد و تعداد استفاده‌کنندگان از آن، از ۶۰ سانتی‌متر تا چند سانتی‌متر تغییر می‌کند. عرض پله متعارف برای ساختمان‌های مسکونی ۱۰۰ سانتی‌متر تا ۱۵۰ سانتی‌متر می‌باشد.
۴	تعداد پله‌ها	تعداد پله‌های بین دو سطح در یک شیب است و (N) تعداد پله‌های بین دو سطح مورد صعود یا نزول.

ردیف	اجزا	مشخصه
۵	ارتفاع پله (H)	ارتفاع پله عبارت است از اختلاف ارتفاع دو سطحی که با یک سیستم پله به هم متصل می‌شوند.
۶	طول پله (L)	فاصله بین لبه اولین پله تا انتهای کف آخرين پله را می‌گويند.
۷	زاویه پله (α) و شیب پله	زاویه سیستم پله با سطح افق را زاویه پله و تانژانت این زاویه را شیب پله می‌نامند.

آسانسور

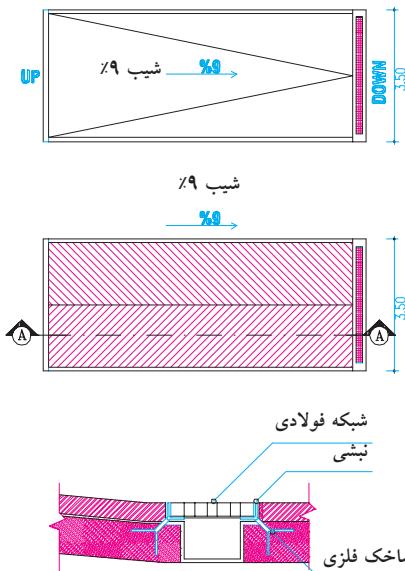

انواع نرده یا دست انداز پله ها و بالکن ها

از نرده یا دست انداز در کنار پله برای ایمنی بیشتر و کمک به حرکت بهتر افراد استفاده می‌شود. حداقل ارتفاع قائم نرده از لبه پله 85cm می‌باشد. نرده‌ها در طرح‌های متنوع و با مصالح مختلف ساخته می‌شوند. نرده‌ها و دست اندازها را بسته به جنس و ابعاد آنها با دو خط نازک موازی نمایش می‌دهند. از نرده و دست انداز علاوه بر پله‌ها در لبه بالکن‌ها و بام‌ها نیز استفاده می‌شود.

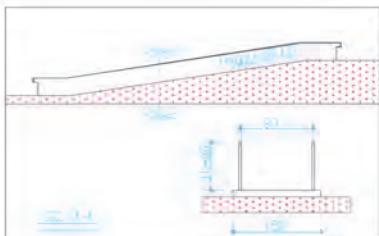
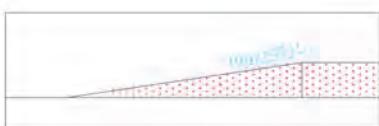
رامپ (شیب راهه) سطح شیب داری است که برای ارتباط دادن دو فضای غیر همسطح به کار می رود. ابعاد و میزان شیب شیب راهه ها به نحوه استفاده آن بستگی دارد. برای ایجاد اصطکاک و هدایت آب، کفسازی را به صورت دندانه و ناصاف اجرا می کنند. در ترسیم شیب راهه می توان بافت کفسازی و موقعیت کفسور را ترسیم نمود.

شیب راهه برای حرکت پیاده:
میزان شیب %۱۰ تا %۱۵ و عرض شیب راهه پیاده حداقل cm ۶۰ است و بسته به میزان رفت و آمد می تواند افزایش یابد.

شیب راهه برای حرکت سواره:
میزان شیب حداقل %۱۵
حداقل عرض شیب راهه برای یک ماشین ۵/۳ متر و حداقل ارتفاع سرگیر مسیر شیب راهه ۱۸۰ cm

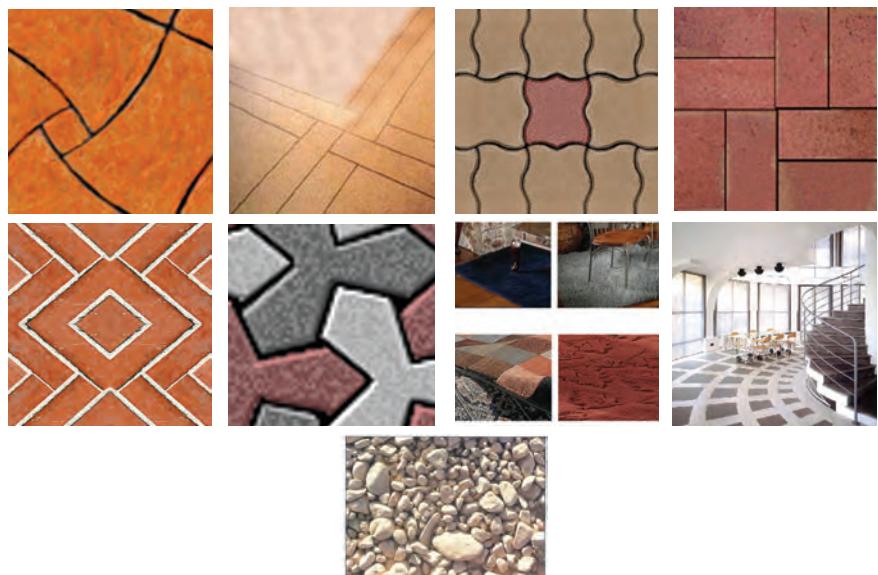
شیب راهه برای حرکت صندلی چرخدار:
میزان شیب راهه برای حرکت معلولین حداقل %۸ است. مشخصات معمومی شیب راهه را در شکل مشاهده می کنید. در صورتی که در یافتن دست انداز از المان های عمودی با فاصله حدود ۱۵ cm استفاده شود عرض زیرسازی شیب راهه می تواند به جای ۱۵۰ cm برابر ۱۰۰ cm در نظر گرفته شود.

کف‌سازی و علائم ترسیمی آن در پلان

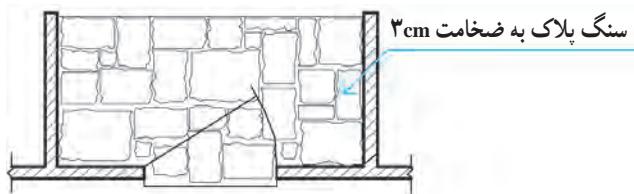
کف در مقایسه با دیوار و سقف نزدیک‌ترین و قابل استفاده‌ترین قسمت فضاست و بیشترین تأثیر را در زیبایی و کارآیی فضا دارد. نوع کف‌سازی با توجه به عملکرد فضا متفاوت می‌باشد. برای کف‌سازی از مصالح و روش‌های مختلف استفاده می‌شود.

کف‌سازی با مصالح سخت: مصالحی مانند سنگ، بتن، سرامیک، موزائیک و... برای کف‌سازی فضاهای مربوط و یا با رفت و آمد زیاد استفاده می‌شود. عموماً فضاهای ورودی، سرویس‌ها، آشپزخانه، پیاده‌روهای محوطه از مصالح سخت برای کف‌سازی استفاده می‌شود.

کف‌سازی نرم: از مصالحی مانند چوب، انواع کف‌پوش پلاستیکی، موکت، قالی و... برای فضاهای زندگی مانند اتاق خواب، فضای نشیمن و پذیرایی و... استفاده می‌شود.

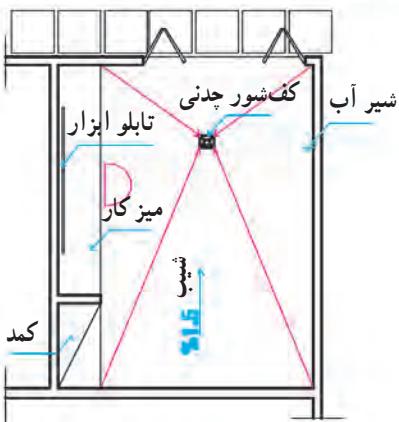
چند نمونه کف‌سازی نرم و سخت

ردیف	روش‌های مشخص کردن کفسازی
۱	نوشتن عنوان مصالح کف در زیر عنوان فضا.
۲	استفاده از بافت و طرح مصالح در پلان (مهارت دست آزاد، خطوط ۰/۱ و ۰/۲ و یا برچسب‌های چاپی آماده)
۳	نوشتن مشخصات کفسازی فضا در جدول نازک‌کاری فضاهای
۴	در موارد پیچیده و خاص تهیه یک پلان مستقل شامل طرح و جزئیات کفسازی با عنوان پلان کفسازی.

شیب‌بندی فضاهای و ترسیم کف‌شور

فضاهای سرویس مانند حمام، توالت، آشپزخانه و نیز فضاهای دیگری از قبیل موتورخانه، گلخانه،

حوض خانه و پارکینگ که در معرض ریزش آب قرار می‌گیرند باید با شیب یک تا سه درصد شیب‌بندی شوند. موقعیت کف‌شور نیز باید با توجه به نقشه‌های شبکه فاضلاب و نحوه شیب‌بندی در پلان‌ها مشخص گردد.

- انتهای فلش سمت پایین را نشان می‌دهد و عدد، میزان شیب را به صورت درصد مشخص می‌کند.

سقف کاذب و نحوه نمایش آن در پلان

سقف کاذب، سقف سبکی است که در زیر سقف اصلی ساخته می‌شود و از آن برای پوشاندن تیرها، خرپاهای، لوله‌ها و کانال‌ها و عناصر نازیبای ساختمان و نیز به منظور تنظیم شکل و تناسبات فضا استفاده می‌شود.

- ترسیم سقف کاذب به صورت خط چین و در پلان سقف کاذب انجام شود(پلان معکوس).

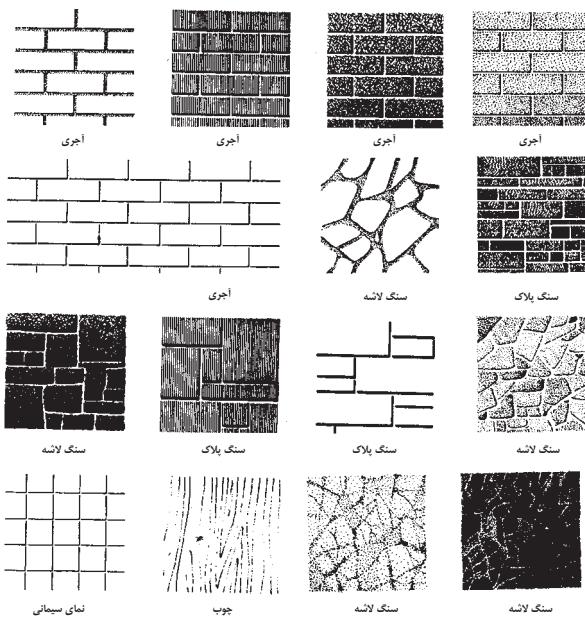
دیوار داخلی

در ساخت دیوارهای داخلی از مصالح مختلفی از قبیل شیشه، چوب، فلز، آجر، بتن، سنگ و... استفاده می‌شود. حال می‌توان به سادگی با استفاده مؤثر از نمادها و علائم مناسب نوع مصالح مصرفی نما را نشان داد تا نما واقعی تر و قابل درک تر شود.

- نمادهای مصالح در حد امکان مشابه مصالح واقعی و بدون نمایش جزئیات غیر ضروری مصالح ترسیم می‌شوند.
- در ترسیم فاز یک دیوارهای داخلی می‌توانیم مصالح تمام قسمت‌های دیوار را نشان دهیم.

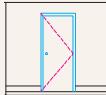
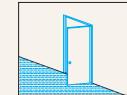
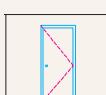
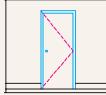
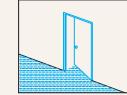
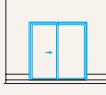
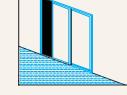
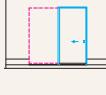
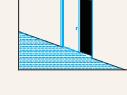
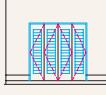
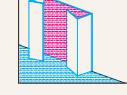

تصویر چند نمونه از نمای دیوار

نحوه ترسیم دیوارها با مصالح مختلف

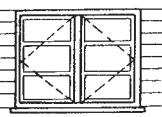
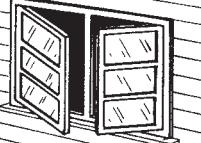
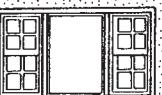
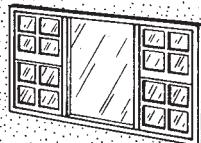
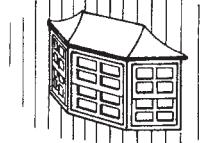
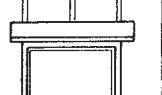
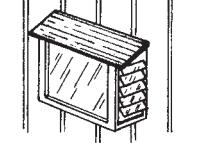
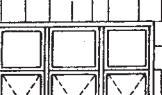
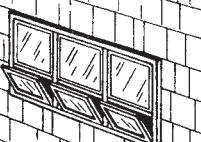
ترسیم انواع در

نام و مشخصات	ترسیم در پلان. علامت اختصاری	نمای	تصویر سه بعدی
دربیک لنگه داخلی (دو جداره توخالی) عرض ۱۰۵،۶۰ cm و گام تغییر عرض ۵ cm است.	 DR		
دربیک لنگه خارجی با پله (تمام چوب یا مصالح دیگر) عرض ۱۰۵،۶۰ cm و گام تغییر cm ۵ است.	 DR		
در بادبزنی یک لنگه که در ورودی آشپزخانه و اتاق چشیدن و نوع دلگاه آن در ورودی ساختمان های عموم استفاده می شود.	 DBL AC DR		
در کشویی معمولاً برای قفسه ها و فضاهای محدود استفاده می شود. عرض ۱۲۰ تا ۲۳۰ cm و گام تغییر عرض ۳۰ سانتی متر است. نوع سه لنگه ای آن تا سه متر عرض دارد. این در ممکن است از چوب، فلزی یا شیشه مسلح ساخته شود.	 BP SLDG DR		
در دو لنگه برای درهای اصلی و تشریفاتی مورد استفاده قرار می - گیرد و از چوب، فلزی یا شیشه ساخته می شود.	 DBL FR DR		
در کشویی توکار (جیبی) از این در معمولاً در جایی که فضای کافی برای بازشو نباشد استفاده می کنند. این در نباید بـا لوله ها و کابلهـا تلاـقی داشـته باـشد.	 SLDG PK DR		
در نافتو برای در کمدـها با دستـرسـ کـامل، گـنجـة استـقرـار ماـشـین لـیـاسـشوـبـی و خـشـکـ کـنـ مـعـمـلـاً اـزـ اـینـ درـ استـفـادـه مـیـ شـودـ. عـرـضـ درـ اـزـ ۱۲۰ سـانـتـیـ مـترـ استـ باـ گـامـ ۱۵ سـانـتـیـ مـترـ تـغـیـیرـ مـیـ کـنـدـ.	 BI FID DR		

تصویر سه بعدی	نما	ترسیم در پلان. علامت اختصاری	نام و مشخصات
			در آکار دثونی عرض این در از ۱۲۰ تا ۳۶۰ سانتی متر متغیر است و از آن برای کمدها و گنجه ها و تقسیم فضاهای استفاده می شود
			درگاهی از درگاهی برای مشخص کردن محل دسترس به یک فضای با تأکید بر استقلال فضای استفاده می شود. نعل درگاه آن دارای اشکال مختلفی است
			در دو لنگه عمودی از در دو لنگه عمودی معمولاً به طور هم زمان به عنوان در و پنجره استفاده می شود.
			در بالا رونده ارتفاع در معمولاً ۲۱۰ cm است؛ اما از ۲۳۰ و ۳۰۰ نیز برای وسایل نقلیه استفاده می شود
			در دو لنگه
			درهای دو چفتی (چهار لنگه تاشو)
			در کرکره ای بالا رونده

ترسیم انواع پنجره

تصویر سه بعدی	نما	روش ترسیم در پلان	نام پنجره - اختصار	توضیحات
			پنجره افقی عمودی کشویی	بازشوی پنجره های کشویی فضای اتاق را اشغال نمی کند.
			پنجره افقی افقی (دوقلو)	۵۰٪ امکان بازشو دارد.
			پنجره کوکای سه لانگ (آواز)	این پنجره ها می توانند مانند رفیق ششم یا یک اهرم باز و بسته شوند.
			پنجره کوکای بازشو افقی	معمولًا برای پنجره با عرض کم استفاده می شود.
			پنجره کوکای بازشو عمودی (آواز پین)	معمولًا در ابعاد کوچک و جهت سور، تهويه، سرویس و حمام استفاده می شود.
			پنجره کوکای	این پنجره از صفحات نازکی ساخته می شود که می توانند با یک اهرم حول محور بالای خود بچرخد. در زیر پنجره های نایت و اختلاف سطح بام و زیرزمین به منظور تهويه استفاده می شود.
			پنجره دو لانگی کشویی عمودی	قبا های پنجره معقول دارای وزنی تعادل است.

<p>۱۰۰٪ امکان بازشدن دارد و در سرایط محیطی نامناسب درزبندی و کاربرد خوبی دارد.</p>			
<p>یک پنجره ممکن است خود ترکیبی از انواع پنجره باشد. در سکل ترکیب یک لنگه پنجره با دو لنگه پنجره‌ی کشویی عمودی دیده می‌شود.</p>			
<p>این پنجره ممکن است بازویه‌ای ۳۰ درجه یا ۶۰ درجه و بالانگنه بازشو و باابت نیز طراحی شود. حالتی کلاسیک دارد و معمولاً برای فضاهای اصلی استفاده می‌شود.</p>			
<p>در اتاق‌های خدمات و آسیمانه مورد استفاده دارد و ممکن نیست از روپیدرو یا طرفین باز شود.</p>			
<p>ترکیبی از لنگه‌ای ثابت و بازشویی عمودی</p>			
<p>این پنجره معمولاً ثابت است و از بلوک‌های نیمه‌سیمه‌ای ضخیم ساخته می‌شود. نوعی از این پنجره در کف محورده نیز استفاده می‌شود.</p>			

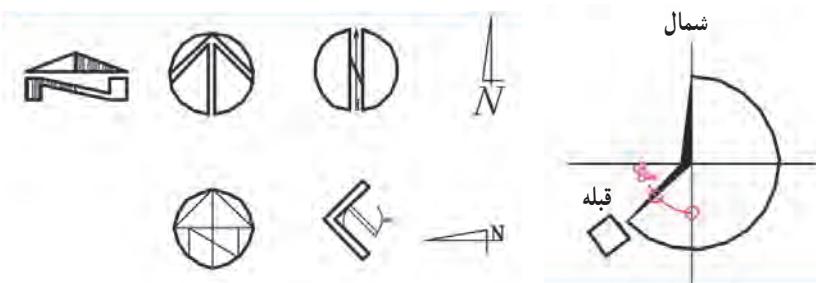
علائم مورد استفاده در مبلمان و تجهیزات

نام و توضیحات	نام و علامت اختصاری	بلان	نا	ترسیم سه بعدی
ماشین لباس شویی در انواع مختلف قرار می‌گیرد که به هنگام کار با کمی صدا همراه است و بهتر است از فضاهای ساکت خانه فاصله داشته باشد.	W WASHER			
خشک کن	D DRYER			
لگن لباس شویی	LT LAUNDRY TRAY			
آب گرمکن: آب گرمکن برای تولید آب گرم مصرفی منزل در انواع نفتی، گازی و برقی وجود دارد و در زیرزمین اتاق مفید پا آشیزخانه نصب می‌شود.	WH WATER HEATER			
میز اتوی توکار: میز اتو از لوازم اتاق خدمات است و برای صرفه جویی در فضای به صورت تدویاری یا سیار نیز ساخته می‌شود.	IIRD FOLDUP IRONING BOARD			
سینک ظرف‌شویی: سینک ممکن است گرد، بیضی شکل یا در اشكال دیگر باشد و برای تمیز کردن و آماده سازی مواد غذایی مورد استفاده قرار می‌گیرد و باید نور مناسب باشد.	S SINK			
کابینت زمینی: از کابینتها برای نگهداری طوف و سایلیل اسپریخانه و مواد غذایی استفاده می‌شود. مطلع رویی آن به عنوان میز کار مورد استفاده قرار می‌گیرد. تیر آن باید قابل نظرخواست و ضد رطوبت و قابل تمیز کردن باشد.	FLCAB FLOOR CABINETS			
اجاق گاز: اجاق گاز معمولاً دارای یک هود یا هواکن، یک لامپ و یک فن است. محل خروجی هوای کم است که باید در بلانها ترسیم شود. اجاق گاز باید در سیبر جریان باد یا نزدیک یخچال باشد.	R RANGE			
یخچال عرض یخچال معمولاً بین ۵۵ تا ۱۲۰ cm بستگی است و عمق آن ممکن است ۷۰ cm باشد. به سادگی باید قابل دسترسی باشد و گاه همراه با فریزر مورد استفاده قرار می‌گیرد.	REF REFRIGERATOR			
ماشین ظرف‌شویی: ماشین ظرف‌شویی برای نشست و شویی طوف مورد استفاده قرار می‌گیرد.	DW DISH WASHER			
اجاق توکار (فر)	O OVEN BUILTN			

نام و مشخصات	نام و علامت اختصاری	پلان	نما	ترسیم سه بعدی
اندازه های متعارف $150 \times 75 \text{ cm}$ است. اما در طرح ها و اندازه های دیگری نیز ساخته می شوند.	BT REC			
وان کوچک	BT COR			
وان گوشه	BT ANG			
دوش و زیردوشی مریب یعنی ساخته کارخانه های مختلف طرح ها و اندازه های مختلفی دارد. حداقل ابعاد $90 \times 90 \text{ cm}$ می باشد.	SH SQ			
توالت ایرانی	WC IPC			
دستشویی (بدون بایه): دستشویی بر حسب فضای موجود ممکن است در اندازه های متفاوت طراحی شود. و گاه با آینه، میز توالت و ... همراه است.	LAV WLHNG			
دستشویی با کابینت	LAV CNT TP			
شیر آب	HB			
توالت فرنگی	WC IPC			

علامت شمال و جهت قبله

طراحی هر ساختمان با توجه به محیط طبیعی، جهات جغرافیایی و جهت حرکت و تابش خورشید انجام می گیرد. معمولاً نقشه را به نحوی تنظیم می کنند که جهت شمال پلان، به طرف بالای نقشه باشد. جهت شمال و قبله را با عالم مختلفی می توان نشان داد.

نیوو گذاری (ترازنویسی)

مشخص کردن تراز کف‌های مختلف ساختمان نسبت به یکدیگر و سطح مینا، برای خواندن و اجرای درست هر پروژه ساختمانی اهمیت زیادی دارد. به همین جهت در نقشه‌های ساختمانی، یک سطح اصلی را در نزدیکی طبقه همکف به عنوان سطح مینا مشخص می‌کند و ارتفاع آن را معادل ± 0.00 قرار می‌دهند. سطوح بالاتر از این سطح را با علامت + و سطوح پایین‌تر از آن را با علامت - نیوو گذاری می‌کنند.

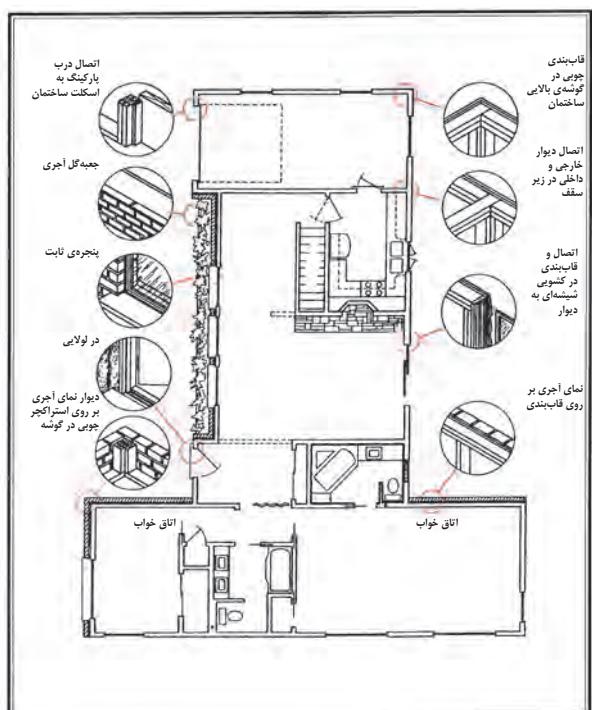
مشخص کردن موقعیت ورودی‌ها

فضاهای ورود به محوطه و ساختمان را معمولاً علاوه بر نوشته مانند شکل با استفاده از پیکان و نماد (ENT) مشخص می‌کنند.

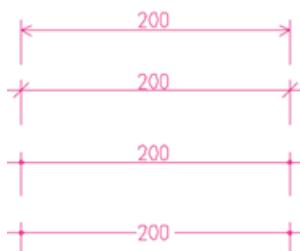
کد گذاری دیتایل‌های خاص

بسیاری از نمادهای پلان طبقه، مانند پله، آشپزخانه، شومینه و... به قدری پیچیده هستند که نمی‌توان همه مشخصات آنها را در پلان‌ها نمایش داد. این قسمت از پلان‌ها را مشخص و کد گذاری می‌کنیم تا در نقشه‌های دیگر با مقایسه بزرگ‌تر ترسیم شوند.

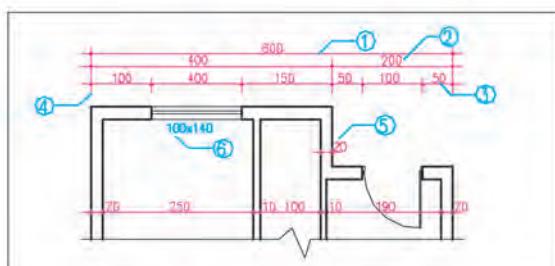

اندازه‌گذاری پلان‌های طبقات

همان‌طور که می‌دانید بسیاری از اشتباهاتی که در حین اجرای ساختمان پیش می‌آید، ناشی از ترسیم یا قرائت نادرست نقشه‌های معماری، به‌ویژه ناشی از قرائت اشتباہ اندازه‌های است که خود باعث اتلاف زمان و هزینه می‌شود و کیفیت کار را پایین می‌آورد. تکمیل نقشه‌های اجرایی ساختمان وابسته به اندازه‌گذاری دقیق و کامل اجزای تشکیل‌دهنده آن می‌باشد. از این رو کل اندازه‌های ساختمان مشخص می‌شوند تا مجریان، حق تغییر در ابعاد و مشخصات ساختمان را خارج از خطای مجاز نداشته باشند و فقط با نظر مسئول پروژه است که بعضی از اندازه‌های جزئی نوشته نمی‌شوند تا مجریان از آزادی عمل لازم برای تصمیم‌گیری برخوردار باشند و بتوانند با توجه به شرایط اجرا اندازه‌ها را کامل و قطعی نمایند. اندازه‌گذاری پلان‌ها در دو مرحله صورت می‌گیرد: اندازه‌گذاری خارجی و اندازه‌گذاری داخلی. در اندازه‌گذاری داخلی ابعاد فضاهای، طول و ضخامت دیوارها و ابعاد درها و تجهیزات در یک ستون نوشته می‌شوند. اندازه‌گذاری خارجی در سه ستون انجام می‌شود به توضیحات زیر به دقت توجه نمایید.

برای نوشتن اندازه‌ها برحسب اولویت می‌شود از
هر کدام از زوون‌های فوق استفاده کرد.

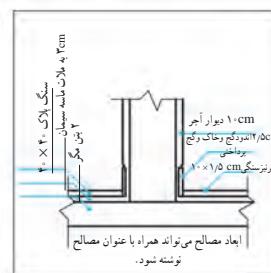
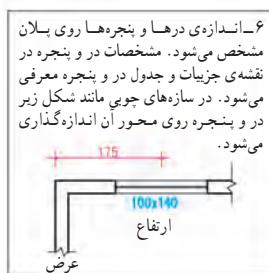

۱- خط اندازه‌ی سرتاسری: اولین خط اندازه از
پیرون است که طول کل ساختمان را نشان می‌دهد.

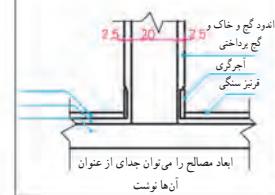
۲- خط اندازه‌ی سکستگی‌ها: اندازه‌ی محل
سکستگی‌های بدنه ساختمان را نمایش می‌دهد و گاه
شامل ضخامت و محل نلاعی دیوارهای داخلی و خارجی
نمی‌شود.

۳- خط اندازه‌ی موقعیت‌ها: تزدیک ترین خط اندازه
به ساختمان است که محل استقرار و ابعاد درها، پنجره‌ها،
محل تجهیزات ... را نشان می‌دهد.

۴- خط رايط: خط نازک و منتهی است که هر اندازه
را به عنصر ساختمانی آن مرتبط می‌کند.

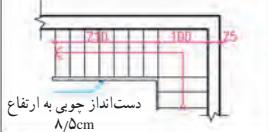
۵- اندازه‌ی ابعاد: این اندازه ابعاد مصالح
و جزیات ساختمانی را مشخص می‌کند:

۹- واحد اندازه‌گذاری در جدول مشخصات، نقشه با زیر نقشه جزئی نوشته می‌شود.

۱۰- در صورت لزوم بقیه از اندازه‌ها را مانند شکل زیر می‌توان همراه توضیح و خارج از موقعیت نوشت.

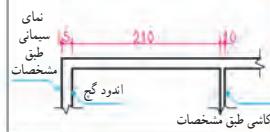
استفاده از مثلث متحمن، در فضاد با خطوط اصلی نقشه بود، به خوانای نقشه کمک می‌کند.

۸- اندازه‌گذاری در ساختمان‌های اسکلت فازی با بنی به جای آن، بندی شده و تأمینه سونون هاست بلان، ستونون ها تووجه به این که دیوارهای سونون ها نوشته می‌شوند. در ضمن با سونون اجرای می‌شوند و پس از اینکه از دیوارهای بیرونی ناکس نمای دیوارهای بیرونی ناکس باید مشخص شود.

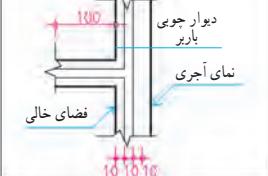

۷- در اندازه‌نوسی دیوارها با مصالح تابی که دارای انود داخلی یا خارجی هستند از توشن اندازه‌گذاری صرف نظر می‌شود و فقط دیوار جزئی اندازه‌نوسی می‌شود.

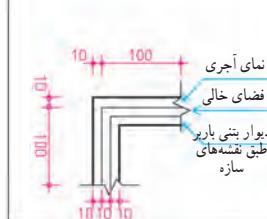

۱۳- بعضی از اندازه‌ها ممکن است خارج از موقعیت اصلی شان داده شوند.

۱۴- زمانی که مثلث نسبی با موقعیت نماده (۵) (با ۱) استفاده می‌کنیم.

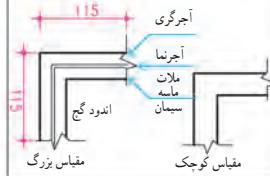

۱۲- در دیوارهای دو جدار به تفکیک اندازه‌گذاری می‌شوند.

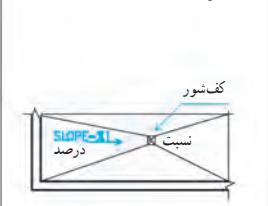

۱۱- در دیوارهای مرکب ضخامت دیوار شامل مجموع ضخامت‌ها می‌باشد و از نازک کاری صرف نظر می‌شود.

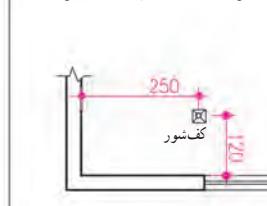
دیوارگری با نمای آجری

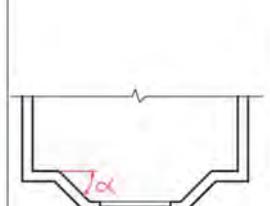
۱۷- میزان نسبت نسبت نیز راهه و کف‌ها را به صورت نسبت با درصد می‌نویسند.

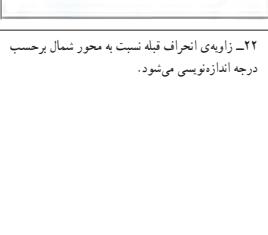
۱۶- موقعیت کف‌شورها، درجه‌های کنترل و سرویس‌های پهدانشی را به کمک خط آکس اندازه‌گذاری می‌کنند.

۱۵- اندازه‌ی زوایای غیر ۹۰° را بر حسب درجه بنویسید.

۲۲- زاویه انجراف قبله نسبت به محور شمال بر حسب درجه اندازه‌نوسی می‌شود.

۲۱- نمادهای زیر در اندازه‌نوسی استفاده می‌شود.

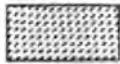
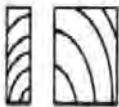
"	اینج	r	شعاع
,	فوت	D	قطر
(@)	c/c	CL	خط آکس
VAR	مرکز به مرکز	m	متر
=	اندازه‌ی متغیر	cm	سانتی متر
	اندازه‌ی تقریبی	mm	میلی متر

۱۸- در اندازه‌گذاری بعد ساختمانی از سیستم متربک (متر- سانتی متر و میلی متر) استفاده می‌شود.

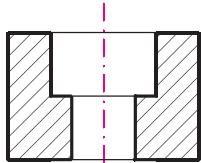
۱۹- اندازه‌لوله‌های تأسیساتی بر حسب اینج نوشتند.

۲۰- اگر پلان مستقل برای هنرمند محوطه‌سازی ترسیم شدند پاپند آن‌ها را در پلان همکاف اندازه‌گذاری کنید.

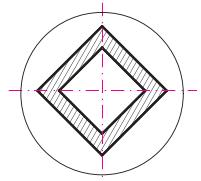
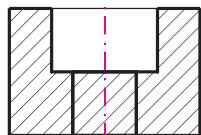
علاوی مصالح در نقشه‌های ساختمانی

علاوی برخی مصالح در نقشه‌های ساختمانی			
	بتن مسلح		دال کفسازی
	بتن غیر مسلح		برش چوب
	اجرای بتن پیش ساخته		آرماتور طولی
	شیشه		عایق رطوبتی
			عایق حرارتی
			سنگ مصنوعی
			سنگ طبیعی

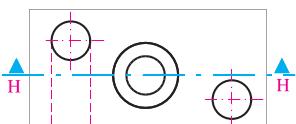
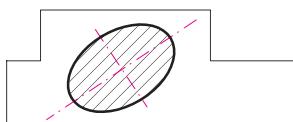
برای متمایز کردن سطوح برش خورده از بقیه سطوح جسم، سطوح برش خورده را با رعایت نکات زیر هاشور می‌زنند:

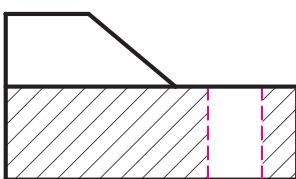
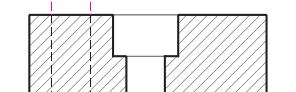
- ۱** خطوط هاشور که با خطوط کم رنگ ترسیم می‌شود به خطوط اصلی منتهی و محدود می‌شود، یعنی خطوط هاشور هیچ کدام از خطوط اصلی جسم را قطع نمی‌کنند.

- ۲** در مواردی که خط هاشور 45° با محورهای تقارن یا خطوط اصلی جسم موازی شود از هاشور 30° یا 60° استفاده می‌شود.

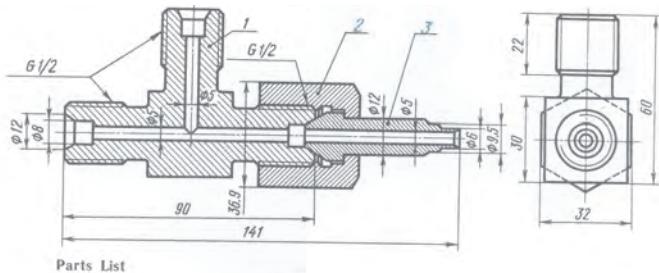

- ۳** از ترسیم خط چین (خط ندید) در سطوح هاشور خورده، اجتناب می‌شود مگر اینکه ترسیم آنها به درک نقشه کمک کرده و ضروری باشد.

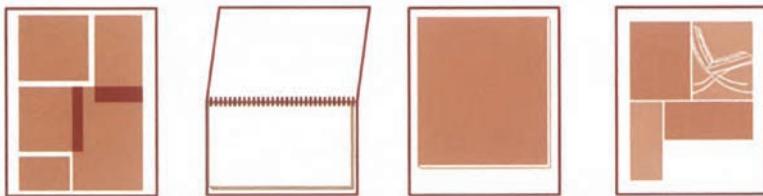
- ۴** هاشور هیچ گاه به خط چین محدود نمی‌شود.

۵ در مقاطع قطعات مرکب، اولاً جهت هاشور قطعات نسبت به هم متفاوت است و ثانیاً در مقطع قطعات کوچکتر فاصله هاشورها کمتر است و بر عکس در هاشور زدن قطعات خیلی بزرگ می‌توان از هاشور زدن بخش میانی قطعه صرف نظر کرد.

شیوه نمایش تابلوی نمونه مصالح

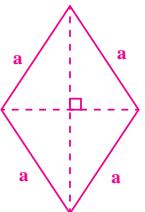
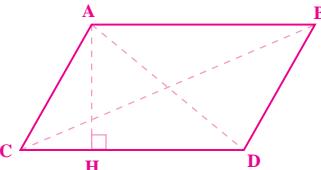
روش‌های مختلف نمایش با توجه به حرفه‌ای بودن مجری آن متفاوت می‌باشد، با بررسی مجلات، کتاب‌ها و دیگر نشریات موجود در بازار و دیدن نحوه نمایش محصولات کارخانه‌ها، شیوه‌های مناسبی را برای نگهداری و ارائه این نمونه‌ها پیشنهاد می‌دهند.

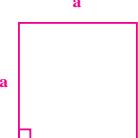
چهارضلعی‌ها

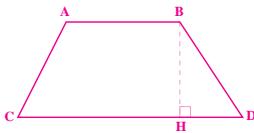
شناخت ویژگی‌های چهارضلعی‌ها کاربرد وسیعی در تعریف عناصر ساختمانی و اجرای آنها دارد. متوازی‌الاضلاع، لوزی، مستطیل، مربع و ذوزنقه چهارضلعی‌های تعریف شده‌ای هستند که شما در سال‌های قبل با ویژگی‌های آنها آشنا شدید که برخی از آنها یادآوری می‌شود.

<p>لوزی: متوازی‌الاضلاعی است که چهار ضلع آن با هم برابرند و همه ویژگی‌های متوازی‌الاضلاع را دارد. در هر لوزی قطرها بر هم عمودند و نیمساز زاویه داخلی هستند. لوزی دارای دو محور تقارن و مرکز تقارن است.</p>	<p>متوازی‌الاضلاع: چهارضلعی است که هر دو ضلع مقابل آن با هم موازی‌اند. در متوازی‌الاضلاع به فاصله دو ضلع مقابل ارتفاع می‌گویند. در متوازی‌الاضلاع دو ضلع و دو زاویه روبروی هم با هم برابرند و یک مرکز تقارن دارد.</p>
---	--

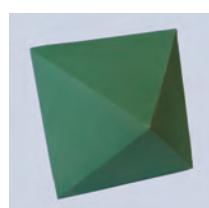
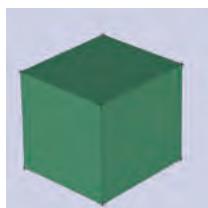
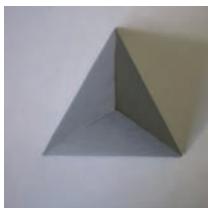
	
---	---

<p>مربع: مستطیلی است که دو ضلع آن با هم برابر باشد. و یا مربع لوزی است که یک زاویه آن قائم‌بازد. آن قائم‌بازد بنابراین مربع تمامی ویژگی‌های متوازی‌الاضلاع، مستطیل و لوزی را دارد.</p>	<p>مستطیل: متوازی‌الاضلاعی است که یک زاویه آن قائم‌بازد. هر کدام از قطرها و محورهای مستطیل آن را به دو شکل مساوی تقسیم می‌کنند. مستطیل دو محور تقارن دارد که بر هم عمودند. محل تقارن این دو محور مرکز تقارن مستطیل است.</p>
---	--

	
---	---

<p>ذوزنقه: چهارضلعی است که فقط دو ضلع آن با هم موازی است. که به آنها قاعدهٔ ذوزنقه می‌گویند. به دو ضلع غیر موازی ذوزنقه ساق می‌گویند. اگر دو ساق ذوزنقه مساوی باشند به آن ذوزنقه متساوی الساقین می‌گویند و اگر یک زاویه آن قائم‌بازد به آن ذوزنقه قائم‌الزاویه می‌گویند.</p>	
---	---

- احجام افلاطونی احجام منتظمی هستند که همه اضلاع و زوایای آنها با هم برابر است. یا از تعدادی وجه تشکیل یافته‌اند که همه آنها با هم برابرند.
- برخلاف چند ضلعی‌های منتظم که تعداد آنها بی‌شمار است، چند وجهی‌های منتظم محدود هستند.
- چند وجهی‌های منتظم که به احجام افلاطونی موسوم‌اند عبارت‌اند از:

چهار وجهی منتظم یا هرم مثلث‌القاعدۀ منتظم که از چهار مثلث متساوی‌الاضلاع یا سه ضلعی منتظم تشکیل شده است.

شش وجهی منتظم یا مکعب که از شش مربع تشکیل شده است.

هشت‌وجهی منتظم که از هشت مثلث متساوی‌الاضلاع شکل گرفته است.

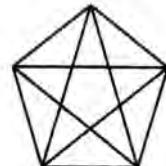
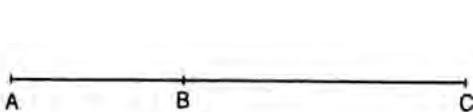
دوازده وجهی منتظم که از دوازده پنج ضلعی منتظم تشکیل شده است.

بیست وجهی منتظم که از بیست مثلث متساوی‌الاضلاع شکل گرفته است.

مساحت و حجم اشکال هندسی

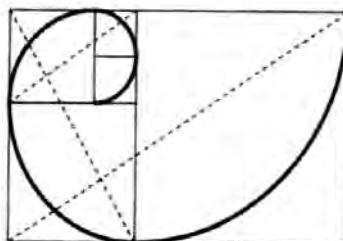
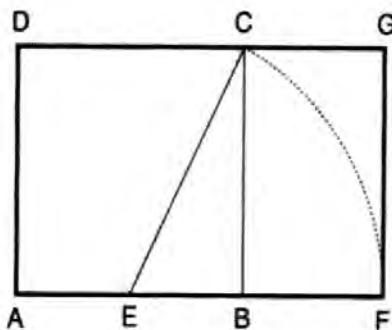
	محیط: قطر $\times \pi$ مساحت: شعاع به توان ۲ $\times \pi$ قطعه: (شعاع به توان ۲ $\times$ زاویه $\times \pi$) $\div 360^\circ$	دایره
	محیط: $\pi \times (1/2 \text{ قطر کوچک} + 1/2 \text{ قطر بزرگ})$ مساحت: نصف قطر کوچک $\times$ نصف قطر بزرگ $\times \pi$	بیضی
	مساحت: $1/2 \text{ قاعده} \times \text{ارتفاع}$	مثلث
	مساحت: $1/2 \text{ مجموع اضلاع قاعده} \times \text{ارتفاع}$ حجم: مساحت قاعده $\times 1/3 \text{ ارتفاع}$	هرم
	مساحت: $4\pi \times \text{شعاع به توان ۲}$ حجم: شعاع به توان ۳ $\times \frac{4}{3}\pi$	کره
	مساحت: محیط قاعده مخروط $\times \frac{1}{2}$ (مولد مخروط) حجم: شعاع به توان ۲ $\times$ نصف ارتفاع $\times \pi$	مخروط
	مساحت: (قطر $\times$ ارتفاع $\times \pi$) $+ (\pi \times 2) \times \text{شعاع به توان ۲}$ حجم: شعاع به توان ۲ $\times$ ارتفاع $\times \pi$	استوانه
	مساحت: ارتفاع $\times$ قاعده	متوازی الاضلاع

به نسبت بین دو قسمت از یک خط یا دو اندازه از یک شکل گفته می‌شود، به‌طوری که نسبت بین قسمت کوچک به قسمت بزرگ برابر با نسبت قسمت بزرگ تر به تمام خط باشد. این نسبت تقریباً $1/16$ یا $5/8$ و برابر با نسبت یک ضلع پنج ضلعی به قطر آن می‌باشد.

ترسیم مستطیل طلایی

رسم مربع ABCD: از نقطه E در وسط قاعده AB، خطی به نقطه C رسم کنید. کمانی با شعاع CE به مرکز C تا نقطه F برروی امتداد AB بزنید. مستطیل ADGF یک مستطیل طلایی خواهد بود.

نام و تعریف برخی از فضاهای مهم خانه‌های ایرانی

ارسی: پنجره بزرگ چوبی که غالباً یک جبهه اتاق را می‌پوشاند و بازشویی کشوبی بالا رونده و شیشه‌های معمولاً رنگین دارد.

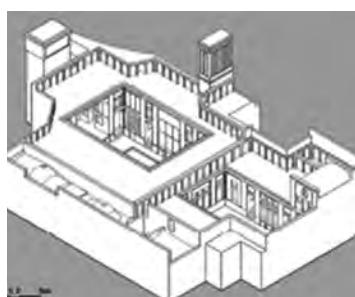
اتاق ارسی: اتاقی که پنجره اصلی آن ارسی می‌باشد.

تالار ارسی: تالاری که پنجره اصلی آن ارسی باشد.

اندرونی: بخشی از خانه که مخصوص اهل خانه و محارم آنان است.

بیرونی: عرصه‌ای از خانه یا کاخ که غیرمحارم را در آنجا می‌پذیرفتند.

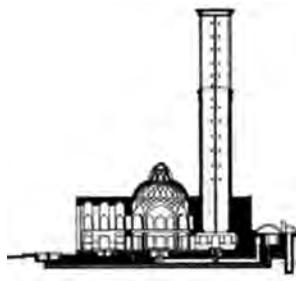

ایوان: فضایی نیمه باز که معمولاً از سه طرف بسته و از یک طرف مشرف به فضای باز است.

صفه: سکویی وسیع در جلوی یک جبهه از بنا و مشرف بر فضای باز، گاه به معنای ایوان نیز به کار می‌رود.

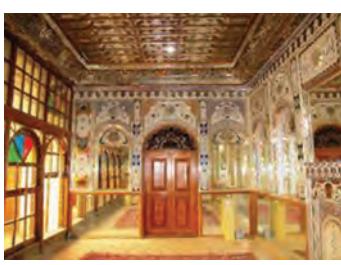
بادگیر: عنصری مرتفع بر روی بام بنا که هوای بیرون بنا را به درون آن، و هوای درون را به بیرون منتقل می‌کند و موجب خنکی هوا می‌شود.

تالار: فضای بسته مرتفع و مجلل با دهانه وسیع و با قاعدة مستطیل شکل در خانه‌ها که معمولاً در ضلع بزرگ تالار مجاور حیاط است و ارسی دارد.

تالار چلیپا: تالاری که قاعده‌اش به شکل چلیپا باشد. این شکل معمولاً حاصل وجود عناصری چون بادگیر و کفشه کن و پستو در چهارگوش تالار است.

تالار سرداد: سرداب مفصل و تالار مانند.

تالار شاه نشین دار: تالاری که در ضلع بزرگ‌تر خود، در مقابل پنجره بزرگ روبه حیاط، شاه نشین دارد. گاه ممکن است شاه نشین در جوار حیاط قرار گیرد.

شاه نشین: فضایی فرورفته در میان ضلع اصلی صحن، تالار یا ایوان یا فضاهای دیگر که محلی مناسب برای نشستن است.

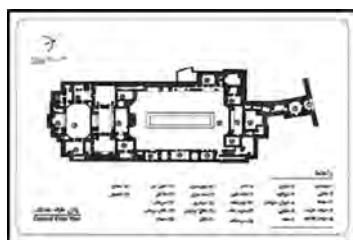
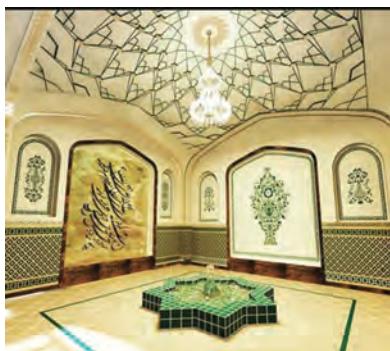
پستو: فضایی کوچک در پشت فضای اصلی و مرتبط با آن، که معمولاً انباری است.

صندوق خانه: پستو

تنورخانه: محلی که تنور در آن قرار دارد.

چهارصفه: فضایی با قاعده چلپایی، که بخش میانی اش مربع شکل است و تاقی مدور و مرتفع تر از دیگر قسمت‌ها، با نورگیری در میانه، دارد.

حیاط خلوت: حیاطی کوچک در پشت فضاهای اصلی بنا، که معمولاً فضاهای خدماتی در کنار آن قرار می‌گیرد.

حیاط مرکزی: حیاط میانی
حیاط میانی: حیاطی که فضاهای بسته و نیمه باز، آن را احاطه کرده باشند.

حیاط دام: حیاطی برای نگهداری دام، که معمولاً طویله یا اسطبل هم در کنار آن قرار دارد.

حیاط زاویه: حیاطی کوچک، واقع در گوشه بنا.

دالان: فضای سرپوشیده کشیده‌ای که معمولاً معتبر است این راسته کوتاه و باریک و سرپوشیده، معمولاً آغاز و انجام مشخصی دارد.

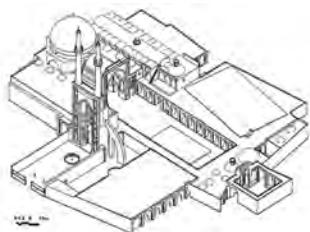
دستگاه ورودی: مجموعه فضاهای ورودی، که ممکن است شامل همه یا بعضی از این عناصر باشد: جلوخان، سردر، درگاه، هشتی و دهليز.

ورودی: بخشی از بنا که ببرون بنا را به داخل آن مرتبط می‌کند.

جلوخان: محوطه‌ای باز از اجزای دستگاه ورودی، که پیش از سر در و در جلوی آن قرار می‌گیرد.

دهليز: دالانی که در حد فاصل مدخل و درون بنا باشد.

راهرو: فضای کشیده‌ای که دو یا چند فضا را به هم مرتبط می‌کند.

دق‌الباب: کوبه‌ای که بر در خانه می‌زندند تا صاحب خانه با شنیدن صدای آن برای باز نمودن در خبردار شود. به دو صورت حلقه‌ای با صدای زیر برای زنان، و شکل وزنه‌ای با صدای بهم برای مردان بوده است تا صاحب خانه از جنسیت فرد پشت در، آگاه شده و حجاب مناسب را داشته باشد.

رواق: فضای نیمه باز طویل تک لایه، با ستون‌های متعدد، در کنار فضای باز، که معمولاً از تکرار چهارطاقی‌های مشابه در یک راستا پدید می‌آید.

زیر زمین: فضایی که کف آن پایین‌تر از کف حیاط باشد.
سرداب: سردابه، زیر زمین.

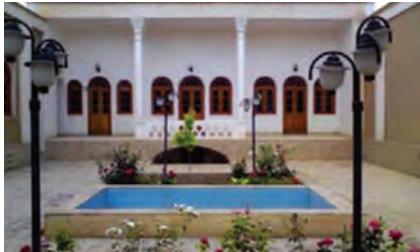
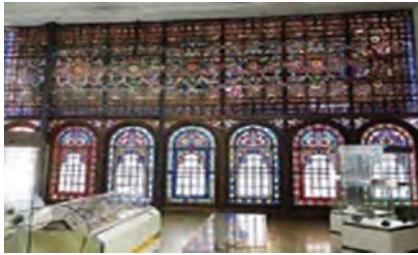

سه‌دری: اتاقی با قاعده مربع یا مستطیل که سه پنجره قدمی در کنار هم و رو به حیاط دارد و تناسباتش بر مبنای آنها شکل گرفته و ورودی یا ورودی‌های آن در اضلاع طرفین آن است.

پنج دری: اتاق بزرگی که پنج پنجره قدمی در کنار هم و رو به حیاط در ضلع بزرگ‌تر خود دارد و تناسباتش بر مبنای آنها شکل گرفته و ورودی یا ورودی‌های آن در طرفین و در اضلاع کوتاه‌تر واقع است.

هفت دری: اتاقی مشابه پنج دری، ولی با هفت پنجره قدمی.

عرضه : حوزه یا مجموعه‌ای از فضاهای بنا که به اعتباری از دیگر قسمت‌ها قابل تشخیص باشد، مانند عرضه بیرونی و عرضه اندرونی.
فضای ارتباطی: فضایی که کارکرد اصلی آن ایجاد ارتباط در بین فضاهاست.

فضای باز: فضای بدون سقف، اعم از محصور یا غیر محصور.

فضای بسته: فضای مسقفوی که همه جوانب آن بسته باشد.

فضای خدماتی: فضایی با کارکردهای چون شستشو، آشپزی و انبار.

فضای نیمه باز: فضای مسقفوی که یک یا چند وجه آن به فضای باز گشوده باشد.

کفش کن: فضایی نیمه باز با دهانه کوچک، در بین فضاهای پیرامون حیاط قرار می‌گیرد و آنها را به حیاط مرتبط می‌کند.

راهروها در حکم کفش کن هستند.

گودال باعچه: حیاطی گودنشسته در میان حیاطی دیگر، که معمولاً عمقش در حدود یک طبقه است و باعچه دارد.

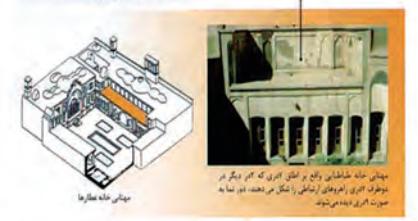
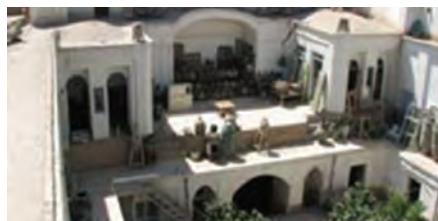
گوشوار: فضاهایی متقارن در طبقه بالا و در طرفین فضاهای مرتفعی چون تالار و ایوان و معمولاً مشرف بر آنها.

محوطه: فضای باز وسیع، معمولاً در پیرامون بنا.

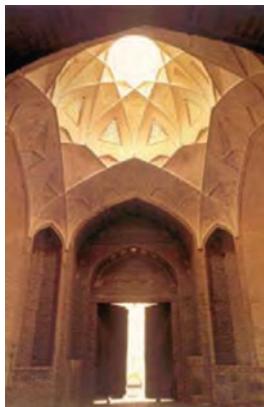

مضیف: بنا یا فضای پذیرایی از مهمانان.
مهتابی: فضای باز پس نشسته در جبهه‌ای از بنا، مانند ایوانی بدون سقف، که در سه طرف بسته، و از یک طرف به فضای باز مشرف است.

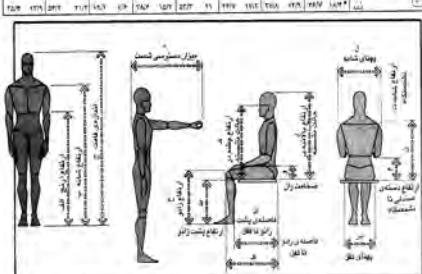
هشتی: فضای سرپوشیده متصل به کوچه، و فضایی بعد از در ورودی است. مهمترین کارکرد هشتی، تقسیم مسیر ورودی به دو یا چند جهت و حفظ حریم خانه است. هشتی به شکل‌های مختلفی مانند مربع یا مستطیل، هشت ضلعی و... ساخته می‌شد. در خانه‌های سنتی اگر کسی می‌خواست با اهل خانه‌ای ارتباط برقرار کند، اما از درگاه آن خانه یا داخل نشده و وارد حریم خصوصی آنها نشود، در هشتی منتظر می‌ماند. به همین دلیل معمولاً در هشتی سکوهایی در

دل دیوار یا بیرون زده از آن برای نشستن افراد ساخته می‌شد. برخی هشتگاه ساده و برخی پر نقش و نگار و دارای تزیینات معماری بودند. همچنین در برخی هشتگاه روزنی در سقف، نور را به داخل آورده، داخل آن را روشن می‌کرد.

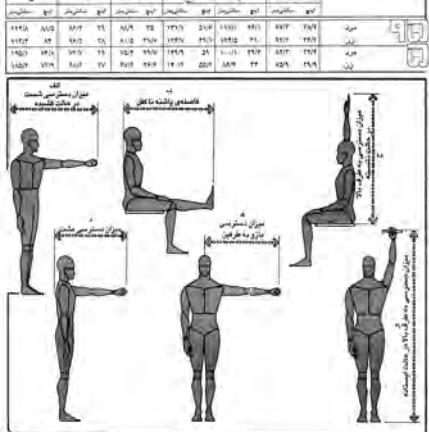

ابعاد کاربردی بدن انسان در حالت‌های مختلف

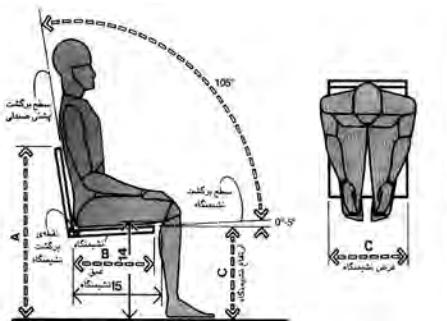
برآورده اندیشه بدن مردان و زنان پرورشگاهی حسب اینچه و ساخته متر براساس سن، جنس و مصدکی اندیشه						
سن	جنس	متر	پس	بیان	وزن	الفر
۱۰ تا ۱۴	مرد	۱۷۵	۲۳	۱۷۵	۶۰	۱۷۵
۱۵ تا ۱۹	مرد	۱۸۰	۲۴	۱۸۰	۶۵	۱۸۰
۲۰ تا ۲۴	مرد	۱۸۵	۲۵	۱۸۵	۷۰	۱۸۵
۲۵ تا ۲۹	مرد	۱۹۰	۲۶	۱۹۰	۷۵	۱۹۰
۳۰ تا ۳۴	مرد	۱۹۵	۲۷	۱۹۵	۸۰	۱۹۵
۳۵ تا ۳۹	مرد	۲۰۰	۲۸	۲۰۰	۸۵	۲۰۰
۴۰ تا ۴۴	مرد	۲۰۵	۲۹	۲۰۵	۹۰	۲۰۵
۴۵ تا ۴۹	مرد	۲۱۰	۳۰	۲۱۰	۹۵	۲۱۰
۵۰ تا ۵۴	مرد	۲۱۵	۳۱	۲۱۵	۱۰۰	۲۱۵
۵۵ تا ۵۹	مرد	۲۲۰	۳۲	۲۲۰	۱۰۵	۲۲۰
۶۰ تا ۶۴	مرد	۲۲۵	۳۳	۲۲۵	۱۱۰	۲۲۵
۶۵ تا ۶۹	مرد	۲۳۰	۳۴	۲۳۰	۱۱۵	۲۳۰
۷۰ تا ۷۴	مرد	۲۳۵	۳۵	۲۳۵	۱۲۰	۲۳۵
۷۵ تا ۷۹	مرد	۲۴۰	۳۶	۲۴۰	۱۲۵	۲۴۰
۸۰ تا ۸۴	مرد	۲۴۵	۳۷	۲۴۵	۱۳۰	۲۴۵
۸۵ تا ۸۹	مرد	۲۵۰	۳۸	۲۵۰	۱۳۵	۲۵۰
۹۰ تا ۹۴	مرد	۲۵۵	۳۹	۲۵۵	۱۴۰	۲۵۵
۹۵ تا ۹۹	مرد	۲۶۰	۴۰	۲۶۰	۱۴۵	۲۶۰
۱۰۰ تا ۱۰۴	مرد	۲۶۵	۴۱	۲۶۵	۱۵۰	۲۶۵
۱۰۵ تا ۱۰۹	مرد	۲۷۰	۴۲	۲۷۰	۱۵۵	۲۷۰
۱۱۰ تا ۱۱۴	مرد	۲۷۵	۴۳	۲۷۵	۱۶۰	۲۷۵
۱۱۵ تا ۱۱۹	مرد	۲۸۰	۴۴	۲۸۰	۱۶۵	۲۸۰
۱۲۰ تا ۱۲۴	مرد	۲۸۵	۴۵	۲۸۵	۱۷۰	۲۸۵
۱۲۵ تا ۱۲۹	مرد	۲۹۰	۴۶	۲۹۰	۱۷۵	۲۹۰
۱۳۰ تا ۱۳۴	مرد	۲۹۵	۴۷	۲۹۵	۱۸۰	۲۹۵
۱۳۵ تا ۱۳۹	مرد	۳۰۰	۴۸	۳۰۰	۱۸۵	۳۰۰
۱۴۰ تا ۱۴۴	مرد	۳۰۵	۴۹	۳۰۵	۱۹۰	۳۰۵
۱۴۵ تا ۱۴۹	مرد	۳۱۰	۵۰	۳۱۰	۱۹۵	۳۱۰
۱۵۰ تا ۱۵۴	مرد	۳۱۵	۵۱	۳۱۵	۲۰۰	۳۱۵
۱۵۵ تا ۱۵۹	مرد	۳۲۰	۵۲	۳۲۰	۲۰۵	۳۲۰
۱۶۰ تا ۱۶۴	مرد	۳۲۵	۵۳	۳۲۵	۲۱۰	۳۲۵
۱۶۵ تا ۱۶۹	مرد	۳۳۰	۵۴	۳۳۰	۲۱۵	۳۳۰
۱۷۰ تا ۱۷۴	مرد	۳۳۵	۵۵	۳۳۵	۲۲۰	۳۳۵
۱۷۵ تا ۱۷۹	مرد	۳۴۰	۵۶	۳۴۰	۲۲۵	۳۴۰
۱۸۰ تا ۱۸۴	مرد	۳۴۵	۵۷	۳۴۵	۲۳۰	۳۴۵
۱۸۵ تا ۱۸۹	مرد	۳۵۰	۵۸	۳۵۰	۲۳۵	۳۵۰
۱۹۰ تا ۱۹۴	مرد	۳۵۵	۵۹	۳۵۵	۲۴۰	۳۵۵
۱۹۵ تا ۱۹۹	مرد	۳۶۰	۶۰	۳۶۰	۲۴۵	۳۶۰
۲۰۰ تا ۲۰۴	مرد	۳۶۵	۶۱	۳۶۵	۲۵۰	۳۶۵
۲۰۵ تا ۲۰۹	مرد	۳۷۰	۶۲	۳۷۰	۲۵۵	۳۷۰
۲۱۰ تا ۲۱۴	مرد	۳۷۵	۶۳	۳۷۵	۲۶۰	۳۷۵
۲۱۵ تا ۲۱۹	مرد	۳۸۰	۶۴	۳۸۰	۲۶۵	۳۸۰
۲۲۰ تا ۲۲۴	مرد	۳۸۵	۶۵	۳۸۵	۲۷۰	۳۸۵
۲۲۵ تا ۲۲۹	مرد	۳۹۰	۶۶	۳۹۰	۲۷۵	۳۹۰
۲۳۰ تا ۲۳۴	مرد	۳۹۵	۶۷	۳۹۵	۲۸۰	۳۹۵
۲۳۵ تا ۲۳۹	مرد	۴۰۰	۶۸	۴۰۰	۲۸۵	۴۰۰
۲۴۰ تا ۲۴۴	مرد	۴۰۵	۶۹	۴۰۵	۲۹۰	۴۰۵
۲۴۵ تا ۲۴۹	مرد	۴۱۰	۷۰	۴۱۰	۲۹۵	۴۱۰
۲۵۰ تا ۲۵۴	مرد	۴۱۵	۷۱	۴۱۵	۳۰۰	۴۱۵
۲۵۵ تا ۲۵۹	مرد	۴۲۰	۷۲	۴۲۰	۳۰۵	۴۲۰
۲۶۰ تا ۲۶۴	مرد	۴۲۵	۷۳	۴۲۵	۳۱۰	۴۲۵
۲۶۵ تا ۲۶۹	مرد	۴۳۰	۷۴	۴۳۰	۳۱۵	۴۳۰
۲۷۰ تا ۲۷۴	مرد	۴۳۵	۷۵	۴۳۵	۳۲۰	۴۳۵
۲۷۵ تا ۲۷۹	مرد	۴۴۰	۷۶	۴۴۰	۳۲۵	۴۴۰
۲۸۰ تا ۲۸۴	مرد	۴۴۵	۷۷	۴۴۵	۳۳۰	۴۴۵
۲۸۵ تا ۲۸۹	مرد	۴۵۰	۷۸	۴۵۰	۳۳۵	۴۵۰
۲۹۰ تا ۲۹۴	مرد	۴۵۵	۷۹	۴۵۵	۳۴۰	۴۵۵
۲۹۵ تا ۲۹۹	مرد	۴۶۰	۸۰	۴۶۰	۳۴۵	۴۶۰
۳۰۰ تا ۳۰۴	مرد	۴۶۵	۸۱	۴۶۵	۳۵۰	۴۶۵
۳۰۵ تا ۳۰۹	مرد	۴۷۰	۸۲	۴۷۰	۳۵۵	۴۷۰
۳۱۰ تا ۳۱۴	مرد	۴۷۵	۸۳	۴۷۵	۳۶۰	۴۷۵
۳۱۵ تا ۳۱۹	مرد	۴۸۰	۸۴	۴۸۰	۳۶۵	۴۸۰
۳۲۰ تا ۳۲۴	مرد	۴۸۵	۸۵	۴۸۵	۳۷۰	۴۸۵
۳۲۵ تا ۳۲۹	مرد	۴۹۰	۸۶	۴۹۰	۳۷۵	۴۹۰
۳۳۰ تا ۳۳۴	مرد	۴۹۵	۸۷	۴۹۵	۳۸۰	۴۹۵
۳۳۵ تا ۳۳۹	مرد	۵۰۰	۸۸	۵۰۰	۳۸۵	۵۰۰
۳۴۰ تا ۳۴۴	مرد	۵۰۵	۸۹	۵۰۵	۳۹۰	۵۰۵
۳۴۵ تا ۳۴۹	مرد	۵۱۰	۹۰	۵۱۰	۳۹۵	۵۱۰
۳۵۰ تا ۳۵۴	مرد	۵۱۵	۹۱	۵۱۵	۴۰۰	۵۱۵
۳۵۵ تا ۳۵۹	مرد	۵۲۰	۹۲	۵۲۰	۴۰۵	۵۲۰
۳۶۰ تا ۳۶۴	مرد	۵۲۵	۹۳	۵۲۵	۴۱۰	۵۲۵
۳۶۵ تا ۳۶۹	مرد	۵۳۰	۹۴	۵۳۰	۴۱۵	۵۳۰
۳۷۰ تا ۳۷۴	مرد	۵۳۵	۹۵	۵۳۵	۴۲۰	۵۳۵
۳۷۵ تا ۳۷۹	مرد	۵۴۰	۹۶	۵۴۰	۴۲۵	۵۴۰
۳۸۰ تا ۳۸۴	مرد	۵۴۵	۹۷	۵۴۵	۴۳۰	۵۴۵
۳۸۵ تا ۳۸۹	مرد	۵۵۰	۹۸	۵۵۰	۴۳۵	۵۵۰
۳۹۰ تا ۳۹۴	مرد	۵۵۵	۹۹	۵۵۵	۴۴۰	۵۵۵
۳۹۵ تا ۳۹۹	مرد	۵۶۰	۱۰۰	۵۶۰	۴۴۵	۵۶۰
۴۰۰ تا ۴۰۴	مرد	۵۶۵	۱۰۱	۵۶۵	۴۵۰	۵۶۵
۴۰۵ تا ۴۰۹	مرد	۵۷۰	۱۰۲	۵۷۰	۴۵۵	۵۷۰
۴۱۰ تا ۴۱۴	مرد	۵۷۵	۱۰۳	۵۷۵	۴۶۰	۵۷۵
۴۱۵ تا ۴۱۹	مرد	۵۸۰	۱۰۴	۵۸۰	۴۶۵	۵۸۰
۴۲۰ تا ۴۲۴	مرد	۵۸۵	۱۰۵	۵۸۵	۴۷۰	۵۸۵
۴۲۵ تا ۴۲۹	مرد	۵۹۰	۱۰۶	۵۹۰	۴۷۵	۵۹۰
۴۳۰ تا ۴۳۴	مرد	۵۹۵	۱۰۷	۵۹۵	۴۸۰	۵۹۵
۴۳۵ تا ۴۳۹	مرد	۶۰۰	۱۰۸	۶۰۰	۴۸۵	۶۰۰
۴۴۰ تا ۴۴۴	مرد	۶۰۵	۱۰۹	۶۰۵	۴۹۰	۶۰۵
۴۴۵ تا ۴۴۹	مرد	۶۱۰	۱۱۰	۶۱۰	۴۹۵	۶۱۰
۴۵۰ تا ۴۵۴	مرد	۶۱۵	۱۱۱	۶۱۵	۵۰۰	۶۱۵
۴۵۵ تا ۴۵۹	مرد	۶۲۰	۱۱۲	۶۲۰	۵۰۵	۶۲۰
۴۶۰ تا ۴۶۴	مرد	۶۲۵	۱۱۳	۶۲۵	۵۱۰	۶۲۵
۴۶۵ تا ۴۶۹	مرد	۶۳۰	۱۱۴	۶۳۰	۵۱۵	۶۳۰
۴۷۰ تا ۴۷۴	مرد	۶۳۵	۱۱۵	۶۳۵	۵۲۰	۶۳۵
۴۷۵ تا ۴۷۹	مرد	۶۴۰	۱۱۶	۶۴۰	۵۲۵	۶۴۰
۴۸۰ تا ۴۸۴	مرد	۶۴۵	۱۱۷	۶۴۵	۵۳۰	۶۴۵
۴۸۵ تا ۴۸۹	مرد	۶۵۰	۱۱۸	۶۵۰	۵۳۵	۶۵۰
۴۹۰ تا ۴۹۴	مرد	۶۵۵	۱۱۹	۶۵۵	۵۴۰	۶۵۵
۴۹۵ تا ۴۹۹	مرد	۶۶۰	۱۲۰	۶۶۰	۵۴۵	۶۶۰
۵۰۰ تا ۵۰۴	مرد	۶۶۵	۱۲۱	۶۶۵	۵۵۰	۶۶۵
۵۰۵ تا ۵۰۹	مرد	۶۷۰	۱۲۲	۶۷۰	۵۵۵	۶۷۰
۵۱۰ تا ۵۱۴	مرد	۶۷۵	۱۲۳	۶۷۵	۵۶۰	۶۷۵
۵۱۵ تا ۵۱۹	مرد	۶۸۰	۱۲۴	۶۸۰	۵۶۵	۶۸۰
۵۲۰ تا ۵۲۴	مرد	۶۸۵	۱۲۵	۶۸۵	۵۷۰	۶۸۵
۵۲۵ تا ۵۲۹	مرد	۶۹۰	۱۲۶	۶۹۰	۵۷۵	۶۹۰
۵۳۰ تا ۵۳۴	مرد	۶۹۵	۱۲۷	۶۹۵	۵۸۰	۶۹۵
۵۳۵ تا ۵۳۹	مرد	۷۰۰	۱۲۸	۷۰۰	۵۸۵	۷۰۰
۵۴۰ تا ۵۴۴	مرد	۷۰۵	۱۲۹	۷۰۵	۵۹۰	۷۰۵
۵۴۵ تا ۵۴۹	مرد	۷۱۰	۱۳۰	۷۱۰	۵۹۵	۷۱۰
۵۵۰ تا ۵۵۴	مرد	۷۱۵	۱۳۱	۷۱۵	۶۰۰	۷۱۵
۵۵۵ تا ۵۵۹	مرد	۷۲۰	۱۳۲	۷۲۰	۶۰۵	۷۲۰
۵۶۰ تا ۵۶۴	مرد	۷۲۵	۱۳۳	۷۲۵	۶۱۰	۷۲۵
۵۶۵ تا ۵۶۹	مرد	۷۳۰	۱۳۴	۷۳۰	۶۱۵	۷۳۰
۵۷۰ تا ۵۷۴	مرد	۷۳۵	۱۳۵	۷۳۵	۶۲۰	۷۳۵
۵۷۵ تا ۵۷۹	مرد	۷۴۰	۱۳۶	۷۴۰	۶۲۵	۷۴۰
۵۸۰ تا ۵۸۴	مرد	۷۴۵	۱۳۷	۷۴۵	۶۳۰	۷۴۵
۵۸۵ تا ۵۸۹	مرد	۷۵۰	۱۳۸	۷۵۰	۶۳۵	۷۵۰
۵۹۰ تا ۵۹۴	مرد	۷۵۵	۱۳۹	۷۵۵	۶۴۰	۷۵۵
۵۹۵ تا ۵۹۹	مرد	۷۶۰	۱۴۰	۷۶۰	۶۴۵	۷۶۰
۶۰۰ تا ۶۰۴	مرد	۷۶۵	۱۴۱	۷۶۵	۶۵۰	۷۶۵
۶۰۵ تا ۶۰۹	مرد	۷۷۰	۱۴۲	۷۷۰	۶۵۵	۷۷۰
۶۱۰ تا ۶۱۴	مرد	۷۷۵	۱۴۳	۷۷۵	۶۶۰	۷۷۵
۶۱۵ تا ۶۱۹	مرد	۷۸۰	۱۴۴	۷۸۰	۶۶۵	۷۸۰
۶۲۰ تا ۶۲۴	مرد	۷۸۵	۱۴۵	۷۸۵	۶۷۰	۷۸۵
۶۲۵ تا ۶۲۹	مرد	۷۹۰	۱۴۶	۷۹۰	۶۷۵	۷۹۰
۶۳۰ تا ۶۳۴	مرد	۷۹۵	۱۴۷	۷۹۵	۶۸۰	۷۹۵
۶۳۵ تا ۶۳۹	مرد	۸۰۰	۱۴۸	۸۰۰	۶۸۵	۸۰۰
۶۴۰ تا ۶۴۴	مرد	۸۰۵	۱۴۹	۸۰۵	۶۹۰	۸۰۵
۶۴۵ تا ۶۴۹	مرد	۸۱۰	۱۵۰	۸۱۰	۶۹۵	۸۱۰
۶۵۰ تا ۶۵۴	مرد	۸۱۵	۱۵۱	۸۱۵	۷۰۰	۸۱۵
۶۵۵ تا ۶۵۹	مرد	۸۲۰	۱۵۲	۸۲۰	۷۰۵	۸۲۰
۶۶۰ تا ۶۶۴	مرد	۸۲۵	۱۵۳	۸۲۵	۷۱۰	۸۲۵
۶۶۵ تا ۶۶۹	مرد	۸۳۰	۱۵۴	۸۳۰	۷۱۵	۸۳۰
۶۷۰ تا ۶۷۴	مرد	۸۳۵	۱۵۵	۸۳۵	۷۲۰	۸۳۵
۶۷۵ تا ۶۷۹	مرد	۸۴۰	۱۵۶	۸۴۰	۷۲۵	۸۴۰
۶۸۰ تا ۶۸۴	مرد	۸۴۵	۱۵۷	۸۴۵	۷۳۰	۸۴۵
۶۸۵ تا ۶۸۹	مرد	۸۵۰	۱۵۸	۸۵۰	۷۳۵	۸۵۰
۶۹۰ تا ۶۹۴	مرد	۸۵۵	۱۵۹	۸۵۵	۷۴۰	۸۵۵
۶۹۵ تا ۶۹۹	مرد	۸۶۰	۱۶۰	۸۶۰	۷۴۵	۸۶۰
۷۰۰ تا ۷۰۴	مرد	۸۶۵	۱۶۱	۸۶۵	۷۵۰	۸۶۵
۷۰۵ تا ۷۰۹	مرد	۸۷۰	۱۶۲	۸۷۰	۷۵۵	۸۷۰
۷۱۰ تا ۷۱۴	مرد	۸۷۵	۱۶۳	۸۷۵	۷۶۰	

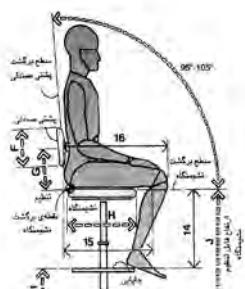
نمایشگاههای تاریخ و فرهنگ ایران					
بر اساس مبنی جنس و مدت زمان افتتاحی					
الف	ب	ج	د	ه	ز
۱	۲	۳	۴	۵	۶

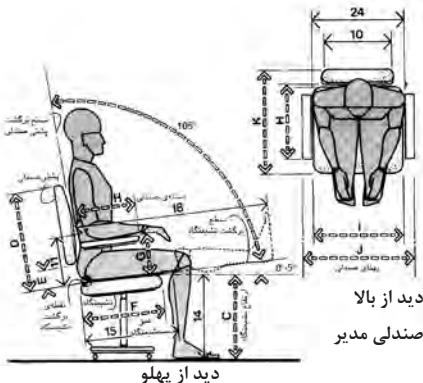
ابعاد کاربردی بدن انسان

صندلی برای استفاده های عمومی

دید از بالا

دید از بالا
صندلی مدیر

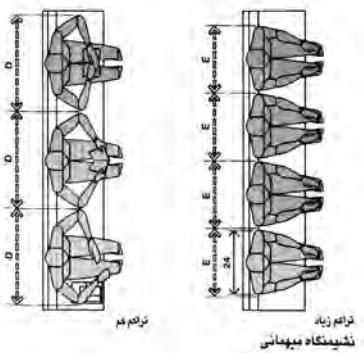
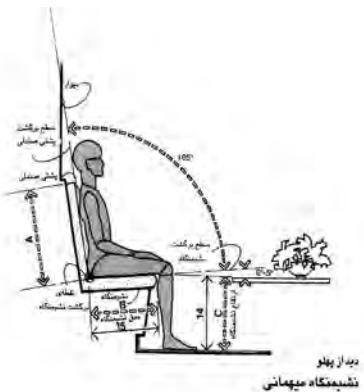
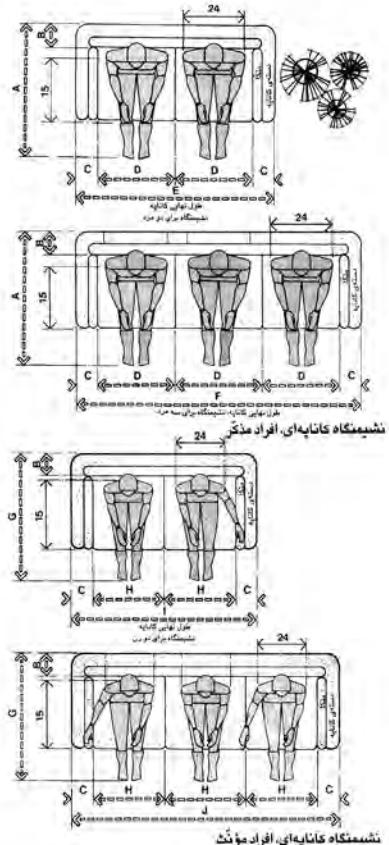

صندلی راحتی

سانتی متر	اینچ	
۴۰/۶ - ۴۳/۲	۱۶-۱۷	A
۲۱/۶ - ۲۲/۹	۸/۵-۹	B
۲۵/۴ - ۳۰/۵	۱۰-۱۲	C
۴۱/۹ - ۴۴/۰	۱۶/۰ - ۱۷/۰	D
۴۵/۷ - ۶۱	۱۸-۲۴	E
۱۵/۲ - ۲۲/۹	۶-۹	F
۲۵/۴adjust	۱۰adjust	G
۳۹/۴ - ۴۰/۶	۱۵/۰ - ۱۶	H
۳۰/۵max	۱۲max	I
۷۶/۲adjust	۳۰adjust	J
۳۸/۱	۱۵	K
۳۰/۰ - ۳۵/۶	۱۲-۱۴	L

سانتی متر	اینج	
۷۸/۷ - ۸۳/۸	۳۱-۳۳	A
۳۹/۴ - ۴۰/۶	۱۵/۵-۱۶	B
۴۰/۶ - ۴۳/۲	۱۶-۱۷	C
۴۳/۲ - ۶۱	۱۷-۲۴	D
۰/۰-۱۵/۲	۰-۶	E
۳۹/۴-۴۵/۷	۱۵/۵-۱۸	F
۲۰/۲-۲۵/۴	۸-۱۰	G
۳۰/۵	۱۲	H
۴۵/۷-۵۰/۸	۱۸-۲۰	I
۶۱-۷۱/۱	۲۴-۲۸	J
۵۸/۴ - ۷۳/۷	۲۳-۲۹	K

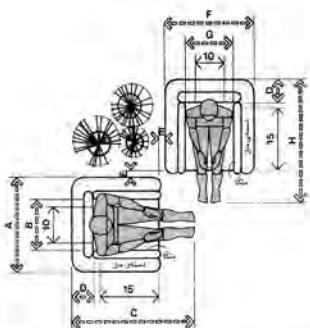
ابعاد صندلی های دسته دار

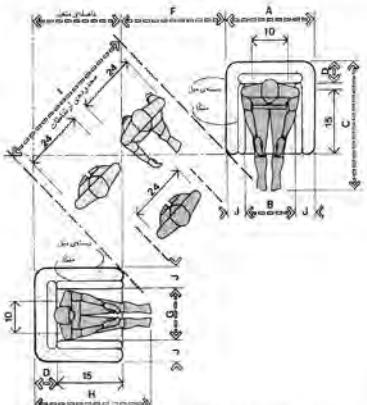
سانتی متر	اینج	
۱۰۶/۷ - ۱۲۱/۹	۴۲-۴۸	A
۱۵/۲ - ۲۲/۹	۶-۹	B
۷/۶ - ۱۵/۲	۳-۶	C
۷۱/۱	۲۸	D
۱۵۷/۵ - ۱۷۲/۷	۶۲ - ۶۸	E
۲۲۸/۶ - ۲۴۳/۸	۹۰ - ۹۶	F
۱۰۱/۶ - ۱۱۶/۸	۴۰ - ۴۶	G
۶۶	۲۶	H
۱۴۷/۳ - ۱۶۲/۶	۵۸ - ۶۴	I
۲۱۳/۴ - ۲۲۸/۶	۸۴ - ۹۰	J

سانتی متر	اینج	
۴۵/۷ - ۶۱	۱۸-۲۴	A
۳۹/۴ - ۴۰/۶	۱۵/۵ - ۱۶	B
۴۰/۶ - ۴۳/۲	۱۶-۱۷	C
۷۶/۲	۳۰	D
۶۱	۲۴	E

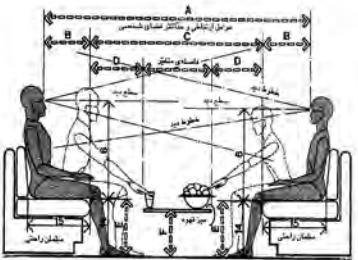
ابعاد صندلی‌های بدون دسته، و فضای لازم برای نشستن افراد در کنار هم

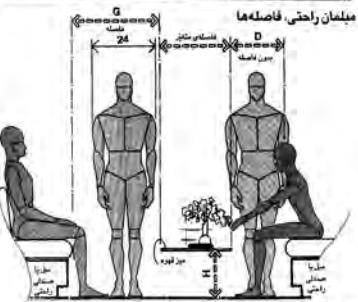
مبلمان راحتی گوشه‌ای افراد مؤمن و مذکور

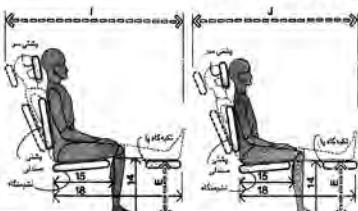
مبلمان راحتی گوشه‌ای و ارتباطات

مبلمان راحتی، ناصله‌ها

مبلمان راحتی، رویه فاصله‌ها

صندلی عقب‌رو یا جایابی، افراد مذکور و مؤمن

سانتی متر	اینج	
۸۶/۴ - ۱۰۱/۶	۳۴-۴۰	A
۷۱/۱	۲۸	B
۱۰۶/۷ - ۱۲۱/۹	۴۲ - ۴۸	C
۱۵/۲ - ۲۲/۹	۶-۹	D
۷/۶	۳	E
۸۱/۳ - ۹۶/۵	۳۲ - ۳۸	F
۶۶	۲۶	G
۱۰۱/۶ - ۱۱۶/۸	۴۰ - ۴۶	H
۱۲۱/۹ - ۱۵۲/۴	۳۸ - ۶۰	I
۷/۶ - ۱۵/۲	۳-۶	J

سانتی متر	اینج	
۲۱۳/۳ - ۲۸۴/۵	۸۴-۱۱۲	A
۳۳ - ۴۰/۶	۱۲-۱۶	B
۱۴۷/۳ - ۲۰۳/۲	۵۸-۸۰	C
۴۰/۶ - ۴۵/۷	۱۶-۱۸	D
۳۵/۶ - ۴۳/۲	۱۴-۱۷	E
۳۰/۵ - ۴۵/۷	۱۲-۱۸	F
۷۶/۲ - ۹۱/۴	۳۰-۳۶	G
۳۰/۵ - ۴۰/۶	۱۲-۱۶	H
۱۵۲/۴ - ۱۷۲/۷	۶۰-۶۸	I
۱۳۷/۲ - ۱۵۷/۵	۵۴-۶۲	J

ابعاد لازم برای طراحی مبلمان در کنچ‌ها

ابعاد لازم برای طراحی مبلمان دوفرده

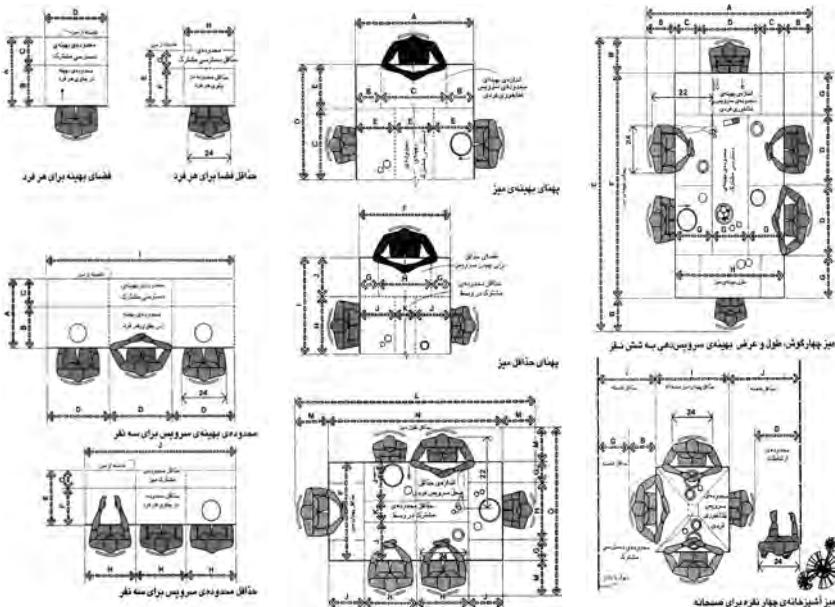
روبه روی هم

سانتی متر	اینچ	
۴۵/۷ - ۶۱	۱۸-۲۴	A
۱۲۱/۹ - ۱۴۷/۳	۴۸-۵۸	B
۹۱/۴ - ۱۰۱/۶	۳۶-۴۰	C
۱۱۶/۸ - ۱۳۲/۰۸	۴۶-۵۲	D
۷۶/۲ - ۹۱/۳	۳۰-۳۶	E
۱۸۲/۹	۷۲	F
۱۷۵/۳	۶۹	G
۱۰۶/۷ - ۱۲۷	۴۲-۵۰	H
۳۰/۵ - ۴۰/۶	۱۲-۱۶	I
۴۵/۷	۱۸	J
۶۱ - ۸۱/۳	۲۴-۳۲	K
۹۹/۱ - ۱۰۶/۷	۳۹-۴۲	L
۹۱/۴ - ۹۹/۱	۳۶-۳۹	M

بعد لازم برای دسترسی افراد به
قسسه‌های بوفه و کتابخانه و موارد مشابه

غذاخوری

سانتی متر	اینج	
۲۴۳/۸_۲۵۹/۱	۹۶_۱۰۲	A
۴۵/۷_۶۱	۱۸_۲۴	B
۳۰/۵	۱۲	C
۷۶/۲	۳۰	D
۳۳۵/۳_۳۶۵/۸	۱۳۲_۱۴۴	E
۲۴۳/۸	۹۶	F
۴۵/۷	۱۸	G
۱۳۷/۲	۵۴	H
۹۱/۴_۱۰۶/۷	۳۶_۴۲	I
۱۲۱/۹min	۴۸min	J
۴۵/۷min	۱۸min	K

سانتی متر	اینج	
۱۳۷/۲	۵۴	A
۳۰/۵	۱۲	B
۷۶/۲	۳۰	C
۱۲۱/۹	۴۸	D
۴۵/۷	۱۸	E
۱۰۶/۷	۴۲	F
۲۲/۹	۹	G
۶۱	۲۴	H
۱۰۱/۶	۴۰	I
۴۰/۶	۱۶	J
۲۵/۴	۱۰	K
۲۹۴/۶_۳۲۵/۱	۱۱۶_۱۲۸	L
۴۵/۷_۶۱	۱۸_۲۴	M
۲۰۳/۲	۸۰	N
۱۹۸/۱_۲۲۸/۶	۷۸_۹۰	O

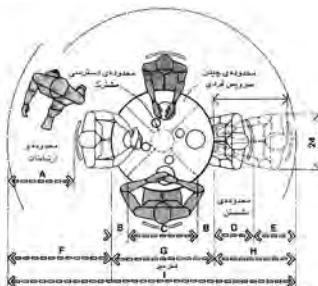
سانتی متر	اینج	
۶۸/۶	۲۷	A
۴۵/۷	۱۸	B
۲۲/۹	۹	C
۷۶/۲	۳۰	D
۵۳/۳	۲۱	E
۴۰/۶	۱۶	F
۱۲/۷	۵	G
۶۱	۲۴	H
۲۲۸/۶	۹۰	I
۱۸۲/۹	۷۲	J

ابعاد و فواصل پشت میز
غذاخوری

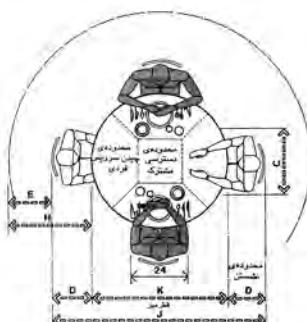
عرض و طول مناسب برای میز
غذاخوری با توجه به تعداد افراد

محدودهٔ فضایی هر فرد در
پشت میز غذاخوری

سانتی متر	اینج	
۷۶/۲min	۳۰min	A
۱۵/۲	۶	B
۶۱	۲۴	C
۴۵/۷_۶۱	۱۸_۲۴	D
۳۰/۵	۱۲	E
۱۲۱/۹_۱۳۷/۲	۴۸_۵۴	F
۹۱/۴	۳۶	G
۷۶/۲_۹۱/۴	۳۰_۳۶	H
۲۸۹/۶_۳۲۰	۱۱۴_۱۲۶	I
۲۱۳/۴_۲۴۳/۸	۸۴_۹۶	J
۱۲۱/۹	۴۸	K

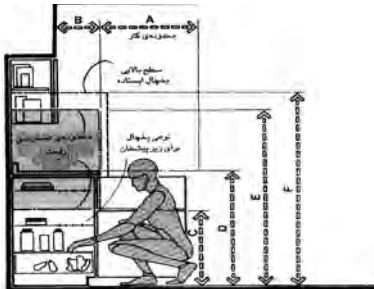
میز آشپزخانه چهار نفره گرد برای صبحانه،
قطر ۳۶ اینچ (۹۱/۴ سانتی متر)

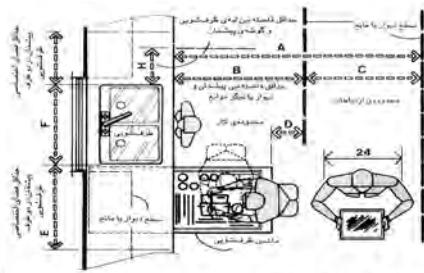
میز گرد چهار نفره با قطر ۴۸ اینچ (۱۲۱/۹ سانتی متر)، طرح حداقل

ابعاد و فواصل لازم برای میز غذاخوری گرد

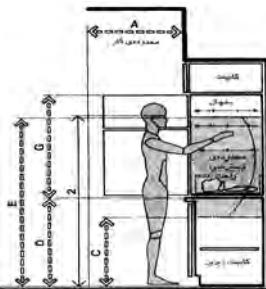
آشپزخانه

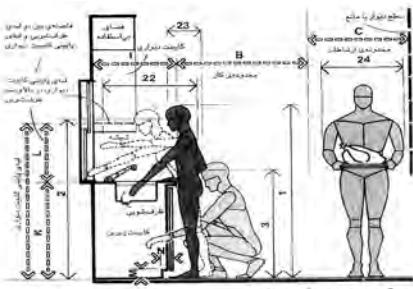
محل یخچال‌ها، موقعیت معمول یخچال

محل ظرف‌شویی آشپزخانه

محل یخچال‌ها، موقعیت پیشنهادی یخچال

محل ظرف‌شویی آشپزخانه

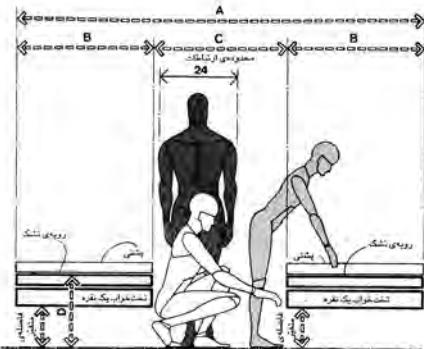
سانتی متر	اینج	
۹۱/۴	۳۶	A
۲۷/۹ - ۳۵/۶	۱۱-۱۴	B
۶۴/۸	۲۵/۵	C
۸۸/۹ - ۹۱/۴	۳۵ - ۳۶	D
۱۴۹/۹	۵۹	E
۱۳۹/۷ - ۱۷۶/۵	۵۵ - ۶۹/۵	F
۷۶/۲ - ۹۱/۴	۳۰ - ۳۶	G

ابعاد لازم برای یخچال و فضای
اطراف آن

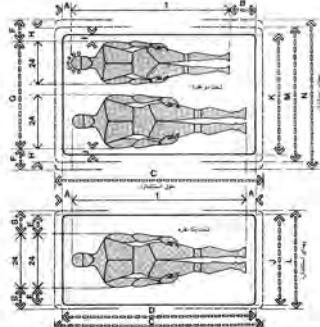
سانتی متر	اینج	
۱۷۷/۸ - ۱۹۳	۷۰ - ۷۶	A
۱۰۱/۶min	۴۰min	B
۷۶/۲ - ۹۱/۴	۳۰ - ۳۶	C
۴۵/۷	۱۸	D
۶۱min	۲۴min	E
۷۱/۱ - ۱۰۶/۷	۲۸ - ۴۲	F
۴۵/۷min	۱۸min	G
۳۰/۵min	۱۲min	H
۶۱ - ۶۶	۲۴ - ۲۶	I
۱۴۴/۸min	۵۷min	J
۸۸/۹ - ۹۱/۴	۳۵ - ۳۶	K
۵۵/۹min	۲۲min	L
۷/۶	۳	M
۱۰/۲	۴	N

ابعاد لازم برای فضای ظرف‌شویی در
آشپزخانه

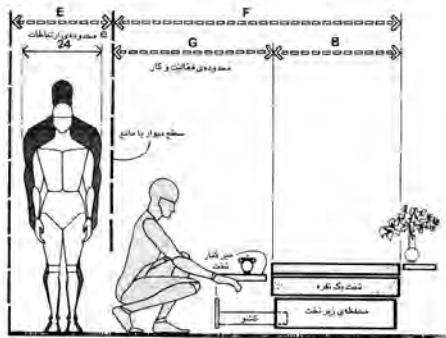
خواب

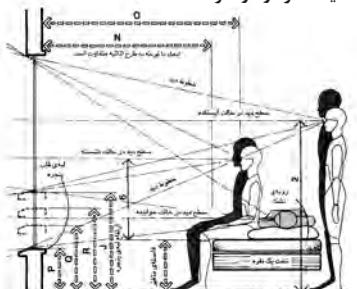
تخت های مجاور ، فواصل و ابعاد

تخت یک نفره و دو نفره

تخت خواب یک نفره ، فواصل و ابعاد

تخت خواب، دید و خط چشم

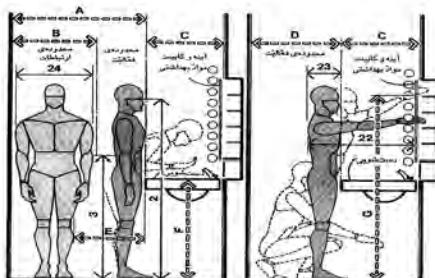
سانتی متر	اینج	
۲۷۴/۳ - ۲۸۹/۶	۱۰۸ - ۱۱۴	A
۹۱/۴ - ۹۹/۱	۳۶ - ۳۹	B
۹۱/۴	۳۶	C
۴۵/۷ - ۵۵/۹	۱۸ - ۲۲	D
۷۶/۲	۳۰	E
۲۰۸/۳ - ۳۳۲/۷	۸۲ - ۱۳۱	F
۱۱۶/۸ - ۱۵۷/۵	۴۶ - ۶۲	G

سانتی متر	اینج	
۶/۴	۲/۵	A
۱۹/۱	۷/۵	B
۲۱۳/۴	۸۴	C
۱۹۸/۱	۷۸	D
۱۵/۲	۶	E
۱۷/۸ - ۲۰/۳	۷ - ۸	F
۱۱۱/۸ - ۱۱۶/۸	۴۴ - ۴۶	G
۱۰/۲ - ۱۲/۷	۴ - ۵	H
۲/۵ - ۵/۱	۱ - ۲	I
۹۱/۴	۳۶	J
۱۲۱/۹	۴۸	K
۹۹/۱	۳۹	L
۱۳۷/۲	۵۴	M
۱۵۲/۴	۶۰	N
۱۷۷/۸	۷۰	O
۴۰/۶	۱۶	P
۵۵/۹	۲۲	Q
۷۶/۲	۳۰	R

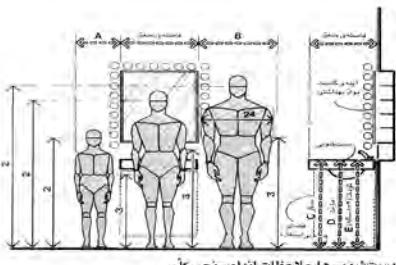
فوائل لازم در اطراف تخت خواب

فضای لازم برای خواب یک و دو نفر

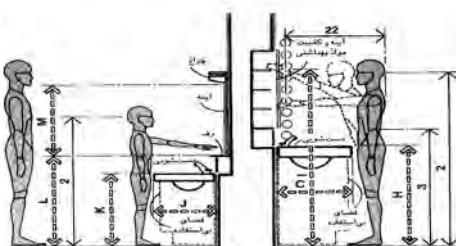
سرویس‌های بهداشتی

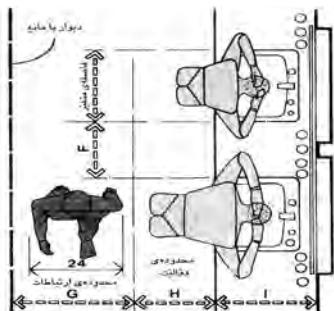
دست‌نشوی، ملاحظات اندام‌سنگی مربوط به مردان

دست‌شوابی‌ها، ملاحظات اندام سنجی کلی

دست شویی، ملاحظات اندام سنجی مربوط به زنان و کودکان

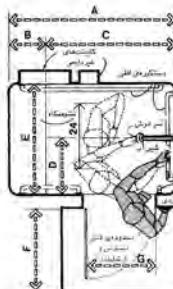

فواصل بین دو دستشوابی

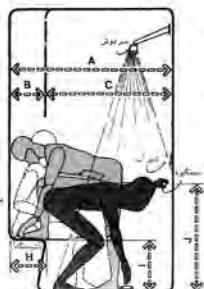
سانتی متر	اینج	
۱۲۱/۹	۴۸	A
۷۶/۲	۳۰	B
۴۸/۳ - ۶۱	۱۹ - ۲۴	C
۶۸/۶min	۲۷min	D
۴۵/۷	۱۸	E
۹۴ - ۱۰۹/۲	۳۷ - ۴۳	F
۱۸۲/۹max	۷۲max	G
۸۱/۳ - ۹۱/۴	۳۲-۳۶	H
۱۷۵/۳max	۶۹max	I
۴۰/۸ - ۴۵/۷	۱۶ - ۱۸	J
۶۶ - ۸۱/۳	۲۶ - ۳۲	K
۸۱/۳	۳۲	L
۵۰/۸ - ۶۱	۲۰ - ۲۴	M

سانتی متر	اینج	
۳۸/۱ - ۴۵/۷	۱۵ - ۱۸	A
۷۱/۱ - ۷۶/۲	۲۸ - ۳۰	B
۹۴ - ۱۰۹/۲	۳۷ - ۴۳	C
۸۱/۳ - ۹۱/۴	۳۲ - ۳۶	D
۶۶ - ۸۱/۳	۲۶ - ۳۲	E
۳۵/۶ - ۴۰/۶	۱۴ - ۱۶	F
۷۶/۲	۳۰	G
۴۵/۷	۱۸	H
۵۳/۳ - ۶۶	۲۱ - ۲۶	I

ابعاد لازم برای دست شویی و فضای مقابل آن

حداکل فواصل مربوطه به دوش

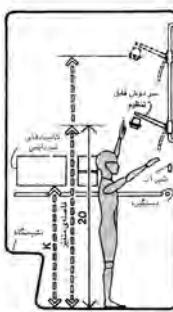
حداکل فواصل مربوطه به دوش

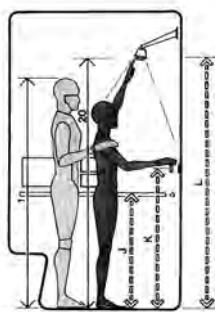
توالت فرنگی

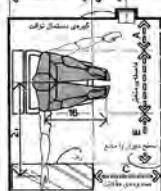
بیده

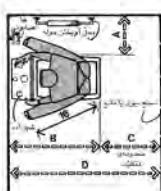
دوش، ملاحظات اندامستجی کورکان

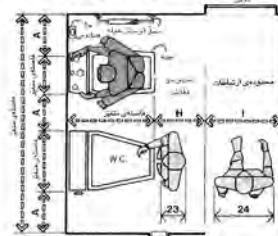
دوش، دسترسی و فواصل مربوطه

توالت فرنگی

بیده

توالت فرنگی و بیده

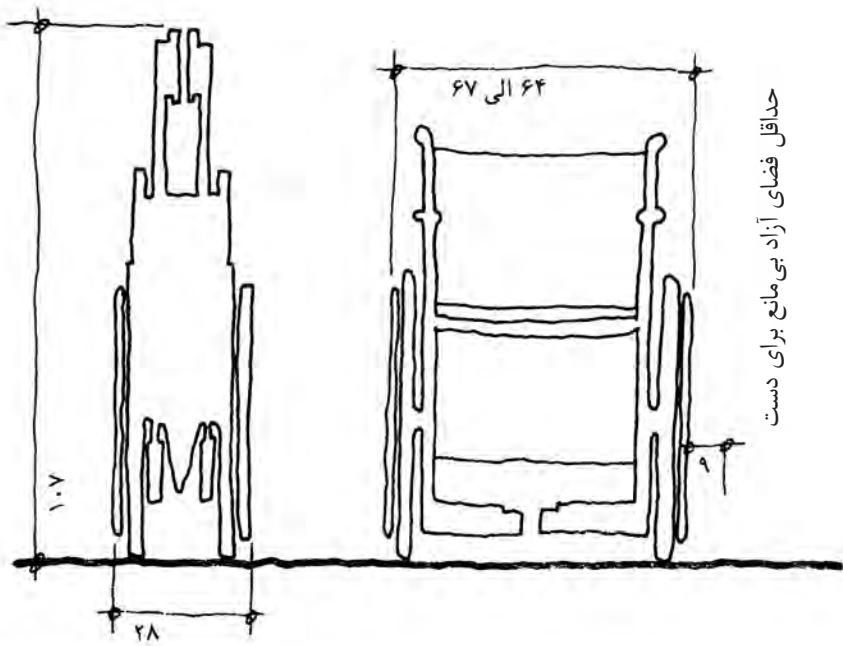
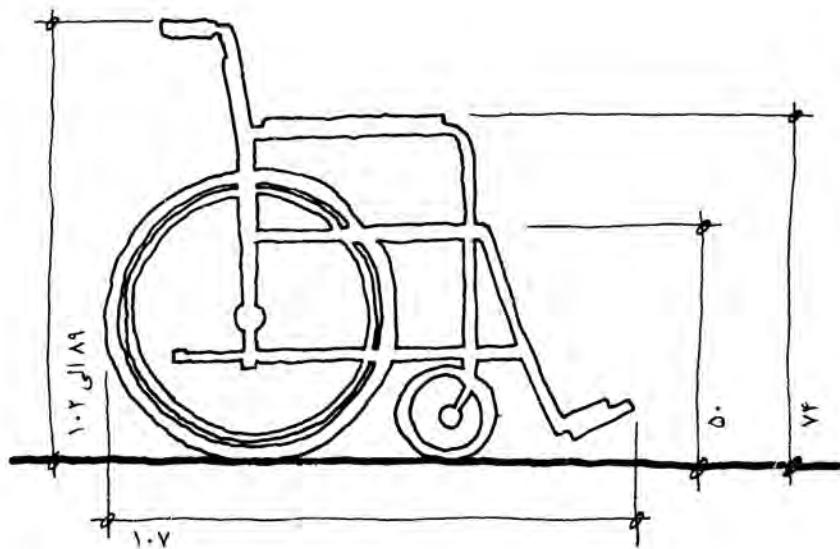
سانتی متر	اینج	
۱۳۷/۲	۵۴	A
۲۰/۵	۱۲	B
۱۰۶/۷min	۴۲min	C
۴۵/۷	۱۸	D
۹۱/۴min	۳۶min	E
۷۶/۲	۳۰	F
۶۱	۲۴	G
۳۰/۵min	۱۲min	H
۳۸/۱	۱۵	I
۱۰۱/۶_۱۲۱/۹	۴۰ - ۴۸	J
۱۰۱/۶_۱۲۷	۴۰ - ۵۰	K
۱۸۲/۹min	۷۲min	L

سانتی متر	اینج	
۳۰/۵min	۱۲min	A
۷۱/۱min	۲۸min	B
۶۱min	۲۴min	C
۱۳۲/۱min	۵۷min	D
۳۰/۵ - ۴۵/۷	۱۲ - ۱۸	E
۳۰/۵	۱۲	F
۱۰۱/۶	۴۰	G
۴۵/۷	۱۸	H
۷۶/۲	۳۰	I

ابعاد و فواصل لازم برای توالت فرنگی

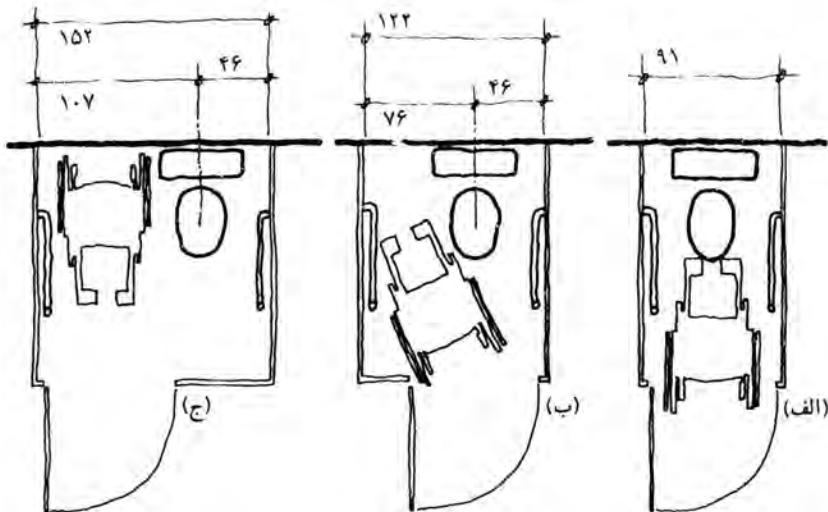
ابعاد و فواصل لازم برای دوش و استحمام

ابعاد استاندارد صندلی چرخ دار تاشو

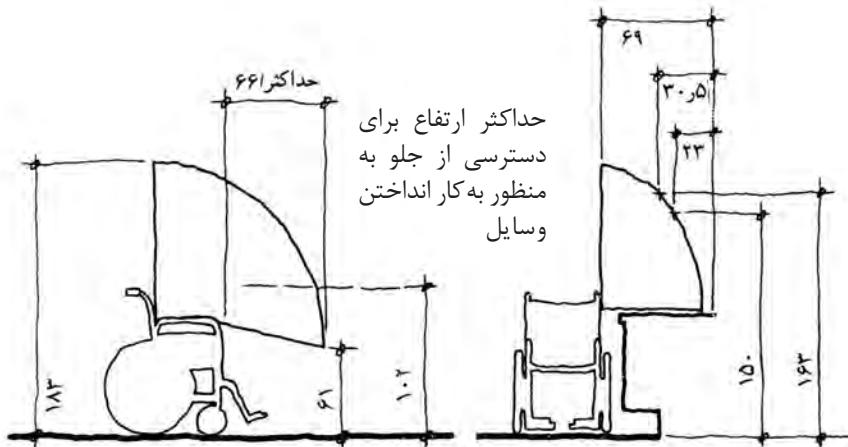

(اندازه‌ها به سانتی‌متر است.)

ابعاد استاندارد عرض سرویس بهداشتی با ابعاد صندلی چرخ دار

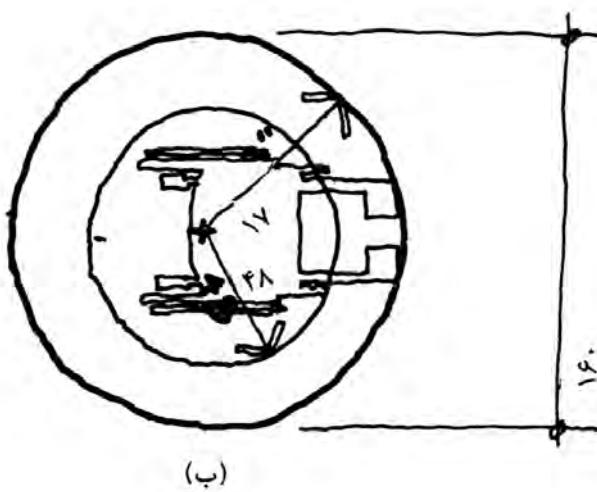
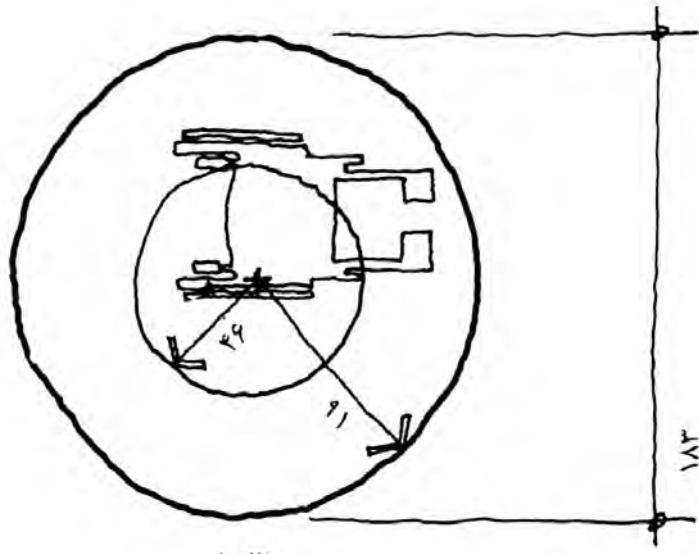

- الف: حداقل عرض توالت - طبق روش جایه جایی از جلو
- ب: عرض متوسط توالت - طبق روش جایه جایی مورب
- ج: عرض ایده‌آل توالت - طبق روش جایه جایی از پهلو

حداکثر فاصله دسترسی از بالای مانع ۸۴ سانتی متری

ابعاد استاندارد برای حرکت صندلی چرخ دار حول چرخ ها

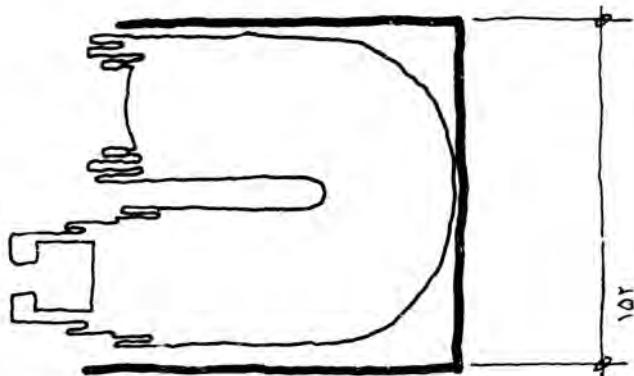

(اندازه ها به سانتی متر است).

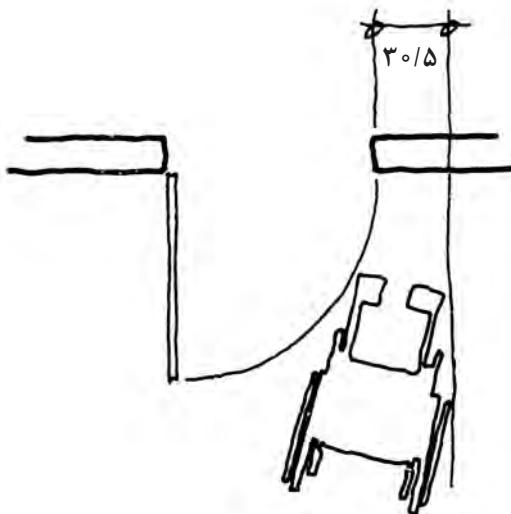
الف: حرکت حول محور یک چرخ

ب: حرکت حول محور مرکزی چرخ ها

ابعاد استاندارد برای حرکت با صندلی چرخ دار

(الف)

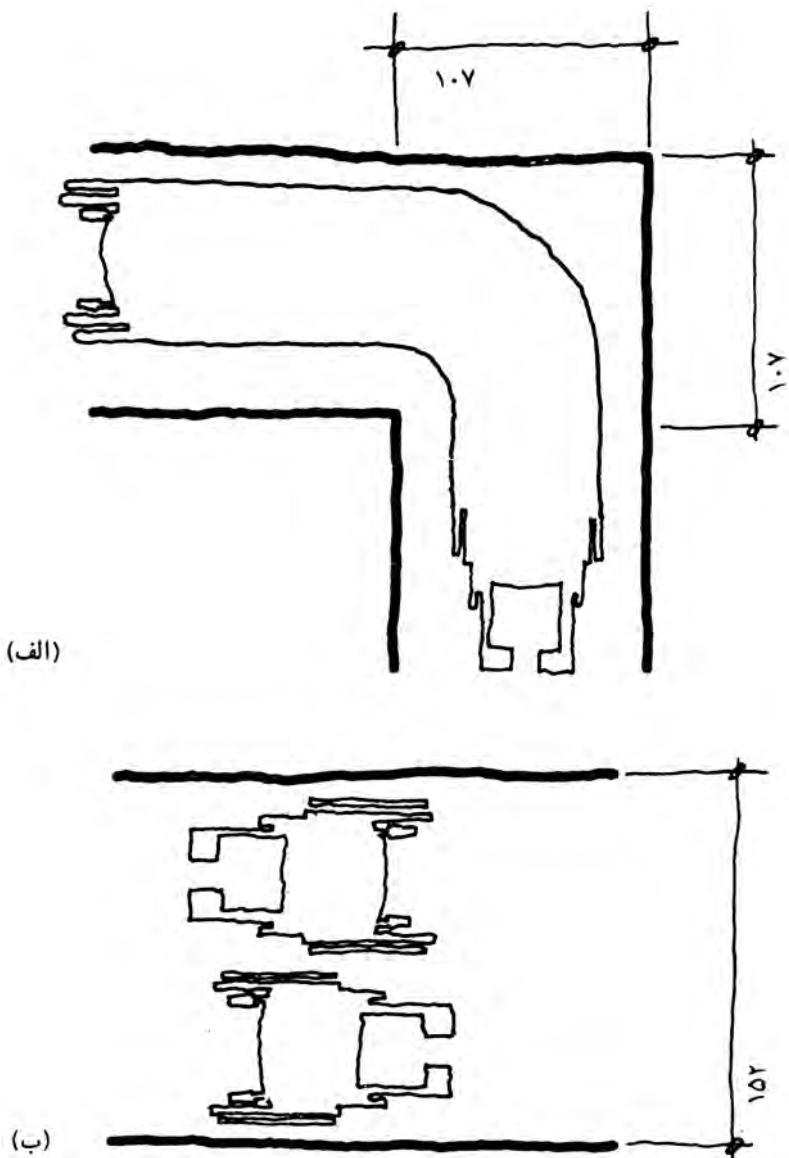

(ب)

(اندازه‌ها به سانتی‌متر است).

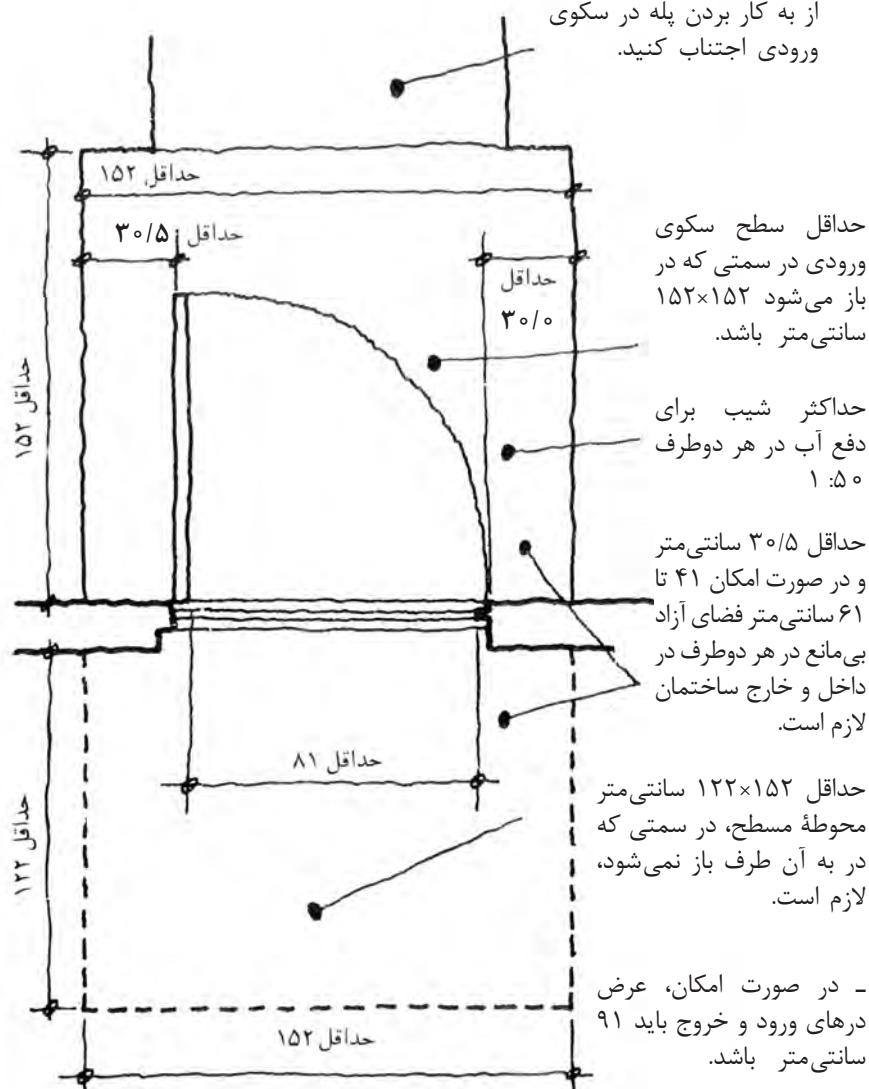
- الف: حداقل فضای آزاد بی‌مانع برای ۳۶۰ درجه چرخش
ب: حداقل فاصله تا چفت در برای بازکردن آن بدون الزام به حرکت دادن چرخ

ابعاد استاندارد برای حرکت با صندلی چرخ دار

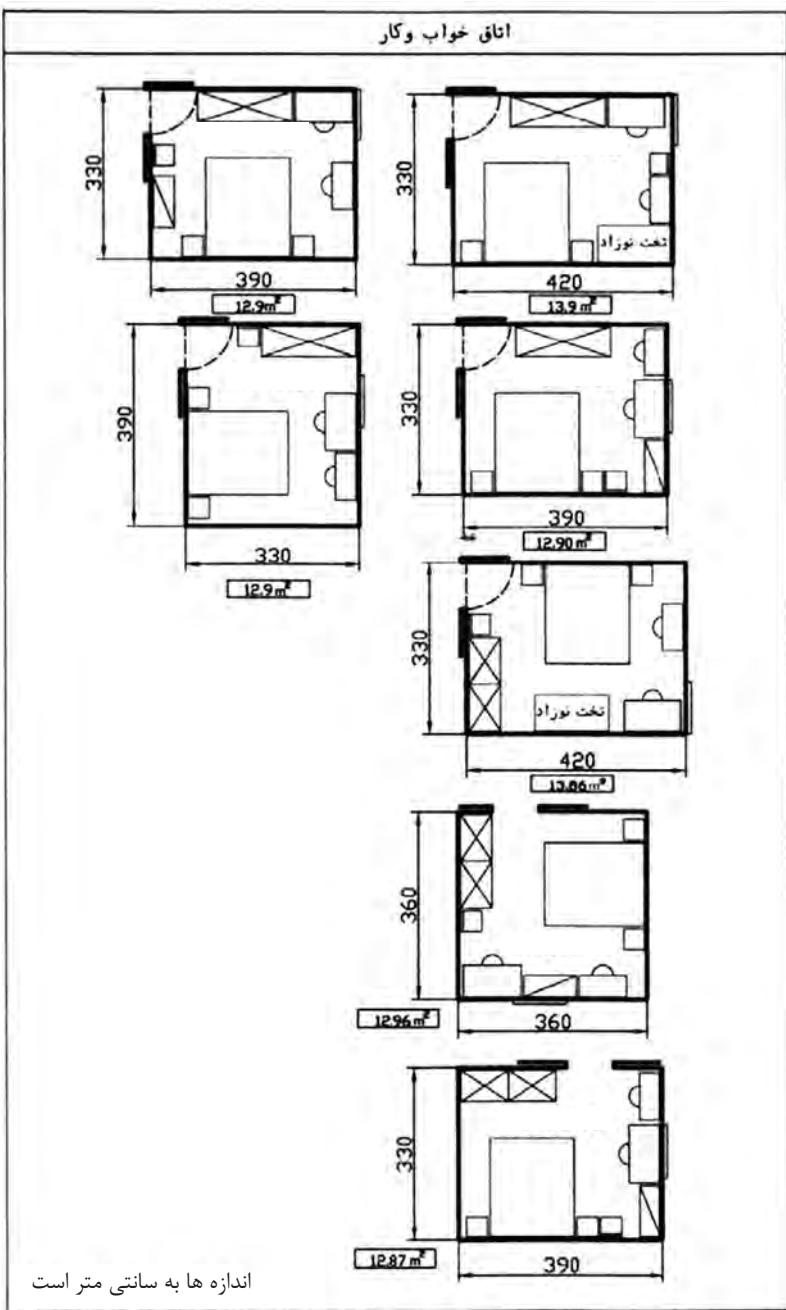
الف: حداقل فضای آزاد بی‌مانع برای چرخش 90° درجه
ب: حداقل فضا برای عبور دو چرخ از کنار هم

استاندارد ورودی قابل دسترس معلولان

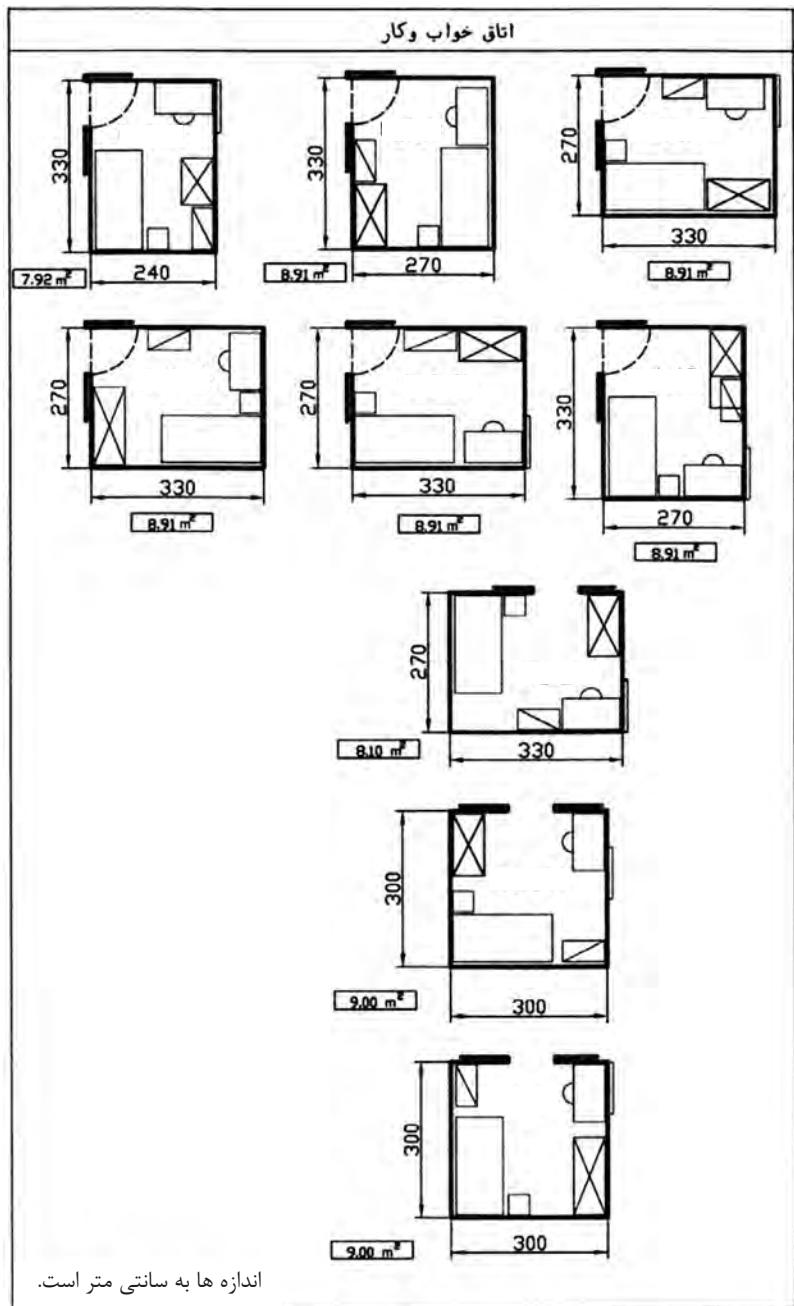

- حداقل یک ورودی همسطح با زمین درنظر بگیرید. از رامپ در قسمت ورودی استفاده نکنید. (بعضی از مقررات استفاده از رامپ خارجی را منع کرده است).
- درهای قابل دسترسی معلولان بایستی به نحوی در مسیر درهای خروج اضطراری ساختمان قرار گیرد.
- برای ورود به هریک از سالنهای انتظار، آسانسورها، باجههای تلفن و محوطه‌های خاص ماشین‌های فروشنده، ورودی قابل دسترس معلولان هم درنظر بگیرید.

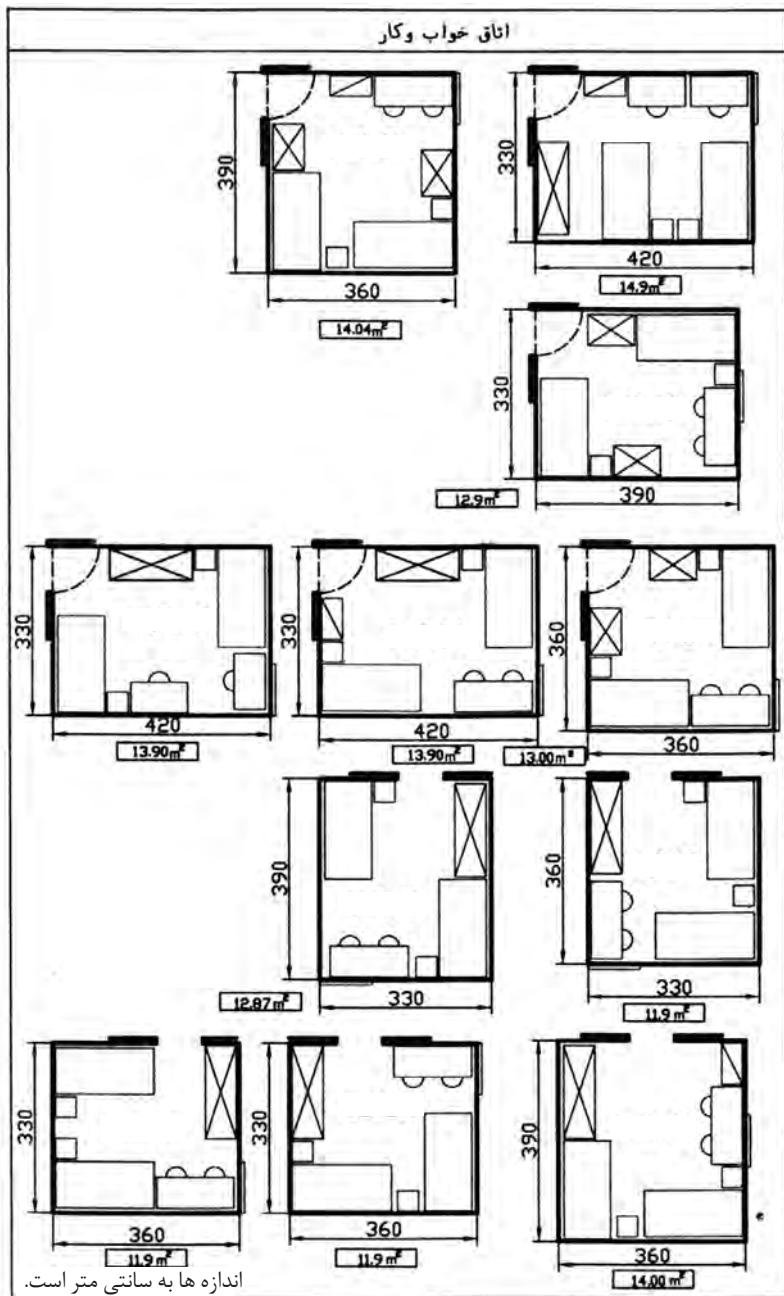
مبلمان اتاق خواب والدین با مساحت‌های حدود ۱۲–۱۴ متر مربع

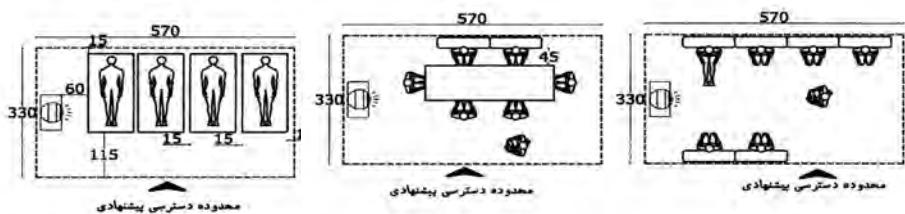
مبلمان اتاق خواب یک نفر با مساحت‌های حدود ۸-۹ متر مربع

مبلمان اتاق خواب دو نفر با مساحت های حدود ۱۲-۱۵ متر مربع

نشیمن به مساحت حدود ۱۸-۲۰ متر مربع

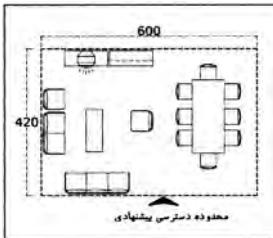
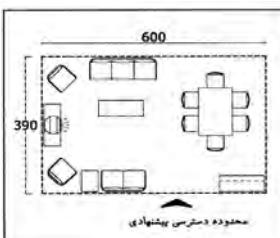
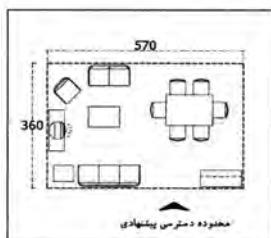
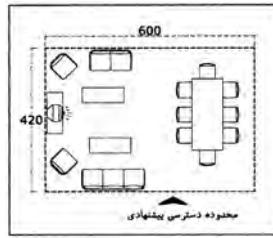
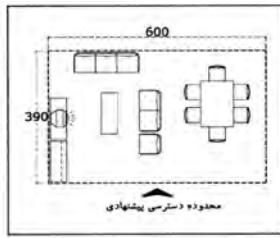
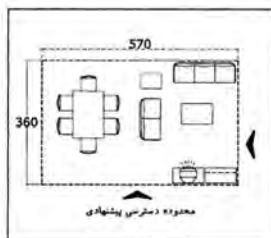
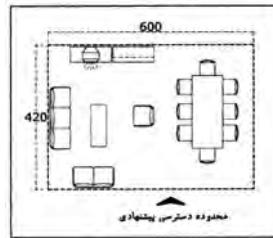
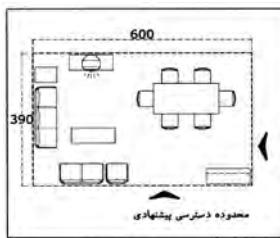
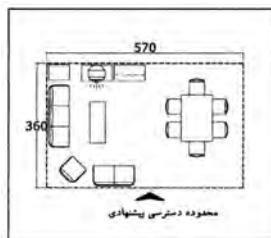
نشستن به دور هم در نشیمن نشستن به دور سفره در نشیمن خوابیدن در اتاق نشیمن

نشیمن و غذاخوری خانوادگی در مساحت‌های حدود ۱۳-۱۵ متر مربع

حالات‌های مختلف نشیمن و غذاخوری با توجه به محل ورود در به اتاق و جای تلویزیون

اتاق پذیرایی و غذاخوری میهمان با مساحت حدود ۱۸-۲۵ مترمربع

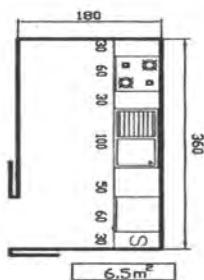
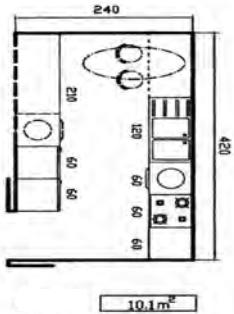
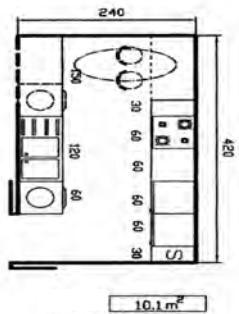
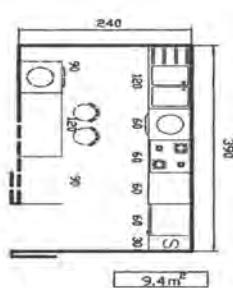
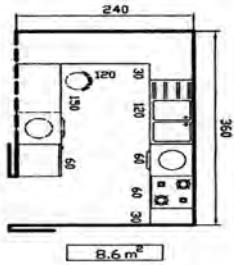
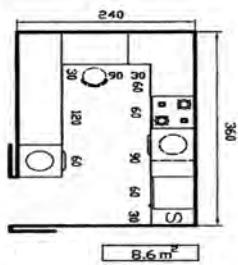
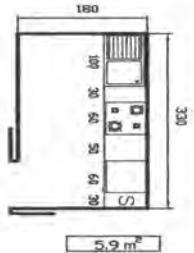
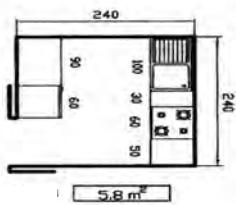
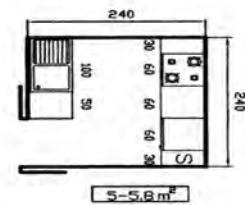

اتاق با عرض ۳۶۰ سانتی متر

اتاق با عرض ۳۹۰ سانتی متر

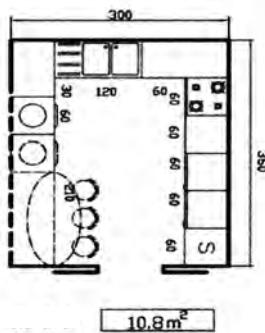
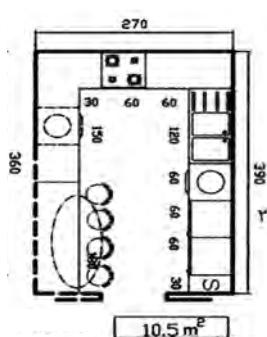
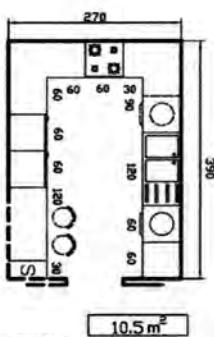
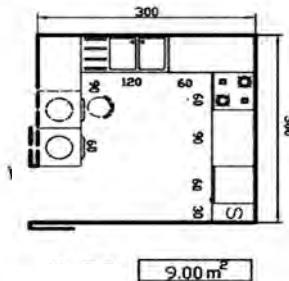
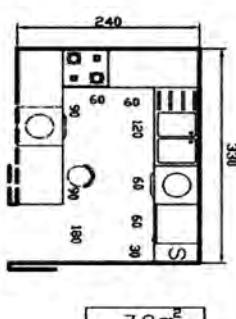
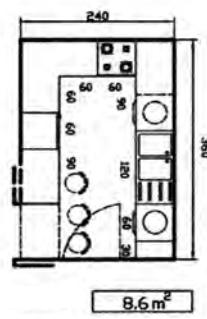
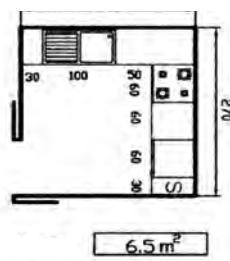
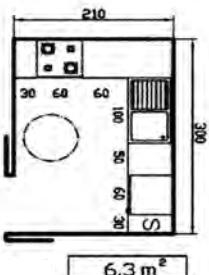
اتاق با عرض ۴۲۰ سانتی متر

حالات مختلف آشپزخانه با مساحت های ۵/۵-۱۱ متر مربع

آشپزخانه با کابینت موازی با عرض ۲۴۰ سانتی متر و مساحت ۱۱-۶ متر مربع

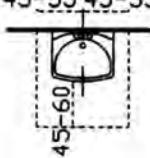
حالت‌های مختلف آشپزخانه با مساحت‌های ۱۱-۱۵ متر مربع

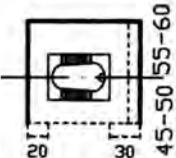
آشپزخانه با کابینت دو یا سه طرفه با عرض ۲۱۰-۳۰۰ سانتی‌متر و طول ۲۷۰-۳۹۰ سانتی‌متر

ابعاد و فواصل لازم برای قرارگیری وسایل بهداشتی

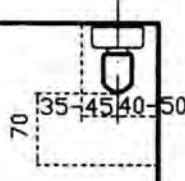
45-55 45-55

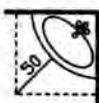
فضاهای لازم برای استفاده
از روشویی

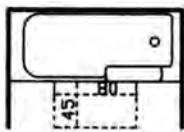
فضای لازم در اطراف
کاسه مسٹراح تخت

فضای لازم در اطراف
مسٹراح فرنگی

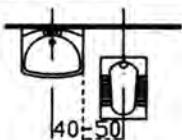

فضای لازم جلوی
روشویی گوشے ای

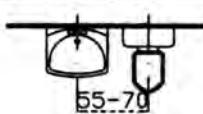

فضای آزاد جلوی وان

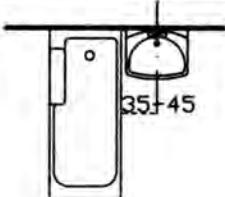
حریم و فضای لازم برای قرار گرفتن وسایل و عناصر سرویس های بهداشتی

فضای لازم بین
کاسه مسٹراح تخت و روشویی

فضای لازم بین
فرنگی و روشویی

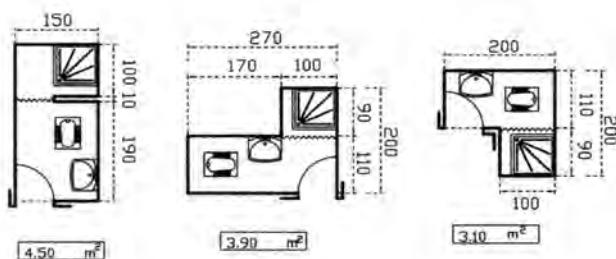
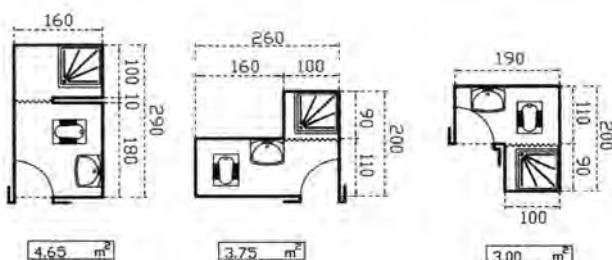
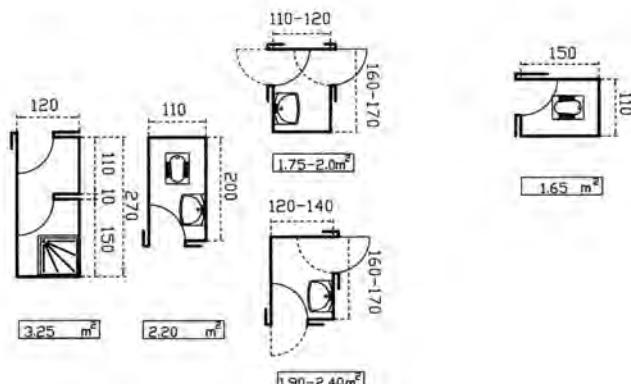
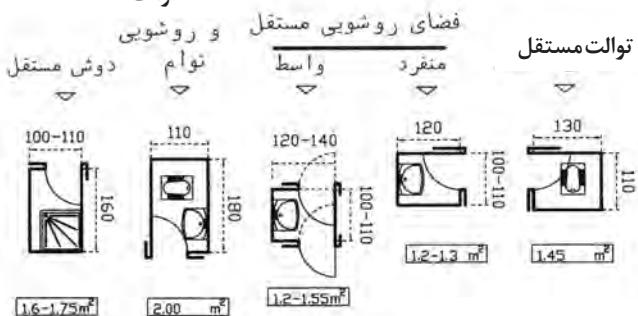

فضای لازم بین
روشویی و وان

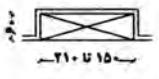
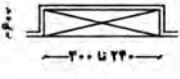
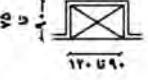
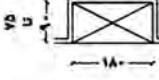
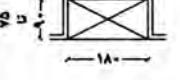
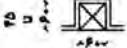
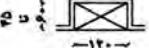
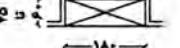
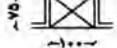
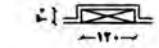
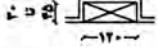
فواصل لازم و وسایل و عناصر مهم سرویس های بهداشتی از یک دیگر

برخی الگوهای قرارگیری تجهیزات در سرویس‌های بهداشتی

توالت

ابعاد کمدهای مختلف در خانه

نوع واحد مسکونی	نوع کمد	کوچک (نا ۵۰ مترمربع یا دو اتاق و آشپزخانه)	متوسط (نا ۱۰۰ مترمربع یا سه اتاق و آشپزخانه)	بزرگ (بیش از ۱۰۰ مترمربع یا چهار اتاق و آشپزخانه)
لباس و لوازم شخصی		 — ۱۱۰ × ۹۰ —	 — ۲۱۰ × ۱۵۰ —	 — ۳۰۰ × ۲۴۰ —
روخته‌خواب		 — ۱۲۰ × ۹۰ —	 — ۱۸۰ × ۱۵۰ —	 — ۱۸۰ × ۲۴۰ —
نگهداری وسایل و لوازم		 — ۱۲۰ × ۶۰ —	 — ۱۴۰ × ۱۲۰ —	 — ۱۸۰ × ۲۴۰ —
لوازم نظافت منزل		 — ۷۵ × ۶۰ —	 — ۱۰۰ × ۱۲۰ —	 — ۱۲۰ × ۱۸۰ —
رخت آویز و گفشنگ		 — ۹۰ × ۶۰ —	 — ۹۰ × ۱۲۰ —	 — ۱۲۰ × ۱۸۰ —
سایر		 — ۹۰ × ۶۰ —	 — ۹۰ × ۱۲۰ —	 — ۱۲۰ × ۱۸۰ —

چرخه رنگ‌ها براساس رنگ‌های رنگین کمان تنظیم شده است: قرمز- نارنجی- زرد- سبز- آبی- بنفش. با قرار دادن این طیف‌ها در حول یک دایره ترکیب جدید قرمز- بنفش رنگی را ایجاد می‌کند که در رنگین کمان وجود ندارد، ولی در چرخه رنگ‌ها یافت می‌شود. با استفاده از این چرخه رنگ، فهمیدن ارتباط بین رنگ‌های مختلف آسان‌تر می‌شود.

اجزاء چرخه رنگ

تمام رنگ‌ها از ترکیب سفید، سیاه و رنگ‌های اصلی ساخته شده‌اند. چرخه رنگ ارتباط بین رنگ‌ها را تشریح می‌کند.

رنگ‌های اصلی: رنگ‌های اصلی یا رنگ‌های بنیادین، سه رنگی هستند که همه دیگر رنگ‌ها را ترکیب آنها می‌توان به دست آورد. رنگ‌های اصلی (قرمز، زرد و آبی) رنگ‌های خالص بوده و از ترکیب هیچ رنگ دیگری به دست نمی‌آیند. اگر سه رنگ با هم مخلوط شوند نتیجه کار، رنگ خاکستری تیره فام‌دار (یا به قولی دیگر سیاه یا قهوه‌ای) است.

رنگ‌های ثانویه (درجه دوم): از ترکیب مساوی دو رنگ اصلی یا اولیه، رنگ‌های ثانویه به دست می‌آیند. این رنگ‌ها عبارت‌اند از سبز (آبی + زرد)، بنفش (آبی + قرمز) و نارنجی (زرد + قرمز). سه رنگ نارنجی، سبز و بنفش که از ترکیب دو رنگ اولیه تشکیل می‌شوند، رنگ‌های ثانویه هستند. رنگ‌های درجه سوم: رنگ‌های مرتبه سوم و یا رنگ‌های متوسط، به رنگ‌هایی اطلاق می‌گردد که از ترکیب یک رنگ اولیه و یک رنگ ثانویه تشکیل شده باشند. رنگ‌های قرمز- نارنجی، قرمز- بنفش، زرد- سبز، زرد- نارنجی، آبی- بنفش و آبی- سبز از رنگ‌های اصلی و ثانویه با هم ترکیب شده و رنگ‌های مرتبه سوم را تشکیل می‌دهند. به این ترتیب رنگ‌های مرتبه سوم عبارت‌اند از:

بنفس متمایل به آبی؛

بنفس متمایل به قرمز؛

پرتفالی متمایل به قرمز؛

پرتفالی متمایل به زرد؛

سبز متمایل به زرد؛

سبز متمایل به آبی.

رنگ در معماری و معماری داخلی

هر رنگ دارای سه صفت یا سه بُعد دیداری مستقل و تغییرپذیر است که عبارت‌اند از: فام، درخشندگی و پرمایگی.

فام رنگ

صفتی از رنگ است که جایگاه آن را در سلسله رنگی (از قرمز تا بنفش) معادل با نور طول موج‌های مختلف در طیف مرئی مشخص می‌کند. قرمز، زرد و آبی را فام‌های اصلی می‌نامند و چون مبنای سایر فام‌ها هستند رنگ‌های اصلی نیز نام گرفته‌اند. فام‌های درجه دوم عبارت‌اند از: نارنجی، سبز و بنفش که از اختلاط مقادیر مساوی از دو فام اولیه حاصل می‌شوند. فام‌های درجه سوم از اختلاط فام‌های اصلی و درجه دوم به دست می‌آیند: زرد - نارنجی (پرتقالی)، قرمز - سبز و بنفش که از اختلاط درجه دو فام اصلی می‌شوند. فام‌های درجه سوم از اختلاط فام‌های اصلی و درجه دوم به دست می‌آیند: زرد - نارنجی (پرتقالی)، قرمز - بنفش (ارغوانی)، بنفش - آبی (لاجوردی)، آبی - سبز (فیروزه‌ای)، سبز - زرد (مغز پسته‌ای). فام‌های نامبرده در چرخه رنگ نشان داده شده است.

در چرخه رنگ، فام‌های درجه دوم و سوم که بین یک زوج فام اصلی جای گرفته‌اند دارای روابط خویشاوندی هستند و درکنار هم ساده‌ترین هماهنگی رنگی را پدید می‌آورند. مادامی که این رنگ‌های با رنگ‌های خالص سفید و سیاه ترکیب شوند رنگ‌ها و سایه‌های بی‌شمار و مختلفی ایجاد می‌نمایند.

درخشندگی رنگ

دومین صفت رنگ است و درجه نسبی تیرگی و روشنی آن را مشخص می‌کند (غالباً نقاشان اصطلاح رنگ سایه را نیز در همین معنا به کار می‌برند). معمولاً درخشندگی رنگ‌های فام‌دار را در قیاس با رنگ‌های بی‌فام می‌سنجند. در چرخه رنگ، زرد بیشترین درخشندگی (معادل خاکستری روشن نزدیک به سفید) و بنفش کمترین درخشندگی (معادل خاکستری تیره نزدیک به سیاه) را دارد.

پرمایگی (اشیاع) رنگ

سومین صفت رنگ است و میزان خلوص فام آن را مشخص می‌کند (گاه واژه شدت را در این مورد به کار می‌برند). فام‌های چرخه رنگ صدرصد خالص‌اند ولی در طبیعت به ندرت می‌توان فام خالصی یافت.

رنگ‌های گرم و سرد

دیوارها و پیش زمینه‌های روشن رنگ‌های سرد، مختصر کاهش در دمای بدن نگرنده ایجاد می‌کنند و رنگ‌های گرم باعث مختصر افزایش دمای بدن می‌شوند. به لحاظ بصری، رنگ گرم پیش می‌آید و رنگ سرد پس می‌نشینند.

تأثیر روان‌شناسی انواع رنگ در معماری داخلی

رنگ‌ها می‌توانند به شیوه‌های مختلف تأثیراتی بنیادین در زندگی بر جای گذارند که از جمله مهم‌ترین آنها می‌توان به تأثیر آنها بر احساسات اشاره کرد. جهانی که انسان در آن زندگی می‌کند، مشکل از هزاران رنگ و تونالیته‌های مختلفی است که موجودات و اشیاء را برای ما جذاب‌تر و حتی به‌گونه‌ای معنوی، عمیق‌تر نشان می‌دهند. هر کدام به سبب پیشگی‌های شیمیایی و روان‌شناسانه‌ای که دارا هستند، منبع مهمی از انرژی، درجهٔ فزونی سلامت و نشاط روح و روان در انسان‌ها به شمار می‌روند. جهانی تک رنگ با تونالیته‌های محدودی را، با طبیعت اطراف خویش مقایسه کنید و یا خود را ساکن شهری سیاه و سفید بدون هیچ کنترastی و هیجانی بدانید، معنای زندگی تغییر یافته و سردی و مردگی بر همه‌جا حاکم می‌شود. فضایی بی‌روح و عاری از هر جنب و جوشی که تشنئه جرעה‌ای رنگ است. مسئله رنگ به‌سبب تأثیرات مهم روان‌شناسانه‌اش، در مقوله شهر و فضاهای معماری امری مهم به شمار می‌رود. هماهنگی در رنگ مثل هماهنگی در نت‌های موسیقی است و از اهمیت ویژه‌ای در ایجاد هارمونی مناسب و چشم‌نواز به مانند قطعهٔ موسیقی برخوردار است.

برای رسیدن به اهدافی همچون کارکرد مناسب، زیبایی بصری، هارمونی فضایی، و تأثیر محیطی و روانی مؤثر و مثبت در طراحی داخلی، مستلزم استفاده هماهنگ، منسجم، معنی‌دار و زیبا از عناصر طراحی است. در یک طرح مطلوب، همهٔ عناصر و اجزا نسبت به تأثیرات کیفی و معنایی که به فضا اعمال می‌کنند در ارتباطی تنگاتنگ باهم قرار دارند. براین اساس، موقفيت هر طرح، بستگی کامل به چگونگی ترکیب عناصر و الگوهای سه‌بعدی فضا دارد. تجربهٔ سالیان دراز کار با رنگ، ثابت کرده است که رنگ‌ها نیز مانند انسان‌ها از جهات مختلف با یکدیگر مرتبط‌اند و سلیقه‌ها و صفات مشترکی دارند و یا بر عکس متضاد یکدیگرند. شاید تصور کنید که نارنجی و سرخ متضاد هماند، در حالی که در دایره رنگ کنار هم قرار می‌گیرند و دارای هارمونی هستند.

رنگ‌بندي اتفاق‌ها و استفاده از مصالحی که بتواند خصوصیات رنگی و بافت مورد نظر ما را برآورده سازد بسیار مهم است.

استفاده از چرخه رنگ، روشی مطمئن برای یافتن رنگ‌های متناسب با رنگ مورد نظر ماست. چرخه رنگ مشکل از دوازده رنگ است که سه رنگ قرمز، زرد و آبی در آن رنگ‌های اصلی و رنگ‌های میان آنها به عنوان رنگ‌های درجه دوم شناخته می‌شوند. هر رنگ در این چرخه می‌تواند با رنگ‌های کناری خود که رنگ‌های هم خانواده‌اش محسوب می‌شوند و همچنین رنگ مقابلاً که رنگ مکمل آن است به خوبی ترکیب شده و نتیجه‌ای زیبا و موزون بیافریند. استفاده از رنگ‌های هم خانواده که در چرخه رنگ در کنار هم قرار گرفته و به اصطلاح همسایه هستند ترکیبی ملایم و هماهنگ را ایجاد می‌کند که نگاه بیننده را به راحتی از یکی به دیگری رهمنون می‌کند.

استفاده از یک رنگ با میزان کمی از رنگ مکمل آن چنانچه به درستی و در اندازه‌های صحیح

صورت گرفته باشد نتیجه‌های درخشنان و چشمگیر می‌آفریند و بر جذابیت مجموعه رنگی حاضر می‌افزاید و مانع غالب شدن کامل یک رنگ بر فضای اتاق می‌شود.

چنین عواملی در انتخاب رنگ برای بناها، دکوراسیون داخلی و مبلمان فضا، رویکردهای مختلفی را در طراحی ایجاد می‌کنند. رنگ یکی از عوامل تعیین کننده سبک و سیاقی است که بدان طریق با محیط پیرامون خود ارتباط بقرار می‌کنیم و بیشتر از هر عامل مستقل دیگری می‌تواند فضای کسالت‌بار و یکنواخت اطراف را به مکانی روح بخش مبدل سازد. تغییردادن رنگ دیوارها می‌تواند بیش از تعییر مبلمان یا حتی ساختار یک اتاق، نتایج چشمگیری به با آورد. باید توجه نمود که در شرایط مختلف اجتماعی و به خصوص اقلیمی، چگونه باشد از رنگ‌ها استفاده کرد. به عنوان مثال دیوارهای زرد درخشنان برای یک خانه آفتاب‌گیر در منطقه‌ای با آب و هوای گرم و آفتابی بسیار زیبا به نظر می‌رسند اما همین رنگ بر روی دیوارهای یک اتاق شمالی که از نور طبیعی کمی بهره‌مند است نازیبا و کسل کننده خواهد بود. در چنین اتفاقی استفاده از رنگ زرد خردلی نتیجه‌های بسیار مناسب‌تر خواهد داشت. دیوارهایی به رنگ‌های ملایم و نامحسوس مثل استخوانی، برای زندگی کردن بسیار مناسب‌اند، اما ایجاد کنتراست در آنها با انتخاب رنگ‌های خاص در لوازم جانبی منزل و روش‌ها و رومبلی‌ها باعث روح بخشی به فضای می‌شود. کار مؤثر با رنگ، بیش از همه به تحریک حس خلاقیت نیازمند است. به دست آوردن یک ترکیب رنگ مناسب که درست با منظور و هدف فرد منطبق باشد خود به نوعی «آفرینش» محسوب می‌شود.

به کاربردن رنگ در فضاهای و با مبلمانی ساده معمولاً نیازمند مهارت زیاد نبوده و پرهزینه نیست. یک طراح معماری خوب می‌تواند بسیاری از نیازهای محرك روانی را به وسیله گوناگونی و اجتناب از تک رنگ بودن و با استفاده از رنگ‌های مناسب و اندکی خلاقیت در فضای ایجاد نماید.

رنگ، عنصری مهم در معماری داخلی

انتخاب رنگ یکی از مهم‌ترین جنبه‌های طراحی داخلی است. طراحان داخلی امروزه تقریباً همه قوانین سابق در ارتباط با استفاده از رنگ‌های گوناگون و ترکیب آنها با یکدیگر را در هم شکسته‌اند و امروزه هر رنگی را می‌توان در طراحی داخلی منزل به کار برد. دیگر مرزها و محدودیت‌های گذشته در کاربرد رنگ‌ها در طراحی داخلی رعایت نمی‌شوند و شاید به همین دلیل انتخاب مجموعه رنگی دلخواه برای طراحی داخلی یک خانه مشکل تر شده باشد. اما هنوز راههایی برای تشخیص مجموعه رنگی مناسب برای هر خانواده وجود دارد. امروزه بیش از هر چیز به سلیقه و روحیات ساکنین خانه توجه می‌شود. هریک از افراد احتمالاً ایده‌هایی درباره رنگ‌های موردن علاقه خود دارد. علاقه و سلیقه آنها اغلب بهترین راهنمای برای انتخاب مجموعه رنگی مناسب برای طراحی محل زندگی و مبلمان داخلی منزل آنان است.

رنگ‌هایی که افراد خانواده می‌پسندند، ترکیب آنها با یکدیگر در یک مجموعه واحد، و تأثیر نور موجود در فضای آنها، عواملی هستند که نتیجه کار را تحت تأثیر قرار می‌دهند.

نور چه از نوع طبیعی و چه مصنوعی باشد تأثیرات مختلفی بر رنگ خواهد داشت و آگاهی از این امر هنگام طراحی رنگ یک فضا ضروری است. دقت کنید که در چه زمانی از روز و به چه میزان، نور طبیعی به هر یک از اتاق‌ها می‌تابد و رنگ موردنظر برای هر یک از اتاق‌ها را در نور همان اتاق بیزارمایید.

انتخاب رنگ مناسب برای پوشش دیوارها، سقف و کف، اولین قدم در طراحی رنگی برای دکوراسیون هر اتاق است اما شاید یافتن رنگ‌های مناسب با آن برای دیگر اجرای فضا و مبلمان کمی مشکل تر به نظر برسد.

همان طور که ذکر شد استفاده از چرخه رنگ، روشی مطمئن برای یافتن رنگ‌های مناسب با رنگ مورد نظر ماست. استفاده از رنگ‌های هم خانواده که در چرخه رنگ در کنار هم قرار گرفته و به اصطلاح همسایه هستند ترکیبی ملایم و هماهنگ را ایجاد می‌کند که نگاه بیننده را به راحتی از یکی به دیگری هدایت می‌کند. استفاده از یک رنگ با میزان کمی از رنگ مکمل آن، چنانچه به درستی و در اندازه‌های صحیح صورت گرفته باشد نتیجه‌ای درخشان و چشمگیر می‌آفریند و بر جذابیت مجموعه رنگی حاضر می‌افزاید و مانع غالب شدن کامل یک رنگ بر فضای اتاق می‌شود.

در ادامه به برخی از اصطلاحات متداول طراحان دکوراسیون در ارتباط با رنگ، اشاره می‌کنیم.

رنگ‌های آكسان

رنگ‌های تند و درخشانی که برای زنده کردن و انرژی بخشیدن به یک مجموعه رنگی به آن اضافه می‌شوند، مانند رنگ صورتی تند چند کوسن و یک جفت شمع در یک اتاق نشیمن که با خانواده رنگ کرم، رنگ آمیزی شده است.

رنگ زمینه

رنگ زمینه رنگی است که در بزرگ‌ترین سطوح و به بیشترین میزان در یک فضا مورد استفاده قرار گرفته است، مانند رنگ دیوارهای یک اتاق، رنگ زمینه اغلب به عنوان پس‌زمینه‌ای برای سایر رنگ‌های به کار رفته در اتاق مورد استفاده قرار می‌گیرد و سایر رنگ‌ها مانند رنگ‌های آكسان یا متضاد را در خود جای می‌دهد.

رنگ‌های متضاد

رنگ‌ها در کنار هم تأثیری چشمگیر بر بیننده باقی می‌گذارند چنان‌که حتی پس از بستن چشم‌ها این تأثیر تا مدت کوتاهی در ذهن بیننده باقی می‌ماند.

رنگ‌های سرد

این رنگ‌ها حاوی مقدار زیادی رنگ آبی هستند، به عنوان مثال خاکستری‌هایی که شامل مقداری رنگ آبی باشند احساس سردی و سرما را در شما ایجاد می‌کنند در حالی که خاکستری حاوی قرمز یا بنفش قرمز، حس گرمای را در بیننده القا می‌کنند و ویژگی دیگری خواهند داشت.

رنگ‌های مکمل

این رنگ‌ها که در چرخه رنگ در برابر یکدیگر قرار دارند در کنار هم، نمایی چشمگیر و متعادل می‌آفريند. اين رنگ‌ها هرگز از يك خانواده نیستند و حداکثر تفاوت را با يکدیگر دارند. به عنوان مثال می‌توان چند کوسن نارنجی تند را در زمینه‌ای از رنگ آبی، نمونه بارزی از اين ترکیب در نظر گرفت.

رنگ‌های غالب

رنگ غالب همیشه رنگی که در بزرگ‌ترین سطوح و به بیشترین میزان در مجموعه‌ای به کار رفته نیست، بلکه رنگی است که بیش از بقیه رنگ‌ها نظر را به خود جلب می‌کند. **یک خانواده رنگی**

شامل مجموعه‌ای از رنگ‌ها می‌شود که به نوعی با يكديگر مرتبط هستند. برای مثال خانواده آبی شامل مجموعه‌ای از رنگ‌های آبی است که از يك سو با آبی سبزها شروع می‌شود و از سوی دیگر به رنگ‌های آبی بنفش ختم می‌شود. خانواده قهوه‌ای از رنگ قهوه‌ای و قهوه‌ای خاکستری تا پرده‌های نارنجی و قرمز را شامل می‌شود.

رنگ‌های گرم

این رنگ‌ها محتوی مقدار قابل ملاحظه‌ای قرمز هستند. حتی برخی از آبی‌ها نیز ممکن است به واسطه وجود مقداری قرمز در آنها در این مجموعه جای بگیرند.

رنگ‌های هم پرده

اینها رنگ‌هایی هستند مانند رنگ زرد پررنگ و آبی پررنگ، این رنگ‌ها لزوماً از یک خانواده نیستند بلکه هر دو دارای میزان مساوی از رنگ قرمز یا آبی هستند و هیچ یک بر دیگری غلبه نمی‌یابند.

رنگ‌های مناسب برای اتاق خواب

اتاق خواب، خصوصی ترین فضا در هر خانه است، در طراحی دکوراسیون و انتخاب رنگ باید بیش از هر چیز سلیقه و نیازهای شخصی صاحب آن را در نظر گرفت. ضمن مدنظر داشتن سلیقه افراد، باید کاربرد یک اتاق خواب را نیز در نظر داشت.

یک اتاق خواب باید همواره فضایی آرامش‌بخش و راحت باشد که مکانی مناسب برای خواب و استراحت را فراهم آورد. هنگام طراحی رنگ یک اتاق خواب، بهتر است از انتخاب رنگ‌های درخشان پرهیز کنیم چرا که ممکن است هنگام استراحت این رنگ‌ها آزاردهنده به نظر برسند. در انتخاب رنگ در اتاق کودکان نیز باید دقت نمود. اتاق خواب نوزادان را بهتر است با رنگ‌های ملایم طراحی نمود. اتاق خواب کودکان خردسال و نوجوانان را نیز می‌توان با رنگ‌های شاد و پر انرژی تر در نظر گرفت.

استفاده از ترکیب رنگ‌های هارمونیک که در چرخه رنگ در کنار یکدیگر قرار گرفته‌اند نیز در دکوراسیون یک اتاق خواب می‌تواند بسیار موفقیت‌آمیز باشد. به عنوان مثال استفاده از تونالیته‌های مختلف رنگ بنفش و سبز در کنار یک رنگ روشن متضاد مانند کرم، فضایی زیبا می‌افریند. آنچه باید در طراحی رنگی دکوراسیون یک اتاق خواب همواره در نظر داشته باشید این است که نه تنها انتخاب مجموعه‌ای از رنگ‌ها بلکه میزان به کار گیری آنها و سطوحی که اشغال می‌کنند در مقایسه با هم نیز از اهمیت به سزایی برخوردار است.

همچنین ایجاد رابطه میان سطوح رنگی گوناگون با استفاده از جزئیاتی چون یک قاب عکس، حاشیه‌های کاغذ دیواری نصب شده به دیوار، تکرار طرح خاصی بر روی ملحفه و رو بالشی‌ها و یا حتی قرار دادن یک جفت آبازوی یا گلدان بر روی پاتختی‌ها یا میز آرایش می‌تواند به دکوراسیون یک اتاق انسجام و هماهنگی بیشتری ببخشد.

بخش‌های بازار در معماری ایران

جای داد و ستد و خرید و فروش کالا یا محل اجتماع خریداران و فروشنده‌گان است.

بازار قشم

بازار سنندج

تیمچه:

تیمچه فضاهای گسترده و سرپوشیده‌ای عمدتاً با طرح هشت ضلعی است که در دو و گاه سه طبقه ساخته شده و گردآگرد صحن مرکزی آن حجره‌ها و دکان‌هایی قرار گرفته است. فضای مرکزی و وسیع تیمچه با طاق و گنبدهای مسقف شده و با کاربندی و مقرنس‌های زیبا مزین می‌شده است. تیمچه بزرگ قم و تیمچه امینی کاشان به صورت یک شاهکار نغز و هنرمندانه خودنمایی کرده‌اند.

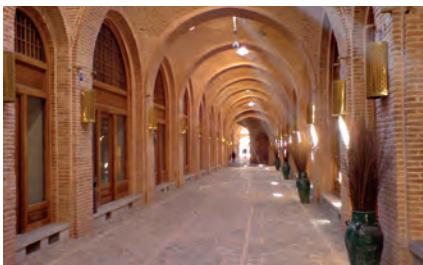

تیمچه حاجب الدوله در بازار تهران

تیمچه امین الدوله در کاشان

سرا یا خان فضای سریازی است که به عنوان تجارت خانه و گردهم جمع کردن اصناف استفاده می‌شده است. نمونه جنس از آنجا تحویل گرفته شده و در جاهای مختلف پخش می‌شده است. از سراهای بزرگ و مشهور می‌توان به سرای گنجعلی خان کرمان و سرای وزیر قزوین اشاره کرد.

سرای وزیر در کاروانسرای سعدالسلطنه در قزوین

سرای مشیر در شیراز

بازار سنتی نوشهر

نمای کلی از سرای مشیر در شیراز

راسته اصلی: بازارها غالباً به شکل خطی و در امتداد مهم‌ترین راه و معتبر شهری شکل می‌گرفته است. به همین سبب مهم‌ترین بخش و عنصر اصلی یک بازار، راسته اصلی آن است. یک راسته بازار در ساده‌ترین شکل با دکان‌های واقع در دو سوی آن شکل می‌گرفت. بسیاری از بازارها به تدریج ساخته می‌شدند و توسعه می‌یافتدند و به همین دلیل امتداد راسته این بازارها به پیروی از صورت معابر غیرمستقیم و به شکل طبیعی بوده است. در امتداد یک راسته اصلی اصناف گوناگونی مستقر می‌شوند. به این ترتیب که هر صنف در بخشی از راسته اصلی جای می‌گرفت. در بعضی از شهرهای بزرگ دو یا چند راسته اصلی به صورت موازی یا متقاطع پدید می‌آمد.

بازار تهران

بازار تهران

راسته فرعی (رسته): بازارهای شهرهای بسیار کوچک تنها از یک راسته اصلی تشکیل می‌شد. اما در شهرهای متوسط و بزرگ افزون بر راسته اصلی، تعدادی راسته فرعی به صورت موازی یا عمود بر راسته اصلی پدید می‌آمد که حاصل توسعه بازار در معابر فرعی بوده است. در اغلب موارد راسته‌های فرعی هر کدام به یکی از اصناف یا پیشه‌وران اختصاص می‌یافند و کالای خاصی در آن عرضه می‌شد.

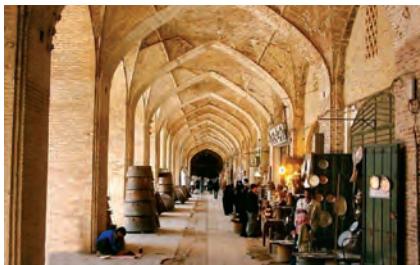

بازار تهران

بازار نوشهر

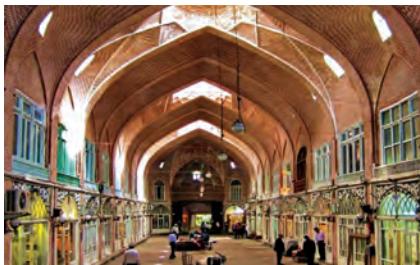
دالان: دالان در بازارهای بزرگ یک فضای ارتباطی است و غالباً به صورت کوچه یا راسته‌ای کوچک و فرعی است که از یک سو به راسته‌ای دیگر و از سوی دیگر به یک کاروانسرا مربوط است. به طور معمول در دو سوی دالان تعدادی حجره و دکان وجود دارد.

بازار گنجعلی خان کرمان

بازار رشت

خانبار یا كالنبار: محل انبار و کار روی جنس بوده است. جنسی که به وسیله چهار پایان حمل می‌شده، نمی‌بایست وارد بازار شود. لذا اجتناس از راهی موازی به نام پس کوچه در خانبارها خالی می‌شده است. خانبارها محوطه‌های بزرگی در پشت سراهای بوده و در آنجا چند کارگاه کوچک و انبار قرار داشته است.

بازار تبریز

جا به جایی بار به حجره‌های بازار

قیصریه: قیصریه به فضایی گفته می‌شده که از لحاظ خصوصیات معماری به یک راسته فرعی، دالان یا تیمچه و در مواردی به یک سرا شبیه بوده است و غالباً به عرضه کالاهای گران‌بها و منسوجات عالی اختصاص داشته است. قیصریه‌ها دارای در بوده و محیط خلوت آن اجازه می‌داده است که کارهای هنری در آن انجام گیرد. صنعت‌گران و پیشه‌وران ظرفی کار مانند زرگران، گوهریان، سوزندوزان و بزاران در آنجا به کار می‌پرداختند. قیصریه قزوین، قیصریه ابراهیم‌خان در کرمان، بازارچه بلند در اصفهان، قیصریه اصفهان و قیصریه وکیل شیراز از زیباترین قیصریه‌های کشورمان هستند.

قیصریه شیراز

قیصریه اصفهان

چهارسو: محل تقاطع دو راسته اصلی و مهم بازار را چهارسو می‌نامند. در بعضی از موارد در محل برخورد دو راسته بازار غالباً فضایی طراحی شده به صورت چهارسو می‌ساختند که به سبب موقعیت ارتباطی آن، ارزشمند به شمار می‌آمد. چهارسوی بزرگ بازار اصفهان و چهارسوی بازارهای لار، تهران، کرمان و بخارا از نمونه‌های خوب باقی مانده به شمار می‌آیند. در برخی از دوره‌های تاریخی به پیروی از واژه عربی سوق به معنی بازار، به جای چهارسو از واژه چهارسوق استفاده می‌کردند.

چهارسو به عنوان مفصل و محل تلاقی راسته‌ها

چهارسو در بازار اراک

میدان: در کنار یا امتداد بعضی از بازارهای مهم در شهرهای بزرگ یک میدان شهری یا ناحیه‌ای وجود داشت، زیرا بازار مهم ترین راه و معبر شهر بود و در بیشتر موارد با یک میدان شهری مرتبط بود. بازار بزرگ اصفهان با دو میدان یکی سبزه میدان (میدان کهنه) و دیگری میدان نقش جهان مرتبط است. در کنار قسمتی از بازار کرمان، میدان گنجعلی خان قرار دارد. سبزه میدان در کنار بخشی از بازار تهران بود و هنوز قسمتی از فضای آن باقی است. میدان خان یزد نیز از این نوع میدان‌ها به شمار می‌آید.

اجتماع مردم و تعاملات آنها در میدان نقش جهان اصفهان
حجره‌های اطراف میدان نقش جهان اصفهان

جلوخان: فضای ارتباطی به شکل یک میدانچه که از چهار یا سه طرف محصور و دارای فضای ساخته شده است را جلوخان می‌گویند. جلوخان به عنوان یک فضای ورودی و محل تجمع استفاده می‌شده است. جلوخان مسجد امام در بازار تهران، جلوخان‌های مسجدالنبی در بازار قزوین و جلوخان سر در قیصریه در بازار اصفهان از نمونه‌های باقیمانده جلوخان‌های بازار به شمار می‌آیند.

بازار اصفهان

جلوخان بازار امام رضا(ع) در مشهد

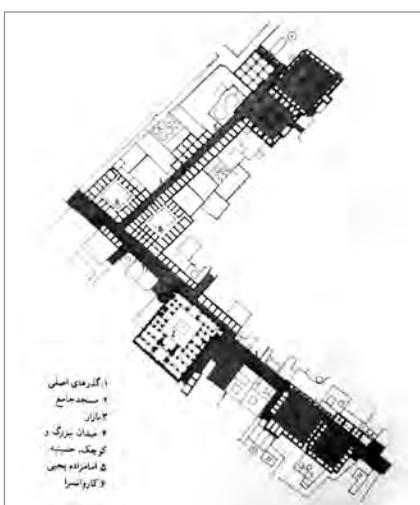
حجره: دکان یا حجره مهم‌ترین و در عین حال ساده‌ترین و کوچک‌ترین عنصر و فضای بازار است. تعدادی حجره به صورت خطی در دو سوی معتبر تشکیل یک راسته بازار را می‌دهند. حجره‌ها در طبقه همکف نقش مغازه و عرضه کالا را داشته و حجره‌های واقع در طبقه فوقانی در بازارهای دو طبقه، محل دفتر کار و فضای اداری و در برخی مواقع به عنوان کارگاه استفاده می‌شده است. برخی حجره‌ها به تنها‌یی نقش کارگاه و در عین حال عرضه کالا را ایفا می‌کردند. در برخی حجره‌ها فضایی به نام صندوقخانه در انتهای حجره از فضای اصلی جدا می‌شده است.

حجره محلی برای تولید

حجره محل عرضه و فروش

فضاهای خدماتی: در هر بازار دائمی و اصلی، شماری فضای خدماتی مانند آب انبار، اصطبل، انبار و مانند آن وجود داشته است. تعداد این فضاهای خدمتی، موقعیت آنها در امتداد بازار به خصوصیات بازار بستگی داشته است.

نقشه بازار زواره و قرارگیری فضاهای خدماتی (کاروانسرا، مسجد، حسینیه و ...) در مجاورت

فضاهای عمومی: فضاهای عمومی شهر بیشتر در کنار راسته اصلی بازار ساخته می‌شد، زیرا بازارهای اصلی شهر مهم‌ترین راه ارتباطی و عمومی شهر محسوب می‌شوند. مسجد، حمام، زورخانه، چایخانه و... از این جمله هستند.

امداد رسانی به آتش سوزی بازار رضا(ع) در مشهد

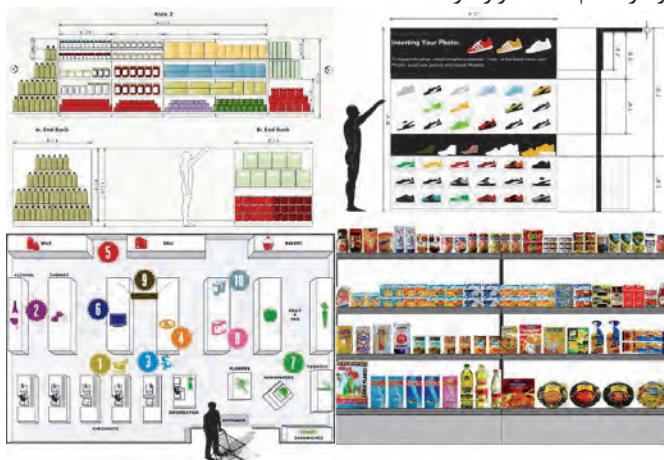

ایستگاه‌های وسائل نقلیه عمومی (مترو)

ابعاد و اندازه‌های تجهیزات فروشگاهی

برای چیدمان فضاهای فروشگاهی لازم است که پس از جانمایی اصولی تجهیزات مطابق با قواعد طراحی، از نمونه‌های موجود در بازار انتخاب و در نقشه خود به کار ببرید. لازم است کتابچه راهنمای شرکت‌هایی که در حوزه طراحی و تجهیز فضاهای فروشگاهی فعالیت می‌نمایند، استفاده کنید. با کمی جست‌وجو در اینترنت، با مجموعه‌ای از این تولیدات آشنا خواهید شد. در این بخش از کتاب نمونه‌هایی از این اقلام قرار داده شده تا با انتخاب هر یک از آن، ضمن آگاهی از ابعاد و اندازه‌های هر یک، بتوانید نقشه‌های خود را مبلامان نمایید.

پلانوگرام: پلانوگرام، شکل یا نموداری بصری است که نشان می‌دهد هر یک از کالاها در کدام نقطه از فروشگاه باید قرار بگیرد. این طرح‌واره‌ها نه تنها فلوچارتی را برای هر گروه از محصولات در بخش‌های مختلف فروشگاه ارائه می‌کنند، بلکه به‌طور دقیق مشخص می‌کند که هر کالا در کدام ردیف و در کدام قفسه قرار گرفته است.

أنواع نقشة پلانوگرام به صورت گرافیکی

تجهیزات حفاظتی (ورودی، حفاظ، سپر^۳): «حفاظها» کنترل ورود و خروج افراد به محدوده‌های غیرمجاز، هدایت و تعیین مسیرهای حرکت و نقش جدا کننده را بر عهده دارد.

نرده‌های حفاظ

«ورودی یا گیت»، به عنوان کنترل تردد گذرگاهی است که افراد یا خودروها یا اشیا از آن عبور می‌کنند و عمدتاً از یک کابین فلزی و مواعنی که توسط تجهیزات الکترونیکی، مکانیکی و نرم افزاری که در داخل کابین تعییه شده، تشکیل می‌شود. عملکرد و نظارت سیستم کنترل تردد می‌تواند به صورت آنلاین و یا آفلاین باشد. همچنین این سیستم وظیفه اعلام خطر را نیز بر عهده دارد.

أنواع ورودي ها در مكان های تجاري

۱_Gate

۲_Fence, Barrier

۳_Bumper

«سپرها» یا ضربه‌گیرها، محافظهای زمینی اند که در پیرامون یخچال‌ها، پیشخوان و... نصب می‌گردد. سپرها مانع از وارد آمدن ضربه‌های احتمالی به بخش پایین یخچال‌ها، قفسه‌ها و پیشخوان در هنگام شست و شوی زمین و یا چرخ‌های حمل بار توسط مشتریان می‌شود.

سپر یا بامپر

سپر یا بامپر

استند! نوعی سازه با انواع «تبليغاتی»، «نمایشگاهی و فروشگاهی» است. استندهای نمایشگاهی برای معرفی کالاهای و محصولات در نمایشگاه‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرند. قابلیت نصب آسان با مدت زمان کوتاه، وزن پایین، استفاده بهینه از فضا و استایی مناسب در غرفه‌ها از جمله ویژگی‌های این نوع استندها است. استندها با مواد اولیه‌ای همچون فلز، پلکسی گلاس، کارتون پلاست و... ساخته می‌شوند.

استندهای تبلیغاتی نیز همچون نوع نمایشگاهی، از مواد اولیه مختلف و در اشكال و طرح‌های متنوعی وجود دارد. این نوع استندها این امکان را برای شرکت‌ها و تولیدکنندگان فراهم می‌آورند تا بتوانند به معرفی کالاهای و خدمات خود بپردازنند.

استندهای سبزی و مواد غذایی در فضای فروشگاهی

استند نمایشگاهی و تبلیغاتی

انواع استندهای فروشگاهی

انواع قفسه‌های کالا، پوشک و لوازم آرایشی و بهداشتی یک‌طرفه، دو‌طرفه و گردان

انواع یخچال های ایستاده و نیمه ایستاده

انواع یخچال‌های خوابیده با شیشهٔ خم و تخت

انواع فریزرهای ایستاده، خوابیده و فریزرهای ترکیبی

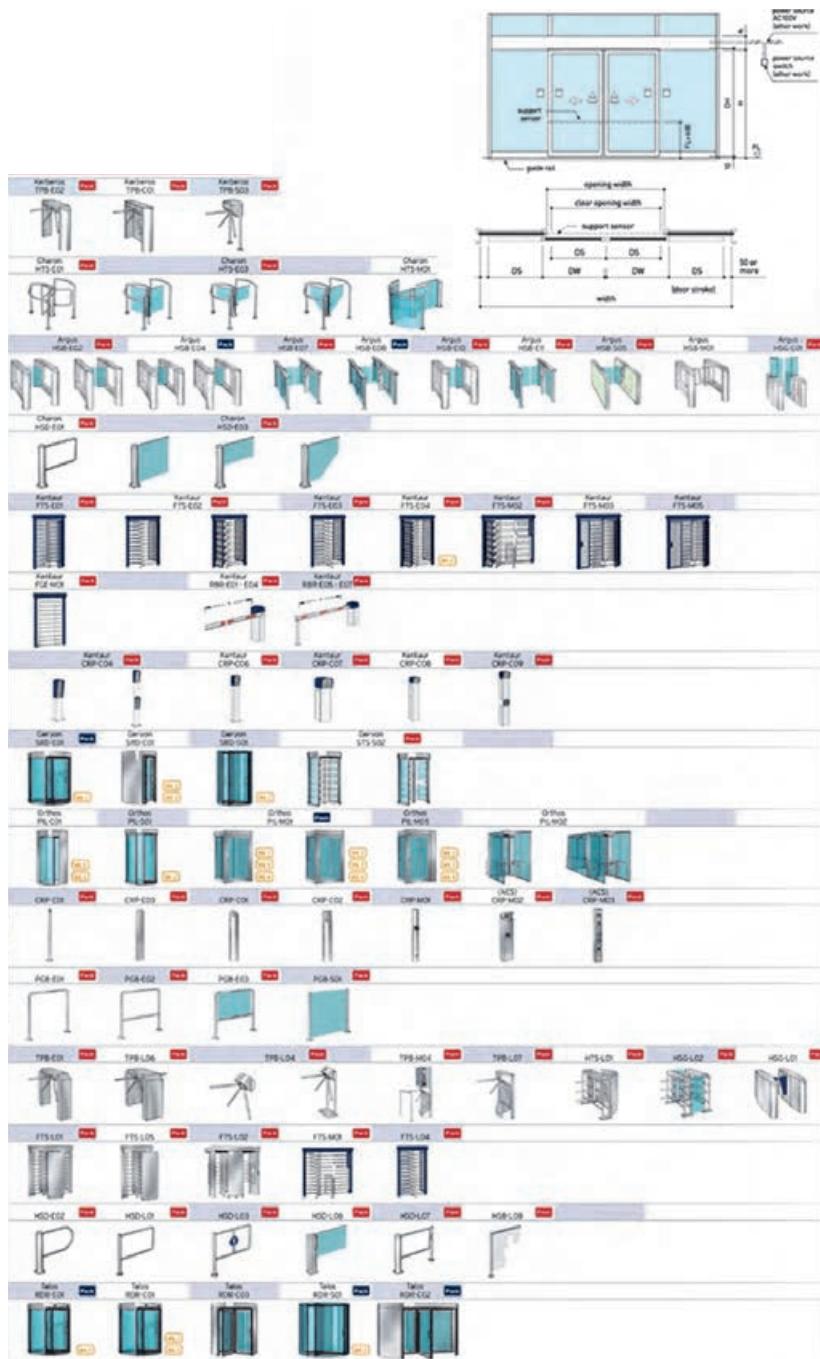
انواع قفسه‌های نان

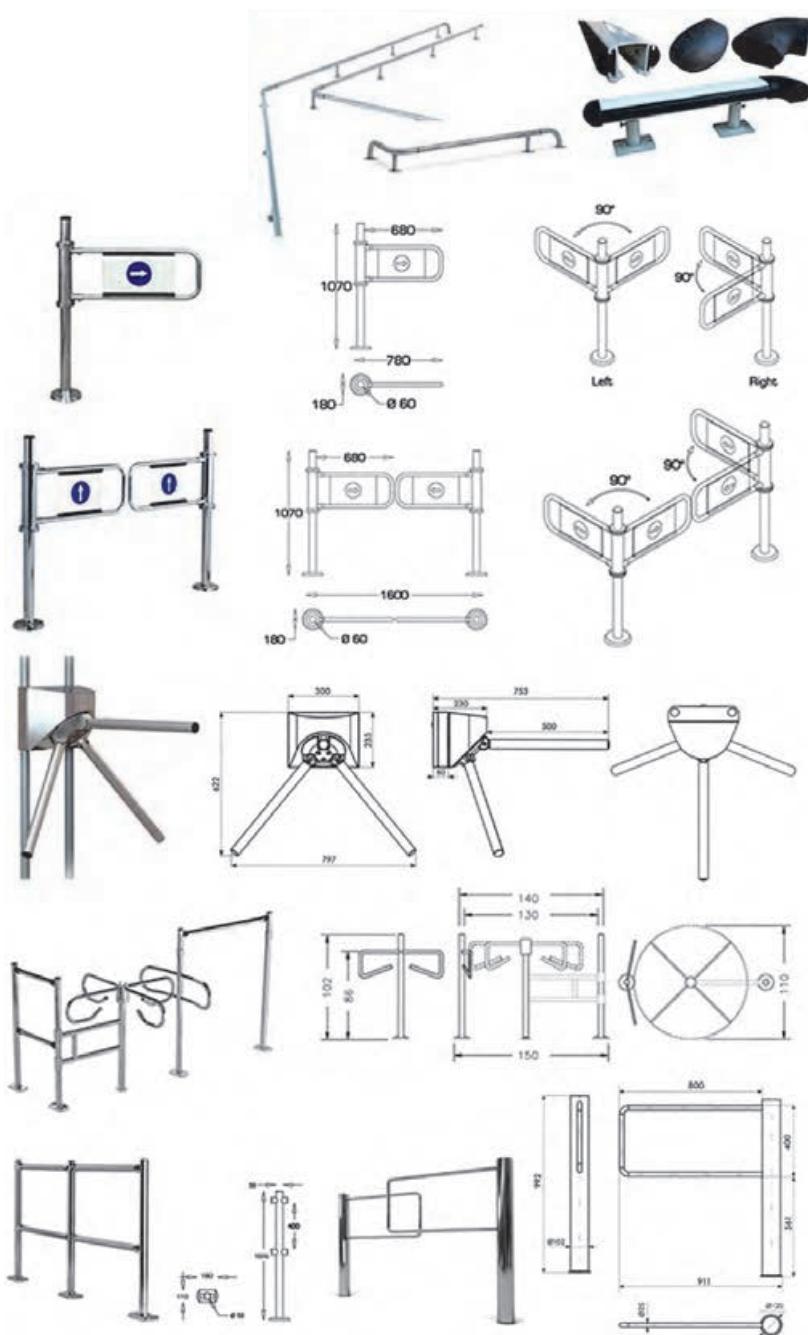
انواع قفسه های سبزی و میوه

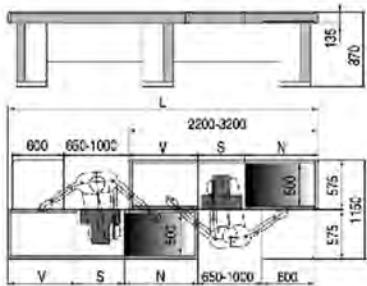
انواع حفاظ و ورودی فروشگاهها

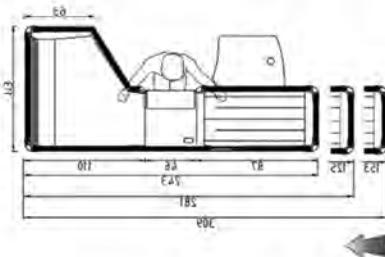
أنواع حفاظ و ورودي ها و سپر ها(بامپر)

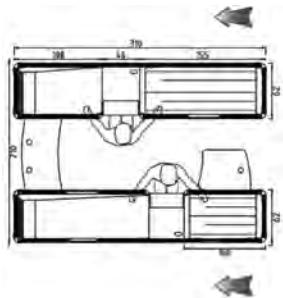
ابعاد و اندازه های بخش صندوق فروشگاه

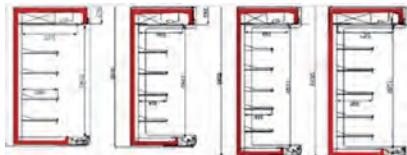
دو صندوق در مجاورت یکدیگر

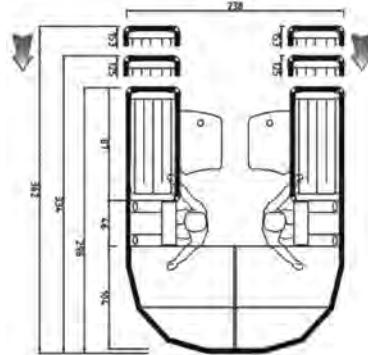
صندوق تکی

صندوق دو تایی

قفسه های فروشگاهی

صندوق دو تایی

مصالح در معماری داخلی فضاهای فروشگاهی

بتن اکسپوز: یا بتن نما به بتن هایی گفته می شود که به صورت بلند مدت یا میان مدت به عنوان نما بوده و سطح بتن، سطح نهایی کار است و بر روی آن پوشش و یا مصالح دیگری اجرا نمی گردد. از جمله موارد استفاده این نوع بتن ها می توان به ساختمان های با نمای بتن و یا پل ها اشاره کرد. اجرای بتن های اکسپوز بدین منظور نیازمند توجه و تسهیلات ویژه می باشد که سطح نهایی باید صاف، پرداخته شده و زیبا باشد.

کاربرد بتن اکسپوز در نماهای داخلی و خارجی

نمای کرکره‌ای^۱ چوبی: نمای چوبی گونه‌ای از نماست که با چوب ترموماده^۲ الوار چوبی مناسب برای کاربردهای مختلف هستند؛ قطعاتی که در حالت عادی قابلیت کاربرد در محیط‌های بیرونی را ندارند.

چوب ترموماده همان ترموماده از طریق حرارت دادن به چوب در دمای زیر ۱۸۰ درجه سانتی‌گراد تحت شرایط خاص و با زمانی حدود ۵۰ تا ۱۰۰ ساعت بسته به نوع چوب اولیه ایجاد می‌شود. در

فرایند حرارت دادن اکسیژن از محیط حذف می‌شود تا امکان سوختن چوب از بین برود.

این اصلاح حرارتی با استفاده از گرما و بخار، تغییراتی اساسی در خواص چوب ایجاد می‌کند و آن را به یک ماده آب‌گریز و نفوذناپذیر تبدیل می‌کند؛ بنابراین ابعاد چوب تغییر نخواهد کرد و در اثر رطوبت تاب برآورده می‌شود.

فرآیند ترموماده چوب نما شیوه‌های گوناگونی دارد که در آنها از روغن، بخار آب و غیره استفاده می‌شود که در تمامی این فرایندها سه مرحله خشک کردن، حرارت دهی و خنک‌سازی انجام می‌گیرد. ترموماده بسته به نوع و کیفیت در مقابل شرایط جوی نظیر رطوبت و اشعه فرابنفش خوشید از خود مقاومت نشان می‌دهد و طول عمری چندین باره چوب معمولی دارد و عناصر شیمیایی که باعث فساد و نابودی چوب شناخته می‌شوند طی مراحل حرارت دهی از بین می‌روند.

بیشترین استفاده از این چوب‌ها در انواع نماها و فضاهای خارجی و همچنین در فضاهای مرتبط نظیر حمام، سرویس بهداشتی، سونا، کف دور استخر و... صورت می‌گیرد.

استفاده از چوب در نما و فضای داخل فروشگاه

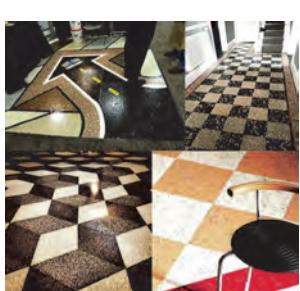
۱- Louver

۲- Thermal modified wood

نمای اسپایدر^۱: به نوعی از نمایهای جدید شیشه‌ای خود ایستا (نمای پرده‌ای)^۲ گفته می‌شود که در آن شیشه به وسیله اتصالات نقطه‌ای به سازه متصل می‌گردد. کاربرد اصلی نمای اسپایدر در ساختمان‌های تجاری و اداری بوده و در صفحه شیشه هیچ‌گونه سازه عمودی و افقی مشاهده نمی‌شود. به طور کلی نمای اسپایدر دارای سیستم متنوع ساختار سازه‌ای از سیستم سازه‌های فلزی، کابلی و شیشه‌ای است که با توجه به کاربری ساختمان، بارگذاری و هزینه از آنها استفاده می‌شود.

نمای شیشه‌ای با سیستم اسپایدر(سیستم عنکبوتی)

کف پوش اپوکسی گرانیتی^۳: جایگزین مناسب برای کف پوش PVC، پارکت، سنگ، گرانیت و سرامیک است. کف پوش اپوکسی گرانیتی، مایع و یکپارچه و از جنس رزین اپوکسی است که بر روی سطوح مختلفی چون سیمان، بتون، سنگ، سرامیک، کاشی، پارکت ... قابل اجراست. از کف پوش گرانیت اپوکسی برای کفسازی دکوراتیو منازل مسکونی، مراکز تجاری و خرید، اماكن توریستی و هتل‌ها، رستوران، سالن‌های پذیرایی، آمفی‌تئاتر، سینما و بسیاری مکان‌های دیگر استفاده می‌شود. کف پوش اپوکسی گرانیت از چند لایه تشکیل شده، یک لایه پرایمر^۴ و سپس یک لایه رنگ دلخواه به همراه لایه پلیمری و پس از هم‌تراز کردن سطح و خشک شدن کف پوش، یک لایه رزین شفاف و ضد سایش اعمال می‌شود تا سطحی زیبا ایجاد شود.

۱-Spider System

۲-Curtain Wall
دیوار پرده‌ای

۳-Epoxy Granite

۴- Primer، آغازگر، مایع شفاف دو جزئی با درصد مواد جامد زیاد و ویسکوزیته کم که به واسطه قدرت نفوذ در مقاطع زیرکار و چسبندگی بسیار زیاد، بهترین آماده‌کننده زیرسازی برای اجرای انواع پوشش‌ها می‌باشد.

پانل های پیش ساخته بتن اکسپوز (نمایان)

مشخصات فنی

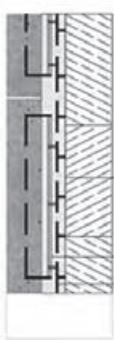
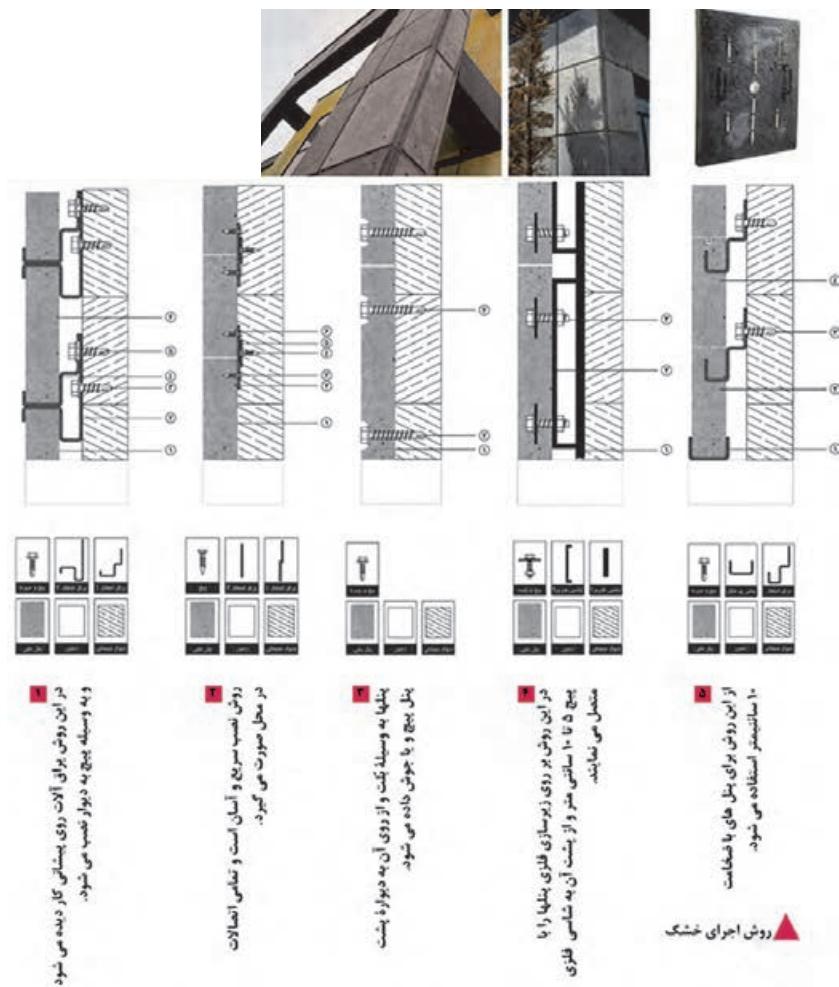
- ۱- کاهش وزن ۱۰۰ کیلوگرم در مترمکعب
- ۲- افزایش مقاومت فشاری بتن
- ۳- امکان برش طولی، عرضی و فارسی بُر
- ۴- مقاومت در برابر رطوبت، بخ زدگی و آتش سوزی
- ۵- ۷۰ سال عمر مفید

ابعاد و اندازه ها

جنس	جنس	جنس	جنس	جنس	جنس
100*100*3.5	90*90*3.5	80*80*3	70*70*3	60*60*2.5	50*50*2
80*100*3.5	70*100*3	60*100*3	50*100*3		
60*120*3	50*70*2	25*100*2.5	20*40*1.1		
200*400*10	150*300*7	100*200*5	80*200*5		

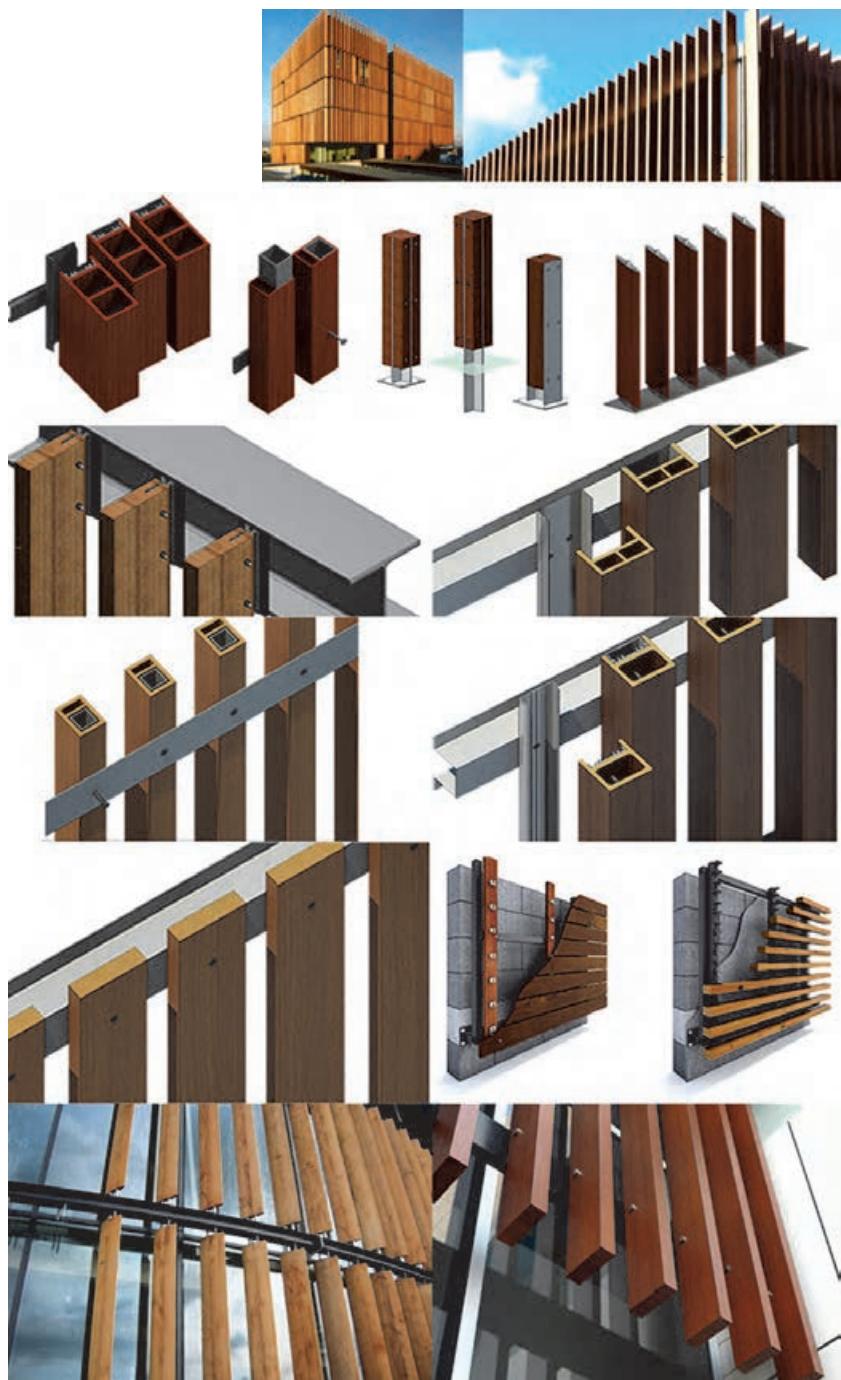
انواع طرح، رنگ و بافت

پانل‌های پیش ساخته بتن اکسپوز (نمایان)

5: اجرای دوغانی:
در این روش از طریق ملات و اسکوب
همانند نسب سنگ به زیرسازی که به
صورت مثل نموده است به دیوار نما
متصل می شود.

انواع لوورهای چوبی (دیوار کرکره‌ای) افقی و عمودی و نحوه اتصال آن به زیرسازی

نورپردازی و تجهیزات آن در فروشگاه

نمونه‌هایی از انواع نورپردازی در فروشگاه

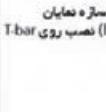
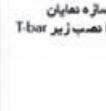

نوع لامپ	جدول علائم و مشخصات لامپ‌ها	نامه
TC-DEL	لامپ کامپکت فلورستن چهار بین	شمع
TC-D	لامپ کامپکت فلورستن دو بین	
TC-HSE	لامپ کامپکت فلورستن مارپیچ	
TC-TSE	لامپ کامپکت فلورستن با است سرخود تریپل	
TC-DSE	لامپ کامپکت فلورستن با است سرخود دابل	
TC-L	لامپ کامپکت فلورستن	
T5	لامپ فلورستن خالی به قطر ۱۶ میلی متر	
T8	لامپ فلورستن خالی به قطر ۲۶ میلی متر	
TR-5	لامپ فلورستن گرد به قطر ۱۶ میلی متر	
QR-CBC 51	لامپ هالوژن رفلکتوری و لنزاژ پایین	
QPAR51	لامپ هالوژن رفلکتوری برق مستقیم	
QT 12-ax	لامپ هالوژن و لنزاژ پایین ۱۲ وات	
A	لامپ رشته ای	
HIT	لامپ کاری مثال هالايد مناسب برای سریعیج G12	
HIT	لامپ کاری مثال هالايد نیوبی	
HIE	لامپ کاری مثال هالايد جیانی	
HI-DE	لامپ کاری مثال هالايد مداری	
HST	لامپ کاری بخار سدیم نیوبی	
HSE	لامپ کاری بخار سدیم جیانی	
HS-DE	لامپ کاری بخار سدیم مداری	
HME	لامپ کاری بخار چبوره	
HME-SB	لامپ کاری بخار چبوره مستقیم	

نوع نصب	نامه
نصب در سطوحهای سازه نهایان	نصب راه رفاقت روی پارچه
نصب در سطوحهای کائوب ساندویچ	تسوسس از بالا و پایین
نصب در سطوحهای کائوب پکارچه	از پایین
نصب به دیوار پس از صورت توکار	سطوحهای کشسان
نصب در سطوحهای سازه نهایان	دروازه

نامه	نامه	نامه	نامه	نامه	نامه	نامه
Color varieties						
RAL 9016	RAL 9002	RAL 9006	RAL 7005	RAL 9005	AN0	آلومنیومی چاپ شده
Insulation Class	Class III	Class II	Class I	Low temperature symbols		سبلیل بروزتاشی
نامه	لامپ هالید	لامپ زنون	رشنده ای			
نامه	لامپ بدأر چبوره برترسناور	لامپ بدأر سرد نیم برترسناور	فلورستن			
نامه		لئکسن				
نامه		هالوزن	آل آی دی			

راهنمای انتخاب چراغ مطابق با نوع سقف کاذب

نوع چراغ	نوع سقف
 فلورسنسی بوکار چراغ LED بوکار فلورسنسی بوکار چراغ LED بوکار فلورسنسی بوکار چراغ LED بوکار فلورسنسی بوکار	سقف کاذب سازه نمایان Tbar (Exposed)
 فلورسنسی بوکار فلورسنسی بوکار چراغ LED بوکار فلورسنسی بوکار چراغ LED بوکار فلورسنسی بوکار چراغ LED بوکار	سقف کاذب سازه نمایان T-bar (Exposed)
 فلورسنسی بوکار فلورسنسی بوکار فلورسنسی بوکار چراغ LED بوکار فلورسنسی بوکار چراغ LED بوکار	سقف کاذب سازه پنهان (Concealed)
 فلورسنسی بوکار فلورسنسی بوکار چراغ LED بوکار فلورسنسی بوکار فلورسنسی بوکار چراغ LED بوکار چراغ بوکار خودرو چراغ بوکار خودرو چراغ LED بوکار خودرو چراغ LED بوکار خودرو	سقف پتیاجو (پلی... MDF)
 چراغ بوکار خودرو چراغ بوکار خودرو چراغ LED بوکار خودرو چراغ LED بوکار خودرو چراغ LED بوکار خودرو چراغ LED بوکار خودرو	سقف کاذب سازه پنهان

* این چراغها را می‌توان در تابلو سلفادهای کالاپ سازدهایان یا سازدهایان قصبه نمود.

سقف کاذب سازه پنهان

مشخصات و ویژگی های چراغ ها

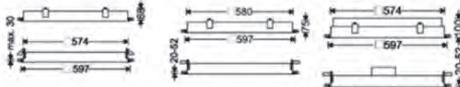
مشخصات جوامع

۲- جریانهای روکار که مخصوص لامپ‌های فلور است T5 و T8 طراحی شده، توانه زیاد

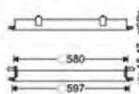
در دهه های اخیر شرکت آلمانیوم اندیاز شده و مخفی اکریلیک است. این شرکت در تولید و توزیع این مواد فعال است. این مواد در تولید پلاستیک های پلی اکریلیک و پلی ایمید مورد استفاده قرار می گیرند.

پنل های توکار یا اپوزیت با مطابقی مدرن و زیبا با منبع نوری LED پرای مجهزه اداری و تجاری مدرن عرضه می کردند. پخش پنکتوخانه نور، صرفه جویی در مصرف انرژی، قفلان نور زنده و طلاقه و زیبایی از ویژگی های این جریان است.

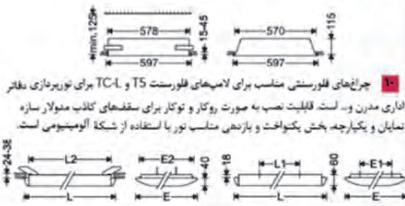

mm max. 30
574
597

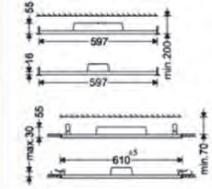
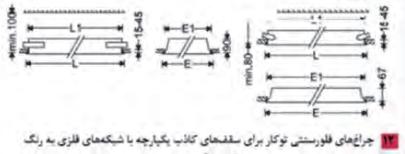
[+] چهارمین توکار مخصوص لامپ‌های فلوروزت ST و L و TC-120 درجه حرارتی کشیده می‌باشد.

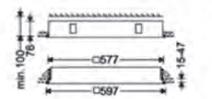
۹ جرایح‌های توکار با طراحی زیبا و مدرن به عنوان نسل جدیدی از جرایح‌های فلورستنی، که این مدل جرایح‌ها برای نسخه‌های کاذب سازه نمایان، سازه پنهان و بکارگاه مناسب است که می‌توان در دفاتر اداری و فنی، اتاق‌های ملاقات، سالن‌های راهروها و... نصب نمود.

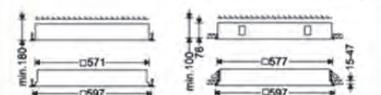
۱۱ جراغ‌های فلورستن توکار با عملکرد بسیار هال، جلوهای ویژه طراحی شده است. قابلیت نصب سریع و آسان این جراغ‌ها به سقنه، استفاده از آن‌ها در سقنهای کابد یکارچه

۵- چگاه‌های نوکار با طراحی مدرن و زیبا در مدل‌های LED برای محیط اداری و تجاری مدرن
عرضه من گردد پخش یکتاخت نور، صرفه جویی در معرفت انرژی، قلقلان نور زندگ و زیبایی از دیگر های این چگاه است.

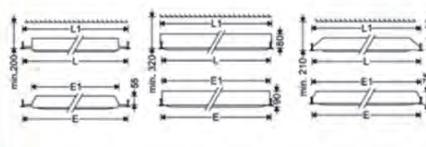
۱۶ چراغ‌های نوکار با طرح‌های مدرن و زیبا در مدل‌های با انسپهای فلوروستن T5 و TC-L برای محیط‌آفرینی و تجارتی مدرن عرضه می‌گردند، پخش پکتواخت نور، قفلان نور زنده و زیبایی از منبع نورهای آن جهاد است.

۷ جرایعیان فلوروشن توکار با صلکره سبز عالی و جلوهای ویژه طراحی شده است قابلیت تعب سریع و آسان این جرایعها به سقف استفاده از آنها را در سقفهای کاذب سازه نمایان و مزاء

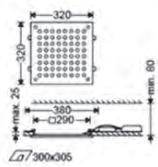

۸ چراغ‌های فلورستنی توکار برای سقفهای کاذب سازه نمایان با شبکه‌های فلزی به رنگ
پفید، مناسب محیط تجارتی و اداری تولید می‌گردند.

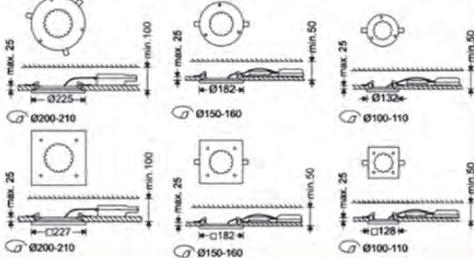

مشخصات و ویژگی های چراغ ها

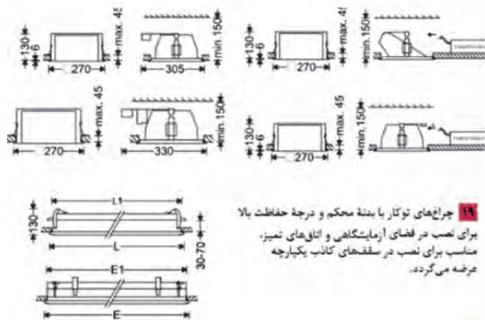
مشخصات جراج

۱۵ چراغ های دلالت LED برای نصب روی سطح خودن از پلار
در ساخته های اداری و تجاری مدنظر می باشد است. عمر طولانی لامپات LED، صرفه جویی
فائد شده فراتر از این نسبت است. مزایای این چراغ های LED عبارتند از:
صرف انرژی، سازگاری با محیط زست،
اهانت نیزگی نورها به مردم از پلار،
کمیابیک شفاف با انتشاری بزرگ و سریع
نمود رنگ بیش از ۸۰ درصد از ویژگی های
این چراغ است.

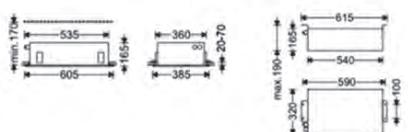
۱۶ چراغ های دلالت توکار با پیشرش دالکترونیکی متغیر با سطح انتشار، مخصوص لامپ های فلورسنت
کمپکت با گازی (HID) اتخابی سیار مناسب و بسا برای نورپردازی فضای مختلف است.

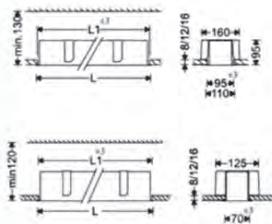
۱۷ چراغ های توکار با بدنه محکم و درجه حفاظت بالا
برای نصب در فضای ایمنگاهی و اتله های تیغه
مناسب برای نصب در سطوح های کاذب پکارجه

۱۸ چراغ های صحنی برای نصب روکار با توکار در سطوح های کاذب پکارجه مناسب است.
پخش نور با پکتوخت، ملقط مکانیکی و حرارتی بالا، حفاظت در برابر کود و غبار و طوفت
سهولت نصب و سروس، ساختار محکم و پوشش با دوام در شرایط محیطی سخت و درجه حفاظت
بالا از ویژگی های این چراغ است.

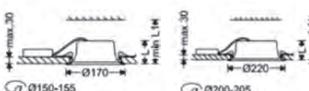
چراغ های صحنی برای روشنایی فضای صحنی نظیر سالن های نوبت، ایثارهای مرتفع،
سالن های ورزش، فروشگاهها و تونلهای بزرگ و نظیر آن به کار می رود.

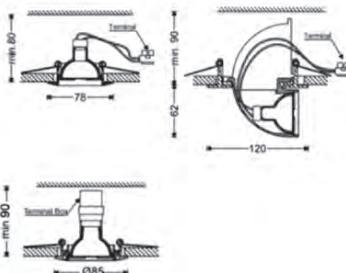
۱۹ چراغ های خط نوری توکار با منبع نوری LED خط نوری بدون لطفاخن از پلار
روشنایی فضای اداری و فروشگاهی فراتر از این بخش پکتوخت نور صرفه جویی
در صرف انرژی و قندان زننگی نور از ویژگی های این چراغ است.

۲۰ چراغ های منبع نور LED با پکتوخت برای روشنایی عمومی،
صرم طولانی، قندان اشمه فراتر از (UV)، صرفه جویی در صرف انرژی،
سازگاری با محیط زست و سریع نمود رنگ بیش از ۸۰ درصد از ویژگی های
این مدل چراغ است.

۲۱ چراغ های توکار در طرح های گوگاون برای نصب در خودهایی با اندماجهای
مختلف به منظور نورپردازی مخصوص با عمومی در فضای اداری، مکانیکی، فروشگاهها
و... نویلید می گردند. چراغ های برای لامپ های هالوژن ۱۲ ولت، ۲۴ ولت با LED
مناسب است. چراغ های ۳۰ درجه نیز برای لامپ های هالوژن ۱۲ ولت، ۲۴ ولت
و ۳۶ ولت با LED مناسب است و در آنها تغییر لایه پلکش نور تا ۳۰ درجه امکان پذیر
است. چراغ های ۹۰ درجه، مناسب لامپ های هالوژن ۲۴ ولت بوده و داری قفلیت
نیزبر و تنظیم رایج ناشی نور تا حدود ۳۰ درجه در سطح آف و بین متر ۹۰
درجه در سطحهای معمود بر سطح آف است.

خلاصه مراحل ترسیم نقشه‌های اجرایی

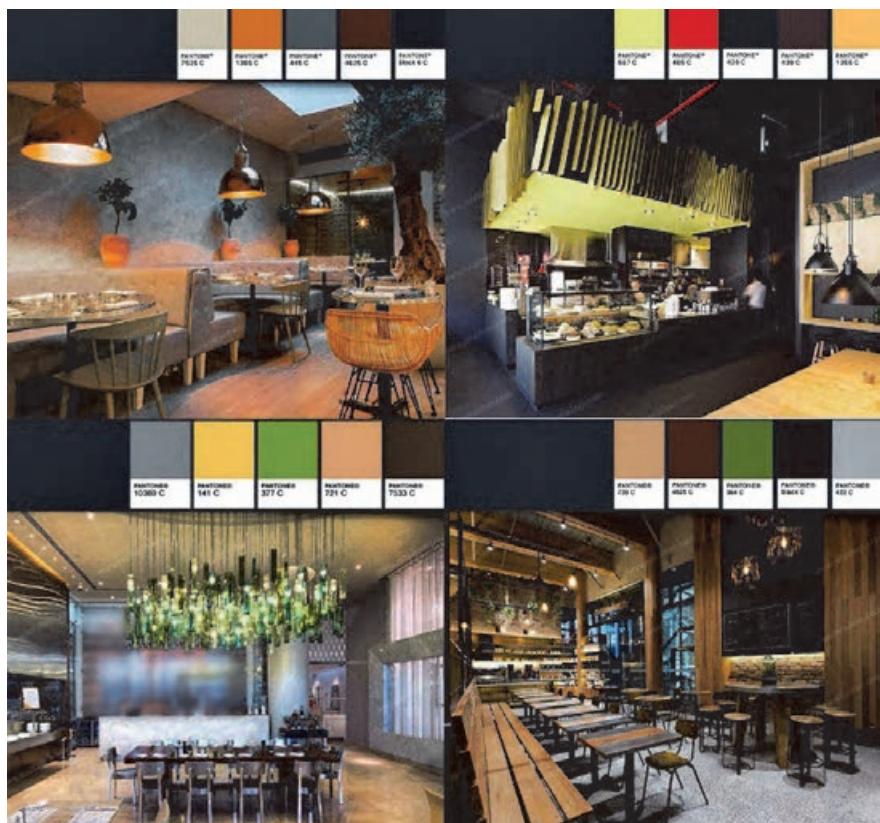
۴- خلاصه مراحل ترسیم نقشه های اجرایی فضاهای فروشگاهی

پالت^۱ رنگ: پالت رنگ مجموعه چند رنگ انتخابی از دایره رنگ است که بر اساس قانون خاصی در کنار هم مورد استفاده قرار می‌گیرند. باید گفت، بهترین ابزار برای تولید پالت رنگ الهام گرفتن از طبیعت است. قبل از هر چیز لازم است برای انتخاب یک پالت رنگ مناسب تعیین کنید هر فضای می‌خواهد چه نوع احساسی را القا کند. بر اساس کاربری، شکل، ساختار و اندازه فضایی که برای فروشگاه در نظر گرفته‌اید، رنگ مناسب، مفهومی متفاوت پیدا می‌کند. به علاوه اینکه باید تعیین شود که چه کالاهایی قرار است در این فضا در معرض فروش قرار داده شوند. مشتریان این فروشگاه چه کسانی و با چه شرایط سنی، اجتماعی خواهند بود. فضای بیرونی اطراف فروشگاه چه وضعیتی دارد و ... .

به طور کلی برای داشتن فضایی متعادل لازم است از هر دو تونالیتۀ سرد و گرم رنگ‌ها استفاده شود. به عنوان مثال برای ایجاد یک جو با القای حس آرامش در یک فضا، رنگ خاموش و یا رنگ‌های خنک انتخاب می‌شود و برای القای احساس پرانرژی بودن، از رنگ‌های بیشتر اشباع شده و یا تونالیتۀ گرم استفاده می‌گردد. با استفاده از دایره رنگ و روانشناسی رنگ می‌توان رنگ‌های مناسب را برای هر فضا انتخاب نمود. بنابراین می‌توان گفت آشنایی با دایره رنگ و استفاده صحیح از آن یک ابزار ضروری برای طراحی دکوراسیون است. در تصاویر زیر چند نمونه استفاده از پالت رنگ در فضای فروشگاهی را مشاهده می‌نمایید.

پالت رنگ با الهام از طبیعت

کاربرد پالت رنگ در انتخاب رنگ و مصالح داخل فضا

در جدول زیر، دستوراتی که در کتاب درسی آمده‌اند، و از طریق Command line قابل اجرا می‌باشند، به همراه خلاصه دستور، کلید میان بُر و توضیحات دستور آورده شده است. همچنین مواردی نیز وجود دارند که خارج از کتاب درسی بوده و پیشنهاد می‌شود با تحقیق فراگرفته شوند که این موارد با یک ستاره در کنار نام دستور مشخص شده‌اند. علاوه بر این، مواردی نیز که کلید میان بُر آنها یکی از کلیدهای F1 تا F12 در بالای صفحه کلید می‌باشد، با دو ستاره مشخص شده‌اند. مواردی که فاقد خلاصه دستور و یا کلید میان بُر می‌باشند، بایستی از طریق تایپ کامل عبارت دستوری، اجرا شوند.

ردیف	عنوان دستور	کلید میان بُر یا خلاصه دستور	توضیحات
۱	Align*	AL	جهت انجام دستورات Move و Rotate به صورت ترکیبی
۲	Arc	A	ترسیم کمان
۳	Area	AA	استخراج مساحت
۴	Array	AR	آرایه سازی
۵	Audit	-	رفع مشکلات فایل
۶	Auto Snap ***	F11	رهگیری دنباله شکل‌ها
۷	Autocad text window***	F2	نمایش پنجره متن اتوکد (نمایش تاریخچه دستورات و گزارشات دستوری)
۸	Block	B	ایجاد بلوك
۹	Block Edit	BE یا Double Click	ویرایش بلوك
۱۰	Boundary	BO	ایجاد خط مرزی یکپارچه
۱۱	Break	BR	شکستن خط، کمان، منحنی، چند خطی
۱۲	Chamfer	CH	ایجاد پخ
۱۳	Circle	C	ترسیم دایره

ردیف	عنوان دستور	کلید میان بُر یا خلاصه دستور	توضیحات
۱۴	Close	-	بستن یک فایل جاری
۱۵	Copy	CO	کپی
۱۶	DimAligned	DAL	اندازه گذاری مورب
۱۷	DimAngular	DAN	اندازه گذاری زاویه
۱۸	DimArc	DAR	اندازه گذاری طول کمان
۱۹	DimBaseline	DBA	اندازه گذاری مبنایی
۲۰	DimCenter	DIMCEN	اندازه گذاری مرکز دایره و کمان
۲۱	DimCountinue	DCO	اندازه گذاری ادامه دار
۲۲	DIMDLI	-	متغیر سیستمی، برای تعیین فاصله خودکار در DIMSPACE دستور
۲۳	DimEdit	-	ویرایش اندازه گذاری انجام شده
۲۴	Dimention Space	DIMSPACE	منظم سازی فاصله بین اندازه گذارهای موازی
۲۵	Dimention Style	D	ایجاد و یا تنظیم سبک های اندازه گذاری
۲۶	DimLinear	DLI	اندازه گذاری خطی
۲۷	DimOrdinate	DOR	اندازه گذاری مختصات نقاط
۲۸	DimRadius	DRA	اندازه گذاری شعاع
۲۹	Distance	Di	استخراج فاصله بین دو نقطه
۳۰	Divide	DIV	تقسیم خط، منحنی، کمان، چند خطی به فواصل یکسان

ردیف	عنوان دستور	کلید میان تر یا خلاصه دستور	توضیحات
۳۱	Dynamic Input ***	F۶	ابزار کمکی در داخل و یا خارج از دستورات
۳۲	Ellipse	EL	ترسیم بیضی
۳۳	Erase	E	حذف شکل ها و موضوعات ترسیم شده
۳۴	Exit	Alt + F۴	خروج از برنامه
۳۵	Explode	X	متلاشی کردن یک بلوک یا چند خطی به شکل های تشکیل دهنده آن
۳۶	Extend	EX	امتداد دادن خطوط، کمان، منحنی یا چند خطی تا جایی که به شکل مقصد برسند.
۳۷	Fillet	F	گرد کردن و همچنین به هم رساندن دو خط غیرموازی
۳۸	Filter *	FI	انتخاب پیشرفته و گزینشی شکل ها و موضوعات ترسیم شده
۳۹	Gradient	-	ایجاد هاشور از نوع طیف رنگی
۴۰	Grid ***	F۷	فعال یا غیرفعال کردن صفحه شطرنجی
۴۱	Group	G	ایجاد گروهی از شکل ها
۴۲	Group Off	Ctrl + Shift + A	فعال یا غیرفعال کردن گروه بندی هایی که با دستور Group ایجاد شده باشند.
۴۳	Hatch	BH	ایجاد هاشور - پنجره تنظیمات در اجرا از طریق پلت ریبون و اجرا از طریق خط فرمان متفاوت می باشد.
۴۴	Help ***	F۱	باز کردن راهنمای داخلی برنامه

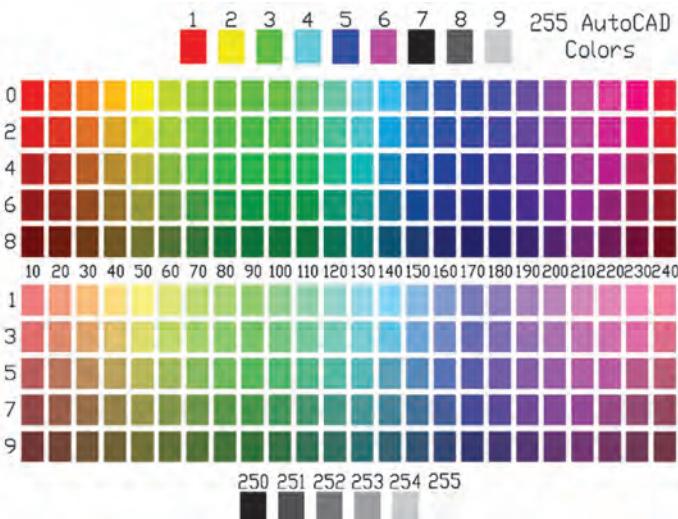
ردیف	عنوان دستور	کلید میان بُر یا خلاصه دستور	توضیحات
۴۵	IDPoint	ID	استخراج مختصات نقطه
۴۶	Insert	I	وارد کردن یک فایل یا یک بلوک به فایل جاری
۴۷	Join	J	یکپارچه کردن چند شکل (خط، کمان، چند خطی) به هم پیوسته و در امتداد هم
۴۸	Kateb	-	ایجاد نوشته فارسی تک خطی - جزء دستورات پیش فرض برنامه اتوکد نمی باشد و تنها با بارگذاری فایل قابل اجرا خواهد بود.
۴۹	Layer Properties	LA	باز کردن پنجره تنظیمات لایه بندی
۵۰	Line	L	ترسیم خط
۵۱	List	Li	گزارش گیری از موضوعات انتخاب شده
۵۲	LTScale	LTS	تنظیم اندازه در خطوط بربیده (خط چین، خط نقطه و...)
۵۳	Match Properties	MA	یکسان سازی مشخصات شکل ها
۵۴	Measure	MEA	اندازه گیری فاصله، شعاع، زاویه و مساحت
۵۵	Mirror	MI	قرینه سازی
۵۶	Move	M	جبهه جایی
۵۷	Mtext	T یا MT	ایجاد نوشته (انگلیسی) چند خطی با امکانات ویرایشی
۵۸	New	Ctrl + N	ایجاد یک فایل جدید
۵۹	Object Snap **	F۳	فعال و یا غیرفعال کردن ابزار گیره شکل ها
۶۰	Offset	O	ایجاد خطوط موازی (خط، کمان، چند خطی)

ردیف	عنوان دستور	کلید میان بُر یا خلاصه دستور	توضیحات
۶۱	Ortho Mode ***	F8	فعال و یا غیرفعال کردن ابزار ترسیم عمودی
۶۲	Over Kill	OV	انتخاب و حذف موارد اضافه و منطبق بر هم
۶۳	Pan	فشردن غلتک ماوس P یا	جایه جایی مسطح دید
۶۴	Pline	PL	ترسیم چندخطی
۶۵	Plot یا Print	Ctrl + P	تهیه چاپ
۶۶	Point	PO	ترسیم نقطه
۶۷	Polar Tracking ***	F1۲	فعال یا غیرفعال کردن ابزار ردبایی قطبی
۶۸	Polygon	POL	ترسیم چندضلعی
۶۹	Properties	Ctrl + ۱	باز کردن یا بستن پنجره مشخصات شکل ها
۷۰	Purge	PU	حذف اطلاعات استفاده نشده در فایل جاری
۷۱	Qiuck Dimen-tion	QD	اندازه گذاری سریع با کمک گیری از گزینه های دستوری مختلف
۷۲	Quit	Ctrl + F۴	خروج از فایل
۷۳	Recover	-	رفع اشکال یک فایل اتوکد که آسیب دیده و باز نمی شود
۷۴	Recrangle	REC	ترسیم مستطیل
۷۵	Redo	Ctrl + Y	لغو آخرین بازگشت
۷۶	Redraw	R	حذف نقاط موقت
۷۷	Regen	RE	بازسازی نمایش ترسیم

ردیف	عنوان دستور	کلید میان بُر یا خلاصه دستور	توضیحات
۷۸	Rotate	RO	دوران دادن
۷۹	Save	Ctrl + S	ذخیره فایل جاری
۸۰	Save As	Ctrl + Shift + S	ذخیره فایل جاری به نام جدید
۸۱	Scale	SC	تغییر مقیاس شکل‌های ترسیم شده
۸۲	Snap ***	F۹	فعال یا غیرفعال کردن گیره نقاط شطرنجی
۸۳	SPLine	SPL	ترسیم منحنی
۸۴	Stretch	S	کشیدگی خطی
۸۵	Text	-	ایجاد نوشته (انگلیسی) یک خطی
۸۶	Text Style	ST	ایجاد یا تنظیم سبک نوشتار
۸۷	Trim	TR	برش خطوط، کمان، چند خطی، منحنی نسبت به یک یا چند شکل
۸۸	Undo	U یا Ctrl + Z	بازگرداندن آخرین تغییرات
۸۹	UnGroup	-	تجزیه یک گروه به عناصر تشکیل دهنده آن
۹۰	Units	UN	تنظیمات واحدها
۹۱	Xline*	XL	ترسیم خطوط بی‌نهایت
۹۲	Zoom	Z	بزرگ‌نمایی یا کوچک‌نمایی نمایش ترسیمات در صفحه نمایش

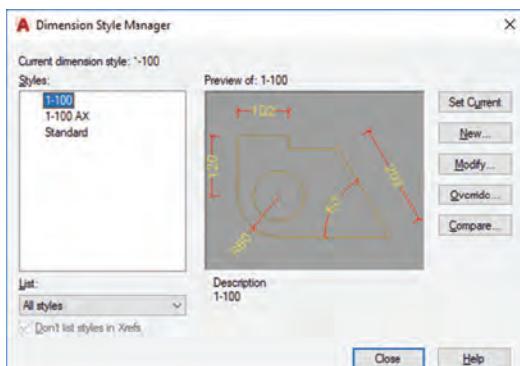
جدول ۲۵۵ رنگ برنامه اتوکد

این جدول در فایلی به نام chroma.dwg در پوشه support و در محل نصب برنامه وجود دارد. رنگ‌های ۱ الی ۹ معمولاً بیشترین استفاده را در ترسیم خطوط اصلی نقشه‌کشی مانند دیوار، در، پنجره، هاشور، خطوط مقطع و... دارند. به هر کدام از این رنگ‌ها، یک سبک چاپی اختصاص داده شده است که می‌توانیم آنها را در پنجره دستور Plot style table (pen assignment) تنظیم نماییم.

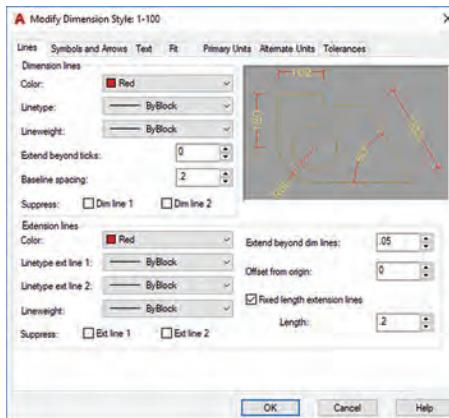
نمونه‌ای از تنظیمات اندازه‌گذاری

یک نمونه پیشنهادی برای اندازه‌گذاری یک فایل نقشه‌کشی معماری که با واحد متر ترسیم شده است و می‌خواهیم آن را با واحد سانتی‌متر اندازه‌گذاری نماییم. در تنظیمات این فایل اندازه‌گذاری‌ها ۱۰۰ برابر شده‌اند تا به سانتی‌متر تبدیل شوند. نام سبک اندازه‌گذاری که برای اندازه‌گذاری پلان، نما و مقطع در نظر گرفته شده است «۱_۱۰۰» می‌باشد.

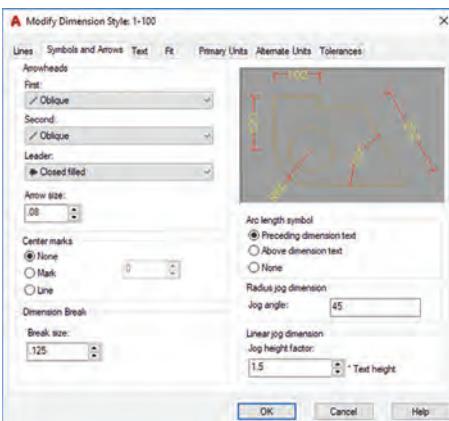

تنظیمات خطوط (Lines)

همان طور که در تصویر زیر می بینید، رنگ خطوط اندازه گذاری به رنگ Red یا همان رنگ شماره ۱ در جدول رنگ های استاندارد تعیین شده است. عمولاً رنگ خطوط اندازه گذاری را طوری تنظیم می نماییم که در صفحه نمایش، علی رقم اینکه به خوبی دیده می شوند، ولی از خطوط اصلی نقشه کشی کمتر به چشم آیند، تا خوانایی نقشه ها را در مانیتور کامپیوتر کاهش ندهند. از طرف دیگر عموماً خطوط اندازه گذاری (با کمک تعیین ضخامت برای سبک رنگ مربوط به آنها در هنگام چاپ) با ضخامت کم مانند $1/100$ چاپ می شوند.

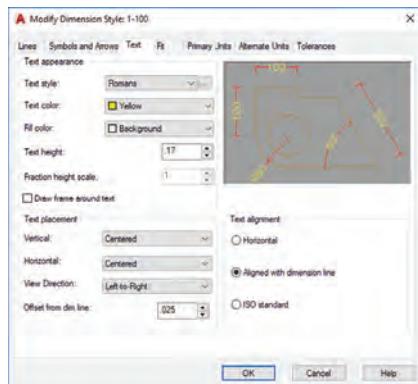

تنظیمات علامت و فلش ها (Symbols and Arrows)

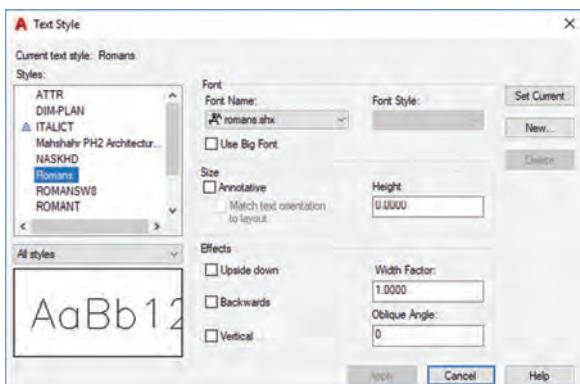

تنظیمات نوشته (Text)

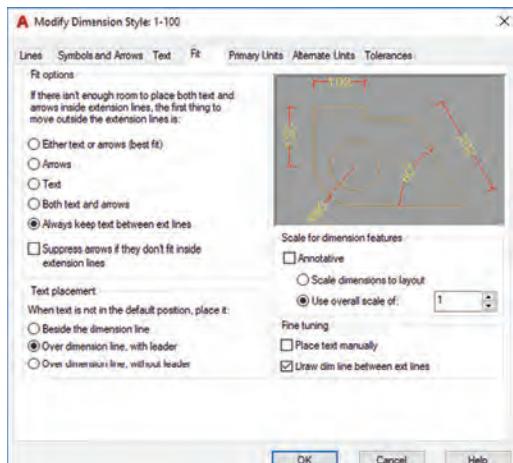
در اینجا، نوشته به رنگ Yellow یا رنگ شماره ۲ در جدول رنگ های استاندارد اتوکد تعیین شده است. با این کار هم خوانایی عدد اندازه گذاری در مانیتور بالاتر می رود، و هم می توان در هنگام چاپ برای سبک رنگ شماره ۲ ضخامتی مناسب مانند $1/18$ را تعیین نماییم.

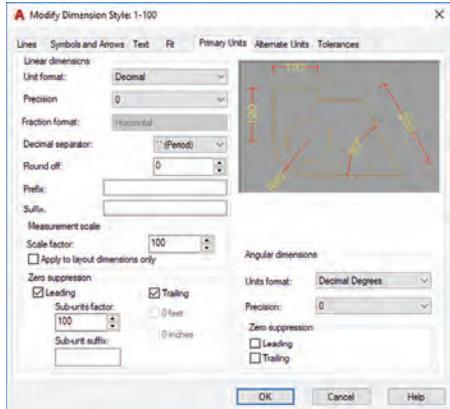

دق نمایید که در تنظیمات نوشته، از یک سبک نوشتاری با قلم انگلیسی و به نام Romans استفاده شده است که تنظیمات این سبک نوشتاری در شکل زیر مشخص است.

(نحوه جاگیری نوشته‌های اندازه‌گذاری شده) (Fit)

واحد اندازه گذاری (Primary Units) برای نمایش اندازه گذاری به واحد سانتی متر، در نقشه ای که با واحد متر ترسیم شده است، بایستی اندازه گذاری ها را صد برابر نمایید. بدین منظور عدد Scale Factor را مساوی ۱۰۰ در می دهیم. دقت نمایید چنانچه این گزینه بر روی عدد یک تنظیم شده باشد، اندازه گذاری ها با همان مقیاس موجود در ترسیم، به نمایش در خواهد آمد.

نمونه ای از لایه بندی در اتوکد

در شکل زیر، یک نمونه از تنظیمات بخش تنظیمات لایه ها (Layer properties) آمده است. دقت نمایید که براساس نیاز، سلیقه، استاندارد کاری خود و یا محیط کاری که در آن فعالیت می نمایید، می توان به ایجاد لایه هایی با نام های مختلف و تنظیمات مختلف رنگ، نوع خط و ... اقدام نمود.

	Current layer: 0	Search for layer									
	Name	On	Freeze	Color	Linetype	Lineweight	Transparency	Plot Style	Plot Order	Description	
Filters	All Used Layers										
	0	■ white	Continuous	— Default	Color_0	0.00 mm	0%	Color_0	1		
	1	■ red	Continuous	— Default	Color_1	0.00 mm	0%	Color_1	2		
	2	■ yellow	Continuous	— Default	Color_2	0.00 mm	0%	Color_2	3		
	3	■ green	Continuous	— Default	Color_3	0.00 mm	0%	Color_3	4		
	4	■ cyan	Continuous	— Default	Color_4	0.00 mm	0%	Color_4	5		
	5	■ black	Continuous	— Default	Color_5	0.00 mm	0%	Color_5	6		
	9	■ blue	Continuous	— Default	Color_9	0.00 mm	0%	Color_9	7		
	AXE	■ DASHDOT	Continuous	— Default	Color_155	0.00 mm	0%	Color_155	8		
	Border-Layer	■ yellow	Continuous	— Default	Color_2	0.00 mm	0%	Color_2	9		
	CODE	■ green	Continuous	— Default	Color_3	0.00 mm	0%	Color_3	10		
	Column	■ cyan	Continuous	— Default	Color_4	0.00 mm	0%	Color_4	11		
	Defpoints	■ white	Continuous	— Default	Color_5	0.00 mm	0%	Color_5	12		
	Dim	■ red	HIDDEN	— Default	Color_1	0.05 mm	0%	Color_1	13		
	DIM-AX	■ red	Continuous	— Default	Color_1	0.05 mm	0%	Color_1	14		
	DOOR	■ green	Continuous	— Default	Color_3	0.00 mm	0%	Color_3	15		
	Finishing	■ blue	Continuous	— Default	Color_151	0.00 mm	0%	Color_151	16		
	FUR	■ blue	Continuous	— Default	Color_252	0.00 mm	0%	Color_252	17		
	Furniture	■ blue	Continuous	— Default	Color_8	0.00 mm	0%	Color_8	18		
	Hatch	■ blue	DASHED	— Default	Color_8	0.05 mm	0%	Color_8	19		
	Hidden	■ green	Continuous	— Default	Color_3	0.13 mm	0%	Color_3	20		
	kadr	■ yellow	Continuous	— Default	Color_2	0.00 mm	0%	Color_2	21		
	LINE 1	■ red	Continuous	— Default	Color_41	0.09 mm	0%	Color_41	22		
	LINE 2	■ red	Continuous	— Default	Color_41	0.05 mm	0%	Color_41	23		
	LINE4	■ yellow	Continuous	— Default	Color_2	0.00 mm	0%	Color_2	24		
	LMN-NIVO	■ white	Continuous	— Default	Color_7	0.00 mm	0%	Color_7	25		
	LMN-SEC	■ yellow	Continuous	— Default	Color_2	0.00 mm	0%	Color_2	26		
	NIVO	■ white	Continuous	— Default	Color_54	0.00 mm	0%	Color_54	27		
	Reference Cad	■ yellow	Continuous	— Default	Color_2	0.00 mm	0%	Color_2	28		
	Structural - Bearing	■ black	Continuous	— Default	Color_236	0.00 mm	0%	Color_236	29		
	Text	■ yellow	Continuous	— Default	Color_41	0.00 mm	0%	Color_41	30		
	Title-Layer	■ white	Continuous	— Default	Color_7	0.00 mm	0%	Color_7	31		
	WALL	■ cyan	Continuous	— Default	Color_40	0.00 mm	0%	Color_40	32		
	Window	■ white	Continuous	— Default	Color_40	0.00 mm	0%	Color_40	33		

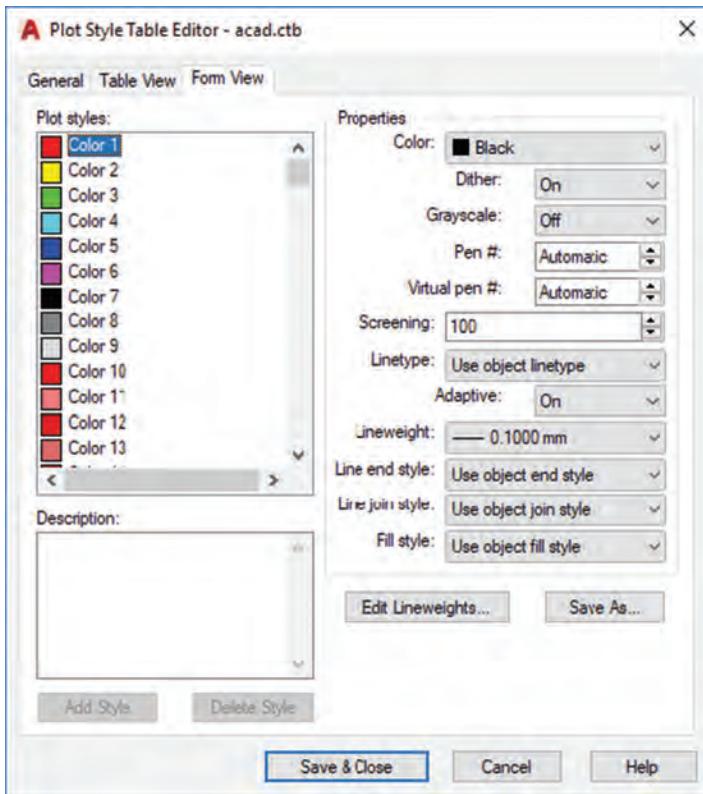
برای ترسیم خطوط اصلی و کمکی و همچنین موضوعات ترسیمی مختلف، لایه های مختلفی با تنظیمات متفاوت ایجاد و استفاده می شوند. به عنوان مثال لایه های ۱، ۲ و ۳ برای ترسیم خطوط پنجه رها و خطوطی که به صورت نما (برش نخورده) دیده می شوند. لایه ۴ برای خطوط برش خورده و لایه ۷ و همچنین لایه wall برای ترسیم خطوط برش دیوار در پلان و یا مقطع استفاده می شوند. علاوه بر این موارد لایه Dim برای اندازه گذاری های عمومی و لایه DIM_AX برای

اندازه‌گذاری برای این موارد لایه Dim برای اندازه‌گذاری‌های عمومی و لایه DIM_AXE برای دسته‌بندی خطوط آکس بندی استفاده شده‌اند. لایه‌های Column و AXE برای ترسیم و Hatch برای ترسیم هاشورها و لایه Text نیز برای دسته‌بندی نوشته‌ها استفاده شده‌اند.

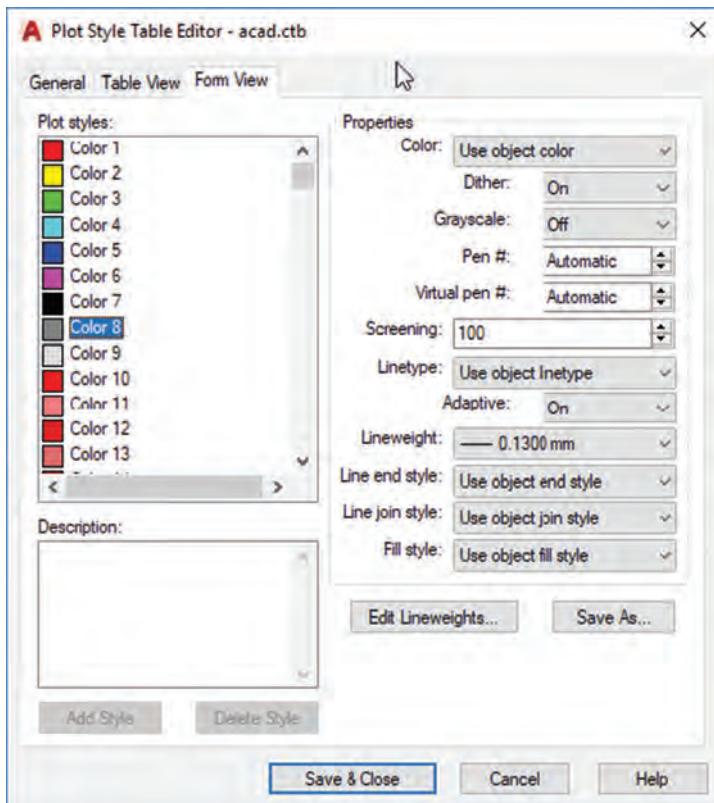
سبک ضخامت خطوط چاپ

(Plot Style Table | Pen Assignment)

در این قسمت، به عنوان نمونه، برخی از سبک‌های ضخامت خطوط چاپ توضیح داده شده است. سبک چاپ برای رنگ شماره ۱ (Red)

همان‌طور که در شکل ملاحظه می‌نمایید، رنگ چاپی برای این سبک مشکی (Black) در نظر گرفته شده است. ضخامت چاپ (Line Weight) نیز بر روی 0.1 mm تنظیم شده است و بنا بر این کلیه خطوط و موضوعاتی که با این رنگ کشیده شده‌اند، در هنگام چاپ، اگر این تنظیمات را داشته باشند، به رنگ مشکی و با ضخامت 0.1 mm ، چاپ خواهند شد.

همان طور که در شکل ملاحظه می نمایید، در این سبک، رنگ چاپ شونده (Color) بروی گزینه Use object color تنظیم شده است، بنابراین کلیه خطوط و موضوعاتی که با این رنگ کشیده شده اند، در هنگام چاپ، اگر این تنظیمات را داشته باشند، به رنگ طوسی و با ضخامت ۰/۱۳ mm خواهد شد. در بسیاری موارد، رنگ چاپ را برای هاشورهای از نوع Solid، در نقشه هایی که به صورت تک رنگ (با چاپگرهای فقط دارای رنگ مشکی) چاپ می شوند یکی از رنگ های ۸ یا ۹ و گاهی اوقات نیز یکی از رنگ های ۲۵۰ الی ۲۵۵ در نظر می گیرند. در نتیجه، این قسمت های هاشور خورده، به رنگ طوسی چاپ خواهد شد و باعث ایجاد تیرگی و سیاهی بیش از اندازه، در نقشه چاپ شده نخواهند شد.

جدول ارزش‌گذاری ضخامت خطوط در لایه‌ها

جدول زیر، پیشنهادی برای نام‌گذاری لایه‌ها و همچنین، تعیین رنگ چاپ، ضخامت چاپ و نوع خط می‌باشد. می‌توانیم برای هر موضوع ترسیم، یک نام لایه متناسب داشته باشیم، مانند دیوار، پنجره، گیاهان... در جدول زیر ضخامت خطوط، به صورت پیشنهادی و بر اساس کاغذ A3 در نظر گرفته شده است. برای کاغذهای کوچک‌تر و یا نقشه‌های دارای جزئیات بسیار زیاد و نزدیک به هم، معمولاً ضخامت‌های بالاتر از ۰/۴ را کمتر در نظر می‌گیرند؛ همچنین برای کاغذهای بزرگ‌تر مانند A0 نیز ضخامت خطوط در برخی از لایه‌ها، بسته به پیچیدگی نقشه می‌تواند بیشتر در نظر گرفته شود. در هنگام تهیه چاپ در دفاتر فنی، بایستی براساس لایه‌های موجود در فایل، چنین جدولی را به چاپ گیرنده نقشه ارائه دهید تا ضخامت و رنگ خطوط مطابق با نظر شما و به‌طور صحیح چاپ شوند.

نوع خط	رنگ چاپ	ضخامت چاپ	شماره رنگ	رنگ لایه	اسم لایه
CONTINUOUS	Black	۰/۱	۱	Red	۱
CONTINUOUS	Black	۰/۲	۲	Yellow	۲
CONTINUOUS	Black	۰/۳	۳	Green	۳
CONTINUOUS	Black	۰/۴	۴	Cyan	۴
CONTINUOUS	Black	۰/۷	۵	Blue	۵
CONTINUOUS	Black	۰/۶	۶	Magenta	۶
CONTINUOUS	Black	۰/۴۵	۷	White	۷
DASHDOT	Black	۰/۰۵	۱۵۵	Axe	۱۵۵
CONTINUOUS	Black	۰/۱	۱	Red	DIM
CONTINUOUS	Black	۰/۱	۴	Cyan	Column
CONTINUOUS	Black	۰/۱	۱	Red	FURNITURE
CONTINUOUS	8	۰/۱	۸		HATCH
HIDDEN	Black	۰/۱	۹		HIDDEN
CONTINUOUS	Black	۰/۱	۱	Red	Furniture
CONTINUOUS	Black	۰/۱۶	۴۱	۴۱	Text
CONTINUOUS	Black	۰/۱۲	۲	Yellow	Nivo

جدول مقیاس‌های رایج و مورده استفاده در چاپ

mm	Unit	مقیاس نقشه	واحد ترسیم
۲	۲۰۰	۱:۲۰	متر
۲/۵	۱۰۰	۱:۲۵	متر
۵	۱۰۰	۱:۵۰	متر
۱۰	۱۰۰	۱:۱۰۰	متر
۲۰	۱۰۰	۱:۲۰۰	متر
۲۰	۱۰	۱:۲۰	سانتی‌متر
۲۵	۱۰	۱:۲۵	سانتی‌متر
۵۰	۱۰	۱:۵۰	سانتی‌متر
۱۰۰	۱۰	۱:۱۰۰	سانتی‌متر
۲۰۰	۱۰	۱:۲۰۰	سانتی‌متر

مدارک اصلی نقشه‌های اجرایی معماری داخلی (مرحله دوم)

- پلان اندازه‌گذاری: پلان کلیه طبقات با اندازه‌گذاری کامل و کدگذاری‌های لازم معرفی می‌شود.
- پلان مبلمان: در پلان کلیه طبقات اصلی نام فضاهای داخلی آن ذکر شده و مبلمان اصلی آن با مقیاس صحیح ترسیم می‌گردد.
- پلان معکوس (پلان سقف کاذب): یکی از مدارک خاص نقشه‌های مرحله دوم، پلان معکوس از سقف کاذب داخلی فضاهای بوده و ترازو و جنس سقف کاذب معرفی می‌گردد.
- پلان کفسازی: یکی از مدارک تخصصی نقشه‌های معماری داخلی، پلان کفسازی می‌باشد. در این پلان محدوده کفسازی داخلی فضاهای ترسیم شده و مشخصات، جنس و ابعاد مصالح کفسازی معرفی می‌گردد.
- نمایهای خارجی (پیرامونی): نمایهای پیرامونی در نقشه‌های مرحله دوم با معرفی دقیق و کامل مصالح نما، بازشوها و ترازوها ارتفاعی معرفی می‌شود.
- نمایهای داخلی (طراحی داخلی): یکی از مدارک تخصصی نقشه‌های معماری داخلی، ترسیم نمایهای داخلی فضاهای خاص می‌باشد. ترسیم کلیه عناصر دیوار با معرفی دقیق و کامل

- مصطفی دیوار، عناصر تزیینی و تأسیساتی معرفی می‌شود.
- ۷ مقاطع طولی و عرضی:** مقاطع اجرایی پروژه با ارائه جزئیات و اطلاعات بیشتر از مقاطع مرحله اول ترسیم و اندازه‌گذاری می‌شود.
- ۸ بزرگ‌نمایی پلان (layout):** بزرگ‌نمایی از فضاهای خاص و آبریزگاهی که دارای عناصر و تجهیزات بیشتری بوده و می‌باید در مقیاس $\frac{1}{50}$ و یا بزرگ‌تر ارائه شود.

- ۹ مقطع موضعی و برش تفصیلی دیوار (wall section):** جهت معرفی جزئیات اجرایی و مصالح کف، دیوار، سقف کاذب و سقف سازه‌ای در یک برش عمودی از یک دیوار خارجی با مقیاس $\frac{1}{25}$ یا $\frac{1}{20}$ ترسیم می‌شود.

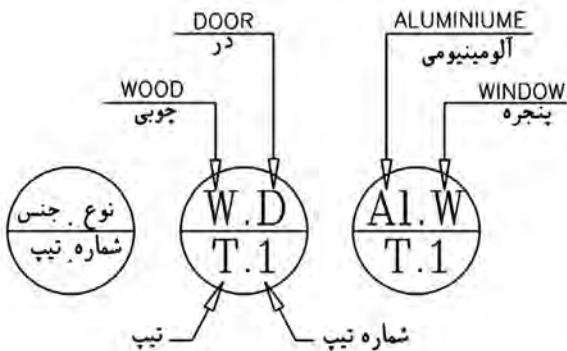
- ۱۰ جزئیات اجرایی (Details):** نحوه و روش اجرای مصالح گوناگون در بخش‌های مختلف ساختمان با ارائه جزئیات اجرایی با مقیاس بزرگ $\frac{1}{10}$ تا $\frac{1}{1}$ معرفی می‌شود.

- ۱۱ جدول نازک کاری:** مصالح نازک کاری تمامی سطوح کلیه فضاهای داخلی (کف، دیوار، سقف) از جهت نوع، جنس، ابعاد و رنگ در جدول مشخصی معرفی می‌گردد.

علائم اختصاری

T.O.F. (Top Of Floor Level)	تراز کف تمام شده معماری
T.O.S. (Top Of Slab Level)	تراز کف تمام شده سازه
B.O.B. (Bottom Of Beam Level)	تراز زیر تیر اصلی
B.O.W. (Bottom Of Window Level)	تراز زیر پنجره
T.O.W. (Top Of Window Level)	تراز روی پنجره
T.O.R. (Top Of Railing)	تراز روی دست‌انداز
O.K.B. (Ocupenci Kingstone Benchmark)	ارتفاع کف پنجره

حروف اختصاری رایج در نقشه‌کشی مرحله دوم

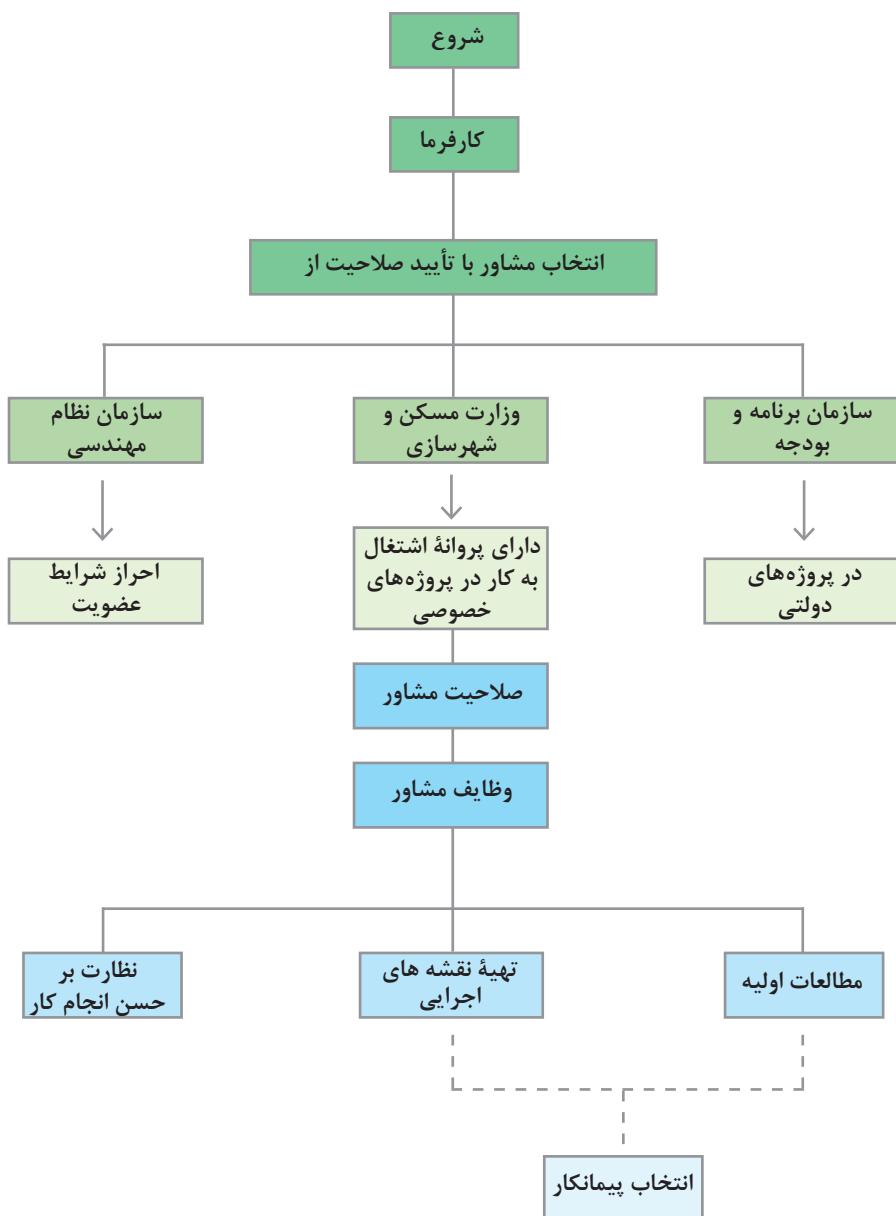

نحوه کدگذاری در علائم تیپ‌بندی در و پنجره در نقشه‌های مرحله دوم

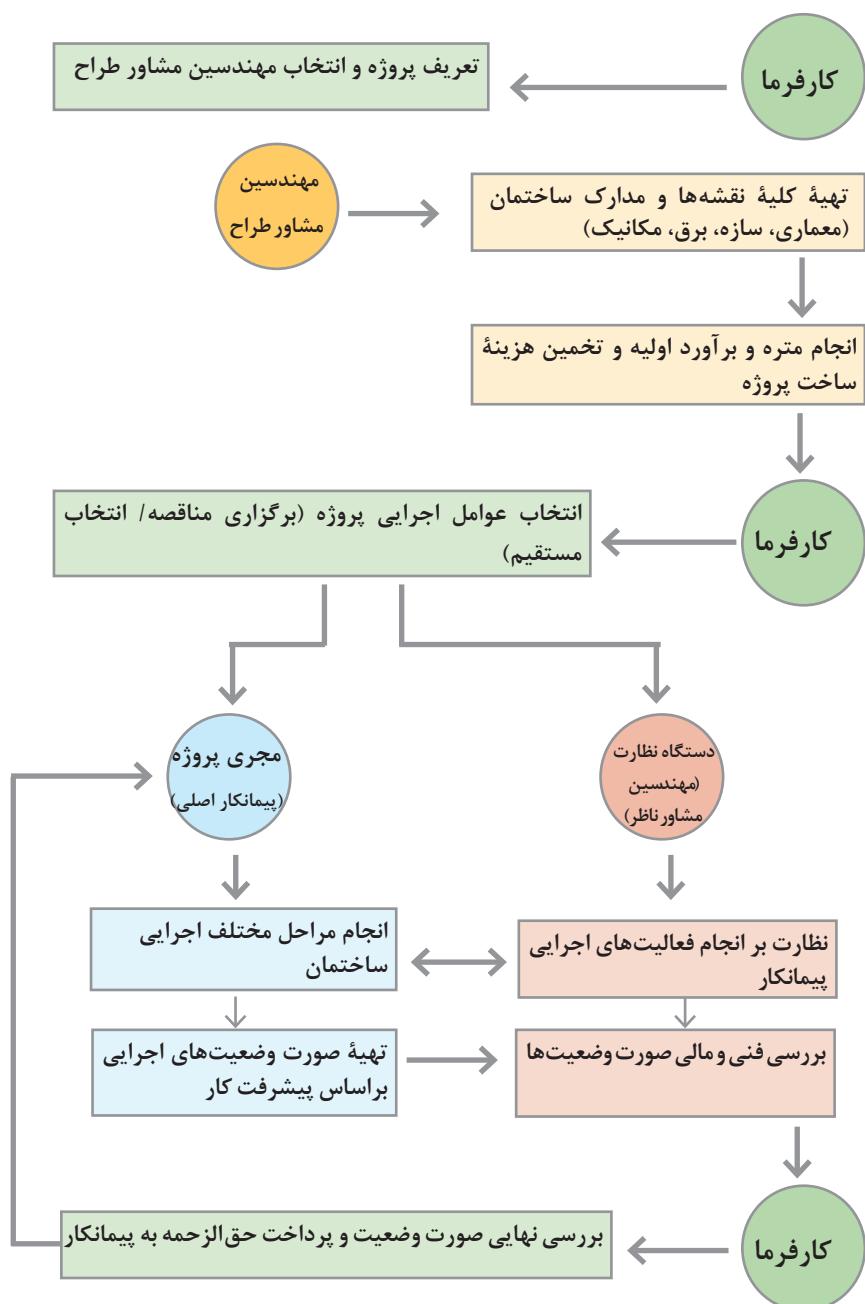
نمونه جدول نازک کاری مرحله دوم ساختمان

سقف کاذب		دیوار			قرینیز		کف		اسم فضا	شماره فضا	طبقه	
رنگ	جنس	رنگ	جنس	پوشش نهایی	آستر- زیرسازی	ارتفاع	جنس	ابعاد	جنس			
										پارکینگ	۱	همکف
										پیش‌وروودی (آستانه)	۲	
										لای و رختکن	۳	
										پلکان ارتباطی	۴	
										حیاط	۵	
										فضای غذاخوری	۶	
										فضای نشیمن	۷	
										اتاق خواب والدین	۸	
										اتاق خواب فرزندان	۹	
										آشپزخانه	۱۰	

نمودار مراحل انتخاب مشاور و وظایف آن

نمودار ارتباطی عوامل اجرایی در پروژه‌های ساختمانی

سرفصل های فهرست بهای ابنيه

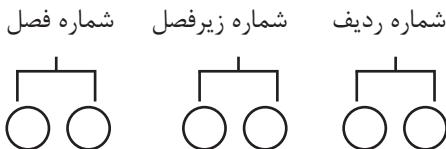
شرح ردیفهای فهرست بهای ابنيه به نحوی تهیه شده که اقلام عمومی کارهای رشته ابنيه را در فصل های مجزا زیر پوشش قرار دهد. فصول فهرست بهای ابنيه به شرح ذیل می باشد.

فصل های فهرست بهای - مرتبط با معماری داخلی

در فهرست بها به منظور دسترسی راحت و سریع به ردیفهای مورد نیاز، ردیفهای هر فصل با توجه به ماهیت آنها، به گروه یا زیر فصلهای جداگانه‌ای با شماره مشخص تفکیک شده است. شماره ردیف فهرست بها شامل شش رقم است که عبارت‌اند از:

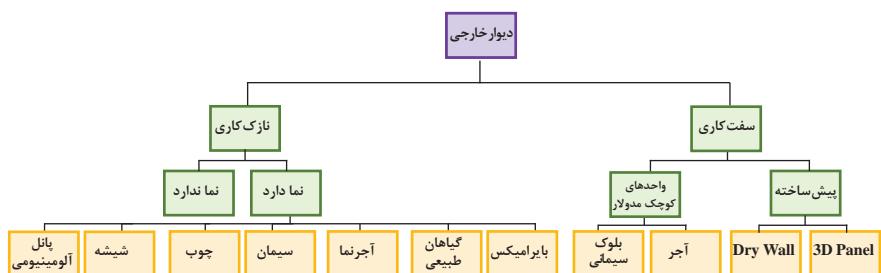
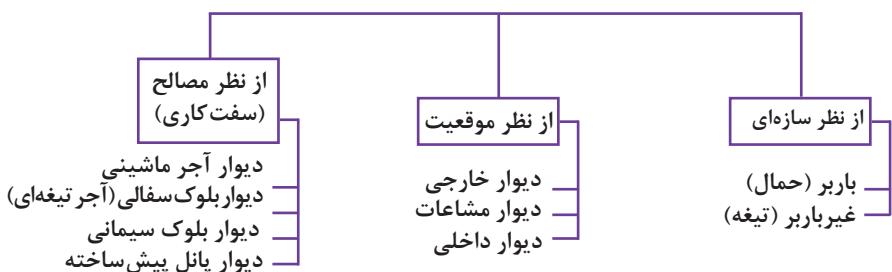

در متۀ باز و بسته و همچنین در فهرست بها اینیه مقادیر کارهای ساختمانی با واحدهای خاص هر فعالیت مشخص می‌شوند که قابل اندازه‌گیری و محاسبه هزینه باشند. لیست مهم ترین واحدها و کارهای مربوطه در جدول زیر ارائه شده است.

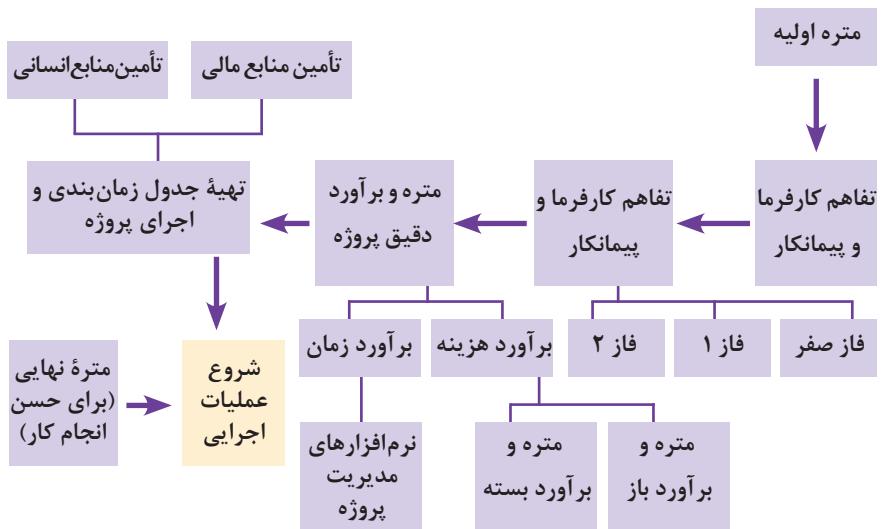
عنوان کارها و فعالیت‌های ساختمانی	واحد اندازه‌گیری	
عملیات خاکی، کارهای آجری، کارهای بتُنی، مصالح از قبیل شن، ماسه، سنگ‌های مختلف برای سفت کاری و...	مترمکعب	۱
اندوهای مختلف داخلی و خارجی، انواع عایق کاری، رنگ کاری در و پنجره، دیوار و سقف، انواع آسفالت (با ذکر ضخامت)، انواع سنگ‌های پلاک (با ذکر ضخامت) در کف، بدنه نما و پله، انواع نماهای آجری، انواع فرش کفها (مورائیکی، سنگی، پلاستیکی)، انواع شیشه (با ذکر ضخامت) انواع کاشی، سرامیک کف و بدنه، انواع شیروانی‌ها و...	مترمربع	۲
انواع قرنیزها، پلاستیک روی نرده و پله، نهرکشی (با اندازه‌های مختلف)، انواع کابل‌ها و سیم کشی لوله‌کشی آب سرد و گرم و فاضلاب (از جنس‌های مختلف گالوانیزه، چدنی، آهنی، PVC) و...	متر طول	۳
کلیه کارهای فلزی (اسکلت، آرماتور...) - حمل مصالح ساختمانی از قبیل آجر، سیمان، گچ و...	وزن (Ton, kg)	۴
کلیه ادوات برقی از قبیل کلید، پریز و لوازم بهداشتی مثل ظرفشویی، دستشویی، توالت و...	عدد	۵

انواع دیوارهای داخلی ساختمان را از سه منظر اصلی و بنیادین می‌توان دسته‌بندی کرد و مشخصات فنی هر یک را معرفی نمود.

انواع دیوارهای ساختمان

مراحل اجرایی پروژه‌های ساختمانی و جایگاه متره و برآورد

نمودار مراحل اجرایی پروژه‌های ساختمانی و جایگاه متنه و برآورد

ضوابط دفتر چه فهرست بها

جدول ضرایب پر کاربرد موجود در دفترچه فهرست بیها

ردیف	پیش فرض	نوع ضریب
الف	فعالیت اجرایی در طبقه همکف و زیرهمکف انجام می شود. برای طبقات دیگر، ضریبی مورد نیاز است.	ضریب طبقات
ب	نهایت ارتفاع معمول سهونیم متر برای هر طبقه است. بیش از این ارتفاع شامل ضریب می شود.	ضریب کار در ارتفاع
ج	برخی تجهیزات خاص که در فهرست یا قرارداد وجود ندارند. استفاده از آنها شامل ضریب می شود.	ضریب تجهیز و برچیدن کارگاه
د	فعالیت در پایتخت کشور (تهران) انجام می شود. با فاصله گرفتن از برخی امکانات و برای مناطق مختلف ضرایب متفاوتی وجود دارد.	ضریب منطقه
هـ	هزینه های مزاد بروژه، در قیمت منظور نشده است.	ضریب بالاسری
و	اتفاقاتی که باعث تأخیر در زمان و افزایش قیمت ها می شود در دفترچه فهرست بها در نظر گرفته نشده است.	ضریب تعدیل

کار در شهر نراق استان مرکزی (ضریب منطقه)، در طبقه دوم یک ساختمان (ضریب طبقات)، در ارتفاع ۵ متری از کف آن طبقه (ضریب کار در ارتفاع) صورت می‌گیرد. یک کانتس برای استقرار کارگران، مقداری ماشین‌آلات (ضریب تجهیز و برقیدن کارگاه) و امور پشتیبانی دفتر پیمانکار (ضریب بالاسری) از مسائلی هستند که شامل ضریب می‌شوند.

الف) ضریب طبقات: در دفترچه فهرست بها، طبقات همکف و زیرهمکف با ضریب ۱ مینا هستند. بدیهی است که با افزایش طبقات، آیتم‌های اجرایی هزینه بیشتری در بر دارند. مقدار ضریب طبقات با استفاده از رابطه زیر محاسبه می‌شود. در این رابطه مساحت طبقات دارای اهمیت است.

$$p = 1 + \frac{(1 \times F_1 + 2 \times F_2 + 3 \times F_3 + \dots + n \times F_n) + (1 \times B_1 + 2 \times B_2 + 3 \times B_3 + \dots + m \times B_m)}{100 \times S}$$

F_0 = سطح زیربنای همکف

F_1 = سطح زیربنای اولین طبقه بالاتر از طبقه همکف

F_2 = سطح زیربنای دومین طبقه بالاتر از طبقه همکف

F_3 = سطح زیربنای سومین طبقه بالاتر از طبقه همکف

F_n = سطح زیربنای طبقه n ام بالاتر از طبقه همکف

B_0 = سطح زیربنای طبقه زیر همکف

B_1 = سطح زیربنای اولین طبقه پایین‌تر از طبقه زیر همکف

B_2 = سطح زیربنای دومین طبقه پایین‌تر از طبقه زیر همکف

B_3 = سطح زیربنای سومین طبقه پایین‌تر از طبقه زیر همکف

B_m = سطح زیربنای m ام طبقه پایین‌تر از طبقه زیر همکف

ب) ضریب کار در ارتفاع: کار در ارتفاع بیش از سه و نیم متر مشکلات و هزینه‌هایی در بر دارد. نیاز به داربست، انتقال و دورریز مصالح، تجهیزات ایمنی و... از جمله هزینه‌های مازاد هستند. همه کارهای موجود در یک طبقه که ارتفاع آن بیش از سه و نیم متر باشد بر اساس فرمول زیر محاسبه می‌شود:

الف) در صورتی که ارتفاع طبقه (H) بیشتر از $\frac{3}{5} / 5$ تا 10 متر باشد ضریب ارتفاع از رابطه زیر محاسبه می‌شود:

$$Q = 1 + \frac{4 \times (H - 3/5) \times (H + 0/6)}{(2 \times 100 \times S)}$$

ب) در صورتی که ارتفاع طبقه (H) بیشتر از 10 متر باشد ضریب ارتفاع از رابطه زیر محاسبه می‌شود:

$$Q = 1/1378 + (0/005) \times (H - 10)$$

Q = ضریب ارتفاع

H = ارتفاع طبقه از تراز کف طبقه مربوط تا تراز کف طبقه بالایی

نکته

این ضریب به همه کارهای آن طبقه از کد (ارتفاع) کف طبقه مورد نظر تا کد کف طبقه بالایی به غیر از مصالح پای کار تعلق می‌گیرد.

نکته

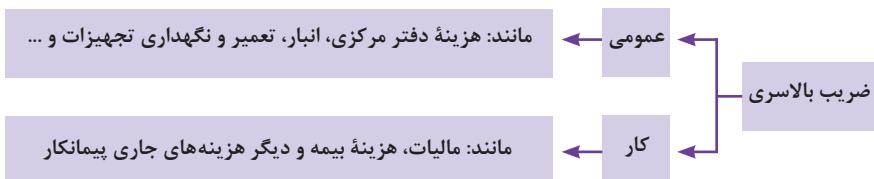

ضریب کار در ارتفاع اخیراً از دفترچه فهرست بها حذف گردیده و به صورت آیتم‌های جداگانه برای هر فصل منظور شده است.

ج) ضریب تجهیز و بروزه مکانیکی کارگاه: در محاسبه بهای آیتم‌ها بسیاری از عوامل در نظر گرفته شده است. اما برخی از اقدامات و کارها در فهرست یا قرارداد پروژه وجود ندارند و جزو کارهای اصلی نیستند. به طور مثال هزینه اسکان، تجهیزات ایمنی و... از جمله این هزینه‌ها هستند. مقدار این ضریب بین ۴ تا ۶ درصد کل مبلغ پروژه متغیر است.

د) ضریب منطقه: برای این ضریب، شهر تهران مبنای است. به این دلیل که پیمانکاران در شهر تهران برای تهییه مصالح، ابزار و نیروی کار با محدودیتی روبه‌رو نیستند. به همین دلیل در شهر تهران و مناطق مشابه، این ضریب معادل ۱ در نظر گرفته شده است. سازمان برنامه و بودجه کشور برای تأمین هزینه‌های اضافی مناطق و شهرهای مختلف، ایران را به مناطق مختلفی تقسیم‌بندی کرده و برای هر یک ضریب مثبتی در نظر گرفته است. سال ۱۳۹۴، ضرایب منطقه‌ای جدید برای بیش از ۱۰۰ شهر ابلاغ شده است.

۵- ضریب بالاسری: همان‌گونه که بیان شد در برآورد قیمت آیتم‌های دفترچه فهرست بها، چهار عامل مصالح، نیروی انسانی، ماشین آلات و حمل و نقل دخیل بوده است؛ اما در پروژه‌های عمرانی هزینه‌های دیگر نیز وجود دارد.

نمودار هزینه‌هایی که شامل ضریب بالاسری می‌شوند.

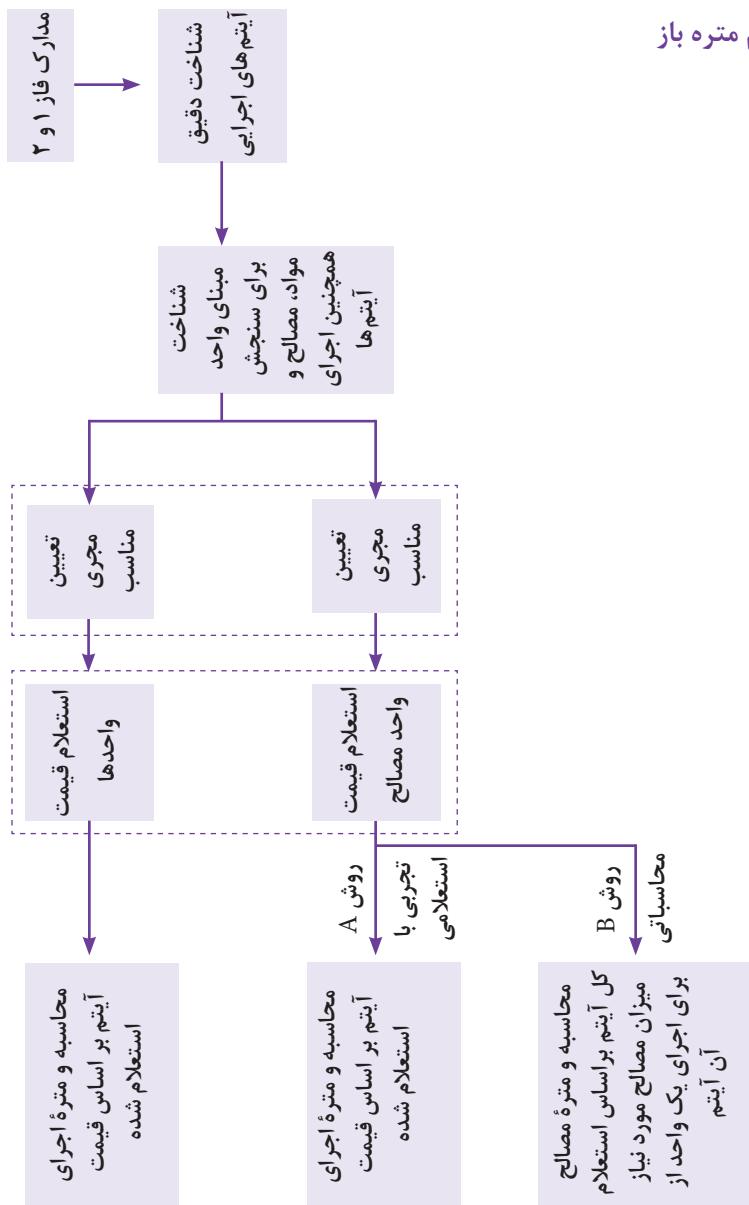
نکته

معمولأً ضریب بالاسری پروژه‌های عمرانی ۱/۲۰ (۳۰ درصد مبلغ کل پروژه) در نظر گرفته می‌شود که البته این مبلغ در دفترچه فهرست بهای سال ۱۳۹۶ برای پروژه‌های ترک تشریفات منقصه، ۱/۲۰ برآورد شده است.

و) ضریب تعديل: بر اثر گذر زمان و طولانی شدن برخی پروژه‌ها، بسیاری از هزینه‌ها به نسبت سال عقد قرارداد افزایش می‌یابند. پیش‌آمد های نظیر بدی آب و هواء، عدم اجرای تعهدات کارفرما در موعد مقرر و... از جمله این مسائل هستند. برای جلوگیری از ضرر و زیان پیمانکار از ضریب تعديل استفاده می‌شود. برای اعمال ضریب تعديل، دوره‌های سه ماهه مورد نظر است. در واقع تعديل قیمت میانگین سه ماهه گذشته به قیمت میانگین در سه ماهه جدید، نیازمند ضریب تعديل است.

مراحل انجام متره باز

نمونه‌ای از جدول زمان‌بندی فعالیت‌های یک پروژه

ردیف	مراحل اجرایی	زمان به هفته											
			۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
												ریز آیتم	آیتم
۱	سفت کاری											تبیغه چیزی	
												ساخت و نصب نعل درگاه	
												ساخت و نصب چهارچوب بازشوها	
۲	تأسیسات											زیرساخت‌های تأسیسات بهداشتی	
												تأسیسات حرارتی و برودتی	
												زیرساخت‌های تأسیسات برقی	
۳	زیرسازی اولیه											کف: اجرای کروم‌بندی، شیب‌بندی و ماهیچه‌کشی	
												سقف: اجرای سازه سقف کاذب، فریم‌کشی و ...	
												دیوار: سیمان کاری، فریم‌کشی، اجرای گچ و خاک و ...	
۴	زیرسازی نهایی											کف: اجرای پوکه یا فوم بتن	
												سقف: اجرای پنل‌های پیش ساخته، سفیدکاری سقف	
												دیوار: سفیدکاری یا گچ کاری	
۵	پوشش نهایی											عایق کاری	
												کف (پارکت، اپوکسی، سنگ و...)	
												سقف (رنگ، پتینه، چوب و...)	
۶	نصب شدنی‌ها											دیوار (پنل‌های بتونی، رنگ، دیوارپوش‌های پی وی سی و...)	
												کلید و پریز و لامپ‌ها	
												شیرالات و سرویس‌های بهداشتی	
												کارهای چوبی	
												کابینت	
												سینک، هود و دیگر تجهیزات	
												نصب آشپزخانه	
												صفحة روی کابینت	

جدول تبدیل واحدهای برخی از آیتم‌های پرکاربرد

جدول نکات اجرایی در متره و برآورده

در متره و برآورده برخی آیتم‌های اجرایی نکاتی وجود دارد که بی‌توجهی به این نکات سبب خواهد شد که متره و برآورده دقیقی حاصل نشود و یا اینکه موجب بروز مشکلاتی در آینده استفاده از بنا شود. در جدول زیر سعی شده است تا به برخی از این نکات اشاره شود.

جدول گزیده‌هایی از نکات مهم در متره و برآورده

نکات مهم	مورد اجرا
<ul style="list-style-type: none"> پیشانی و لبه‌ها که معمولاً برای نور مخفی اجرا می‌شوند، به صورت متر طول محاسبه می‌گردد و هزینه یک متر طول آن برابر با یک متر مربع است. به طور مثال لبه‌ای در سقف به عرض $1/1^\circ$ و طول ۱ متر اجرا شود هزینه آن برابر با یک متر در یک متر مربع است. 	سقف کاذب
<ul style="list-style-type: none"> هزینه اجرای سرامیک در کف و جداره متفاوت است. اجرای فتیله به صورت متر طول محاسبه می‌شود. اجرای کاشی و سرامیک‌های دارای عاب خاص که با سیمانی شدن، عاب آنها از بین رود به دلیل حساسیت، هزینه بیشتری در بردارد. 	اجرای سنگ، کاشی و سرامیک
<ul style="list-style-type: none"> ضخامت اندوتها معمولاً به صورت استاندارد تعريف شده است که در موارد خاص امکان تغییر آن می‌باشد. مثلاً در دیوارهایی که متصل به چاهک آسانسور می‌باشند به دلیل وجود ارتعاشات مکانیکی آسانسور، جهت جلوگیری از صدمه به پوشش نهایی، از گچ و حاک با ضخامت بیشتر استفاده می‌شود. 	اندو
<ul style="list-style-type: none"> در اجرای زیرسازی کف، جزئیاتی وجود دارد که آنها را به صورت مجزا محاسبه نمی‌کنند. کروم‌بندی و شیب‌بندی، اجرای ماهیچه‌های محافظتی و... از این دسته هستند (گاهی اوقات ماهیچه‌های محافظتی لوله‌ها به صورت روزمزد محاسبه می‌شود). 	کفسازی
<ul style="list-style-type: none"> برای خرید برخی مصالح نظیر کاشی، سنگ، رنگ و... بهتر است مقداری اضافه بر محاسبات انجام شده تهیه شود. این موضوع به‌این دلیل است که پس از اتمام کار ممکن است بر اثر ضربه، اجرای ناصحیح یا هر دلیل دیگری نیاز به آن مصالح وجود داشته باشد، حال آنکه ممکن است تولید آنها به پایان رسیده و در بازار موجود نباشند. اجرای برخی آیتم‌ها به صورت قیمت مقطوع یا چکی متدال است. مثلاً گچ‌بری‌های خاص، انواع تزیینات خاص و... که مجریان معودی دارند معمولاً با قیمت‌های توافقی اجرا می‌شوند. 	عمومی

جدول پیشنهادی برای انجام متره و برآورد باز

دیوار جداکننده با صفحات روکش دار گچی (درای وال)
اجزای تشکیل دهنده دیوارهای جداکننده با صفحات روکش دار گچی

- ۱ انواع صفحات روکش دار گچی؛ (معمولی، مقاوم در برابر حریق، مقاوم در برابر رطوبت، مقاوم در برابر ضربه)

۲ پروفیل های زیرسازی؛ (استاد، رانر، ...)

۳ قطعات و اتصالات؛ (انواع پیچ ها و اتصالات)

۴ مواد درز گیری و آماده سازی سطوح. (بتنه، ماستیک، انواع نوارها)
انواع دیوارهای جداکننده با صفحات روکش دار گچی

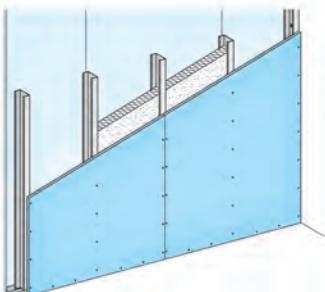
۱ دیوار جداکننده ساده؛

۲ دیوار جداکننده با مقاومت مکانیکی بالا؛

۳ دیوار جداکننده با عملکرد صوتی بالا؛

۴ دیوار جداکننده تأسیساتی.

۱- دیوار جداکننده ساده؛

ارتفاع مجاز دیوار						پائل گچی	سازه	دیوار			
منطقه بر رفت و آمد			منطقه کم رفت و آمد								
۶۰	۴۰	۳۰	۶۰	۴۰	۳۰						
-	-	-	۲/۲	۲/۸۵	۲/۸۵	۵/۱۲	C ۵۰	ساده			
-	۳/۲۵	۴/۲۵	۲/۱۵	۳/۷۵	۴/۲۵		C ۷۵				
۴/۵	۵/۲۵	۵/۸	۴/۵	۵/۲۵	۵/۸		C ۱۰۰				

جدول فواصل سازه ها و ارتفاع مجاز دیوار

مراحل اجرای دیوار جداکننده ساده

پس از برش بال‌ها، رانر خم و راست شده تا از محل جان برش بخورد.

برش بال‌های رانر با قیچی

مشخص کردن محل نصب رانر
کف با ریسمان رنگی

اتصال رانر به کف با رول پلاک

اتصال رانر به کف (سوراخ کردن
رانر و کف)

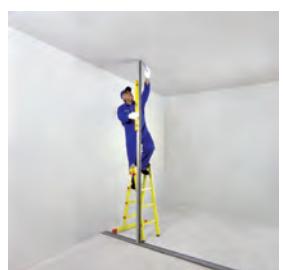
اجرای نوار عایق (یا دو ردیف
سیلیکون) برپشت جان رانر
کف و سقف

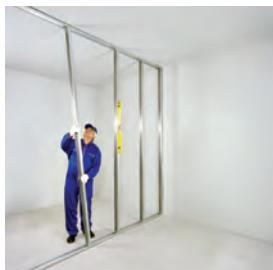
نصب رانر سقف

مشخص کردن محل نصب رانر
سقف با ریسمان رنگی

انتقال تصویر رانر کف به سقف
(با استفاده از استاد و رانر)

اتصال استاد به دیوار بنایی با اجرای استادها (به صورت شاقولی)
رول پلاک

نصب استاد بر روی ساختار جانبی

نحوه صحیح در دست گرفتن اجرای پانل‌ها در یک طرف دیوار
پیچ گوشته برقی

برای نصب پانل‌ها از پیچ
مخصوص استفاده می‌شود

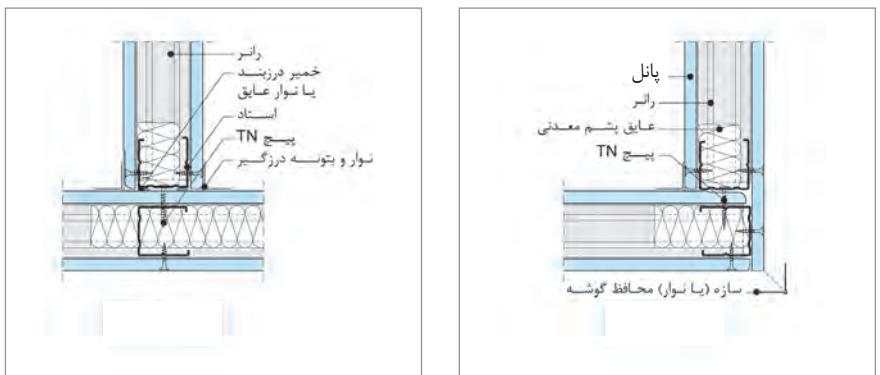

حصیر چین کردن درزهای افقی: فاصله افقی درزها حداقل ۴۰ سانتی متر

اجرای پانل‌ها در طرف دیگر دیوار تکمیل شده
دیوار

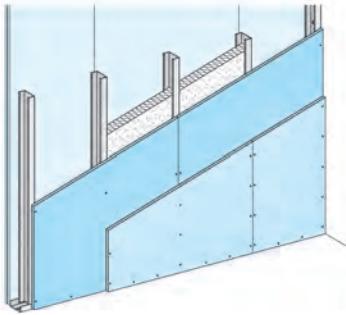
اجرای عایق پشم معدنی در
فوacial بین استادها (توجه
شود که تأسیسات در مرحله
قبل اجرا شده است)

جزئیات پلان از اتصال دو دیوار یک لایه به یکدیگر (اتصال T) (اتصال گوشه)

۲- دیوار جداکننده با مقاومت مکانیکی بالا:

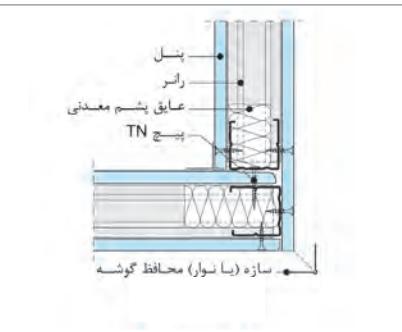
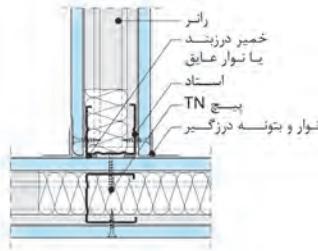
ساختر این دیوار شامل یک ردیف سازه و دو لایه پانل در هر طرف می‌باشد. این دیوار مشخصات عملکردی بسیار خوبی دارد که مهم‌ترین آنها مقاومت مکانیکی بالای آن است.

ارتفاع مجاز دیوار						پانل	سازه	دیوار
منطقه پر رفت و آمد		منطقه کم رفت و آمد منطقه بالا						
cm	cm	cm	cm	cm	cm			
٦٠	٤٠	٣٠	٦٠	٤٠	٣٠			
-	٤٢/٢٥	٢/٢٥	*٣/٢	٣/٢	٣/٥٥	C ٥٥	با مقاومت	
-	٤/٥	٥/١	٣/٧	٤/٥	٥/١	٢×١٢/٥	C ٧٥	مکانیکی
٥/٣٥	٦/٣	٦/٩٥	٥/٣٥	٦/٣	٦/٩٥		C ١٠٠	بالا

جدول فواصل سازه‌ها و ارتفاع مجاز دیوار

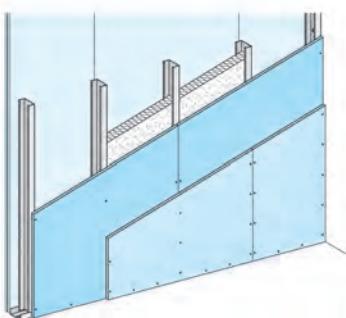
بخشی از جزئیات متداول دیوار جداگانه با مقاومت مکانیکی بالا

جزئیات پلان از اتصال دو دیوار دو لایه به یکدیگر
(اتصال T)

جزئیات پلان از اتصال دو دیوار دو لایه به یکدیگر
(اتصال گوشه)

۳- دیوار جداگانه با عملکرد صوتی بالا

ارتفاع مجاز دیوار						پانل	سازه	دیوار
منطقه پر رفت و آمد		منطقه کم رفت و آمد منطقه بالا						
cm	cm	cm	cm	cm	cm			
٦٠	٤٠	٣٠	٦٠	٤٠	٣٠			
-	-	٢/٢	*٢/٩	٣/١	٣/٥	C ٥٥	با مقاومت	
*٢/	٤/٣	٤/٨	٢/٧	٤/٣	٤/٨	٢×١٢/٥	C ٧٥	مکانیکی
٥/٣٥	٥/٨	٦/٤	٥/٥	٥/٨	٦/٤		C ١٠٠	بالا

جدول فواصل سازه‌ها و ارتفاع مجاز دیوار

روش اجرای دیوار با عملکرد صوتی بالا

اجرای نوار عایق بر روی استادها

اجرای قاب پیرامونی دوم

تکمیل قاب پیرامونی اول

اجرای ردیف اول استادها (به صورت
شاقولی)
اجرای ردیف دوم استادها

برش نوارهای عایق

اجرای پانل‌ها در یک طرف دیوار

تکمیل زیر سازی

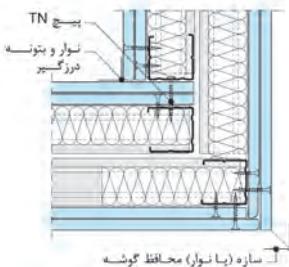

اجرای لایه دوم پانل‌ها

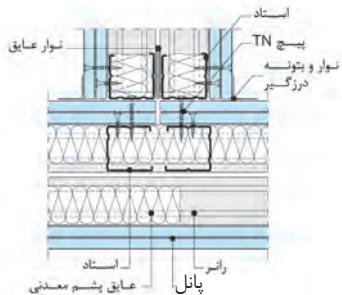

اجرای پانل‌ها در دو طرف دیوار

بخی از جزئیات متداول دیوار جداکننده با عملکرد صوتی بالا

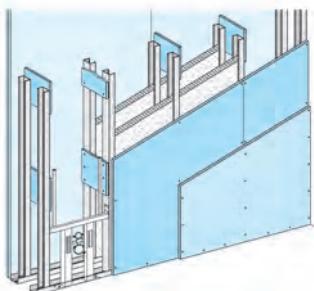
(اتصال گوشه)

(اتصال T)

جزئیات پلان از اتصال دو دیوار دو لایه با عملکرد صوتی بالا به یکدیگر

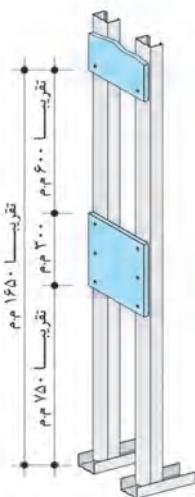
۴- دیوار جداکننده تأسیساتی:

ارتفاع مجاز دیوار									
منطقه کم رفت و آمد			منطقه پر رفت و آمد				پانل	سازه	دیوار
۶۰	۴۰	۳۰	۶۰	۴۰	۳۰		گچی	سازه	دیوار
≤ ۲/۳	۲/۶	۴/۱	۲/۹۵	۳/۶	۴/۱		C ۵۰		
۴/۳	۵/۲	۵/۸	۴/۳۵	۵/۲	۵/۸	۲×۱۲/۵	C ۷۵		
۶/۱	۷/۱	۷/۷	۶/۱	۷/۱	۷/۷		C ۱۰۰		

جدول فواصل سازه‌ها و ارتفاع مجاز دیوار

این دیوار برای عبور انواع تأسیسات اعم از لوله‌های آب و فاضلاب و استفاده در فضاهای مرتبط یا محل مسیرهای قائم تأسیساتی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

نصب قطعات پانل (ارتفاع ۳۰ سانتی متر و اتصال حداقل با ۶ بیچ)

شاقولی کردن ردیف اول استادها

اجرای ردیف اول استادها

دوردیف قاب با فاصله از یکدیگر
اجرامی شود

اجرای پانل‌ها در یک طرف دیوار اجرای عایق معدنی

استادهای ردیف اول و دوم
به وسیله برش‌هایی از پانل
به یکدیگر وصل می‌شوند

ایجاد خروجی تأسیسات به وسیله
گرد بر

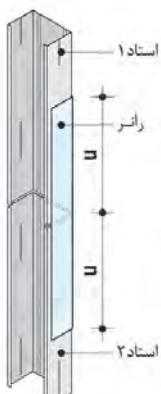

اجرای لایه دوم پانل‌ها

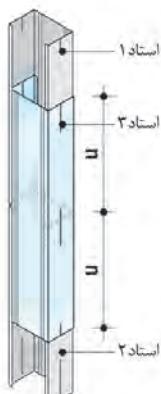

اجرای پانل‌ها در طرف دیگر دیوار

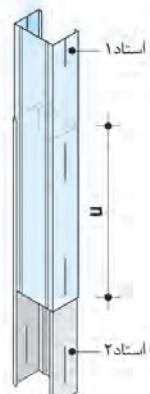
روش افزایش طول استفادهها

شكل ۳

شكل ۲

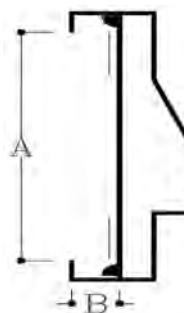
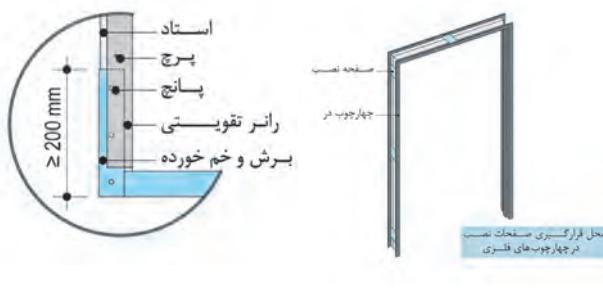

شكل ۱

نصب چهارچوب

انواع روش نصب:

- الف) نصب چهارچوب پس از اجرای قاب: در این روش، جنس چهارچوب می‌تواند از چوب، pvc، آلمینیوم و... باشد.
- ب) روش نصب همزمان چهارچوب و قاب: در این روش، چهارچوب از نوع قاب تو خالی است و مانند شکل، داخل چهارچوب، ورق جوش داده شده است.

روش اجرا

اجرای قاب پیرامونی

- ۱ برش انتهای رانرهای کف؛
- ۲ نصب رانر کف؛
- ۳ خم کردن انتهای رانر کف؛
- ۴ نصب استاد اول؛
- ۵ اتصال پایین استاد با پانچ؛
- ۶ اتصال بالای استاد با پیچ LB.

نصب چهارچوب

- ۱ استقرار چهارچوب در؛
- ۲ نصب استاد دوم؛
- ۳ اتصال پایین استاد با پانچ؛
- ۴ اتصال بالای استاد با پیچ LB؛
- ۵ اتصال چهارچوب به استاد اول؛
- ۶ اتصال چهارچوب به استاد دوم؛
- ۷ علامت گذاری انتهای رانر نعل درگاه به صورت فارسی بر (به اندازه ۲۰ سانتی متر)؛
- ۸ برش انتهای رانر نعل درگاه؛
- ۹ خم کردن انتهای رانر نعل درگاه؛
- ۱۰ استقرار رانر نعل درگاه؛
- ۱۱ اتصال رانر نعل درگاه به استادها با پانچ؛
- ۱۲ استقرار استادهای کتیبه؛
- ۱۳ تقویت استاد اول با رانر؛
- ۱۴ تقویت استاد دوم با رانر.

تقویت قاب پیرامونی

- ۱ اتصال رانر تقویتی توسط پرج به استاد؛
- ۲ قاب بندی و تقویت بازشوی در تکمیل شده؛
- ۳ اجرای استادهای دیوار.

نصب صفحات

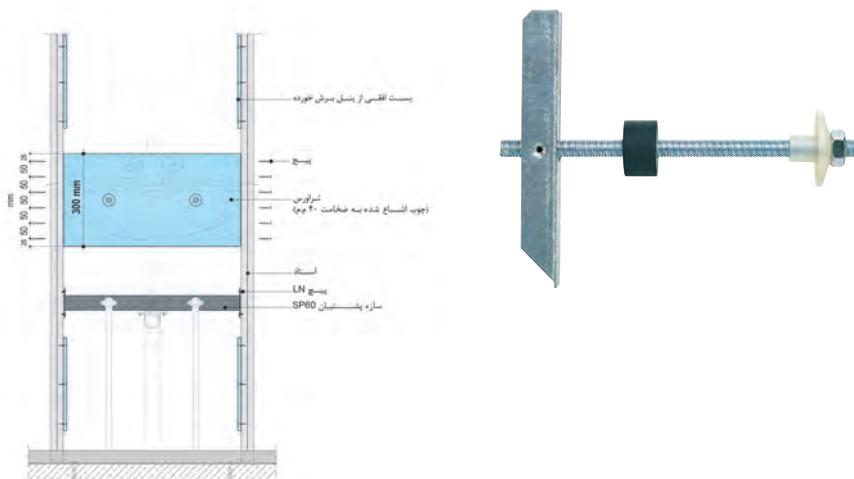
- ۱ اجرای پانل اول دور چهارچوب (پانل‌ها به شکل «L» برش داده می‌شوند)؛
- ۲ اجرای پانل دوم دور چهارچوب؛
- ۳ پانل گذاری در یک سمت دیوار تکمیل شده؛
- ۴ اجرای پانل سوم دور چهارچوب پس از عایق‌گذاری (پانل‌ها نسبت به سمت اول به شکل حصیرچین اجرا می‌شوند)؛
- ۵ پیچ زنی پانل در حاشیه دور چهارچوب؛
- ۶ اجرای پانل چهارم طرف دیگر دیوار، دور چهارچوب؛
- ۷ پیچ زنی در حاشیه دور چهارچوب و تکمیل پوشش کاری.

برای نصب لگن روشهایی (اعم از دیواری و یا پایه‌دار)، از یک قطعه چوب عمل آوری شده به طول ۵۶ سانتی‌متر برای استادگذاری با فاصله ۴۰ سانتی‌متر، ارتفاع ۳۰ و ضخامت ۴ سانتی‌متر استفاده می‌شود. این تخته چوبی که اصطلاحاً «تراورس» نامیده می‌شود، به وسیله پیچ TN35 به فواصل حداقل ۵ سانتی‌متر به استادهای طرفین متصل می‌شود.

نکته

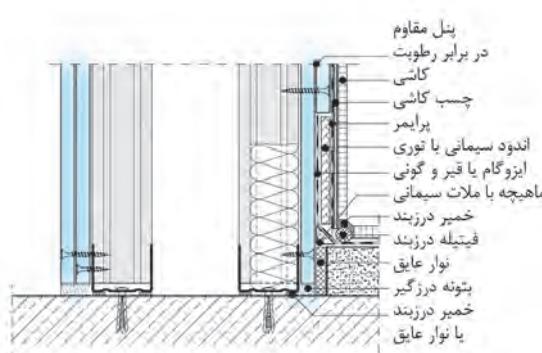

در مواردی که تراورس در دیوار پیش‌بینی نشده باشد، می‌توان لگن روشهایی را به وسیله مهار صلیبی ویژه‌ای به دیوار موجود متصل نمود.

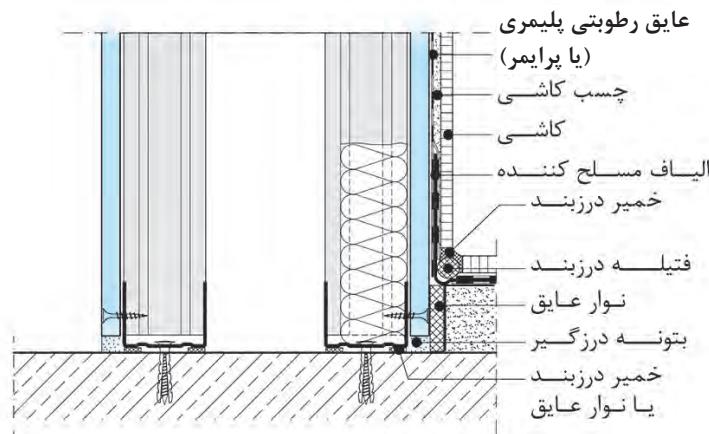

کف‌سازی و عایق‌کاری در فضاهای مرطوب

۱ عایق‌کاری با قیر و گونی
یا مشمع‌های قیراندود: در صورتی که از قیر و گونی یا مشمع‌های قیراندود استفاده شود، به دلیل ضخامت زیاد لایه عایق پانل، باید از ساختار دو لایه استفاده نمود. در این حالت، لایه دوم پانل با فاصله از کف اجرا شده تا لایه عایق در فرورفتگی به وجود آمده جاسازی شود و بر جستگی ایجاد ننماید.

۲ عایق کاری با عایق رطوبتی پلیمری: این محصول، جایگزین عایق‌های رطوبتی سنتی می‌باشد. مزیت استفاده از عایق رطوبتی پلیمری، ضخامت کم غشای حاصل از آن است (حدود ۲ تا ۳ میلی‌متر) که امکان اجرای دیوارهای تک لایه را در فضاهای مرطوب فراهم می‌سازد. از دیگر مزایای مهم این محصول، امکان اجرای کاشی (به وسیله چسب کاشی پایه سیمانی) بر روی آن است.

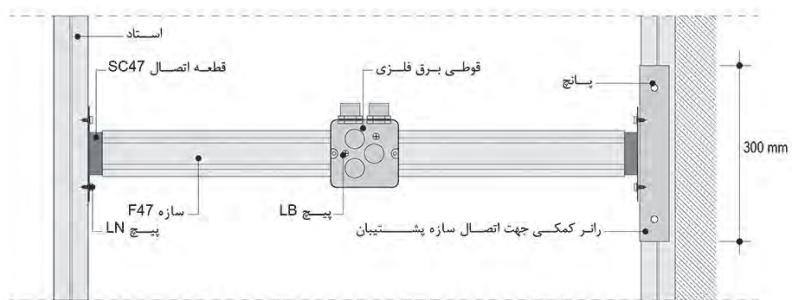

نصب کلید، پریز و جعبه تقسیم

نصب قوطی‌های برق در دیوارهای درای وال به دو روش صورت می‌گیرد:

۱ نصب قوطی‌های برق فلزی توکار:

روش نصب: قوطی برق به وسیله پیچ LB به سازه پشتیبان متصل می‌شود.

۲ نصب قوطی‌های برق ویژه دیوار خشک: در این روش، از قوطی‌های پلاستیکی که ویژه این نوع دیوارها طراحی و تولید شده‌اند، استفاده می‌شود.

درزگیری و آماده‌سازی سطوح

روش تهیه بتنونه درزگیری: به ازای هر ۱۰ لیتر آب مورد نیاز می‌باشد.

روش تهیه ماستیک: به ازای هر ۵ لیتر آب مورد نیاز می‌باشد.

بررسی‌ها و اقدامات اولیه

عملیات درزگیری باید پس از اتمام مراحل اجرای ساختمان صورت گیرد.

قبل از شروع عملیات درزگیری لازم است تمامی سطح کاملاً تمیز و عاری از هر گونه گرد و غبار و چربی باشد.

مرحله اول درزگیری (به پهنهای ۱۰ سانتی‌متر به‌همراه نوار روی درزها درزگیری می‌گردد).

مرحله دوم درزگیری (به پهنهای ۲۰ الی ۳۰ سانتی‌متر روی درزهای کارخانه‌ای و برش خورده مجدداً درزگیری می‌گردد).

پس از خشک شدن تمامی سطح سمباده و سپس تمامی سطح با پودر ماستیک پرداخت می‌گردد.

سقف کاذب با صفحات روکش‌دار گچی (درای وال)

ویژگی‌های سقف کاذب با صفحات روکش‌دار گچی عبارت‌اند از:

سرعت اجرایی بالا، اجرای آسان، دقیق بالا در اجرا، انعطاف‌معماری بالا، عدم نیاز به پیش‌بینی آویز، مقاومت در برابر زلزله و دستیابی به مشخصات فنی (صوت، حرارت و مقاومت در برابر آتش‌سوزی).

اجزای تشکیل‌دهنده سقف‌های کاذب با صفحات روکش‌دار گچی

۱ انواع صفحات روکش‌دار گچی (معمولی، مقاوم در برابر حریق، مقاوم در برابر رطوبت، مقاوم در برابر ضربه)؛

۲ پروفیل‌های زیرسازی (استناد، رانر، سازه‌های سقف و...);

۳ قطعات و اتصالات (انواع پیچ‌ها و اتصالات)؛

۴ مواد درزگیری و آماده‌سازی سطوح (بتنونه، ماستیک، انواع نوارها).

صفحه‌های کاذب با صفحات روکش‌دار گچی

به سقف‌هایی گفته می‌شود که فضاهای را از نظر محدوده، از سقف اصلی جدا می‌کنند و دارای انواع زیر هستند:

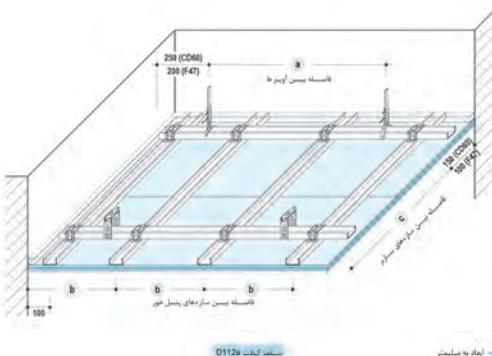
(الف) سقف‌های یکپارچه شامل:

۱ سقف کاذب با سازه‌گذاری دو طرفه؛

- ۲ سقف کاذب با سازه‌گذاری یک طرفه؛
۳ سقف کاذب خود ایستا (بدون آویز).

ب) سقف‌های مشبک معدنی و گچی

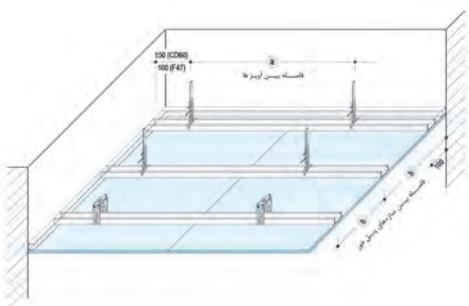
سقف کاذب با سازه‌گذاری دو طرفه

جدول فواصل سازه و آویزها

فاسلۀ آویزها [mm]		ردۀ وزنی [kN/m ²]	فاسلۀ سازه‌های سازه‌گذاری [mm]
۰/۵≥	۰/۳۰≥	۰/۱۵≥	باربر
۸۰۰	۹۵۰	۱۲۰۰	۵۰۰
۷۵۰	۹۰۰	۱۱۵۰	۶۰۰
۷۰۰	۸۵۰	۱۱۰۰	۷۰۰
۷۰۰	۸۰۰	۱۰۵۰	۸۰۰
-	۸۰۰	۱۰۰۰	۹۰۰
-	۷۵۰	۹۵۰	۱۰۰۰
-	*۷۵۰	۹۰۰	۱۱۰۰
-	-	۹۰۰	۱۲۰۰

سقف کاذب با سازه‌گذاری یک طرفه

جدول فواصل سازه و آویزها (سقف یک طرفه)

فاسلۀ آویزها [mm]		ردۀ وزنی سقف کاذب [kN/m ²]
۰/۳۰≥	۰/۱۵≥	
۹۰۰		۱۱۰۰

محدودیت‌های سقف کاذب با سازه‌گذاری یک طرفه

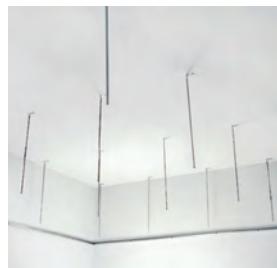
- مساحت سقف کاذب کمتر از ۵۰ متر مربع؛
- ابعاد یکی از اضلاع سقف کاذب کمتر از ۴ متر؛
- ارتفاع آویزگیری کمتر از ۵۰ سانتی‌متر؛
- سقف کاذب ساده و فاقد شکست.

روش اجرای سقف کاذب با سازه‌گذاری یک طرفه

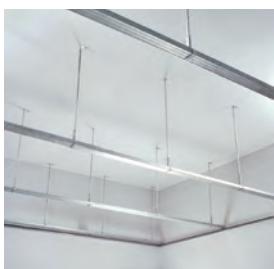
نصب سازه تراز (فاصله پیچ‌ها اتصال آویز به سقف اصلی یا 30° یا 60° سانتی‌متر) بستگی عامل اتصال مناسب و با رعایت به برابر یا غیر برابر بودن نقش فاصله طبق جدول سازه تراز دارد.

مشخص کردن محل نصب سازه تراز با ریسمان رنگی

باز کردن رکاب (اتصال رکاب به بستن رکاب سازه سقفی)

تمکیل شدن آویزها (آویزها به اندازه بال سازه سقفی F47 یا CD60 می‌باشد کوتاه‌تر در نظر گرفته شود)

اتصال سازه پانل خور به سازه برابر توسط پل (در شرایط نرمال هر 5° سانتی‌متر از یکدیگر)

سازه‌های برابر تمکیل شده

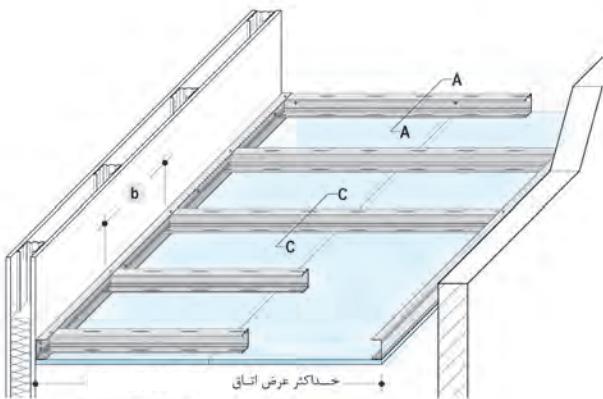
اتصال سازه باربر به رکاب توسط پیچ LN

اتصال پانل به زیرسازی توسط
پیچ کناف (فاصله پیچ‌ها از
یکدیگر ۱۷ سانتی‌متر)

زیرسازی تکمیل شده

سقف خود ایستا: زمانی که امکان آویزگیری وجود نداشته باشد، از سقف کاذب خود ایستا استفاده می‌شود.

سقف خود ایستا (بدون آویز)

روش اجرا:

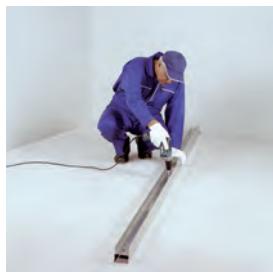

مشخص کردن محل نصب سازه
تنصیب سازه تراز باربر (فاصله
پیچ‌ها بر روی دیوار سنتی ۳۰
و بر روی دیوار درای وال هر ۶۰
سانتی‌متر می‌باشد)

تراز باربر با ریسمان رنگی

اتصال بالهای فوچانی سازه سقفی به سازه تراز برابر

اجرای سازه سقفی دوتایی (در برخی ساختارها)

زیرسازی تکمیل شده

دربزگیری و ماستیک توسط پودرهای مخصوص و نوار درbzگیری

اتصال پانل به زیرسازی توسط ۷ پیچ (هر ۱۷ سانتی‌متر)

اسقرار پانل با استفاده از بالابر

دربزگیری و آماده‌سازی سطوح

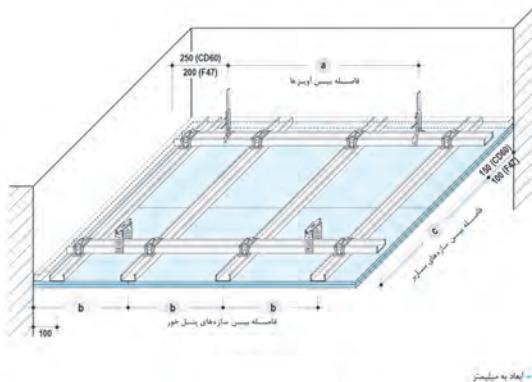
روش تهیه بتنونه درbzگیر: به ازای هر ۱۰ لیتر آب مورد نیاز می‌باشد.

روش تهیه ماستیک: به ازای هر ۵ لیتر آب مورد نیاز می‌باشد.

بررسی‌ها و اقدامات اولیه

- عملیات درbzگیری باید پس از اتمام مراحل اجرای ساختمان صورت گیرد.
- قبل از شروع عملیات درbzگیری لازم است تمامی سطح کاملاً تمیز و عاری از هرگونه گرد و غبار و چربی باشد.
- مرحله اول درbzگیری (به پهنای ۱۰ سانتی‌متر به همراه نوار روی درbzها درbzگیری می‌گردد).
- مرحله دوم درbzگیری (به پهنای ۲۰ الی ۳۰ سانتی‌متر روی درbzها کارخانه‌ای و برش خورده مجدداً درbzگیری می‌گردد).
- پس از خشک شدن تمامی سطح سمباده و سپس تمامی سطح با پودر ماستیک پرداخت می‌گردد.

سقف‌های کاذب مشبك، از شبکه سازه‌های سپری (T شکل) و تайл های سقفی تشکیل می‌شوند. شبکه مذکور به وسیله آویزهای قابل تنظیم به سقف اصلی متصل گردیده و تайл ها به صورت وزنی، درون این شبکه قرار می‌گیرند.

نحوه استقرار سازه‌های سقف مشبك

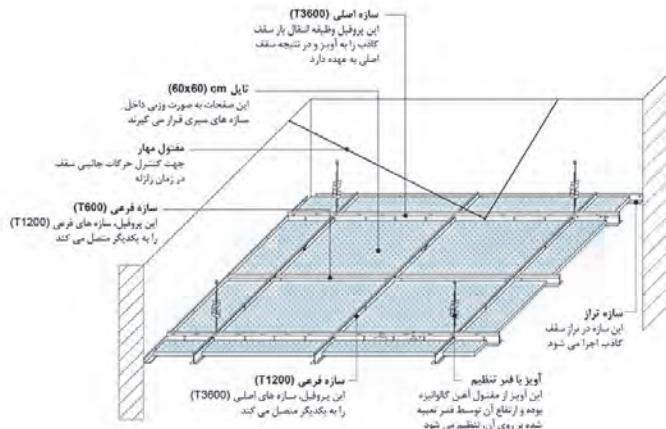
اجزای سقف کاذب مشبك

۱ تайл های سقفی (معدنی - گچی)

۲ آویز (فنر دوبل)

۳ نبشی تراز

۴ سازه‌های سپری (T3600, T1200, T600)

ابعاد استاندارد تبدیل چوب به قطعات رایج در بازار

ضخامت بر حسب cm	عرض بر حسب cm	طول بر حسب cm	شکل چوب
۱۴ ± ۱	۳۵ ± ۳	۲۸۰ ± ۱۰	الوار
۱۲	۳۲ ± ۲	۲۸۰ ± ۱۰	الوار
۱۴ ± ۱	۳۵ ± ۳	۱۴۰ ± ۱۰	نیم الوار
۱۴ ± ۱	۳۲ ± ۲	۱۴۰ ± ۱۰	نیم الوار
۱۴ ± ۱	۳۵ ± ۳	۲۸۰ ± ۱۰	الوار سه سوک
۱۴ ± ۱	۳۰ ± ۳	۲۶۰ ± ۱۰	الوار سه سوک
ابعاد تراورس در ۷ گروه و سه فرم سطح مقطع تعريف شده است که می‌توان برای کسب اطلاع بیشتر به استاندارد شماره ۴۱۷ مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی مراجعه کرد.			تراورس
۱۳ ± ۱	۲۵ ± ۱	۲۰۰	قنداق
۱۳ ± ۱	۲۵ ± ۱	۲۱۰	قنداق
۱۳ ± ۱	۲۵ ± ۱	۲۲۰	قنداق
۱۳ ± ۱	۲۵ ± ۱	۲۳۰	قنداق
۵ ± ۱	۱۰ ± ۲	۲۰۰	بازو
۴ ± ۰/۲	۲۵ ± ۱	۴۰۰	تخته
۲/۵ ± ۰/۲	۲۵ ± ۱	۴۰۰	تخته

مشخصات مهم ترین چوب‌های صنعتی

ردیف	گونه چوبی	مشخصات ظاهری	کاربرد	روشگاه اصلی
۱	آزاد	به رنگ زرد تا صورتی روشن، محکم ، قابل ارتاج	مبل سازی، پاروی قایق، اسکی	اروپا، جنوب روسیه، ایران
۲	افرا (شیردار)	سفید رنگ مایل به کرم، ریزبافت و دارای تالار صدقی، نسبتاً سبک تا نیمه سنگین و نیمه سخت	خراطی، مبلمان، روکش و تخته چندلایه، ساختمان چوبی، ادوات موسیقی، لوازم تربیتی	ایران، آمریکای شمالی
۳	اکالپتوس	به رنگ قهوه‌ای مایل به قرمز، درشت بافت، سخت و سنگین، محکم	پل سازی، اسکلت سازی، ستون، اتاق کامپیون، روکش، کاغذ سازی، تخته فریبرسازی	استرالیا، ایران
۴	اوچا	به رنگ زرد روشن تا قهوه‌ای تیره، درشت بافت، سخت و سنگین	ساختمان‌های چوبی، درودگری، ابزار چوبی منزل	اروپا، آسیای غربی، شمال ایران
۵	بلوط	به رنگ قهوه‌ای روشن تا تیره، درشت بافت، بادوام، نسبتاً نیمه سخت، نیمه سنگین تا سنگین، مقاومت زیاد در برابر سایش (ساییدگی)	پارکت، مبلمان، روکش گیری، ساختمان‌های چوبی، تراوروس راه‌آهن، چوب‌های معدن، پنجره سازی، مدل سازی	شمال ایران، جنگلهای زاگرس در ایران
۶	توسکا(بیلاقی)	به رنگ صورتی روشن یا قرمز(هدگام قطع درخت) و به رنگ نارنجی پس از خشک شدن، نسبتاً نرم تا نیمه سخت و سبک، مقاوم به ضربه و فشار	قایق سازی، مداد سازی، مبلمان، ساختمان‌های چوبی، کاغذ سازی، جعبه سازی، مبتک کاری، تخته چندلایه و روکش	شمال ایران، اروپا، آسیای شمالی
۷	چنار	به رنگ سفید روشن تا قرمز مایل به قهوه‌ای با لکه‌های قهوه‌ای صدقی مانند، نیمه سخت، نیمه سنگین، بد و دام	ساخت درهای اماكن متبرکه، دسته ابزار، مبلمان، غربال، صندوق، در و پنجره سازی، خاتمه سازی	ایران، آمریکای شمالی
۸	راش	به رنگ صورتی کم رنگ تا قهوه‌ای متمایل به سرخ، دارای الیاف موazی و یکنواخت، نیمه سخت، نیمه سنگین، همگن، راست تار، خوش کار، بدون بو و طعم	مبلمان، پارکت، لمبه کوبی سقف، دیوار پوش، تخته چندلایه، جعبه سازی، اتاق کامپیون، قایق سازی، خانه چوبی، خراطی	شمال ایران، اروپا
۹	زبان گنجشک	به رنگ زرد روشن تا خاکستری روشن، نسبتاً درخشان، دارای الاستیسیته زیاد، سخت و سنگین، بادوام و مقاوم	هوایپیمانسازی، کشتی سازی، منبت کاری، روکش و تخته چندلایه، راکت تنبیس، نجاری، دسته ابزار	ترکیه، شمال افریقا، شمال ایران، اروپا

ردیف	گونه چوبی	مشخصات ظاهری	کاربرد	رویشگاه اصلی
۱۰	شمشاد	سفید تا زرد روشن، سپیار ریزبافت، سخت و سنگین، بادوام، کمی درخشان	خط کش سازی، خراطی، منبت کاری، مجسمه سازی، قرقره سازی، ماکوسازی	ایران، ترکیه، ژاپن، افریقا، جنوب اروپا
۱۱	صنوبر	به رنگ سفید یا کرم روشن، ساده و مات، سبک، خوش کار، جلا پذیری نامناسب	دروع گری، خراطی، تخته چندلایه	ایران
۱۲	گردو	به رنگ خاکستری مایل به قهوه ای تا قهوه ای تیره و دارای نقوش زیبا، ریزبافت، نسستا بادوام، نیمه سنگین، نیمه سخت، مقاوم در مقابل فشار، خمش و کشش	کارهای هنری و تزیینی، تهیه روکش، خراطی، مبلمان، ساخت ادوات موسیقی، قنداق تنگ، مجسمه سازی، منبت کاری، خاتمه سازی و معرق کاری	ایران، آسیای مرکزی و شرقی
۱۳	ملج	به رنگ قهوه ای مایل به قرمز (گاهی با رگه های سبز)، درشت بافت، نیمه سخت و نیمه سنگین و نسبتاً با دوان در برابر ضربه و خمش مقاومت	ساختمان های چوبی، مبلمان، روکش، قایق سازی، وسایل ورزشی، در و پنجره، تخته چندلایه	شمال ایران، اروپا، آسیای شمالی تا ژاپن
۱۴	مرمر	به رنگ سفید مایل به کرم، سخت و نیمه سنگین، بدون بو و طعم و دارای الاف موازی بوده و کمی درخشان	مبلمان، پارکت، منبت، کاغذ سازی	شمال ایران، اروپای مرکزی، غربی و جنوبی
۱۵	نمدار (زیزفون)	به رنگ صورتی روشن تا کدر، ریزبافت، کمی درخشان، نرم، بی دوان، سبک	تخته لایه و روکش، مداد سازی، بشکه سازی، خمیر کاغذ نجاری	شمال ایران، مناطق بالکان و شرق مدیترانه
۱۶	کاج ایرانی (کاج معمولی)	به رنگ سفید تا سفید مایل به کرم، درشت بافت، دارای روزنه ها، کانال های صمعی و گره های زیاد، نسبتاً سبک و نرم است	خانه های چوبی، چوب های تونلی، تراوروس راه آهن، جعبه سازی، در و پنجره، تیر مخابرات، کاغذ سازی	ایران
۱۷	نراد	به رنگ سفید تا سفید مایل به کرم تا قهوه ای مایل به صورتی، راست تار، دارای نقوش، سبک، نرم، کار با آن آسان است.	کارهای ساختمانی، مبل سازی، قفسه سازی، بسهندی، کاغذ سازی، در و پنجره، لمبه گوبی، کف پوش و دیوار پوش	روسیه، اروپا، کانادا

سبک‌های بین‌المللی صندلی

آرت نوا	گوستاوین	ویلیام و مری	فدرال
میشن	آرت دکو	ملکه آن	آرتس و کرافتس
لوبی ۱۴	چیپنдел	شیکر	مدرنیسم
باروک	امپایر اول	روکوکو	رنسانس

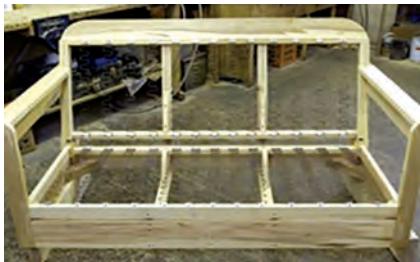
اجزای کلاف یک مبل کلاسیک (صندلی یک نفره)

نام	ردیف
نبشی	۸
قید پشتی	۹
قید کمکی (کششی) پشتی	۱۰
قید عمودی کمکی پشتی	۱۱
قید جانبی	۱۲
پایه عقب	۱۳

نام	ردیف
قید پشتی بالا	۱
قید بالای لچکی	۲
قید عمودی جلوی لچکی	۳
قید بالای دسته	۴
قید عمودی دسته جلو	۵
قید کششی دسته	۶
قید جلو	۷

چند نوع کلاف مبل

کلاف چوبی کاناپه دونفره

کلاف کاناپه سه نفره با کف فنربندی شده

کلاف شزلون (نوعی مبل زیبا برای استراحت)

کلاف نیمکت چوبی با کف و پشتی جداگانه

کلاف مبل یک نفره تمام پارچه

کلاف کاناپه سه نفره

یک بسپار که از مونومر استایرن می‌باشد که به سه نوع معمولی (HIPS)، مقاوم (GPPS) و انبساطی (EPS) وجود دارد.

مشخصات انواع پلی استایرن

پلی استایرن انبساطی	پلی استایرن مقاوم	پلی استایرن معمولی	
بسته‌بندی و ...	مبلمان، ظروف و بدنه لوازم خانگی	مصارف عمومی	موارد مصرف
سفید رنگ فوم مانند	مقاوم به ضربه	مقاومت خوب در برابر حرارت قدرت ضربه‌پذیری مناسب سیالیت خوبی در هنگام فرایند خواص دی الکتریکی و استحکام بالایی	خواص
یونولیت	هایمپک(های ایمپکت)	کریستال	نام تجاری

فصل ۲

اصطلاحات تخصصی و منابع یادگیری

واژگان تخصصی رشته

ردیف	فارسی	انگلیسی
A	جذب	Absorption
	افزودنی	Admixture
	سنگدانه	Aggregate
	تجزیه و تحلیل	Analysis
	انسان سنجی	Anthropometry
	آتریوم، دهليز سرگشاده	Atrium
	معمار	Architect
	هنر	Art
	محور	Axis
B	توازن	Balance
	زیرزمین	Basement
	نوع آجر	Brick Type
	آجر کاری	Brick work
	درخشنان	Brilliant
	آجر چینی	Bond
	خط برش	Break line
	آیین نامه ساختمان	Building Code

Ceiling	سقف	C
Cement	سیمان	
Center of vision	مرکز دید	
Ceramic	سرامیک	
Ceramic Tile	کاشی	
Chimney	دودکش	
China	چینی	
Color	رنگ	
Color scheme	طرح رنگ	
Color Wheel	چرخه رنگ	
Column	ستون	
Complementary color	رنگ مکمل	
Composition	کمپوزیسیون، ترکیب بندی	
concept	مفهوم	
concrete	بتن	
Cone of vision	مخروط دید	
Construction	ساخت و ساز	
Construction management	مدیر اجرا	
Construction Drawing, working, contract	نقشه‌های اجرایی	
Content	محتوا	

Contract	پیمان	
Contrast	تباین، کنتراست	
Consultant	مشاور	
Contractor	پیمانکار	
Cool	سرد	
Courtyard	حیاط مرکزی	
Cove	گلوبی	
Cross section	قطع عرضی	
Cure	عمل آوری	
Dark	تیره	D
Dashed line	خط چین	
Decoration	تزیین	
Design	طراحی	
Detail	جزئیات	
Diagram	نمودار	
Dimension	اندازه	
Dimension line	خط اندازه	
Direction	امتداد	
Door	در	
Door frame	چهارچوب در	
Dotted line	نقطه چین	

Draft	نقشه اولیه	
Drawing	ترسیم	
Dropped Ceiling	سقف کاذب	
Economy	اقتصاد	E
Elevation	نما	
Elevator	آسانسور	
Emphasis	تاكید	
Engineering	مهندس	
Energy Code	آیین نامه انرژی	
Equilibrium	تعادل	
Ergonomic (Human engineering)	ارگونومی	
Fabricate	ساختن	F
Facade	نما	
Facing Brick	آجر نما	
Fast-Track	اجرای همزمان با طراحی	
Finishing	پرداخت	
Fireplace	شومینه	
Fireproofing	مصالح ضد آتش	
First Floor	طبقه اول	
Floor	طبقه	
Float	تحته ماله	

Form	فرم، قالب	
Form work	قالب بندی	
Freehand Drawing	ترسیم دستی	
Geometric	هندسی	G
Glass door	در شیشه ای	
Glaze	لاب	
Gray	خاکستری	
Ground line	خط زمین	
Ground plane	صفحة زمین	
Hatching	هاشورزنی	H
Hollow Tile	بلوک توخالی	
Horizon line	خط افق	
Idea	ایده	I
Image	تصویر	
Interior Design	طراحی داخلی	
Insurance	بیمه	
Longitudinal section	قطع طولی	
		J
Kiln	کوره	K
Lattice	شبکه	L
Licensed	صلاحیت دار	

Lightness	روشنی	
Lightweight Concrete	بتن سبک	
Line	خط	
Louver	کرکره	
Machine Room	موتورخانه	M
Mass	توده	
Measuring Line	خط اندازه‌گیری	
Mixing Water	آب اختلاط	
Model	مدل	
Modeling	برجسته نمایی، حجم نمایی	
Modular Design	طرح مدولی	
Nail	میخ	N
Nonconforming	خلاف ضوابط	
North arrow	پیکان شمال	
Natural cement	سیمان طبیعی	
Order	نظم	O
Orientation	جهت گیری	
Organization	سازمان بندی	
Ornament	آذین	
Owner	صاحب کار	
Pale	روشن	P

Paraline Drawing	نقشه‌های موازی	
Parti	اتود	
Patio	پاسیو	
Pattern	نقش	
Performance Specification	مشخصات فنی و اجرایی	
Perspective	پرسپکتیو	
Prefabricate	پیش ساخته	
Phase	مرحله کاری، فاز	
Plan	پلان	
Portland Cement	سیمان پرتلند	
Portland Cement Mortar	ملات سیمان پرتلند	
Primary Color	رنگ اصلی	
Process	فرایند	
Profile	قطع	
Program	برنامه	
Project	پروژه	
Proposal	پیشنهاد	
Proportion	تناسبات، نسبت بندی	
		Q
Ratio	نسبت	R
Reflected Plan	پلان معکوس	

Regular	منظم	
Rendering	راندو	
Rhythm	ریتم، آهنگ	
		S
Shade and Shadow	سایه و روشن	
Shadow	سایه	
Scaffold	داربست	
Scale	مقیاس	
Screed	شمشه	
Screen Door	در توری	
Scree	سنگ ریزه	
Secondary Color	رنگ فرعی	
Section	مقطع	
Shading	سایه زنی	
Simulate	شبیه سازی	
Sliding door	در کشویی	
Span	دهانه	
Second Floor	طبقه دوم	
Shape	شکل	
Sketch	اسکیس	
Space	فضا	

Space Planning	برنامه‌ریزی فضا	
Specifications	مشخصات فنی	
Story	طبقه	
Suction	مکش	
Superstructure	روساخ特، روبنا	
Substructure	زیرسازه	
Symbol	نماد	
Symmetry	تقارن	
Station Point	موقع، دیدگاه	
System	سیستم	
Technology	فناوری	T
Terrace	تراس	
Technic	فن	
Test	آزمون	
Texture	بافت	
Threshold	آستانه	
Tone	رنگ مایه	
Trowel	ماله	
Type	تیپ، نوع	
		U
Vanishing point	نقطه گریز	V

Variety	نوع	
View	دید	
Warm	گرم	W
Water Cement Ratio	نسبت آب به سیمان	
		X
Yard	حیاط	Y
Zone	منطقه	Z

عناوین فارسی و لاتین برخی کلمات کلیدی در طراحی و اجرای فضاهای داخلی مسکونی

Drawing room	اتاق پذیرایی
Bed room	اتاق خواب
Dining room	اتاق غذاخوری
Work room	اتاق کار
Living room-sitting room	اتاق نشیمن
Bond	آجر چینی
Elevator	آسانسور
Pool	استخر
Kitchen	آشپرخانه
Pergola	آلاچیق
Store	ابناری
Porch	ایوان
Balcony	بالکن
Roof	بام
Green roof	بام سبز
Patio	پاسیو
Project	پروژه
Perspective	پرسپکتیو
Plan	پلان

Site plan	پلان محوطه
Reflected plan	پلان معکوس
Stair	پله
Window	پنجره
Pilots	پیلوت
Terrace	تراس
Decoration	ترزین
Yard court	حیاط
Back yard	حیاط خلوت
Door	در
Folding door	در آکار دئونی
Telescopic door	در تلسکوپی
Wooden door	در چوبی
Glass door	در شیشه‌ای
Sliding door	در کشویی
Hinged door	در لوایی
Chimney	دودکش
Wall	دیوار
Plaster wall	دیوار گچی
Reticulated wall	دیوار مشبك
Corridor	راهرو
Laundry	رختشوی خانه

Basement	زیر زمین
Column	ستون
Ceramic	سرامیک
Ceiling	سقف
Dropped ceiling	سقف کاذب
Lattice	شبکه
Fire place	شومینه
Chair	صندلی
Floor-story	طبقه
First floor	طبقه اول
Second floor	طبقه دوم
Third floor	طبقه سوم
Fourth floor	طبقه چهارم
Fifth floor	طبقه پنجم
Interior design	طراحی داخلی
Green space	فضای سبز
Shelf	قفسه
Book shelf	قفسه کتاب
Tile	کاشی
Wall paper	کاغذ دیواری
Attention point	کانون توجه
Louver	کرکره

Closet	کمد
Axis	محور
Section	مقطع
Scale	مقیاس
Machine room	موتور خانه
Table	میز
Desk	میز کار
Elevation	نما
Void	وید

برخی واژگان تخصصی چوب و مبلمان

A	
Armchair	صندلی راحتی
Ash	زبان گنجشک، ون
Adhesive	چسب
B	
Bevel	گونیا
Beech	راش
Boring	سوراخ کاری
Birch	گونه توس یا غان
Brush	قلم مو
Burlap	کنف، کرباس
C	
Carpenter	نجار، درودگر

Coil spring	فتر لول
Cutting	برش
Cutting direction	الگوی برش
Chair	صندلی
Cedar	چوب سدر
Carpentry Skills	مهارت‌های درودگری
Clamp	گیره
Cypress	سرو
D	
Decorating	آرایه‌گری، تزیین، دکوراسازی
Distressing	کهنه‌سازی رنگ
Dust mask	ماسک غبار
Disc sander	ماشین سنباده دیسکی
E	
Electric drill	دریل برقی
Elm	نارون، ملچ
F	
Fitch	چهارتراش
Fir	نراد
Finish coat	پوشش نهایی
Frame	قاب
Foot	پایه
Furniture	مبلمان
G	
Green wood	چوب تازه قطع شده

H	
Hand drill	دریل دستی
Handsaw	اره دستی
Hardwood	پهنه برگ
Heart wood	چوب درون
J	
Jig saw	اره عمودبر
L	
Logwood	چوب بقلم (بگم)
Linden	نمدار، زیزفون
Lumber	تخته
M	
Medium density fiberboard	تخته فیبر با جرم مخصوص متوسط
Miter joint	اتصال فارسی، ۴۵ درجه
Micro abrasive sandpaper	کاغذ سنباده خیلی نرم
High density fiberboard	تخته فیبر با جرم مخصوص زیاد
Maple	افرا
Miter saw	اره فارسی بر
Measuring fabric	اندازه گیری پارچه
N	
Nail gun	تفنگ میخ کوب
Nail	میخ
O	
Olive	زیتون
Oak	گونه بلوط

P	
Poplar	صنوبر، تبریزی
Primer	بتوونه
Plywood	تخته چندلایه
Particle board	تخته خردہ چوب
Pine	کاج
Pith	معز چوب
R	
Red wood	سرخ چوب
Ruler	خط کش
Rough wood	چوب زبر
S	
Scraping	لیسه کاری
Sap wood	چوب برون
Squaring	گونیابی کردن
Scraper	لیسه
Sand paper	کاغذ سنباده
Spring	فرنر
Sinuous spring	فرنر سینوسی، فرنر زیگزاگ
Staples	سوزن منگنه
Staples gun	تفنگ منگنه زن
Screwdriver	پیچ گوشتی
Sawdust	خاک اره
Softwood	سوزنی برگ
Screw	پیچ

Sewing	دوخت
Sewing machine	ماشین دوخت، چرخ خیاطی
Scratchers	خراش‌ها
T	
Tack	گل میخ، پونز
Tack hammer	چکش گل میخ
Tack strip	نوار میخ
Tailoring pattern	الگوی خیاطی
Tools	ابزار
U	
Upholstery	رویه کوبی مبل
Upholstery fabric	پارچه رومبلي
Upholstery tack	میخ رویه کوبی
Upholstery tools	ابزار رویه کوبی مبل
V	
Varnish oil	روغن جلا
W	
Wood	چوب
Wood grain	نقش چوب
Wood preparation	آماده‌سازی چوب
Wax	موم
Warm holes	حفره‌های حشرات (در چوب)
Walnut	گردو
Wood stool	چهارپایه چوبی
Webbing	نوارکشی

White wood	چوب خام (بدون رنگ)
Wood industry	صنایع چوب
Workbench	میز کار
Work piece	قطعه کار
wood glue	چسب چوب
Z	
Zigzag spring	فنر زیگزاگ

واژگان تخصصی معماری داخلی تجاری

ردیف	فارسی	انگلیسی
A	نور محیطی	Ambient Light
	نورپردازی مصنوعی	Artificial lighting
	درهای اتوماتیک زاویه‌دار	Angular Doors
B	نانوایی	Bakery
	حبوبات	Beans
	لوازم کودک	Baby care
	ملافه	Bedding
	مواد غذایی فلهای	Bulk foods
	ایستگاه کتاب	Book stationary
	سپر- محافظ	Bumper
	مانع	Barrier
C	پیشخوان	Counter
	بازرسی و کنترل	Checkout
	میز پرداخت (صندوق)	Cash desk
	گوشت آماده	Cut meat
	بخش خدمات به مشتری	Customer service
	کنسرو	Canned

Cleaning Products	مواد و وسایل شوینده	
Clothing	پوشاس	
Coffee	قهوة	
Cheese	پنیر	
Candles	شمع‌ها	
Circular Display	وبترين گردان	
Cereals	غلات و حبوبات	
Consumer	صرف‌کننده	
Changing room	اتاق پرو	
Color palette	جعبه رنگ	
Close to ceiling luminaire	چراغ‌های آویز نزدیک به سقف	
Compact fluorescent lamps	لامپ‌های فلورسنت فشرده	
Closeout	فروشگاه فروش آخر	
Convenience Store C- Store	فروشگاه رفاه (راحتی)	
Commercial Complex	مجتمع تجاری	
Curved Doors	درهای اتوماتیک منحنی	
Cultural Market	بازار فرهنگی	
Catalog Retailers	فروشگاه کاتالوگی (ایمیلی هستند)	
Drinks	نوشیدنی‌ها	D
Dairy	لبنيات	
Downlight	فروتاب (پایین تاب)	

Damp location	مکان های مرطوب	
Dimming	کم نور کردن	
Dimmer	کم نور کننده	
Daylight	نور روز	
Discharge lamps	لامپ تخلیه	
Durable Goods	کالای فاسد نشدنی و بادوام	
Discount Retail Store	فروشگاه ارزان فروشی	
Entrance	ورودی	E
Exit	خروجی	
Expose	نمایان	
Epoxy	چسب با پایه رزین	
Exclusive outlets	فروشگاه انحصاری	
E-trailers E-Retailers	فروشگاه اینترنتی یا الکترونیکی	
Flowchart	روندا نما - نمودار گردشی	F
Frozen foods	مواد غذایی منجمد	
Fitting room	اتاق پر	
Flower	گل	
Floral	گل دار	
Fresh meat	گوشت تازه	
Fresh fish	ماهی تازه	
Fresh chicken	مرغ تازه	

Fruit	میوه	
Fluorescent	فلورسنت	
False ceiling plan	پلان سقف کاذب	
Flooring plan	پلات کف سازی	
Fibre optic systems	سیستم های فیبر نوری	
Folding Doors	در اتوبوسی یا فولدینگ (تاشونده)	
Floating Market	بازار شناور یا روی آب	
Glassware	ظرف شیشه ای	G
Gifts	جعبه های کادویی	
Greeting cards	کارت پستال	
Goods	کالا	
Gate	دروازه	
General Store General Merchandise Store	فروشگاه عمومی	
Grocery Store	خواربار فروشی	
Green Grocers	فروشگاه سبزیجات	
Household	لوازم خانگی	H
Health and Beauty	لوازم بهداشتی و آرایشی	
Halogen lamps	لامپ های هالوژن	
High-voltage fluorescent tubes	لامپ های فلورسنت ولتاژ بالا	
High-intensity discharge	تخلیه با شدت بالا	
Hyper Market	هاپر مارکت	

Ice cream	بستنی	I
Information	اطلاعات	
Incandescent lamps	لامپ‌های رشته‌ای	
		J
		K
Louver	بادگیر- سایه بان کرکره‌ای	L
Light	نور	
Linear	خطی	
Lighting Plan	پلان نورپردازی	
Light sources	منابع نور	
Lighting engineering	مهندسی روشنایی	
Low-pressure sodium lamps	لامپ‌های سدیم فشار کم	
LED Lamp	لامپ‌های ال ای دی	
Local Store	فروشگاه محلی	
Milk	شیر	M
Mart	مرکز حراج	
Merchandise	کالا	
Market	بازار	
Metal halide lamps	لامپ‌های متال هالید	
Mercury-vapor Lamp	لامپ‌های بخار جیوه	
Market Day	روز بازار	

Mall	مال	
Mega Mall		
Market Square	میدان بازار	
Micro Store	فروشگاه کوچک	
Night Markets Night Bazaars	شب بازار	N
Off-Price Stores	فروشگاه تخفیف ویژه یا کم قیمت	
Outlet	فروشگاه عرضه مستقیم	
Planogram paper	کاغذ برنامه ریزی	P
Pharmacy	داروخانه	
Pots	گلدان‌ها	
pans	ظروف آشپزخانه	
Plastic	پلاستیک	
party supplies	تدارکات مهمانی	
product	محصول	
Price	قیمت	
Place	توزيع	
Promotion	ترویج	
Pendant	آویز	
Produce Market	بازار تره بار	
Plaza	بازار عمومی در فضای باز	
Passage	پاساژ	

		Q
Resale	فروش مجدد	R
Restroom	سرویس بهداشتی	
Refrigerator	سردخانه	
Recessed light	چراغ توکار	
Roadside Store	فروشگاه کنار جاده	
Revolving Doors	درهای اتوماتیک گردان	
Shopping center	مرکز خرید	S
Seafood	غذای دریابی	
Stationery	لوازم التحریر	
Sauce and whey	سنس و کشک	
Salad bar	میز سالاد	
Seasonal	اجناس فصلی	
Showcase	وینترین	
Shelves	قفیله	
Store	فروشگاه	
Services	خدمات	
Storage	محل انبار	
Stand	سازه ایستاده و موقت	
Spider System	سیستم عنکبوتی	

Switching	کلید زدن	
Spotlights	نور افکن	
Sodium-vapor Lamp	لامپ های بخار سدیم	
Stock Keeping Units (SKU)	فضا و واحدهای نگهداری کالا	
Super Store	(سوپرمارکت بزرگ)	
Special Store	فروشگاه اختصاصی (کالای ورزشی، پوشاک، لوازم التحریر و ...)	
Sliding Automatic Doors	درهای اتوماتیک کشویی	
Swing Doors	درهای اتوماتیک لولایی	
Street Market	خیابان بازار	
Shopping Mall Shopping Center	مرکز خرید	
Toys	اسباب بازی	T
Target Market	بازار هدف	
Trolley	چرخ دستی	
Task lighting	نورپردازی وظیفه‌ای	
Telescopic Doors	درهای اتوماتیک تلسکوپی	
Traditional Market	بازار سنتی	
Up Going Stairs	پله‌های بالا رونده	U
Up light	فراتاب(بالا تاب)	
Vegetable	سبزیجات	V
Vitrine	ویترین	

Variety Store	فروشگاه لوازم متفرقه	
Wall Fixtures	متصل به دیوار	W
Water	آب	
Whole body	لوازم ورزشی بدن سازی	
Wall washer	نور تاب دیواری	
Wet location	مکان های خیس	
Warehouse Store	فروشگاه فروش کلی	
Xenon	لامپ زنون (ساخته شده از نوعی گاز بی اثر)	X

ترکیب بندی (کمپوزیسیون): آرایش اجزاء یا عناصر با نسبت یا رابطه مناسب، برای تشکیل کل واحد.

محور: خط مستقیمی که اندازه یا تقارن عناصر یک ترکیب بندی نسبت به آن سنجیده می‌شود.
مقیاس: اندازه، دامنه، یا درجه متناسب با مقداری معین که معمولاً نسبت به نقطه معيار یا مرجع سنجیده می‌شود.

مقیاس انسانی: اندازه یا نسبت بندی هر عنصر یا فضای یک بنا، یا اثاثیه به ابعاد ساختاری یا کارکردی بدن انسان.

ارگonomی: علمی کاربردی که با مشخصه‌های فردی سر و کار دارد که در هنگام طراحی وسائل و سیستم‌ها باید در نظر گرفته شوند تا مردم و اشیاء پیرامون آنها برهمن کنش مؤثر و ایمن داشته باشند.

انسان سنجی: اندازه‌گیری و بررسی نسبت‌های بدن انسان.

طراحی: در ذهن پختن، پروراندن، یا طرح ریختن فرم و ساختار ساختمان یا ساخته‌های دیگر.

فرایند طراحی: فعالیتی هدفمند با هدف تهیه طرح برای تغییر وضعیت موجود و تبدیل آن به حالت ترجیحی آن.

فرایند: رشته‌ای نظاممند از اعمال یا افعال منتهی یا متوجه به پایان خاص.

فاز: بخش خاص در یک فرایند تغییر و تکامل.

برنامه: رویه‌ای برای حل یک مسئله که زمینه، شرایط، نیازها و اهداف یک پروژه طراحی را مطرح می‌کند.

پیشنهاد: ارائه طرح برای بررسی، تصویب و اجرا.

شبیه‌سازی: خلق مشابه یا مدلی از چیزی که معمولاً طبق مقیاس ساخته می‌شود، تا شکل ظاهری یا ساخته شده چیزی را نشان دهد.

پروژه: برخورد با یک ایده یا مفهوم به صورت واقعیت عینی و خارج از ذهن.

تیپ، نوع: چند چیز که به دلیل خصیصه‌ها و مشخصه‌های مشترک یک گروه را تشکیل دهند.

مفهوم (کانسپت): تصویر یا فرمول ذهنی از آنچه که چیزی هست یا باید باشد، به ویژه ایده تعیین یافته از مشخصه‌ها یا مثال‌های خاص.

کارگاه ساختمانی: کارگاه ساختمانی محلی است که یک یا تعدادی از عملیات‌های ساختمانی در آن انجام می‌شود. در صورت اخذ مجوز برای استفاده از معابر مجاور کارگاه جهت انتبار کردن صالح یا استقرار تجهیزات و ماشین‌آلات، این محل نیز جزئی از کارگاه محسوب می‌شود.

وسایل و تجهیزات: وسایل و تجهیزات عبارت است از ماشین‌آلات، داربست‌ها، نرده‌بان‌ها، سکوها و تجهیزات مشابه که در کارگاه ساختمانی به کار گرفته می‌شود.

مقام قانونی مسؤول: مقام دارای صلاحیت قانونی و مسؤول، سازمان، دفتر یا فردی است که مسؤولیت تصویب صالح، تأسیسات، تجهیزات یا روش‌ها را به عهده گیرد.

مرجع رسمی ساختمان: مرجع رسمی ساختمان مرجعی است که طبق قانون، مسؤول صدور پروانه و نظارت و کنترل بر امر ساختمان‌سازی در محدوده عمل خود می‌باشد.

مرجع ذیصلاح: مرجع ذیصلاح مرجعی است که طبق قانون، صلاحیت تدوین، تصویب یا ابلاغ ضوابط و مقررات مشخصی را داشته باشد.

شخص ذیصلاح: شخص ذیصلاح شخصی است که حسب مورد دارای پروانه اشتغال به کار مهندسی یا کارданی یا تجربی در رشته مربوط از وزارت راه و شهرسازی یا دارای صلاحیت، نظارت بر امور اینمی، بهداشت، کار و محیط زیست، یا پروانه مهارت فنی از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در رشته مربوط یا دارای گواهی ویژه تردد و کار با ماشین‌آلات ساختمانی از اداره راهنمایی و رانندگی باشد.

مهندس ناظر: شخصی حقیقی یا حقوقی دارای پروانه اشتغال به کار در یکی از رشته‌های موضوع قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان است که بر اجرای صحیح عملیات ساختمانی در حیطه مندرج در پروانه اشتغال خود نظارت می‌نماید.

سازندۀ (مجری): شخصی است حقیقی یا حقوقی که در زمینه اجرای ساختمان دارای پروانه اشتغال به کار از وزارت راه و شهرسازی است و با عقد قراردادهای همسان که با صاحب کار منعقد می‌نماید، اجرای عملیات ساختمانی را براساس نقشه‌های مصوب، مقررات ملی ساختمان و سایر مدارک منضم به قرارداد برعهده دارد. سازندۀ ساختمان نماینده صاحب کار در اجرای عملیات ساختمان بوده و پاسخگوی کلیه مراحل کار به ناظر و دیگر مراجع نظارت و کنترل ساختمان می‌باشد.

صاحب کار: شخصی حقیقی یا حقوقی که مالک یا قائم مقام قانونی مالک کارگاه ساختمانی بوده و اجرای عملیات ساختمانی و مسؤولیت اینمی، بهداشت کار و حفاظت محیط زیست را بر طبق قرارداد کتبی به سازندۀ واگذار می‌نماید. در صورتی که صاحب کار دارای پروانه اشتغال به کار

در زمینه اجرا باشد و خود رأساً عملیات ساختمانی را عهدهدار شود، سازنده نیز محسوب می‌شود.

کارفرما: یک شخصیت حقیقی یا حقوقی است که یک طرف امضا کننده موافقت‌نامه یا قرارداد است و اجرای عملیات موضوع موافقت‌نامه یا پیمان را به پیمانکار یا مشاور و اگذار می‌کند.

پیمانکار: شخصی حقیقی یا حقوقی که برای تأمین مصالح، و اجرای کار در یک پروژه ساختمانی، برای مدت معین و در ازای دستمزد مشخص، پیمان می‌بندد.

مشاور: شخص حقیقی یا حقوقی استفاده برای ارائه مشورت‌های حرفه‌ای یا کارشناسی، در مورد جنبه‌های خاص از یک پروژه، مثلاً آکوستیک یا روشنایی.

معمار: شخصی که در حرفه معماری شاغل است و معمولاً برای طراحی و اجرای پروژه‌های ساختمانی آموزش دیده و تجربه کسب کرده است.

کارگر: کارگر شخصی است حقیقی که در کارگاه ساختمانی در مقابل مزد به درخواست و با هزینه کارفرما کار می‌کند.

شاغل صلاحیت‌دار: دارای تأییدیه قانونی از طرف حکومت یا سایر مقامات ذیربطری برای اشتغال به شغل یا حرفه مورد نظر.

پیمان: توافق‌نامه‌ای از لحاظ قانونی قابل اجرا، معمولاً به صورت مكتوب بین دو یا چند نفر، برای انجام یا عدم انجام کاری معین.

اجرای هم‌زمان با طراحی: برنامه زمان‌بندی پروژه که در آن مراحل طراحی، اجرا، بهسازی و تعمیر ساختمان را تعیین می‌کند.

آیین‌نامه انرژی: آیین‌نامه ساختمانی که استانداردهای حداقلی را برای صرفه‌جویی در مصرف انرژی و طراحی ساختمان کم‌صرف تعیین می‌کند.

خلاف ضوابط: مربوط به مصالح، نوع ساخت، یا کاربری که با شرایط پیش‌بینی شده در آیین‌نامه ساختمانی تطبیق نداشته باشد.

دیاگرام: ترسیمی که لزوماً معرف همه چیز نیست و آرایش و روابط بین اجزای یک کل را به صورت کلی نشان می‌دهد.

نقشه‌های اجرایی: بخشی از اسناد پیمان که طرح، موقعیت، ابعاد و روابط عناصر یک پروژه را به صورت ترسیمی دقیق یا به شکل تصویری آن نمایش می‌دهد.

هندهسه ترسیمی: تهیه تصویر از اشیای سه‌بعدی، به منظور استنتاج خواص و روابط هندسی آنها.

سفت کاری: کلیه عملیات ساختمانی جهت ایجاد بنا که شامل مراحل: پی کنی، اجرای فونداسیون، کرسی چینی، تیر و ستون، بادبند، دیوار برشی، دیوار چینی و سقف می باشد.

نازک کاری: عملیاتی که در مرحله آخر عملیات ساختمانی پس از سفت کاری انجام می گیرد، و پوشش نهایی و تکمیلی بر روی ساختار زیرین ساختمان است. مصالح نازک کاری بر روی سطح کف، دیوار و سقف قرار می گیرد. نازک کاری شامل کلیه عملیات اجرایی به غیر از سفت کاری می باشد و سنگ کاری، کاشی کاری، نقاشی، برق کاری، تأسیسات، نصب در و پنجره را دربر می گیرد.

معماری داخلی: اعمال تغییرات کلی در بناهای موجود به منظور استفاده مجدد از ساختمان که توسط شاغلین این رشتہ انجام می شود. این رشتہ نقش پلی ارتباطی میان حرفه های طراحی داخلی و معماری را دارد و به همین دلیل حل کننده مسایل پیچیده ساختاری است. پروژه هایی نظیر موزه ها، گالری ها و به طور کلی بسیاری از بناهای عمومی و ساختمان های تجاری و طرح توسعه بناهای مسکونی را شامل می شود.

طراحی داخلی: حرفه ای بین رشتہ ای است که فضاهای داخلی را طراحی می کند. طراحی های انجام شده از سوی این گروه از طریق دستکاری در حجم فضایی، موقعیت قرار گیری عناصر و وسایل خاص می پردازد. پروژه هایی که طراح داخلی در آن مشغول به فعالیت است معمولاً در سازه بنای موجود تغییری ایجاد نمی شود و یا تغییرات بسیار اندک است و ساختار اصلی فضا حفظ می شود. طراحی داخلی فروشگاه ها، نمایشگاه ها و فضاهای مسکونی از متداول ترین پروژه های این رشتہ است.

دکوراسیون داخلی (تزیینات داخلی): برای انتقال یک ویژگی خاص در یک فضا از هنر تزیین استفاده می شود که با معماری موجود آن به خوبی کار کند. این رشتہ در قالب نقش سطوح (کف، دیوار و سقف)، تزیینات مبلمان، نورپردازی و انتخاب مصالح می پردازد و به تغییرات ساختاری بنای موجود بسیار کم می پردازد. فضاهایی که این شغل طراحی می کند کاربردهای متفاوتی دارد.

اسکیس: روشی سریع برای انتقال ایده ذهنی بر روی کاغذ.

کروکی: ترسیم و طراحی از خطوط محیطی احجام و ساختمان های موجود

راندو: استفاده از وسایل و ابزار مختلف نظیر ماژیک، مداد، مداد رنگی و... برای ارائه کار طراحی و یا اسکیس.

مرمت یا نوسازی: بازگرداندن دقیق ساختار بنا به تمامیت و ظاهر اولیه خود.

دیوار باربر: دیواری است که به طور عمدی، بارهای قائم (بار سازه و افراد) را تحمل می کند.

دیوار غیر باربر: دیواری که فقط وزن خود را تحمل می کند.

مجریان تزئینات داخلی به منظور به روز نگه داری اطلاعات خود در زمینه جایگاه حرفه، قوانین، مراجع، مصالح و نحوه اجرا، بهداشت و ایمنی و... نیازمند به آرشیوی از منابع مرتبط با رشته خود می باشد.

لینک ها و مطالبی که در ادامه مشاهده می نمایید، تنها بخش اندکی از منابع گسترده مرتبط با رشته می باشد. این فهرست ها جامع نبوده، اما در تمام این کتب که برخی از آنها به عنوان منبع در کتب درسی این رشته به کار رفته است، بر زمینه خاصی تأکید داشته و همه آنها باهم، اساساً یک کتابخانه قوی را شکل می دهد.

سایت

ردیف	سایت	موضوع
۱	http://www.isiri.org/Portal/Home/	سازمان ملی استاندارد ایران
۲	http://t.nezamkardani.ir/	سازمان نظام کارداری ساختمان استان تهران
۳	http://www.ircto.ir/	سازمان نظام کارداری ساختمان کشور
۴	http://www.iranianasnaf.ir/	دبیرخانه هیئت عالی نظارت بر سازمان های صنفی کشور
۵	http://www.otaghasnaftehran.ir/	اتاق اصناف تهران
۶	http://crtosh.mcls.gov.ir/news.php	مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت فنی و بهداشت کار
۷	http://tehranhse.com/default.aspx	کانون انجمن های صنفی مسئولین ایمنی و بهداشت کار استان تهران
۸	http://bazresikar.mcls.gov.ir/	اداره کل بازرسی کار
۹	http://www.mcls.gov.ir/	وزارت تعاضون، کار و رفاه اجتماعی
۱۰	http://tashakolha.mcls.gov.ir/	اداره کل سازمان های کارگری و کارفرمایی
۱۱	http://www.svcc.ir/	سامانه اخذ گواهینامه تایید صلاحیت ایمنی پیمانکاران سراسر کشور

کانون عالی کارگران بازنیسته کشور	http://kanoone.ali.ir/	۱۲
کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران ایران	http://www.irankanoon.ir/	۱۳
کانون عالی انجمن‌های صنفی کارفرمایی ایران	http://www.icea.ir/	۱۴
مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی	http://rc.majlis.ir/fa	۱۵
انجمن صنفی کارفرمایی طراحی، معماری و دکوراسیون داخلی و خارجی ساختمان شهر تهران	http://eadabt.ir/	۱۶
سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور	http://www.irantvto.ir/	۱۷
سازمان بین‌المللی کار	http://www.ilo.org/global/lang_en/index.htm	۱۸
انجمن صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی ایران	http://www.iccair.com/	۱۹
اداره کل توسعه منابع انسانی	http://hr.mccls.gov.ir/	۲۰
وزارت راه و شهرسازی	http://mrud.ir/Portal/Home/Default.aspx	۲۱
سازمان نظام مهندسی	http://www.tceo.ir/	۲۲
مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن	http://www.bhrc.ac.ir/	۲۳
سازمان برنامه و بودجه	http://www.mpor.org.ir/	۲۴
سازمان حفاظت محیط زیست	http://www.doe.ir	۲۵
بنیاد توسعه پایدار ایران	http://www.isdf.ir/	۲۶

سایت دانشگاه های دارای رشته معماری داخلی

ردیف	سایت	موضوع
۱	http://ut.ac.ir/	دانشگاه تهران
۲	http://www.art.ac.ir/	دانشگاه هنر
۳	http://www.soore.ac.ir/	دانشگاه سوره
۴	http://www.uast.ac.ir/	دانشگاه علمی - کاربردی

نرم افزار

ردیف	سایت	نرم افزار
۱	http://www.autodesk.com/products/revit_family/overview	Revit
۲	http://www.autodesk.com/products/autocad/overview	Autocad
۳	http://www.autodesk.com/products/3ds_max/overview	3D max
۴	https://www.rhino3d.com/	Rhino
۵	www.adobe.com	Photoshop
۶	www.adobe.com	Illustrator
۷	http://www.sketchup.com/	Sketchup

لیست مجلات

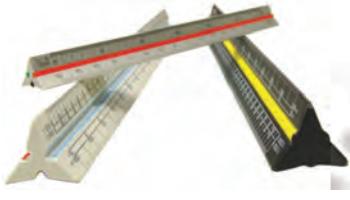
- ❖ فصلنامه معماری داخلی
- ❖ فصلنامه طراح
- ❖ فصلنامه معماری و ساختمان
- ❖ فصلنامه معمار
- ❖ پیام نظام مهندسی

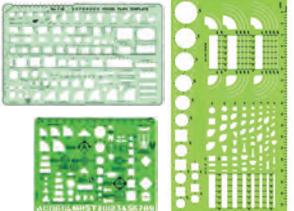
فصل ۳

ابزار و تجهیزات

مواد، ابزار و تجهیزات ترسیم

ردیف	نام	تصویر
۱	انواع مداد، پاک کن، مداد تراش و ...	
۲	مداد اتود	
۳	انواع راپید سرنمدی	
۴	مداد رنگی	
۵	ماژیک	

ردیف	نام	تصویر
۶	تخته شاسی	
۷	انواع کاغذ (سفید معمولی، پوستی و کالک)	
۸	میز و صندلی نقشه‌کشی	
۹	انواع گونیا، نقاله و خط کش T	
۱۰	اصل	

تصویر	نام	ردیف
	انواع شابلون	۱۱
	انواع چسب نواری	۱۲
	تخته رسم	۱۳
	برس	۱۴
	پرگار	۱۵

ردیف	نام	تصویر
۱۶	پیستوله	
۱۷	قلم‌های راپید و گراف	

مواد، ابزار و تجهیزات ماقتسازی

ردیف	نام	تصویر
۱	میز مخصوص برش کاغذ، فوم، مقوا و...	
۲	کاتر و تیغ جراحی	
۳	انواع چسب (چسب فوم، چسب چوب و ...)	

		قیچی	۴
		مقو، فوم، بالسا، چوب پنبه و ...	۵
		خط کش فلزی	۶
سایر مواد و ابزار با توجه به روش کار و مواد مورد استفاده در نظر گرفته می شود.			

ابزار و وسائل اندازه‌گیری فضا

ردیف	نام	تصویر
۱	متر دستی	
۲	متر دیجیتال	
۳	زاویه سنج	

ردیف	نام	تصویر
٤	شاقول	
٥	تراز	
٦	ماشین حساب	
٧	دوربین عکاسی	

مهم ترین ابزار و تجهیزات اجرا

ردیف	نام	تصویر
۱	بیل	
۲	استانبولی	
۳	فرغون	
۴	الک	
۵	کمچه	
۶	ریسمان کار	

ردیف	نام	تصویر
۷	تیشه فلزی	
۸	چکش لاستیکی	
۹	چکش فلزی	
۱۰	شمشه	
۱۱	قلم مو	
۱۲	غلتك	

تصویر	نام	ردیف
	سینی غلتک	۱۳
	ماله	۱۴
	کاردک	۱۵
	تیغه دو لبه	۱۶
	لیسه بنایی	۱۷
	کاردک کاغذ دیواری	۱۸

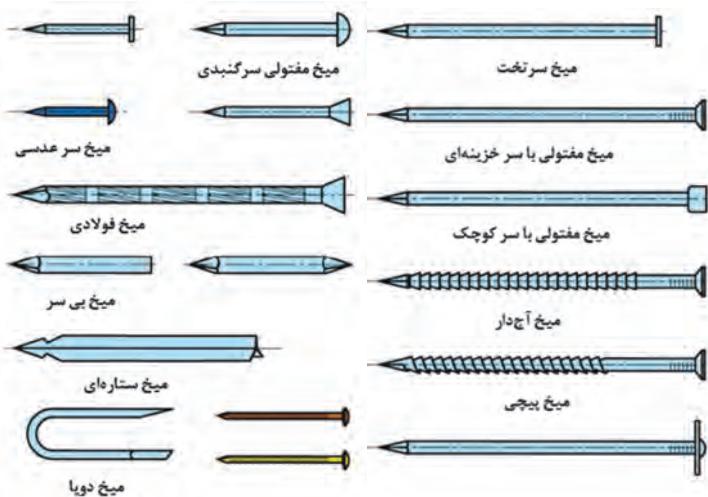
ردیف	نام	تصویر
۱۹	تیغ موکت بری	
۲۰	میز برش کاغذ دیواری	
۲۱	جعبه ابزار	
۲۲	انواع سطل و پیمانه	
۲۳	شابلن گچ کاری	
۲۴	ابزار گچ کاری	

تصویر	نام	ردیف
	انواع سنپاده	۲۵
	انواع میخ، پیچ، مهره، و بست فلزی	۲۶
	قالب	۲۷
	دریل	۲۸
	فرز	۲۹
	برج زن	۳۰

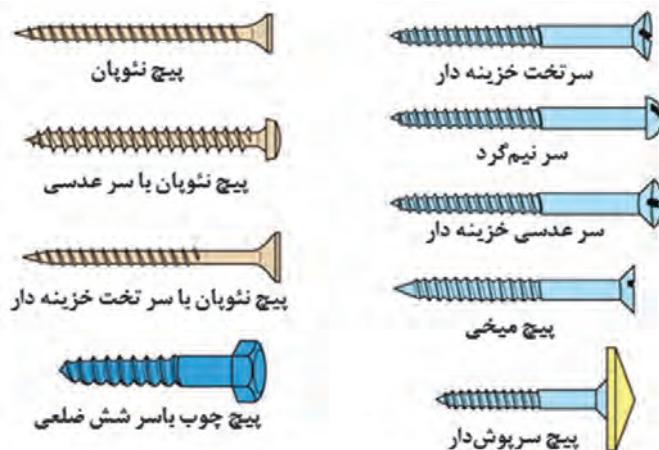
ردیف	نام	تصویر
۳۱	ساب زن سنگ	
۳۲	شنلگ تراز	
۳۳	ابزار بندکشی	
۳۴	تیغه برش کاشی	

مواد و مصالح و سایر ابزار و تجهیزات با توجه به هر واحد کاری تهییه می شود.

أنواع مixin مورد استفاده در كارهای چوبی

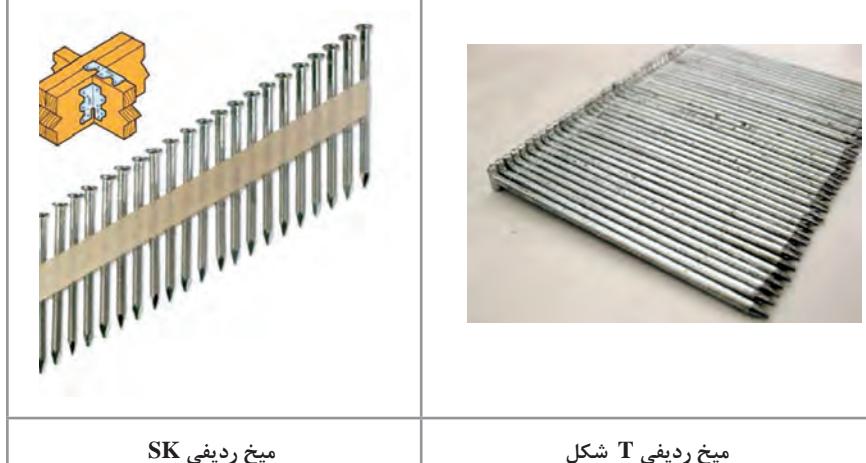
أنواع پیچ مخصوص کارهای چوبی

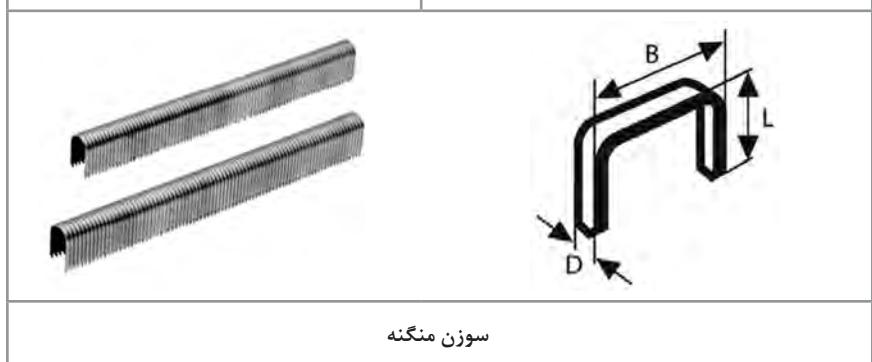
بیچ فیکس

اتصال الیت

میخ ردیفی SK

میخ ردیفی T شکل

سوزن منگنه

مواد و تجهیزات برای اجرای تزیینات چوبی و پارچه‌ای

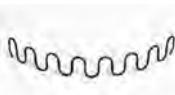
ردیف	نام ابزار	تصویر
۱	اره فارسی بر	
۲	اره عمود بر	
۳	دریل دستی برقی	
۴	دریل شارژی	
۵	خط کش فلزی	
۶	پرگار بازو بلند چوبی یا فلزی	

ردیف	نام ابزار	تصویر
۷	گونیا	
۸	چوب سای	
۹	سوهان	
۱۰	تخته (بلوک) سنپاده	
۱۱	منگنه زن دستي	
۱۲	دستگاه منگنه زن	
۱۳	تفنگ میخ کوب	
۱۴	قیچی	

ردیف	نام ابزار	تصویر
۱۵	کاتر	
۱۶	متر	
۱۷	متة خزینه دار	
۱۸	کمپرسور هوا	
۱۹	سرپیچ گوشته	
۲۰	پیچ گوشته	
۲۱	اره دستی	
۲۲	چکش فلزی	
۲۳	چکش لاستیکی	

فهرست برخی مواد اولیه برای تزیینات چوبی و پارچهای
در معماری داخلی

ردیف	نوع ماده	تصویر
۱	ام دی اف خام	
۲	تخته چندلایه	
۳	تخته خرد چوب	
۴	چوب نراد روسی	
۵	لولای ساده	
۶	ورق سنیاده	
۷	اسفنج ۱۵ کیلویی	
۸	چسب چوب	

ردیف	نوع ماده	تصویر
۹	چسب فوم	
۱۰	چسب سیلیکون	
۱۱	نبشی فلزی	
۱۲	کفپوش لمینت	
۱۳	پیچ ام دی اف	
۱۴	نوار رویه کوبی	
۱۵	فنر لول	
۱۶	فنر زیگراگ	
۱۷	پارچه رومبلی	

کاربرد ابزار رویه کوبی

نام	تصویر	کاربرد
منگنه زن بادی(نیوماتیک)		رویه کوبی و نصب موقت
تفنگ میخ کوب شارژی		رویه کوبی و منگنهزنی بدون استفاده از برق به طور مستقیم
تفنگ منگنه زن دستی		رویه کوبی در منگنههای کم ارتفاع و برای مبتدیان
کمپرسور هوا		تأمین هوای فشرده برای دستگاههای نیوماتیک (بادی) و نظافت
ماشین دوخت یا چرخ خیاطی		انواع دوخت در پارچه، نوار مغزی
سوزن رویه کوبی		دوخت دکمه لمسه و تنظیم لمسه
سوزن منحنی		کوک زدن و بخیه زدن

کاربرد	تصویر	نام
ثبت کردن موقت پارچه	Three straight pins are shown.	سوزن ته گرد بلند
کشیدن تسمه	A wooden comb with metal tines is shown.	نوارکش
کوبیدن پونزهای تزیینی رویه کوبی	A wooden tool with a curved metal hook is shown.	چکش رویه کوبی
برش انواع پارچه، نخ، تسمه برزنگی و نوار سرممه	A pair of scissors is shown.	قیچی
برای کشیدن منگنه های موقت و یا تعویض رویه کوبی	A wooden tool with a brush-like tip is shown.	منگنه کش

کاربرد مواد اولیه رویه کوبی

کاربرد	تصویر	نام
زیرسازی بستر رویه کوبی رویه کوبی کلاف های مبل	Two yellow strips of tape are shown.	نوار یا تسمه
برای زیرسازی بستر رویه کوبی، معمولاً زیر تسمه به کار می رود	A zigzag strip of tape and some small tools are shown.	فر سینوسی (زیگزاگ)

نام	تصویر	کاربرد
نخ رویه کوبی		برای دوختن پارچه و کوک زدن و دوختن دکمه
سوژن منگنه		سوژن مورد استفاده در دستگاههای منگنه زن که در ارتفاعهای مختلف موجود است.
فنر لول		برای ایجاد حالت ارتجاعی در رویه کوبی های نوع بلند استفاده می شود.
پارچه رومبلی		پوشش اصلی و نمای کار رویه کوبی است
زهوار میخ دار		نوعی زهوار تزیینی که مشابه پونزهایی است که به صورت ردیفی زده می شود. در محل درز منگنه و پارچه زده می شود.
فومن		برای پرکردن و تأمین قسمت حجیم و نرم رویه کوبی
فنر پاکتی		مجموعه ای از فنر آماده شده در یک پاکت برای استفاده در مبلمان و تشك تختخواب
میخ سایه		برای نصب پارچه، در گذشته به دلیل نبودن منگنه بادی از میخ استفاده می شد

نام	تصویر	کاربرد
پونز رویه کوبی		برای مبل های سفارشی و رویه کوبی مجدد مبلمان قدیمی و نفیس بیشتر برای پوشش روی درز میخ و منگنه به کار می رود
چسب فوم		چسباندن و ثابت کردن فوم و اسفنج
پارچه آستری		برای جلوگیری از تماس مستقیم پارچه رویه با قسمت های زیرین (فنربندی و اسفنج) و دوام بیشتر و شکل گیری مناسب آن
پارچه کرباسی (متقال)		پوشش زیرین یا پشت مبل ها که در دید مستقیم قرار ندارد، استفاده می شود
نخ فنربندی		برای تنظیم و محکم کردن فنر لول در رویه کوبی بلند به کار می رود
نخ چندلا		دوختن فنرهای کفی صندلی

ابزار و تجهیزات اجرای دیوارهای جداکننده و سقف کاذب با استفاده از صفحات روکش دار گچی

ردیف	ابزار مصرفی	مقدار	واحد	
۱	رنده پانل با تیغه یدکی	۱	دستگاه	
۲	کاتر برش با تیغه یدکی	۱	دستگاه	
۳	اره برش پانل	۱	عدد	
۴	قیچی ورق بر	۲	عدد	
۵	پخ زن پانل	۱	دستگاه	
۶	دریل	۱	عدد	
۷	پیچ گوشته برقی (اسکروگان قابل تنظیم)	۲	دستگاه	
۸	ظرف تهیه بتنونه	۱	عدد	

ردیف	ابزار مصرفی	مقدار	واحد	
۹	لیسٹه ۲۰ سانتی	۲	عدد	
۱۰	کاردک بتنوں با پیچ گوشتی	۲	دستگاه	
۱۱	ریسمان رنگی	۱	عدد	
۱۲	انبرپانچ	۱	دستگاه	
۱۳	سمیداده دستی	۱	دستگاه	
۱۴	تلز ۵۰ سانتی متری	۱	عدد	
۱۵	گونیا ۵۰ سانتی متری	۱	عدد	

ردیف	ابزار مصرفی	مقدار	واحد	
۱۶	سوهان گرد	۱	عدد	
۱۷	همزن	۱	عدد	
۱۸	ماله نازک کاری به همراه نیغه شانه‌ای	۱	عدد	
۱۹	متر (۵ متری)	۲	عدد	

فصل ۴

ایمنی، بهداشت و ارگونومی

رنگ‌های ایمنی

رنگ	قرمز	زرد	سبز	آبی
معنی	ایست، ممنوع	احتیاط احتمال خطر	بدون خطر، کمک‌های اولیه	علامه پیشنهادی راهنمایی
رنگ زمینه	سفید	سیاه	سفید	سفید
رنگ علامت	سفید	سیاه	سفید	سفید
مثال‌های کاربردی	علامه ایمنی خاموش، ماد ایمنی، ممنوع، آتش نشانی	اشارة و تذکر خطر (مثلًاً آتش، انفجار، تابش)، اشاره و تذکر موانع (مثلًاً گودال و برآمدگی)	مشخصه راه نجات و خروجی اضطراری، کمک‌های اولیه و ایستگاه‌های نجات	موظف به استفاده از تجهیزات ایمنی شخصی، محل کیوسک

علامه پیشنهادی

باید قفل شود	باید از ماسک جوشکاری شود	باید از کلاه ایمنی استفاده شود	باید از لباس ایمنی استفاده شود	باید از ماسک ایمنی استفاده شود	عابرپیاده باید از این مسیر استفاده کند	باید از کمرندهای ایمنی استفاده شود
باید همه دست‌ها شسته شود	باید از ماسک محافظ استفاده شود	باید کفش ایمنی پوشید	باید از عینک حفاظتی استفاده شود	قبل از شروع به کار قطع کنید	باید از پل استفاده شود	باید از گوشی محافظ استفاده شود

علامه نجات در مسیرهای فرار و خروجی‌های اضطراری

اطلاعات مسیر کمک‌های اولیه، مسیرهای فرار و خروجی‌های اضطراری	کمک‌های اولیه	برانکارد	دوش اضطراری	تجهیزات شستشوی چشم
تلفن اضطراری	پنجره اضطراری خروج نزدیک فرار		خروجی اضطراری / مسیر فرار	

علامت ایمنی حریق و علامت اضافی

تلفن اضطراری حریق	کلید هشدار حریق	کلاه آتش نشانی	نردبان اضطراری حریق	قرقره شیلنگ آتش نشانی	کپسول آتش نشانی

علامت ممنوع

ممنوع	سیگار کشیدن ممنوع	کبریت، شعله و سیگار کشیدن ممنوع	عبور عابر پیاده ممنوع	خاموش کردن با آب ممنوع	این آب خوردنی نیست
ورود افراد متفرقه ممنوع	برای وسائل نقلیه بالابر ممنوع	دست زدن و تماس ممنوع	کاربرد این دستگاهها در وان حمام، دوش یا طرف شنبه ممنوع	وصل کردن ممنوع	گذاشتن یا انبار کردن ممنوع
عدم دسترسی برای افراد با قدرات فلزی	عکس برداری ممنوع	پوشیدن دستکش ممنوع	ورود به محوطه ممنوع	استفاده از تلفن همراه ممنوع	حمل نفر ممنوع

علامه هشدار

هشدار قبیل از نقطه خطر	هشدار نسبت به مواد آتشزا	هشدار نسبت به مواد منفجره	هشدار، مواد سمی	هشدار، مواد خورنده	هشدار، مواد رادیواکتیو یا پرتو یونیزه کننده
هشدار، بارهای اویزان و معلق	هشدار، رفت و آمد بالابر	هشدار، ولتاژ الکتریکی خطرناک	هشدار، لبه‌های برنده	هشدار، تابش لیزری	هشدار، مواد آتشزا
هشدار، پرتوهای غیریونی کننده و کترومغناطیسی	هشدار، میدان مغناطیسی	هشدار، نسبت به زمین خوردن و گیر کردن	هشدار، خطوط سقوط	هشدار، خطر مرگ	هشدار، سرما
هشدار، سطوح داغ	هشدار، کپسول‌های گاز	هشدار، خطر باتری	هشدار، آسیب‌دیدگی دست	هشدار، خطر سرخوردن	هشدار، خطر پرس شدن

لوزی خطر

آبی

- واکنش پذیری
- مرگبار
- خیای خطرناک
- خطرناک
- باخطر کم
- نرمال

قرمز

- خطرات آتش سوزی نقطه اشتعال
- زیر ۷۳ درجه فارنهایت
- زیر ۱۰۰ درجه فارنهایت
- زیر ۲۰۰ درجه فارنهایت
- بالای ۲۰۰ درجه فارنهایت
- نمی سوزد

سبز

- خطرات خاص
- اکسید کننده OX
- اسیدی ACID
- قلیاچی ALK
- خورنده COR

زرد

- واکنش پذیری
- ممکن است منفجر شود
- ممکن است در اثر حرارت و شک منفجر شود
- تغییرات شیمیایی شدید
- در اثر استفاده از حرارت ناپایدار می گردد
- پایدار است

تشریح راهنمای لوزی خطر

باهماشت	نحوه حفاظت	بهداشت
قابلیت اشتعال	قابلیت سوختن	قابلیت آزاد کردن ارزی
۴- حفاظت کامل و استفاده از دستگاه های تنفسی	۴- ممکن است تحت شرایط عادی منفجر شود	۴- ممکن است منفجر شود
۳- حفاظت کامل و استفاده از دستگاه های تنفسی	۳- تحت شرایط معمولی مشتعل می گردد	۳- ممکن است در اثر حرارت و شوک منفجر شود
۲- از دستگاه تنفسی همراه ماسک کامل صورت استفاده گردد	۲- با حرارت ملایم مشتعل می گردد	۲- تغییرات شیمیایی شدید می دهد ولی منفجر نمی شود
۱- باستی از دستگاه تنفسی استفاده گردد	۱- وقتی حرارت بینند و گرم شود مشتعل می گردد	۱- در اثر استفاده از حرارت ناپایدار می گردد
۵- وسیله خاصی مورد نیاز نمی باشد	۵- مشتعل نمی شود	۵- در حالت عادی پایدار است

مقایسه انواع کلاس های آتش

جدول مقایسه انواع کلاس های آتش

نوع حریق	اروپایی
جادمات قابل اشتعال (مواد خشک)	Class A
مایعات قابل اشتعال	Class B
گازهای قابل اشتعال	Class C
وسایل الکتریکی (برقی)	Class F/D
فلزات قابل اشتعال	Class D
روغن آشپزی	Class F

روش‌های متفاوت اطفای حریق

طبقه‌بندی آتش‌سوزی‌ها	مواد	خاموش‌کننده‌های توصیه شده
A دسته جامدات احتراق پذیر به جز فلزات	موادی که از سطح می‌سوزند مانند: چوب، کاغذ، پارچه موادی که از عمق می‌سوزند مانند: چوب، زغال سنگ، پارچه موادی که در اثر حریق شکل خود را از دست می‌دهند مانند: لاستیک نرم، پلاستیک نرم	خاموش‌کننده‌های نوع آبی پودری چند منظوره CO_2 هالون خاموش‌کننده‌های پودری چند منظوره خاموش‌کننده‌های نوع آبی CO_2 کننده‌های هالون خاموش‌کننده‌های هالون خاموش‌کننده‌های پودری خاموش‌کننده‌های چند منظوره
B دسته مایعات قابل اشتعال	نفت، بنزین، رنگ، لак، روغن و غیره (غیر قابل حل در آب) مایعات سنتیگن مانند قیر و آسفالت و گریس الکل، کتون‌ها و غیره (قابل حل در آب)	خاموش‌کننده‌های کف‌شیمیایی و کف‌مکانیکی CO_2 کننده‌های پودری و خاموش‌کننده‌های هالون خاموش‌کننده‌های هالون AFFF
C دسته گازهای قابل اشتعال	گازها یا موادی که اگر با آب ترکیب شوند تولید گاز قابل اشتعال می‌نماید مانند: کاربید	خاموش‌کننده‌های پودری CO_2 کننده‌های هالون خاموش‌کننده‌های هالون
D دسته تجهیزات برقی	کلید و پریز برق، تلفن، رایانه، ترانسفورماتورها	خاموش‌کننده‌های CO_2 خاموش‌کننده‌های هالون
E دسته فلزات قابل اشتعال	منیزیم، سدیم، پتاسیم، آلومینیم	خاموش‌کننده‌های پودر خشک

میزان شدت نور در محیط‌های کار (لوکس)

لوکس	فعالیت کاری	ردیف
۲۰_۵۰	فضاهای عمومی با محیط تاریک	۱
۵۰_۱۰۰	گذرگاه‌ها و راهروهای کارهای موقت	۲
۱۰۰_۲۰۰	فضاهای کاری برای کارهایی که گاه‌آنجام می‌شود.	۳
۲۰۰_۵۰۰	کارهایی که معمولاً با کنتراست بالا یا بر روی قطعه بزرگ انجام می‌شود.	۴
۵۰۰_۱۰۰۰	کارهایی که معمولاً با کنتراست متوسط یا بر روی قطعه کوچک انجام می‌شود.	۵
۱۰۰۰_۲۰۰۰	کارهایی که معمولاً با کنتراست پایین یا بر روی قطعه کوچک انجام می‌شود.	۶
۲۰۰۰_۵۰۰۰	کارهایی که معمولاً با کنتراست پایین یا بر روی قطعات ریز و یا تکرار زیاد انجام می‌شود.	۷
۵۰۰۰_۱۰۰۰۰	انجام کارهای ممتد و طولانی با دقیقاً بالا	۸
۱۰۰۰۰_۲۰۰۰۰	انجام کارهای خیلی خاص با کنتراست بسیار پایین	۹

میزان خطر و احتمال وقوع آن بر حسب مسیر جریان برق

احتمال وقوع	میزان خطر مرگ	مسیر جریان
خیلی کم	خیلی زیاد (مرگبار)	از سر به اندامهای دیگر
متوسط	زیاد	از یک دست به دست دیگر
زیاد	خیلی زیاد	از دست به پا
کم	کم	از یک پا به یک دست

زمان تست هیدرو استاتیک خاموش‌کننده‌ها

ردیف	نوع خاموش‌کننده آتش‌نشانی	دوره زمان تست (سال)
۱	خاموش‌کننده آب و گاز تحت فشار و یا حاوی ترکیبات ضد بیخ	۵
۲	FFFP یا AFFF	۵
۳	خاموش‌کننده پودری یا سیلندر فولادی	۵
۴	خاموش‌کننده کربن‌دی‌اکسید	۵
۵	خاموش‌کننده حاوی پودر تر شیمیایی	۵
۶	خاموش‌کننده‌های حاوی پودر خشک شیمیایی با سیلندرهای آلومینیم و یا برنجی	۱۲
۷	خاموش‌کننده‌های حاوی پودر خشک شیمیایی با سیلندرهای فولادی ریخته‌گری و مواد هالوژنه	۱۲
۸	خاموش‌کننده‌های حاوی پودر و دارای بالن (کارتريج) با سیلندرهای فولادی ریخته‌گری شده	۱۲

عالئم و کدهای بازیافت مواد مختلف

امروزه بازیافت به عنوان یکی از پارامترهای مؤثر بر طراحی محصولات محسوب می‌گردد و به خصوص در مباحثی همچون طراحی و توسعه پایدار توجه به بازیافت از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. یکی از عواملی که می‌تواند پس از استفاده از محصول، به سهولت تفکیک زباله در مبدأ کمک نماید عالئم بازیافت مندرج بر روی بدنه کالا است که نوع جنس محصول را بیان می‌دارد که در ذیل، به بیان برخی از متداول‌ترین آنها اشاره شده است.

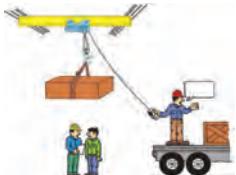
توضیحات	کد	توضیحات	کد
پلی اتیلن با چگالی بالا	 02 PE-HD	پلی اتیلن تری فتالات	 01 PET
پلی اتیلن با چگالی پایین	 04 PE-LD	پلی وینیل کلراید	 03 PVC
پلی استایرن	 06 PS	پلی پروپیلن	 05 PP
کدهای ۸ تا ۱۴ به ترتیب مربوط به باتری‌های سرب - اسیدی، قلیاتی، نیکل کادمیوم، نیکل متال هیدرید، لیتیوم، اکسید نقره، و زینک کربن (باتری‌های قلمی معمولی) است.		سایر پلاستیک‌ها که عمدتاً شامل اکریلیک‌ها، فایبرگلاس، پلی‌آمید و ملامین (اوره فرمالدئید) هستند	 07 O
کاغذهای ممزوج با سایر مواد، کاغذ روزنامه، پاکت نامه و غیره	 21 PAP	مقوا	 20 PAP
آهن	 40 FE	کاغذ	 22 PAP

توضیحات	کد
پارچه	 60 TEX
کنف	 61 TEX
شیشه ممزوج	 70 GL
شیشه بدون رنگ شفاف	 71 GL
کدهای ۶۹ تا ۶۰ به طور کلی مربوط به انواع پارچه‌ها است	

توضیحات	کد
شیشه رنگی (معمولًاً سبز) کدهای ۷۰ تا ۷۹ مربوط به انواع شیشه‌ها است	 72 GL
کاغذ یا مقوا ممزوج با پلاستیک یا آلومینیوم	 84 C/PAP
آلومینیوم	 41 ALU
چوب	 50 FOR
چوب پنبه	 51

- ۱ PETE پلاستیک کد ۱:** پلی اتیلن ترفتالات، قابل بازیافت‌ترین و معمول‌ترین پلاستیک است که به عنوان بطری‌های آب، نوشابه و ظرف‌های یکبار مصرف و غیره استفاده می‌شود. محکم و در برابر گرمای مقاوم است و با بازیافت به بطری‌های آب، ساک، لباس، کفش، روکش مبل، فیبرهای پلی استر و غیره تبدیل می‌شود.
- ۲ HDPE پلاستیک کد ۲:** پلی اتیلن با غلظت بالا که به راحتی و به سرعت بازیافت می‌شود. پلاستیک نوع خشک است، اما زود شکل می‌گیرد و معمولاً در قوطی شوینده‌ها، بطری‌های شیر، قوطی آب‌میوه، کیسه‌های زباله و غیره به کار می‌رود، با بازیافت به لوله‌های پلاستیکی، قوطی شوینده‌ها، خودکار، نیمکت و غیره تبدیل می‌شود.
- ۳ PVC پلاستیک کد ۳:** پلی وینیل کلوراید سخت بازیافت می‌شود. با آنکه محیط زیست و سلامت افراد را به خطر می‌اندازد، هنوز در همه جا در لوله‌ها، میزها، اسپابازی و بسته‌بندی و غیره به چشم می‌خورد، PVC بازیافت شده به عنوان کف‌پوش، سرعت‌گیر، پنل و گل پخش کن ماشین استفاده می‌شود.
- ۴ LDPE پلاستیک کد ۴:** پلی اتیلن با غلظت پایین است. ویژگی آن قابل انعطاف بودنش است. معمولاً در نخهای شیرینی، بسته‌بندی، قوطی‌های فشاری، کاورهای خشکشوبی به کار می‌رود. بعد از بازیافت به عنوان بسته‌های حمل نامه، سطل‌های زباله، سیم‌بند و غیره استفاده می‌شود.
- ۵ pp پلاستیک کد ۵:** پلی پروپیلن با غلظت پایین و در برابر حرارت فوق العاده مقاوم است. به عنوان نی، درهای بطری و قوطی استفاده می‌شود. PP بازیافت شده در چراغ راهنمایی و رانندگی، پارک دوچرخه و قفسه‌های کشویی کاربرد دارد.
- ۶ PS پلاستیک کد ۶:** پلی استایرن که فوم معروف است، در ظروف یکبار مصرف دردار و غیره به کار می‌رود. فوق العاده سبک ولی حجیم است. PS به دلیل آنکه گرمای را زیاد منتقل نمی‌کند، کاربرد زیادی دارد. با آنکه این ماده جزو برنامه‌های بازیافت شهرداری‌ها نیست، اما می‌تواند به عایق‌های حرارتی، شانه‌های تخم مرغ، خط‌کش و ظروف پلاستیکی تبدیل شود.
- ۷ سایر موارد پلاستیک کد ۷:** سایر پلاستیک‌ها مانند پلی اورتان می‌توانند ترکیبی از پلاستیک‌های فوق باشند. جزو بازیافت نیستند، محصولات با کد ۷ می‌توانند هر چیز از زین دوچرخه گرفته تا ظرف‌های ۵ گالنی را شامل شوند. بسیاری از بازیافت‌کنندگان، پلاستیک با این کد را قبول نمی‌کنند، اما رزین این پلاستیک‌ها قابل تبدیل به الوارهای پلاستیکی و مواد سفارشی هستند.

دقت و توجه به هنگام حمل بار

نکات ایمنی حمل با جرثقیل	
	اطمینان از تحمل بار توسط زنجیر یا تسمه
	اطمینان از محکم بودن تسمه یا زنجیر
	دقت و توجه در نحوه صحیح انتقال بار

جدول مقادیر مجاز حد تماس شغلی صدا

تراز فشار صوت به dBA	مدت مواجهه در روز
۸۰	ساعت ۲۴
۸۲	ساعت ۱۶
۸۵	ساعت ۸
۸۸	ساعت ۴
۹۱	ساعت ۲
۹۴	ساعت ۱
۹۷	دقیقه ۳۰
۱۰۰	دقیقه ۱۵

جدول حدود مجاز مواجهه مواد شیمیایی

نامی تعیین حد مجاز مواجهه	نمادها	حد مجاز مواجهه شغلی		وزن مولکولی	نام علمی ماده شیمیایی
		STEL/C	TWA		
اختلالات سیستم اعصاب محیطی و مرکزی؛ اثرات خونی	BEL:A ₃	-	٠/٥٠ mg/m ^۳	٢٠٧/٢٠ متفاوت	سرب و ترکیبات معدنی آن Lead and inorganic compounds as Pb
آسیب سیستم تولیدمثل در مردان و اثرات ناقص زایی؛ انقباض عروق	BEL: A _٢ A _٢	- -	٠/٥٠ mg/m ^۳ ٠/٠١٢ mg/m ^۳	٣٢٣/٢٢	کرومات سرب؛ Lead chromate as Pb
آسیب کبدی؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی	A _٣ پوست:	-	٠/٥ mg/m ^۳	٢٩٠/٨٥	لینдан Lindane
تحریک قسمت فوقانی تنفسی؛ پوست و چشم	-	-	٠/٠٢٥ mg/m ^۳	٧/٩٥	هیدرید لیتیم Lithium hydride
-	-	١ mg/m ^۳	-	٢٣/٩٥	هیدروکسید لیتیم Lithium hydroxide

جدول تجهیزات حفاظت از گوش

مشخصات و ویژگی	نوع گوشی
	حفاظ روغوشی (Ear muff)
	حفاظ توغوشی (Ear plugs)
	حفاظهای تواں یا ترکیبی (Semi-insert)
	کلاه محافظ (Helmet ear muffs)

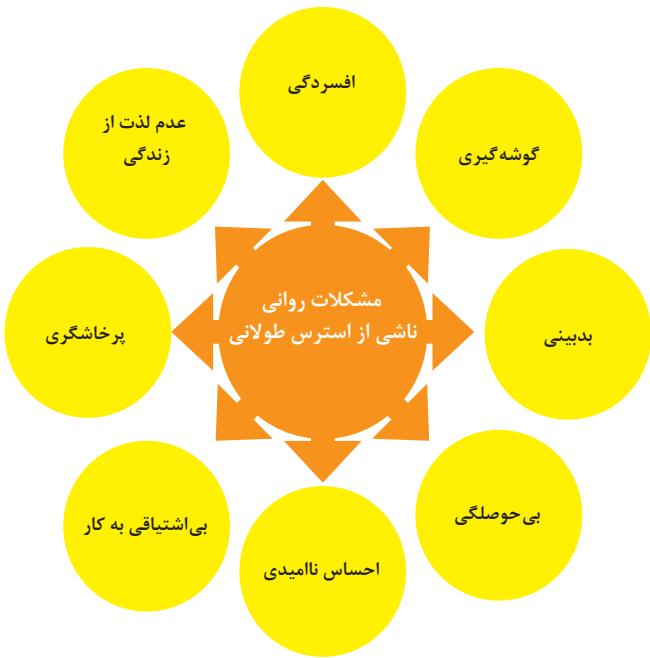
جدول شاخص هوای پاک

رنگ ها	سطح اهمیت بهداشتی	شاخص کیفیت هوای
و با رنگ زیر نمایش می دهیم:	کیفیت هوای این گونه توصیف می کنیم:	وقتی که شاخص کیفیت هوای در گستره زیر است:
سبز	خوب	۰-۵۰
زرد	متوسط	۵۱-۱۰۰
نارنجی	ناسالم برای گروه های حساس	۱۰۱-۱۵۰
قرمز	ناسالم	۱۵۱-۲۰۰
بنفش	خیلی ناسالم	۲۰۱-۳۰۰
خرمایی	خطرناک	بالاتر از ۳۰۰

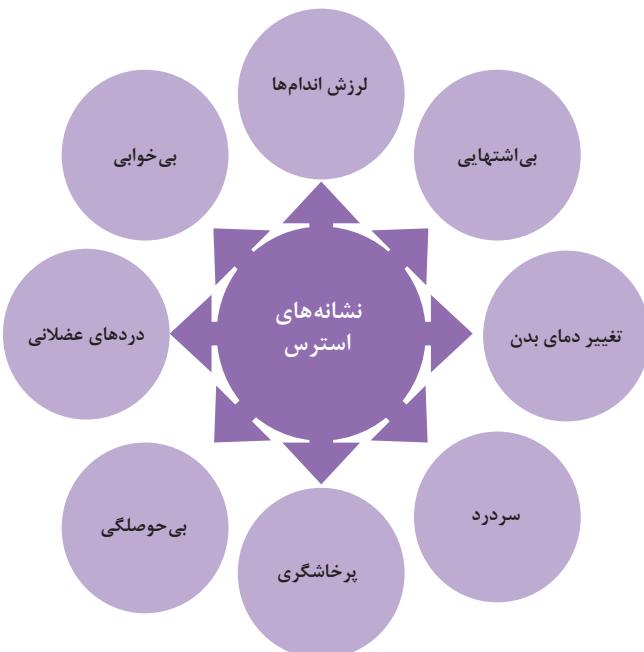
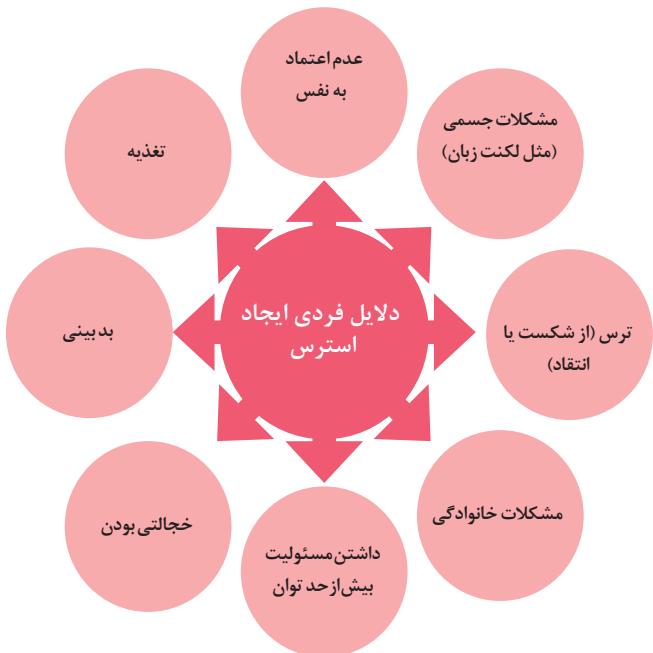
آلانده ها	دوره ارزیابی	استاندارد کیفیت هوای (ثانویه)	استاندارد کیفیت هوای (اولیه)
Co	غلظت میانگین ۸ ساعته Max	۹	ppm
SO _۲	میانگین ۲۴ ساعته	۰/۱۴	ppm
HC (NMHC)	میانگین ۳ ساعته (صبح ۶-۹)	۰/۲۴	ppm
NO _x	میانگین سالانه	۰/۰۵	ppm
PM	میانگین ۲۴ ساعته	۲۶۰	$\mu\text{gr}/\text{m}^3$
		۱۵۰	$\mu\text{gr}/\text{m}^3$

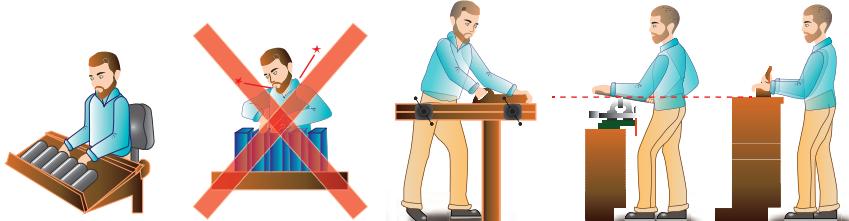
اثرات فیزیکی استرس بر بدن

اثرات روانی استرس بر بدن

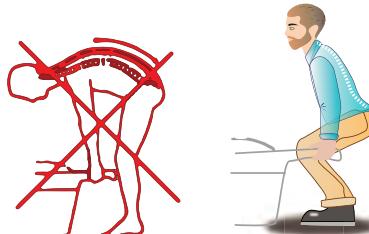

ارگونومی: به کارگیری علم درباره انسان در طراحی محیط کار است و سبب بالا رفتن سطح ایمنی، بهداشت، تطبیق کار با انسان بر اساس ابعاد بدنی فرد و در نهایت رضایت شغلی و بهبود بهرهوری می‌شود.

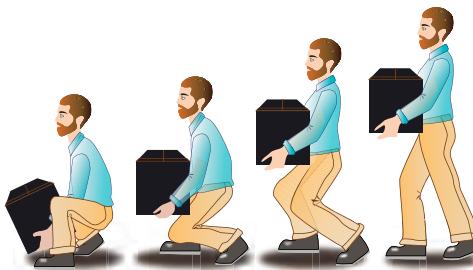

در کارهای نشسته، ارتفاع سطح کار باید در حدود آرنج باشد.

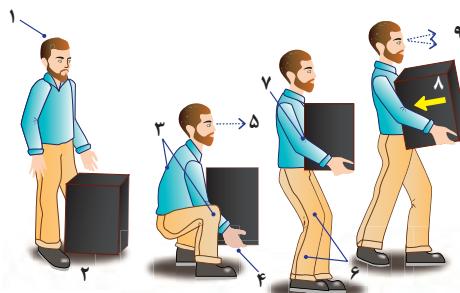
الف- کار سبک
ب - کار سنگین
انجام بیشتر کارها در سطح آرنج راحت‌تر است

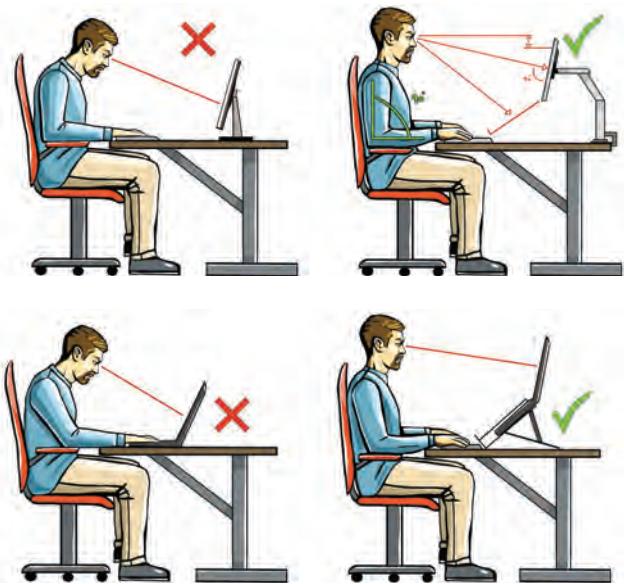
اثر وضعیت بدن (پشت خم شده) روی ستون فقرات

جابه جایی و گذاشتن اجسام (به وضعیت سر، کمر، دست، زانو و پا توجه کنید)

بلند کردن و جابه جایی اجسام (به وضعیت سر، کمر، دست، زانو و پا توجه کنید)

وضعیت صحیح بدن هنگام کار با رایانه

وضعیت‌های ناصحیح کاری

حدود مجاز توصیه شده در خصوص نیروی کشیدن و هل دادن با راستای افقی			
مثال هایی از نوع کار	نیروهایی که نباید از آن تجاوز کرد (بر حسب کیلوگرم)	شرایط	
حمل بار با فرغون	۲۳ کیلوگرم نیرو	الف) وضعیت ایستاده ۱- تمام بدن در کار دخالت دارد	
خم شدن بر روی یک مانع برای حرکت یک شیء یا هل دادن یک شیء در ارتفاع بالاتر از شانه	۱۱ کیلوگرم نیرو	۲- عضلات اصلی دست و شانه دست ها کاملاً کشیده شده اند	
برداشتن یا جابه جا کردن یک قطعه از دستگاه هنگام تعمیر و نگهداری جابه جا کردن اشیاء در محیط های کاری سریسسه نظیر تونل ها یا کانال های بزرگ	۱۹ کیلوگرم نیرو	ب) زانو زدن	
کار کردن با یک فرم عمودی نظیر دستگیره های کنترل در ماشین الات سنگین، برداشتن و گذاشتن سینی های با محصول بر روی نوار نقاله	۱۳ کیلوگرم نیرو	ج) در حالت نشسته	

حدود مجاز توصیه شده در خصوص نیروی کشیدن و هل دادن با راستای عمودی			
مثال هایی از نوع کار	نیروهایی که نباید از آن تجاوز کرد (بر حسب کیلوگرم)	شرایط	
کار کردن یا سیستم کنترل گرفتن قلاب نظیر دستگیره ایمنی یا کنترل دستی به کار انداختن یک چرنشیل زنجیری گیره های بر قی، سطح گیره قدری کمتر از ۵ سانتی متر باشد.	۵۵ کیلوگرم نیرو ۶۰ کیلوگرم نیرو	کشیدن اجسام به سمت پایین در ارتفاع بالای سر	
به کار انداختن کنترل، گرفتن قلاب	۲۲ کیلوگرم نیرو	کشیدن به سمت پایین تا ارتفاع شانه	
بلند کردن یک شیء با یک دست بلند کردن در یا درپوش	۲۷ کیلوگرم نیرو ۱۵ کیلوگرم نیرو ۷/۵ کیلوگرم نیرو	کشیدن به سمت بالا 25 cm (۱۰ in) بالای سطح زمین ارتفاع آرچ ارتفاع شانه	
بسته بندی کردن بار بندی، مهر و موم کردن بسته ها	۲۹ کیلوگرم نیرو	فشار دادن به سمت پایین تا ارتفاع آرچ	
بلند کردن یک گوشه یا انتهای شیء نظیر یک لوله یا تیر آهن، بلند کردن یک شیء تا قسمت بالای تخته	۴۰ کیلوگرم نیرو	فشار دادن به سمت بالا تا ارتفاع شانه	

ایمنی و حفاظت کار در حین اجرا

مطلوب این بخش برگرفته از مبحث ۱۲ مقررات ملی ساختمان (ایمنی و حفاظت کار در حین اجرا است) برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توانید به این منبع مراجعه کنید. یکی از اصول مهم در فضاهای کاری فراهم کردن امکان آن فعالیت است. ایمن و سالم بودن فضاهای کاری ضمن حفظ سلامت کارکنان تأثیر مثبتی در کاهش نگرانی و افزایش کارایی افراد دارد، پس باید پیش از شروع به کار از ایمن و سالم بودن کارگاه، تجهیزات و وجود وسایل ایمنی و بهداشتی در کارگاه مطمئن شد.

ایمنی

ایمنی عبارتست از:

- مصون و محفوظ بودن کلیه کارگران و افرادی که به نحوی در کارگاه ساختمانی با عملیات ساختمانی سروکار دارند.
- مصون و محفوظ بودن کلیه افرادی که در مجاورت یا نزدیکی (شعاع مؤثر) کارگاه ساختمانی عبور و مرور، فعالیت یا زندگی می‌کنند.
- حفاظت و مراقبت از ابینه، خودروها، تأسیسات، تجهیزات و نظایر آن در داخل یا مجاورت کارگاه ساختمانی

خطر

خطر به شرایطی اطلاق می‌شود که دارای پتانسیل رساندن آسیب و صدمه به افراد، خسارت به وسایل، تجهیزات، بناها و از بین بردن مواد یا کاهش کارایی در اجرای یک عمل از قبل تعیین شده باشد.

بهداشت کار (بهداشت حرفه‌ای)

عبارتست از علم و فن پیشگیری از بیماری‌های ناشی از کار و ارتقای سطح سلامتی افراد شاغل از طریق کنترل عوامل زیان‌آور محل کار.

بیماری ناشی از کار یا بیماری شغلی

بیماری است که در اثر اشتغال در محل کار برای فرد به وجود آمده یا تشدید شده و عامل اصلی مرتبط با آن در محل کار و به عنوان عامل زیان‌بار در محل کار موجود باشد.

برچسب گذاری

بررسی، شناسایی و نشانه گذاری یک ماده و یا یک ترکیب شیمیایی را برچسب گذاری گویند.

برگه اطلاعات ایمنی مواد

اطلاعات این برگه شامل نام ماده و یا ترکیب شیمیایی، خصوصیات فیزیکی و شیمیایی، کاربردها، نحوه استفاده، درجه اشتغال، نحوه مقابله در شرایط نشت، آتش‌سوزی، مخاطرات بهداشتی برای انسان، قابلیت انفجار و اصولاً هرگونه اطلاعات با ارزش در مقابله و پاسخ در شرایط اضطراری و رعایت اصول ایمنی و بهداشتی مربوط به صورت خلاصه و کاربردی است.

مسئولیت ایمنی و بهداشت کار و حفاظت از محیط زیست

- در هر کارگاه ساختمانی سازنده موظف است اقدامات لازم به منظور حفظ و تأمین ایمنی بهداشت کار و حفاظت محیط زیست را به عمل آورد.
- سازنده و سایر کارفرمایان کارگاه‌های ساختمانی موظفند برای تأمین ایمنی و بهداشت کارگران، وسایل و تجهیزات لازم را بر اساس مقررات ملی ساختمان، مبحث ۱۲ تهیه و در اختیار آنها قرار دهند و چگونگی کاربرد وسایل را نیز به آنها بیاموزند و کارکنان کارگاه نیز ملزم به استفاده و نگهداری از آنها هستند.

ایمنی عابران و مجاوران کارگاه‌های ساختمانی

- هنگامی که بر اثر انجام عملیات ساختمانی خطری متوجه رفت و آمد عابران یا خودروها باشد باید با کسب نظر از مراجع ذیربیط یک یا چند مورد از موارد زیر را به کار گرفت:
  - گماردن یک یا چند نگهبان با پرچم اعلام خطر در فاصله مناسب
  - قراردادن نردۀهای حفاظتی متحرک در فاصله مناسب از محوطه خطر و نصب چراغ‌های چشمک‌زن یا سایر علائم هشداردهنده
  - نصب علائم آگاهی دهنده و وسایل کنترل مسیر در فاصله مناسب

جلوگیری از سقوط افراد

- تمامی قسمت‌های مختلف کارگاه و محوطه اطراف آن که احتمال خطر سقوط افراد را دارد باید تا زمان پوشیده و محصور شدن نهایی یا نصب حفاظ‌ها و نردۀهای حفاظتی محکم و مناسب بر حسب مورد با استفاده از شبرنگ، چراغ‌ها و تابلوهای هشداردهنده مناسب و قابل رویت در طول شب و روز، به طور مؤقت حفاظت شوند. چنانچه خطر ریزش ابزار کار یا مصالح ساختمانی وجود داشته باشد باید موقتاً نسبت به نصب پاخورهای مناسب اقدام گردد.
- بارگذاری بیش از حد ایمنی بر روی هر گونه اسکلت، چوب بست، حفاظ، نرده، پوشش‌های موقتی و نظایر آنها مجاز نمی‌باشد.

مایعات قابل اشتعال

- مایعاتی که نقطه شعله زنی آنها کمتر از ۷ درجه سانتی گراد می‌باشد، نباید روی سطح زمین نگهداری شوند، مگر اینکه به صورت محدود در ظرف‌های کمتر از ۱۸ لیتر و داخل ظروف با مخازن حفاظت شده نگهداری شود.

- ظروف محتوى مایعات سریع الاشتعال باید از جنس نسوز و نشکن و دارای درب کاملاً محکم و محفوظ بوده و بر روی آنها برچسب گذاری شده باشد.

وسایل گرم کننده موقت

مشخصات وسایل گرم کننده و نکات مهم در استفاده از آنها	
۱	وسایل گرم کننده برقی باید استاندارد باشند.
۲	موقع استفاده به طور مناسب روی کف بوده و امکان واژگونی آنها نباشد.
۳	از وسایل گازسوز بدون دودکش در فضای کاملاً بسته بدون تهییه پرهیز شود.
۴	موقع استفاده از وسایل گرمایشی به درجه مناسب و فاصله آنها با مواد قابل اشتعال توجه شود.
۵	موقع روشن بودن وسایل گرمایشی نفت سوز از ریختن سوخت در آنها پرهیز شود.

خطوط انتقال نیروی برق

- کلیه هادی ها، خطوط و تأسیسات برقی در محوطه و حریم کارگاه ساختمانی باید برق دار فرض شوند، مگر آنکه خلاف آن ثابت شود.
- کلیه سیم کشی های موقع و دائم و نصب تجهیزات برقی با رعایت ضوابط و مقررات ملی ساختمان، مبحث ۱۳ صورت گیرد.
- موقع انجام هرگونه حفاری باید در صورت وجود کابل های زیرزمینی انتقال و توزیع برق، انجام اقدامات قانونی و احتیاطی از قبیل قطع جریان برق یا تعییر موقع یا دائم مسیر یا ایزوله کردن مسیر انتقال ضروری است.

وسایل و تجهیزات اطفاء حریق

سطلهای آب، ماسه و کپسول های خاموش کننده و سایر وسایل قابل حمل اطفاء حریق ضمن داشتن علائم و نشانه های اینمی در قسمت های مختلف کارگاه قابل رویت باشند.

بهداشت کار و محیط زیست

- مواد شیمیایی و ترکیبات مورد استفاده در محل های کار از قبیل ظروف حاوی حلال ها، مواد قابل اشتعال و احتراق، اسیدها، فلورورها و نظایر آنها باید دارای برچسب بوده و فقط برای مصرف روزانه نگهداری شوند. نگهداری حجم های بیش از نیاز روزانه در محل کار ممنوع است و باید در انبار مواد شیمیایی کارگاه ساختمانی و تحت دستورالعمل انبارداری مواد شیمیایی نگهداری شود.
- مواد و ترکیبات شیمیایی مورد استفاده در کارگاه باید دارای برگه اطلاعات اینمی مواد باشند.
- در عملیات ساختمانی باید به افرادی که دائماً با سیمان و گچ یا سایر مواد آلوده کننده تماس مستقیم دارند در هر شیفت کاری شیر داده شود.
- رهاسازی هر گونه نخاله، فالاضلاع و پسماندهای باقی مانده از فرایند عملیات ساختمانی در محیط زیست ممنوع است و دفع آنها باید مطابق با قانون «مدیریت پسماند» انجام گیرد.

- در حین کار خوردن و آشامیدن و استعمال دخانیات ممنوع است.
- کارگاه‌های ساختمانی باید نور و روشنایی طبیعی یا مصنوعی کافی داشته باشند.
- کلیه محل‌های کار و سایر فضاهای مورد استفاده کارکنان باید به صورت طبیعی یا مصنوعی تهویه شوند.

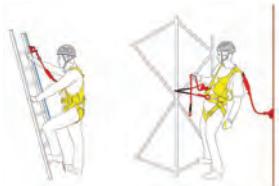
كمک‌های اوليه

- جعبه کمک‌های اولیه باید دارای وسایل لازم بوده و در جای مناسب و قابل دسترس کارکنان باشد.
- وسایل ارتباطی برای تماس فوری با مراکز اورژانس و آتش‌نشانی فراهم باشد.

وسایل و تجهیزات حفاظت فردی

کلاه ایمنی: در کارگاه‌هایی که امکان برخورد وسایل، مصالح و... به سر افراد وجود دارد یا احتمال وارد آمدن خسارت به افراد در اثر سقوط وجود دارد استفاده می‌شود.

حمایل بند کامل بدن و طناب مهار: در صورت نبود وسایل حفاظت از افراد در اثر سقوط از ارتفاع، باید حمایل بند کامل بدن و طناب مهار در اختیار افراد قرار گیرد.

عینک ایمنی و سپر محافظ صورت: در کارهایی که امکان ایجاد خطر برای سر و صورت و چشم افراد (مانند ماسه‌پاشی، بتن‌پاشی، جوشکاری و...) وجود دارد باید از عینک ایمنی و سپر محافظ صورت مناسب با نوع کار استفاده شود.

ماسک تنفسی حفاظتی: در صورتی که تهویه فضاهای در معرض گردوغبار، گازها و بخارهای شیمیایی زیان‌آور از نظر فنی امکان پذیر نباشد، باید مناسب با نوع کار و شرایط محیط و خطرهای مربوط، ماسک تنفسی حفاظتی در اختیار افراد قرار داده شود.

کفش و پوتین ایمنی: برای تمام کارکنانی که پای آنها موقع کار در معرض خطر برخورد اجسام، اجسام داغ و برنده قرار دارد باید کفش و پوتین ایمنی تهیه شود. برای پیشگیری از خطر برق گرفتگی کارگران باید کفش ایمنی مخصوص عایق الکتریسیته تهیه شده و در اختیارشان قرار گیرد.

چکمه و نیم چکمه لاستیکی: به منظور حفاظت پای کارگران در مقابل بتن، رطوبت، آب و گل، مناسب با نوع کار باید چکمه و نیم چکمه لاستیکی تهیه شده و در اختیارشان قرار گیرد.

دستکش حفاظتی: برای حفاظت از دست کارگرانی که با اشیاء داغ، تیز و برنده و مواد خورنده و تحریک کننده پوست سرو کار دارند باید دستکش حفاظتی مناسب تهیه شده و در اختیار آنها قرار گیرد.

توجه:

افرادی که با دستگاه متنه برقی و سایر وسایل که قطعات گردنده آنها احتمال درگیری با دستکش آنها را دارد نباید از هیچ‌گونه دستکشی استفاده کنند.

لباس کار: لباس کار باید مناسب با نوع کار و خطرات احتمالی در اختیار کارگران و افراد شاغل در کارگاه قرار داده شود. لباس باید مناسب با بدن شخص بوده، هیچ قسمتی از آن آزاد نباشد، دارای جیب‌های کوچک و تعداد کم باشد و همچنین شلوار آن بدون دوبل باشد.

گوشی حفاظتی: در صورتی که کارکنان در معرض مداوم صدای شدید باشند باید از گوشی حفاظتی مناسب استفاده نمایند.

وسایل دستری: منظور از وسایل دستری، وسایلی موقتی نظیر داربست، نردهبان، راه پله، راه شیبدار، بالابر سیار است که برای دستری افراد به قسمت‌های مختلف بنای در دست احداث، تعمیر، بازسازی و تخریب مورد استفاده قرار می‌گیرد.

توجه:

استفاده از بشکه به عنوان جایگاه کار ممنوع است.

داربست

- کلیه قسمت‌های داربست باید از مصالح مناسب و مرغوب ساخته و آمده به کار شود و علاوه بر ایستایی و پایداری لازم، ظرفیت پذیرش ۴ برابر با مورد نظر را داشته باشد.
- قطعات چوبی و اجزای فلزی به کار رفته در داربست باید فاقد پوسیدگی، ترک خوردنگی و سایر نواقص باشند.

- تخته‌های مورد استفاده در داربست باید صاف، بدون زائد و عاری از مواد چسبینده و لغزنه باشد. دارای ضخامت یکسان بوده و موقع استفاده کنار یکدیگر نلغزند. فاصله تکیه‌گاه‌های تخته‌ها برای کارهای سنگین حداقل $1/8$ متر و برای کارهای سبک $2/3$ متر باشد.
- پایداری، استحکام و ایمنی داربست در زمان‌های مشخص (قبل از شروع کار، حداقل هفت‌های یکبار حین استفاده و یا پس از هر گونه تغییرات یا ایجاد وقفه در کار و یا پس از وقوع باد و طوفان...) مورد بررسی و کنترل قرار گیرد.
- در قسمت باز جایگاه کار برای پیشگیری از سقوط افراد از نرده حفاظتی استفاده شود. نصب پاخور در لبه‌های باز آن برای پیشگیری از سقوط اشیاء ضروری است.
- در صورت وجود برف و بیخ از روی جایگاه برداشته شود.
- از جایگاه داربست‌ها نباید برای انبار مصالح استفاده شود. در صورت لزوم در زمان کوتاه می‌توان با توزیع یکنواخت باز تعادل داربست را حفظ کرد ولی فوراً پس از اتمام کار روزانه باید مصالح کار را تخلیه کرد.
- پیش از کار و موقع کار روی داربست از استحکام و پایداری آن اطمینان به عمل آورده و موقع طوفان یا باد شدید از کارکردن روی آن خودداری شود.
- موقع بالا کشیدن مصالح باید به طریق مناسبی از برخورد آن با داربست جلوگیری کرد.
- موقع برچیدن داربست چوبی باید کلیه میخ‌ها از داربست بیرون کشیده شوند.

نرdban

- نوع، جنس، ابعاد، قابلیت بارگذاری و نحوه نصب و نگهداری نرdban باید با شرایط اقلیمی و نوع عملیات مناسب باشد.
- از نرdban‌های با پایه یا پله ترک خورده یا دارای هر نقص دیگری نباید استفاده کرد.
- هنگام استفاده از نرdban حمل بار با دست ممنوع است.
- موقع استفاده از نرdban باید امکان هیچ گونه لغزشی برای آن وجود نداشته باشد. در صورت امکان لغزش، از کفشه لاستیکی شیار دار یا وسایل دیگر مانع لغزش و حرکت پله‌های آشده شد.
- نرdban‌های فلزی باید دارای پله‌های آجدار باشد.
- نرdban را نباید جلوی در باز یا دری که امکان باز شدن دارد قرار داد.
- از یک نرdban نباید بیش از یک نفر به طور همزمان استفاده نمایند.
- افزایش ارتفاع نرdban با استفاده از جعبه یا بشکه یا هر جسم دیگری مجاز نیست.
- نرdban دو طرفه باید مجهز به قید یا ضامن باشد که از بهم خوردن شیب آن جلوگیری کند. ضمناً در حالت باز ارتفاعش از ۳ متر بیشتر نباشد.

استقرار نرdban قابل حمل یک طرفه باید به گونه‌ای باشد که زاویه ایجاد شده بین نرdban و سطح مبنا حدود ۷۵ درجه باشد و یا شیب آن طوری انتخاب شود که فاصله بین پایه نرdban تا پای سازه یک چهارم فاصله تکیه گاه فوقانی بر روی سازه مبنا باشد. در صورت اجبار در زاویه بین ۹۰ تا ۷۵ درجه که تکیه گاه تحتانی با سطح مبنا ایجاد می‌نماید باید نرdban به وسیله اتصالاتی با سازه یا دیوار به صورت ایمن بسته و محکم شود.

مصالح و ضایعات

- مصالح ساختمانی و ضایعات نباید به صورت سقوط آزاد به خارج پرتاپ شوند، مگر اینکه تخلیه از داخل کانال‌های مخصوص پیش‌بینی شده انجام گیرد.
- در صورتی مصالح حاصل از تخریب قابلیت اشتعال داشته باشد، در صورت نگهداری در کارگاه باید وسائل اطفای حریق مناسب وجود داشته باشد.
- ضایعات مواد خط‌نگاهی مانند مواد رادیواکتیو و آربست باید به صورت جداگانه نگهداری و بسته‌بندی باشند. و کارگران تخریب و حمل و نگهداری این مواد مجهز به دستکش، ماسک و لباس مخصوص باشند.
- وزن مصالح حاصل از تخریب نباید روی کف بیشتر از ظرفیت باربری کف باشد. از فشار افقی بار به دیوارها هم باید جلوگیری کرد.
- مصالح حاصل از تخریب نباید برای ساختمان‌های مجاور یا معابر عمومی ایجاد مزاحمت کند پس باید مواد در فواصل مناسب بارگیری و در محل‌های مجاز تخلیه شوند.

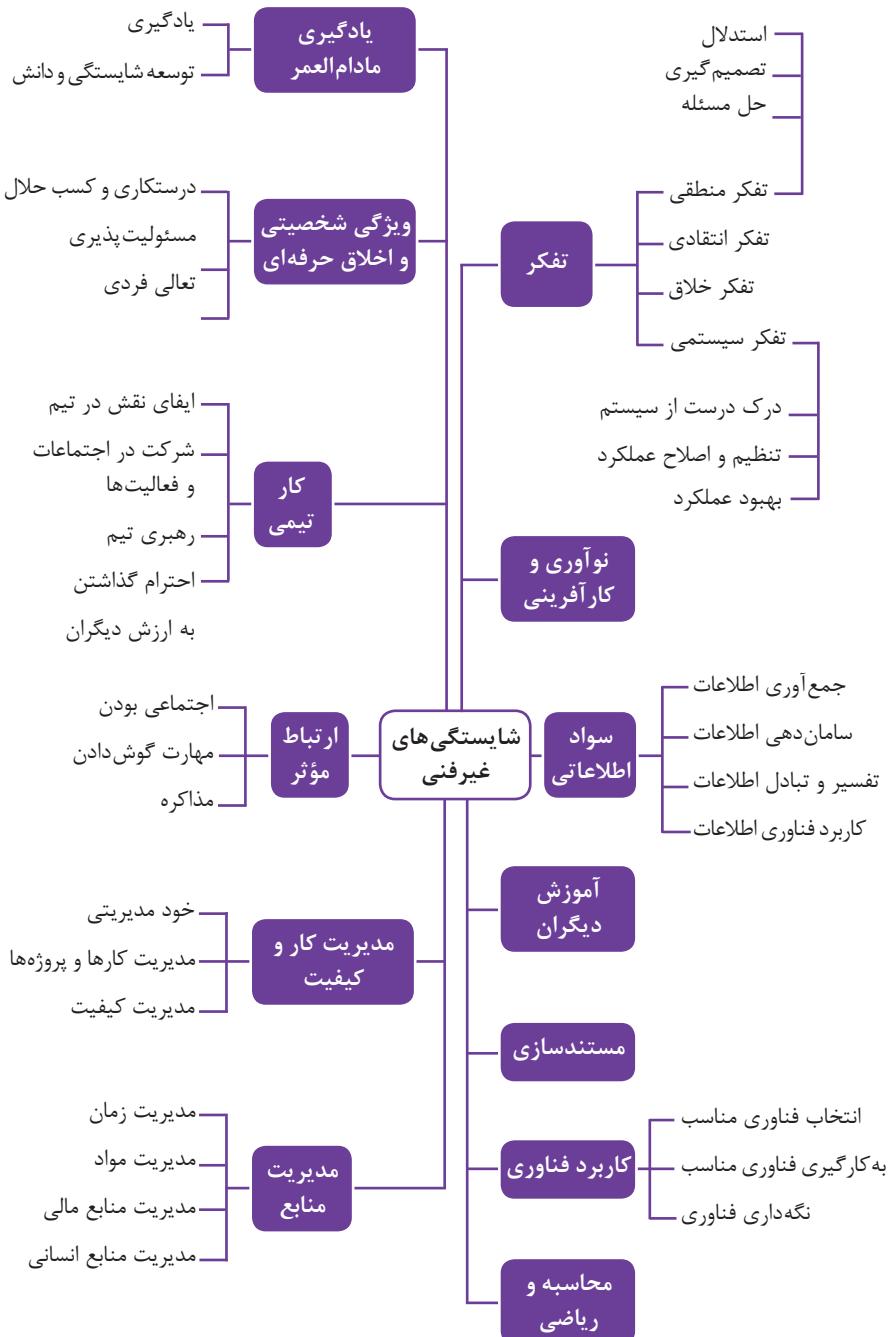
نکات ایمنی در کارگاه اجرای تزیینات چوبی و پارچه‌ای

- قبل از شروع کار لباس کار بر تن کرده و به نکات ایمنی توجه کنید.
- هنگام کار از شوخي کردن پيرهيزيد زيرا برای خود و دیگران خطرساز است.
- هنگام استفاده از ابزار مراقب خود و دیگران باشيد.
- ابزار مناسب برای هر کار استفاده کنید.
- هنگام استفاده از ابزار پر سرو صدا مانند دریل یا پیچ گوشتی شارژی از گوشی ایمنی استفاده کنید. اگر دریل دارای دسته کمکی بود، حتماً از آن استفاده کنید.
- سیم ابزار و وسایل برقی را بررسی کنید تا زدگی نداشته باشد. در غیر این صورت امکان اتصال در برق و شوک الکتریکی وجود دارد.
- زیر پای خود را همیشه تمیز نگه دارید تا بتوانید محکم و مطمئن در جای خود بایستید.
- ابزارهای سنگین را محکم با دو دست خود بگیرید و با آن کار کنید.
- دستان خود را به دور از قسمت‌های گردنده ابزار نگه دارید.
- قبل از توقف کامل، ابزار را به حال خود رها نکنید.
- هنگام کار به سر مته دست نزنید چون ممکن است پوست دستان بسوزد.
- هنگام کار با دستگاههای آلاینده هوакش‌های کارگاه را روشن کنید.
- قبل از استفاده از ابزار شارژی، تمام دستورالعمل‌ها و نکات ایمنی را در باره باتری، شارژر آن و وضعیت تولید باتری مطالعه کنید.
- از قرار دادن ابزار شارژی در فضایی که دمای آن بالای ۵۰ درجه است، خودداری کنید. زیرا باتری آن آسیب می‌بیند.
- هیچ‌گاه اجazole ندهید تا باتری یک ابزار شارژی کاملاً خالی شود و هر زمان حس کردید قدرتش کم شده آن را شارژ کنید.
- هیچ‌گاه یک باتری با شارژ کامل را دوباره شارژ نکنید. زیرا این کار از عمر مفید باتری می‌کاهد.
- باتری را در جایی که دمای آن بین ۱۰ تا ۴۰ درجه سانتی‌گراد است، شارژ کنید. در حالتی که باتری داغ است آن را شارژ نکنید و قبل از شارژ، اجazole دهید باتری خنک شود.
- هنگامی که از ابزار شارژی (با باتری MH NI) بیش از ۶ ماه استفاده نکرده‌اید، باید آن را شارژ کنید.

فصل ۵

شاپیستگی های غیر فنی

شاپیستگی‌های غیر فنی

کارنامک

[نام و نام خانوادگی کارجو]

[تلفن تماس: [۰۹۱۲۳۳۳...]]

[ایمیل: [youremail@adomain.ext]]

[متولد: [سال]]

[ساکن: [شهر] - [حدوده]]

سوابق تحصیلی

کاردانی [نام رشته تحصیلی] - دانشگاه [نام دانشگاه] [تاریخ شروع دوره] الی [تاریخ
دانش آموختگی]

■ [اختیاری: ذکر مختصر دروس اصلی گذرانده شده یا تحقیقات انجام شده ...]

■ [اختیاری: معدل]

دیبلم [نام رشته تحصیلی] - هنرستان [نام هنرستان]

■ [اختیاری: ذکر مختصر دروس اصلی گذرانده شده یا تحقیقات انجام شده ...]

■ [اختیاری: معدل]

سوابق حرفه‌ای

سمت] - [نام شرکت، مؤسسه یا سازمان] - [شهر]

■ [توضیح مختصر مسئولیت‌های کاری ...]

■ [توضیح مختصر کارها و اقدامات انجام شده در یک الی دو خط ...] [ماه و سال شروع کار] الی

[ماه و سال اتمام کار]

سمت] - [نام شرکت، مؤسسه یا سازمان] - [شهر]

■ [توضیح مختصر مسئولیت‌های کاری ...]

■ [توضیح مختصر کارها و اقدامات انجام شده در یک الی دو خط ...] [ماه و سال شروع کار] الی

[ماه و سال اتمام کار]

مهارت‌ها

مهارت‌های نرم افزاری

■ [ذکر نام نرم افزار در هر خط و تشریح میزان آشنایی ...]

آشنایی با زبان‌های خارجی

■ [ذکر نام زبان مربوطه ضمن مشخص نمودن میزان آشنایی در زمینه محاوره و مکاتبه ...]

سایر مهارت‌ها

■ [ذکر سایر مهارت‌ها مانند تخصص‌های فنی، مهارت‌های فردی و غیره و...]

نمونه نامه در خواست شغل

مدیر محترم .....
 شرکت الف .....
 موضوع: درخواست استخدام

با سلام و احترام،

بدین وسیله پیرو درج آگهی استخدام آن شرکت در نشریه ..... مورخ ..... جهت همکاری در بخش ..... آن شرکت، به پیوست مشخصات و سوابق شغلی خود (کارنامک) خود را برای اعلام آمادگی جهت همکاری تقدیم می دارم.
امیدوارم ویژگی های اینجانب از جمله، تحصیل در رشته ..... و گذراندن دوره های ..... و داشتن مهارت های ارتباطی قوی، اعتماد به نفس بالا و اشتیاق به یادگیری مداوم و به روز نمودن اطلاعات شغلی مورد توجه آن مدیریت محترم قرار گیرد و فرصتی را فراهم سازد تا بتوانم انتظارات و خدمات مورد نظر آن شرکت را برآورده سازم.
ضمن آرزوی توفیق و بهروزی برای جنابعالی، از وقتی که به بررسی کارنامک اینجانب اختصاص می دهید سپاسگزارم و آمادگی خود را جهت حضور در آن شرکت برای ارائه سایر اطلاعاتی که لازم باشد و آشنایی بیشتر اعلام می دارم.

با تشکر و احترام
نام و نام خانوادگی
امضا

نمونه قرارداد کار

این قرارداد به موجب ماده (۱۰) قانون کار جمهوری اسلامی ایران و تبصره (۳) الحاقی به ماده (۷) قانون کار موضوع بند (الف) ماده (۸) قانون رفع برخی از موانع تولید و سرمایه‌گذاری صنعتی - مصوب ۱۳۸۷/۸/۲۵ مجمع تشخیص مصلحت نظام بین کارفرما / نماینده قانونی کارفرما و کارگر منعقد می‌شود.

۱ مشخصات طرفین:

کارفرما / نماینده قانونی کارفرما
آقای / خانم / شرکت ..... شماره شناسنامه / شماره ثبت .....
به نشانی: .....
کارگر
آقای / خانم ..... متولد ..... شماره شناسنامه .....
شماره ملی ..... میزان تحصیلات ..... نوع و میزان مهارت .....
به نشانی: .....

۲ نوع قرارداد:

نوع کار یا حرفة یا حجم کار یا وظیفه‌ای که کارگر به آن اشتغال می‌یابد: .....

۴ محل انجام کار: .....

۵ تاریخ انعقاد قرارداد: .....

۶ مدت قرارداد: .....

۷ ساعات کار: .....

میزان ساعات کار و ساعت شروع و پایان آن با توافق طرفین تعیین می‌گردد. ساعات کار نمی‌تواند بیش از میزان مندرج در قانون کار تعیین شود لیکن کمتر از آن مجاز است.

۸ حق السعی:

(الف) مزد ثابت / مبنا / روزانه / ساعتی ..... ریال (حقوق ماهانه: ..... ریال)
(ب) پاداش افزایش تولید و باهره‌وری ..... ریال که طبق توافق طرفین قابل پرداخت است.
(ج) سایر مزايا: .....

۹ حقوق و مزايا کارگر: به صورت هفتگي / ماهانه به حساب شماره ..... نزد بانک ..... شعبه ..... توسط کارفرما یا نماینده قانونی وی پرداخت می‌گردد.

۱۰ بیمه: به موجب ماده (۱۴۸) قانون کار، کارفرما مکلف است کارگر را نزد سازمان تأمین اجتماعی و یا سایر دستگاه‌های بیمه‌گر بیمه نماید.

۱۱ عیدي و پاداش سالانه: به موجب ماده واحده قانون مربوط به تعیین عیدی و پاداش سالانه کارگران شاغل در کارگاه‌های مشمول قانون کار - مصوب ۱۳۷۰/۱۲/۶ مجلس شورای اسلامی، به ازای یک سال کار معادل شصت روز مزد ثابت / مبنا (تا سقف نود روز حداقل مزد روزانه قانونی

کارگران) به عنوان عیدی و پاداش سالانه به کارگر پرداخت می‌شود. برای کار کمتر از یک سال، میزان عیدی و پاداش و سقف مربوط به نسبت محاسبه خواهد شد.

۱۱ حق سنوات و یا مزایای پایان کار: به هنگام فسخ یا خاتمه قرارداد کار حق سنوات، مطابق قانون ۸۷/۸۲۵ مجمع تشخیص مصلحت نظام به نسبت کارکرد کارگر پرداخت می‌شود.

۱۲ شرایط فسخ قرارداد: این قرارداد در موارد ذیل، هر یک از طرفین قابل فسخ است.
.....
.....
.....

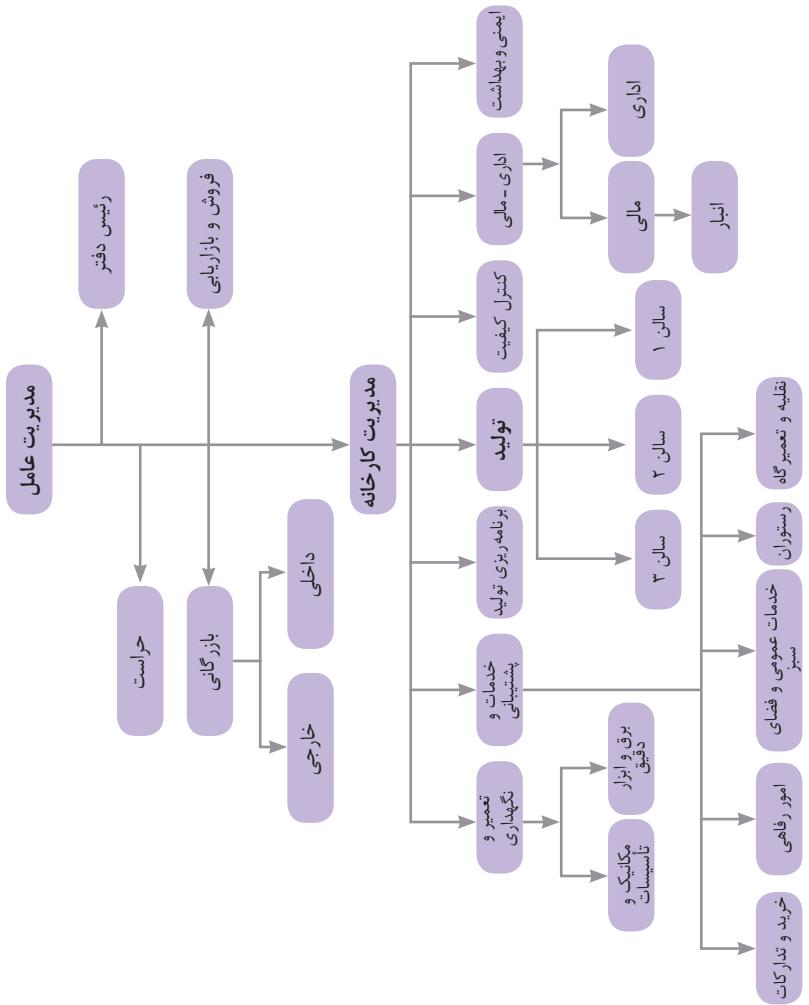
۱۴ سایر موضوعات مندرج در قانون کار و مقررات تبعی از جمله مرخصی استحقاقی، کمک‌هزینه مسکن و کمک‌هزینه عائله‌مندی نسبت به این قرارداد اعمال خواهد شد.

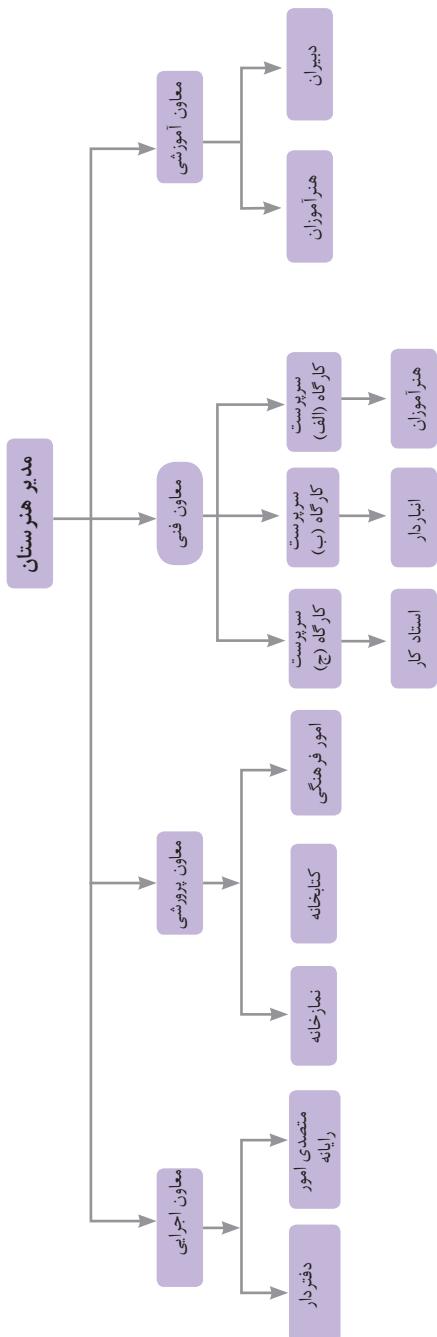
۱۵ این قرارداد در چهار نسخه تنظیم‌می‌شود که یک نسخه نزد کارفرما، یک نسخه نزد کارگر، یک نسخه به تشکل کارگری (در صورت وجود) و یک نسخه نیز توسط کارفرما از طریق نامه الکترونیکی یا اینترنت و یا سایر طرق به اداره کار و امور اجتماعی محل تحويل می‌شود.

محل امضای کارگر

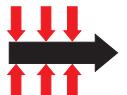
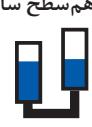
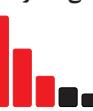
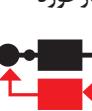
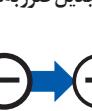
محل امضای کارفرما

نموده‌ای از ارتباطات واحدی‌ی بک کارخانه

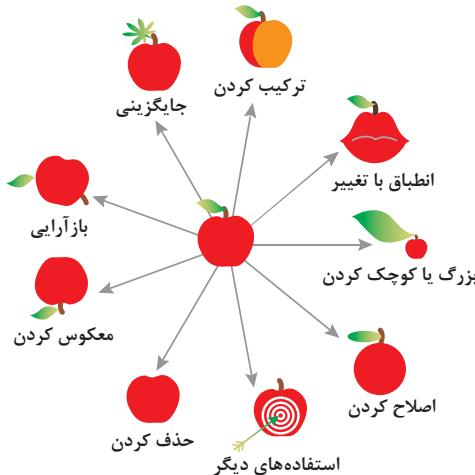
اصول حل مسئله ابداعی (TRIZ)

 ۵ - ترکیب و ادغام	 ۴ - نامتقارن سازی	 ۳ - کیفیت موضعی	 ۲ - استخراج	 ۱ - جداسازی
 ۱۰ - اقدام پیشایش	 ۹ - مقابله پیشایش	 ۸ - جبران وزن	 ۷ - تودر تو بودن	 ۶ - چند کاربردی
 ۱۵ - پویایی	 ۱۴ - انحنا دادن	 ۱۳ - تغییر جهت	 ۱۲ - هم سطح سازی	 ۱۱ - حفاظت پیشایش
 ۲۰ - تداوم کار مفید	 ۱۹ - عمل دوره‌ای	 ۱۸ - لوزش و نوسان	 ۱۷ - حرکت به بعدی جدید	 ۱۶ - کمی کمتر، کمی جدید بیشتر
 ۲۵ - خدمت‌دهی به خود	 ۲۴ - واسطه تراشی	 ۲۳ - باز خورد	 ۲۲ - تبدیل ضرر به سود	 ۲۱ - حمله سریع
 ۳۰ - پوسته و پرده‌نازک	 ۲۹ - ساختار بادی یاماچ	 ۲۸ - تعویض سیستم	 ۲۷ - یکبار مصرفی	 ۲۶ - کپی کردن
 ۳۵ - تغییر ویژگی	 ۳۴ - رد کردن و بازسازی	 ۳۳ - هم جنس و همگن سازی	 ۳۲ - تعویض رنگ	 ۳۱ - مواد متخالخل
 ۴۰ - مواد مرکب	 ۳۹ - محیط بی اثر	 ۳۸ - اکسید کننده قوی	 ۳۷ - انبساط حرارتی	 ۳۶ - تغییر حالت

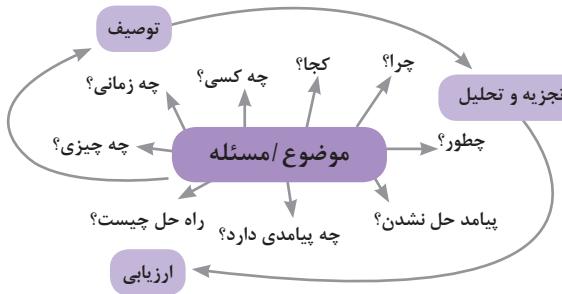
متغیرها در حل مسئله ابداعی

قدرت پا توان	۲۱	وزن جسم متحرک	۱
تلفات انرژی	۲۲	وزن جسم ساکن	۲
ضایعات مواد	۲۳	طول جسم متحرک	۳
اتلاف اطلاعات	۲۴	طول جسم ساکن	۴
تلفات زمان	۲۵	مساحت جسم متحرک	۵
مقدار مواد	۲۶	مساحت جسم ساکن	۶
قابلیت اطمینان	۲۷	اندازه و حجم جسم متحرک	۷
دقت اندازه‌گیری	۲۸	اندازه و حجم جسم ساکن	۸
دقت ساخت	۲۹	سرعت	۹
عوامل زیان‌بار خارجی مؤثر بر جسم	۳۰	نیرو	۱۰
اثرات داخلی زیان‌بار	۳۱	تنش / فشار	۱۱
سهولت ساخت یا تولید	۳۲	شکل	۱۲
سهولت استفاده	۳۳	ثبات و پایداری جسم	۱۳
سهولت تعمیر	۳۴	استحکام	۱۴
قابلیت سازگاری	۳۵	دوم جسم متحرک	۱۵
پیچیدگی وسیله با ابزار	۳۶	دوم جسم غیرمتحرک	۱۶
پیچیدگی کنترل یا دشواری عیوب‌بایی	۳۷	دما	۱۷
سطح خودکار بودن (اتوماسیون)	۳۸	روشنایی	۱۸
بهره‌وری	۳۹	انرژی مصرفی جسم متحرک	۱۹
		انرژی مصرفی جسم ساکن	۲۰

تکنیک خلاقیت اسکمپیر

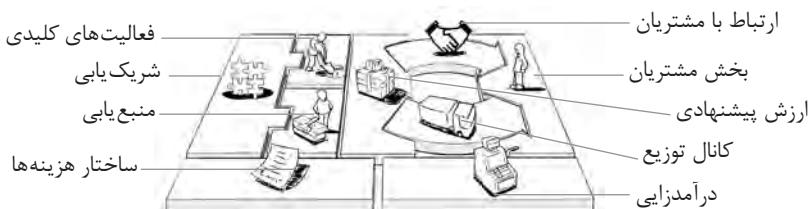
مدل ایجاد تفکر انتقادی

فعالیت‌های پیشبرد، ترویج و توسعه فروش

پیشبرد فروش		
پیشبرد رده فروشان	پیشبرد فروش تجاری	پیشبرد فروش ویژه مشتریان
محیط داخلی فروشگاه	مسابقه و برنامه‌های انگیزشی	نمونه‌های رایگان
تبلیغات نمایشی	تخفيض‌های تجاری	کوپن
استندها در محل خرید	پوسترهای استندها	امتیازهای ویژه
تخفيض قیمتی	برنامه‌های آموزشی	مسابقه‌ها و قرعه‌کشی‌ها
مارک‌گذاری خصوصی	نمایشگاه‌های تجاری	بازپرداخت و استرداد وجه
فروش آنلاین	تبلیغات مشترک	بسته‌های پاداش
		تخفيض قیمتی
		چند کالا به یک قیمت
		برنامه‌های وفاداری

الف) مدل کسب و کار

ب) بوم کسب و کار

 <p>کanal توزیع</p> <p>از طریق چه کانال هایی می توانیم به پخش مشتریان دسترسی بپدا کنیم؟ در حال حاضر چگونه به آنها دسترسی داریم؟ کانال های ما چطور یکپارچه شده اند؟ عملکرد کدامیک بهتر است؟ پژوهشینهای تین کانال ها کدام اند؟ چطور آنها را با نیازهای مشتریان هماهنگ می کنیم؟</p> <p>ارزش پیشنهادی</p> <p>چه ارزشی به مشتریان ارائه می دهیم؟ کدامیک از مسائل مشتریان را حل می کنیم؟ بسته پیشنهادی ما (محصولات و خدمات) به مشتریان مختلف چیست؟ کدامیک از نیازهای مشتریان را برطرف می کنیم؟</p>	 <p>درآمدزایی</p> <p>مشتریان ما به چه بهایی واقعاً پول می دهند؟ آنها در حال حاضر چه بهایی می پردازند؟ آنها در حال حاضر چگونه آنرا ترجیح می دهند که چگونه پردازند؟ هر جایی درآمد چگونه به درآمد کل کمک می کند؟</p> 	<p>بخش مشتریان</p> <p>برای چه افرادی ارزش آفرینی می کیم؟ مهارتین مشتریان ما چه افرادی هستند؟</p> <p>ارتباط با مشتریان</p> <p>مشتریان مختلف انتظار برقراری و حفظ چه نوع رابطه ای را از ما دارند؟ کدامیک از آنها برقرار شده است؟ این روابط چگونه با کل اجزای مدل کسب و کار ما تلفیق می شوند؟ هرینه آنها چقدر است؟</p>
 <p>ساختار هزینه ها</p> <p>مهارتین هزینه های اصلی ما در مدل کسب و کار کدام اند؟ گران تین منابع اصلی ما کدام اند؟ گران تین فعالیت های اصلی ما کدام اند؟</p>	<p>منبع یابی</p> <p>منابع اصلی برای ارزش پیشنهادی، کanal توزیع، ارتباط با مشتری و درآمدزایی چه هستند؟</p>	<p>فعالیت های کلیدی</p> <p>فعالیت های اصلی برای ارزش پیشنهادی، کanal توزیع، ارتباط با مشتری و درآمدزایی چه هستند؟</p>

ویژگی های کار آفرین

مهارت های کار آفرینی:

- نظم درونی (خودنظمی)
- توانایی پذیرش خطر
- خلاقیت و نوآوری
- گرایش به تغییر
- پشتکار

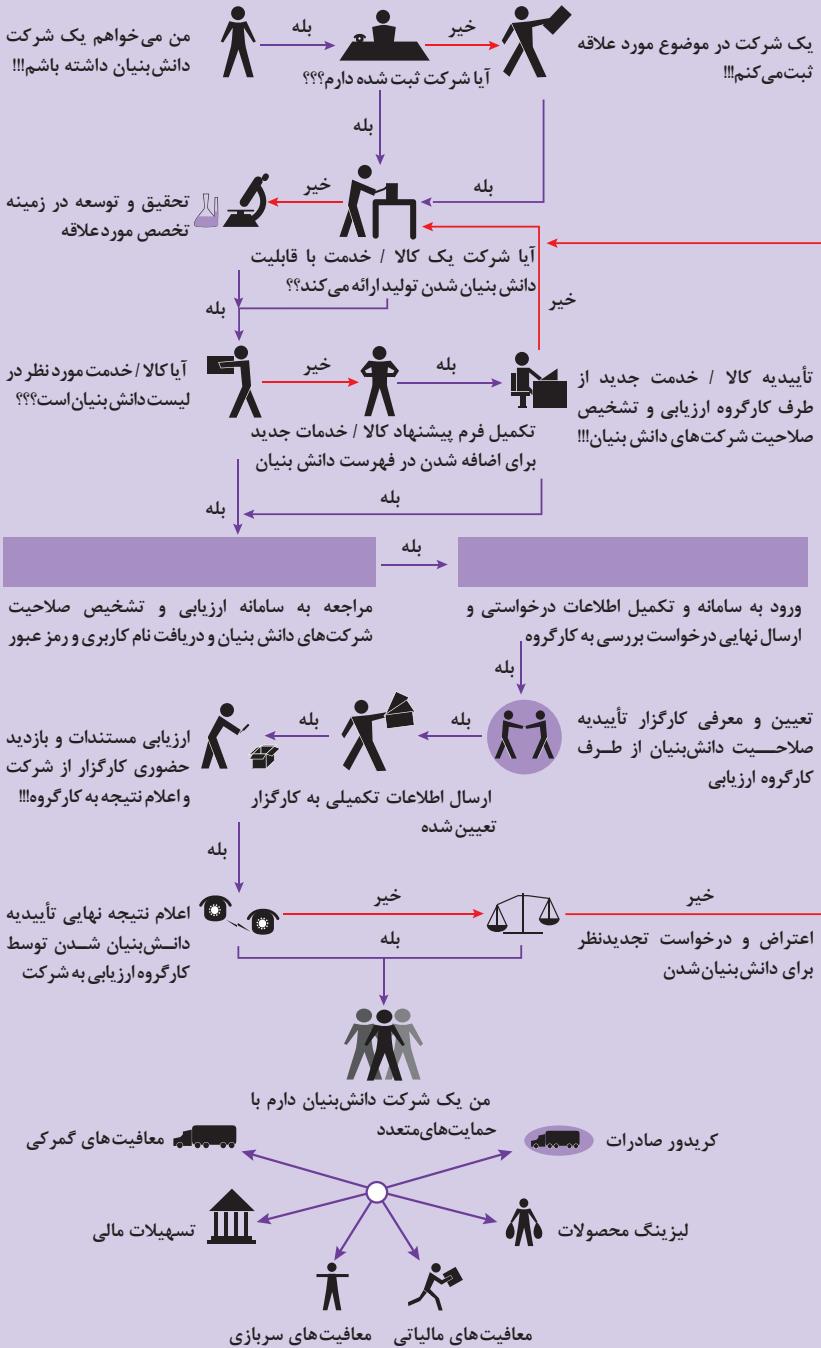
مهارت های مدیریتی:

- برنامه ریزی
- تصمیم گیری
- انگیزش
- بازاریابی
- مدیریت مالی

مهارت های فنی:

- توانایی انجام عملیات (اجرایی)
- ارتباط اثربخش
- طراحی
- تحقیق و توسعه
- مشاهده فعالته محیط

مراحل ثبت کردن و ایجاد یک شرکت دانشبنیان

انواع معاملات رقابتی روش مناقصه

روشی است که در آن سازمان‌های عمومی، خرید کالا یا خدمت موردنیاز خود را به رقابت و مسابقه می‌گذارند و با اشخاص حقوقی یا حقیقی که کمترین قیمت یا مناسب‌ترین شرایط را پیشنهاد می‌کنند، معامله می‌نمایند.

روش مزایده

یکی دیگر از روش‌های پیش‌بینی شده در قانون محاسبات عمومی، روش مزایده است که برای انعقاد پیمان‌های عمومی می‌باشد.

مزایده ترتیبی است که در آن اداره و سازمان، فروش کالاهای خدمات یا هر دو را از طریق درج آگهی در روزنامه کشیده و نیازمند رسمی کشور به رقابت عمومی می‌گذارد و قرارداد را با شخصی که بیشترین بها را پیشنهاد می‌کند، منعقد می‌سازد.

مراحل دریافت پروانه کسب

اسناد تجاری

■ تعریف سفته

سفته یا سند طلب از نظر لغوی چیزی است که کسی بر حسب آن از دیگری به رسم عاریت یا قرض بگیرد و در شهری دیگر یا مدتی بعد، آن را مسترد دارد.

قانون تجارت ایران، سفته را به طریق زیر تعریف نموده است:

«سفته سندي است که به موجب آن امضاكننده تعهد می کند مبلغی در موعد معين یا عندالمطالبه در وجه حامل یا شخص معينی و یا به حواله کرد آن شخص کارسازی نماید». (مفاد ماده ۳۰۷)

۱۳۶۰۶۷ (سری/L)	شماره خزانه داری کل	تاریخ صدور	مبلغ به عدد
مبلغ	سر رسید	جای پر داشت	(تاریخ صدور و سر رسید - مبلغ - مالیات نام سروق ثبوت شود)
تاریخ			اینجاگاه متعهد میشوم که در تاریخ
سر رسید			اینجاگاه متعهد میشوم
نام بستانکار		در مقابل این سفت	به حواله کرد
نام متعهد		ریال پرداخت	مبلغ
محل اقامه		(مبلغ با تمام سروق ثبت شود)	اعضا، متعهد
محل پرداخت		نام متعهد	
		محل اقامه	
		محل پرداخت	

پانصد دریال

■ چک

چک نوشته‌ای است که به موجب آن صادرکننده وجهی را که نزد محال علیه دارد کلاً یا بعضًا مسترد یا به دیگری واگذار نماید.

در چک باید محل و تاریخ صدور قید شده و به امضای صادرکننده برسد چک نباید وعده داشته باشد.

چک ممکن است در وجه حامل یا شخص معین یا به حواله کرد باشد - ممکن است به دیگری منتقل شود.

وجه چک باید به محض ارائه کارسازی شود.

اگر چک در وجه حامل باشد کسی که وجه چک را دریافت می کند باید ظهر (پشت) آن را امضا یا مهر نماید.

■ بیمه در مواجهه با خطرات، باعث اطمینان و آرامش در زندگی فردی و اجتماعی و اقتصادی می‌شود.

■ بیمه، انتقال بار زیان‌های مالی بر شانه‌های شخص دیگر برای ایجاد اطمینان خاطر است.

■ بیمه امکانی است که سازمان‌های تأمین اجتماعی برای کارگران و کلیه افراد شاغل فراهم آورده است تا از آنان در حین کار، بیکاری، از کار افتادگی، بازنشستگی و فوت (خانواده متوفی) حمایت مالی کند.

■ کارفرما بنا بر قانون، موظف است قسمتی از دستمزد کارگر را تحت عنوان بیمه و مالیات از حقوق وی کسر و به حساب بیمه و اداره مالیات واریز نماید.

■ حق بیمه اجباری توسط کارگر (سهم ۷ درصد) و کارفرما (سهم ۲۳ درصد) پرداخت می‌شود.

■ در بیمه خویش فرما، کارگر خود می‌تواند با پرداخت مستقیم حق بیمه، از مزایای آن بهره مند شود.

■ مالیات به دستمزد‌هایی که از مقدار مشخصی کمتر باشند، تعلق نمی‌گیرد. حداقل دستمزدی که به آن مالیات تعلق نمی‌گیرد، ابتدای هر سال توسط دولت تعیین می‌شود.

أنواع بيمه در محيط کار

الف: بیمه اجباری: شامل بیمه درمانی، بیمه بازنشستگی، بیمه بیکاری و از کار افتادگی، بیمه فوت

ب: بیمه‌های اختیاری: شامل بیمه حوادث، بیمه تکمیلی و ...

■ در حالت کلی بیمه به دو نوع اجتماعی و بازارگانی تقسیم می‌گردد. عموماً بیمه اجتماعی،

اجباری است و بیمه بازارگانی، اختیاری می‌باشد. بیمه بازارگانی با توجه به نوع خطر به دو بخش

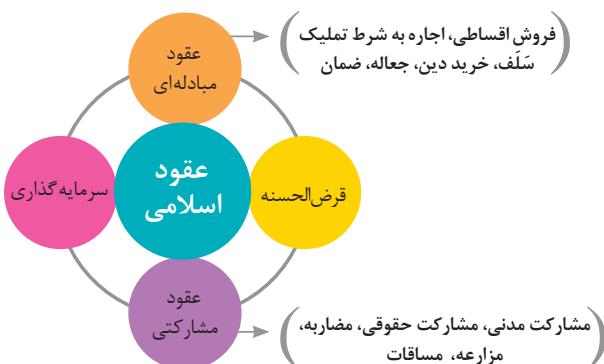
بیمه زندگی و بیمه‌های غیر زندگی تقسیم می‌شوند.

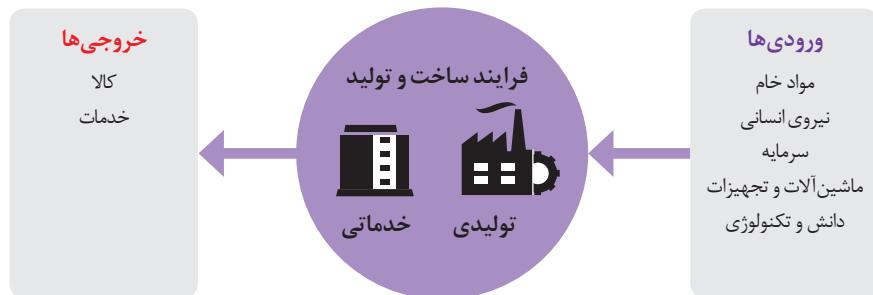
عقود اسلامی

اسلام برای همه وجوده زندگی قوانینی دارد. وجود اقتصاد اسلامی مؤید این مطلب است که در حوزه اقتصاد معیشت و تأمین رفاه هم روش‌های خاصی موجود است که باید به آنها پرداخت، بانکداری اسلامی و عقود اسلامی از آن دسته هستند.

در بینش اسلامی، دریافت و پرداخت بهره، تحریم شده است، بنابراین عملیات بانکداری باید بدون بهره انجام شود و اسلام روش‌هایی را برای جایگزین کردن بهره پیشنهاد می‌کند که از آن جمله می‌توان از عقود اسلامی نام برد.

به طور کلی عقود اسلامی در نظام بانکی به چهار گروه تقسیم می‌شوند که عبارت‌اند از:

علامه مورد استفاده در نمودار جریان فرایند

سیستم‌های تولید

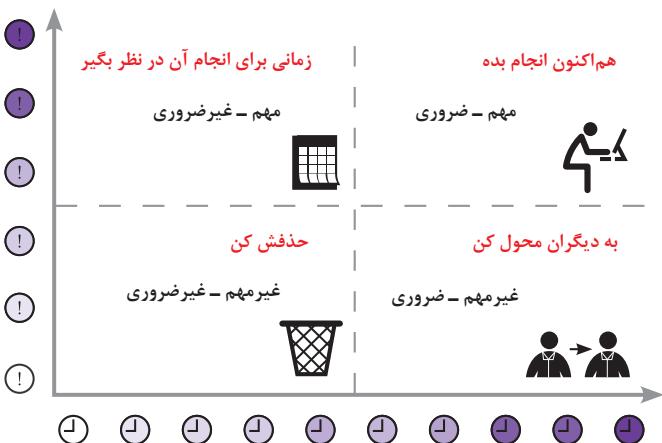

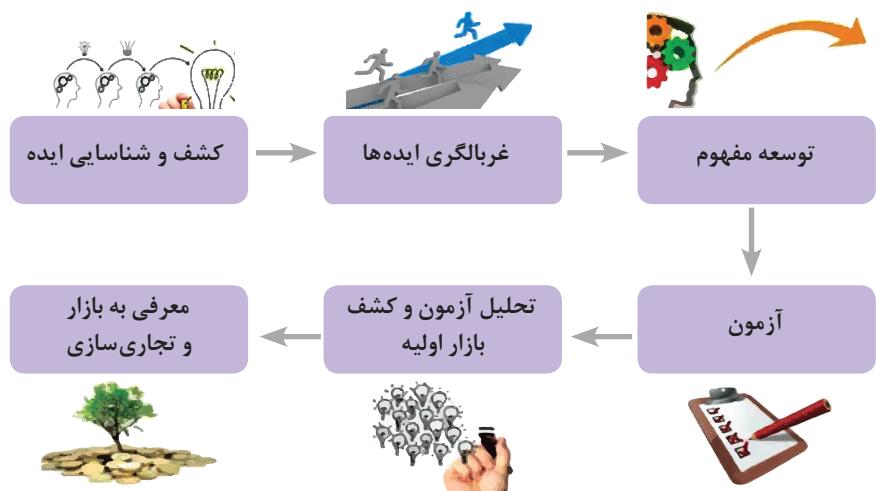
انواع مدیریت در تولید

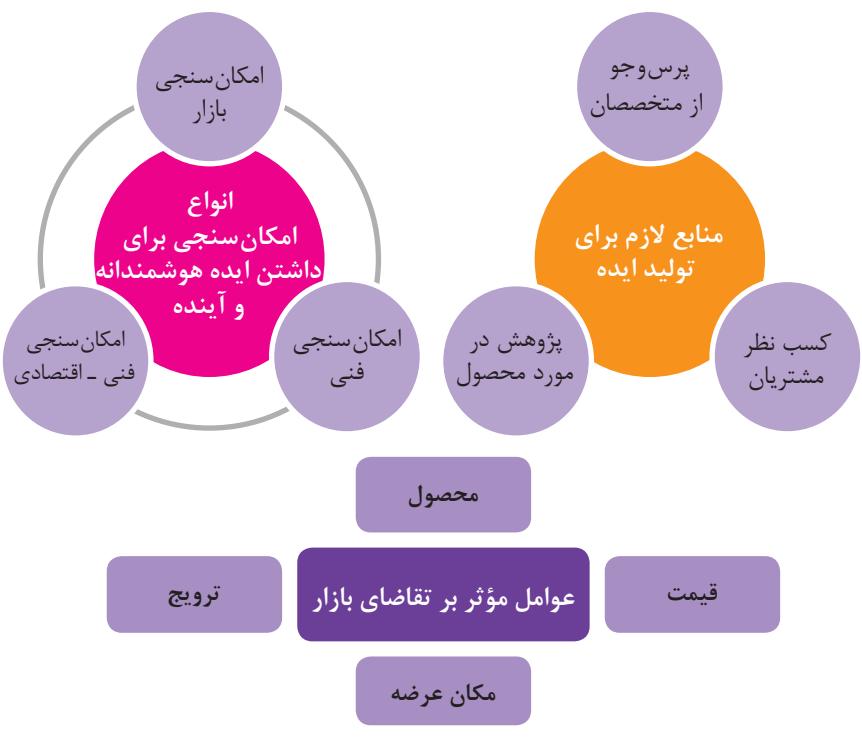

مدیریت زمان با ماتریس «فوری - مهم»

مراحل توسعه محصول جدید

مفهوم کیفیت از دو دیدگاه

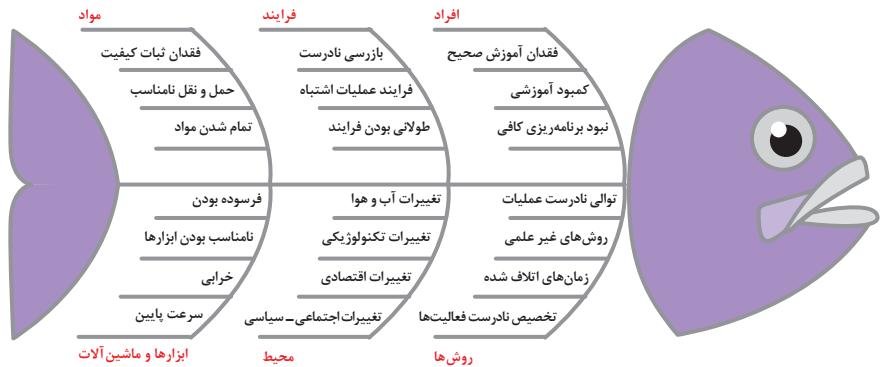
دیدگاه مشتری

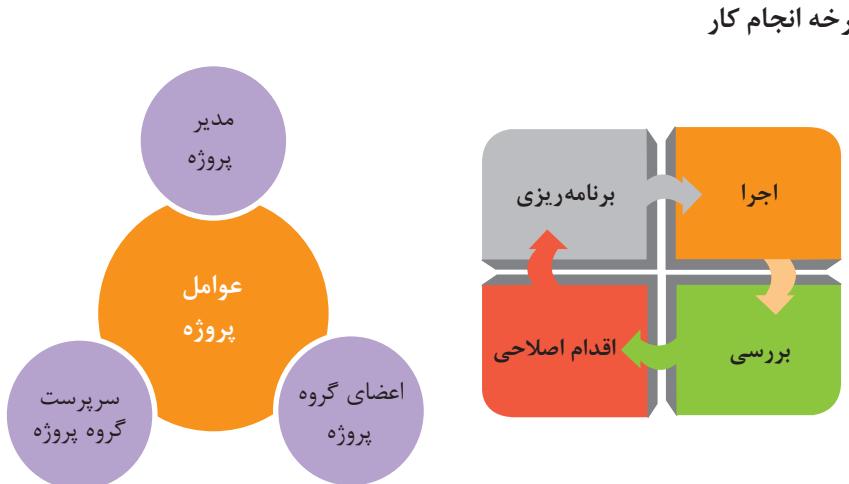
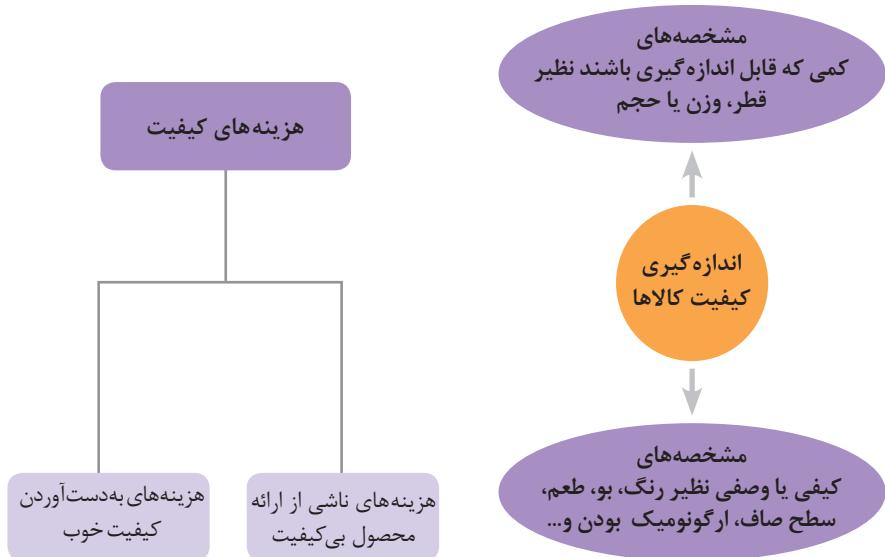
مشخصه‌های کیفیت کالا
مشخصه‌های کیفیت خدمات

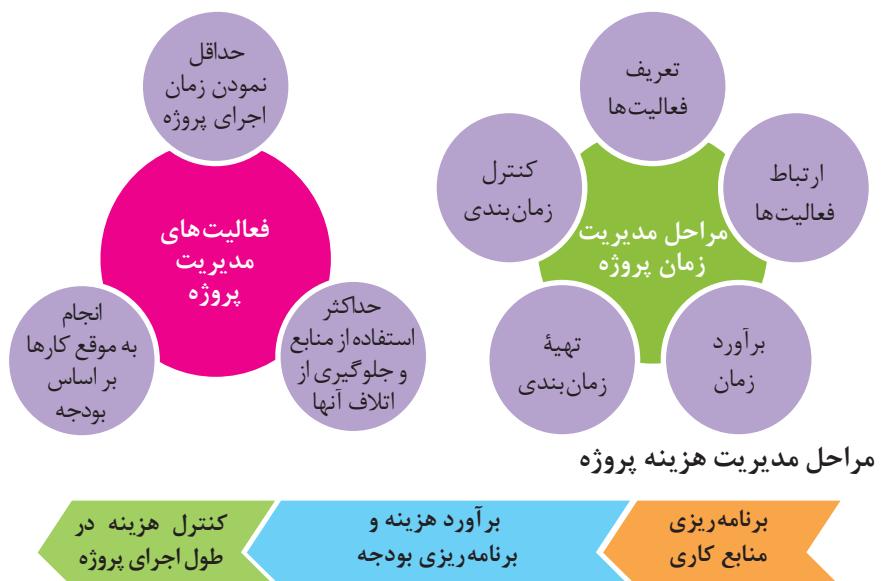
دیدگاه تولیدکننده

کیفیت نوع طراحی فرایند تولید، سطح عملکرد
تجهیزات و فناوری ماشین‌آلات، آموزش و نظارت
کارکنان و روش‌های کنترل کیفی

ساختار کلی نمودار علت و معلول یا استخوان ماهی

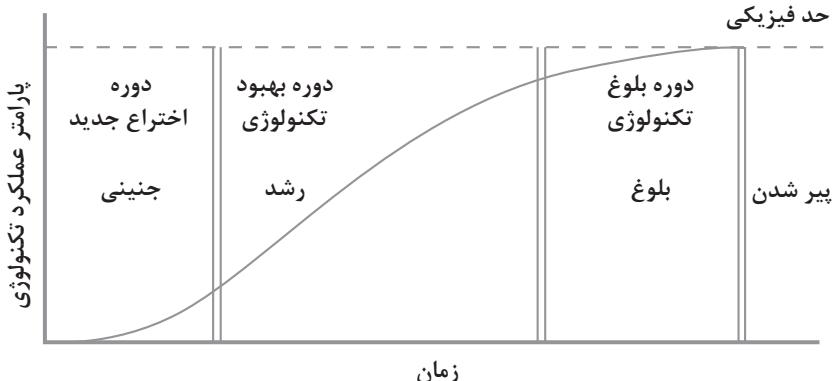

کاربرد فناوری‌های نوین

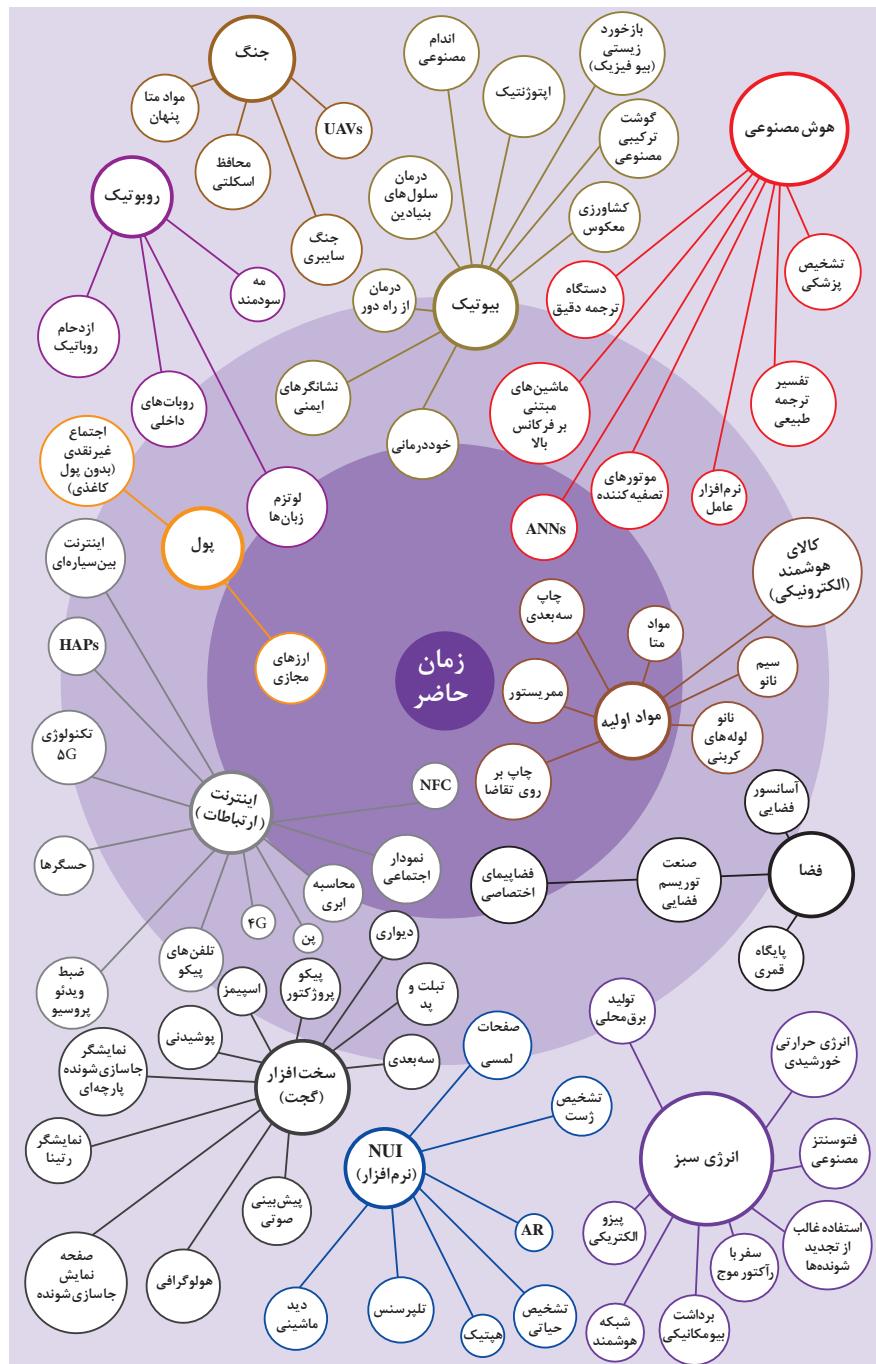
اولویت‌های علم و فناوری براساس سند جامع علمی کشور

- **اولویت‌های الف در فناوری:** فناوری هواشناسی، فناوری ارتباطات و اطلاعات، فناوری هسته‌ای، فناوری نانو و میکرون، فناوری‌های نفت و گاز، فناوری زیستی، فناوری زیست محیطی، فناوری فرهنگی و نرم
- **اولویت‌های ب در فناوری:** لیزر، فوتونیک، زیست‌حسگرها، حسگرهای شیمیایی، مکاترونیک، خودکارسازی و روباتیک، نیمرساناهای کشتی‌سازی، مواد نوتروکریب، بسیارها (پلیمرها)، حفظ و ذخایر ژئی، اکتشاف و استخراج مواد معدنی، پیش‌بینی و مقابله با زلزله و سیل و پدافند غیرعامل
- **اولویت‌های ج در فناوری:** اپتوالکترونیک، کاتالیست‌ها، مهندسی پزشکی، آلیاژهای فلزی، مواد مغناطیسی، سازه‌های دریایی، حمل و نقل ریلی، ترافیک و شهرسازی، مصالح ساختمانی سبک و مقاوم، احیای مرانع و جنگل‌ها و بهره‌برداری از آنها، فناوری بومی

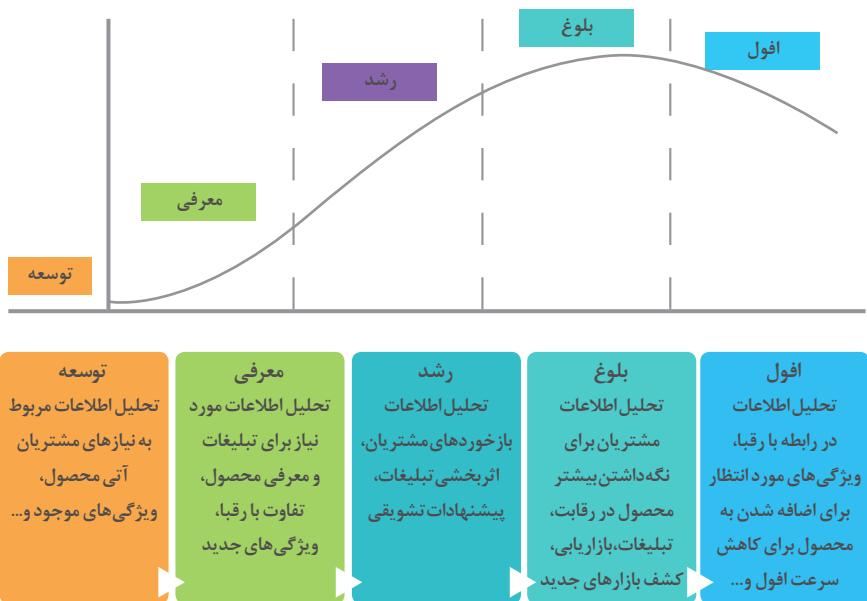
منحنی پیشرفت فناوری از شروع تا پایان

تجسمی از فناوری‌ها در آینده نزدیک

چرخه عمر محصول

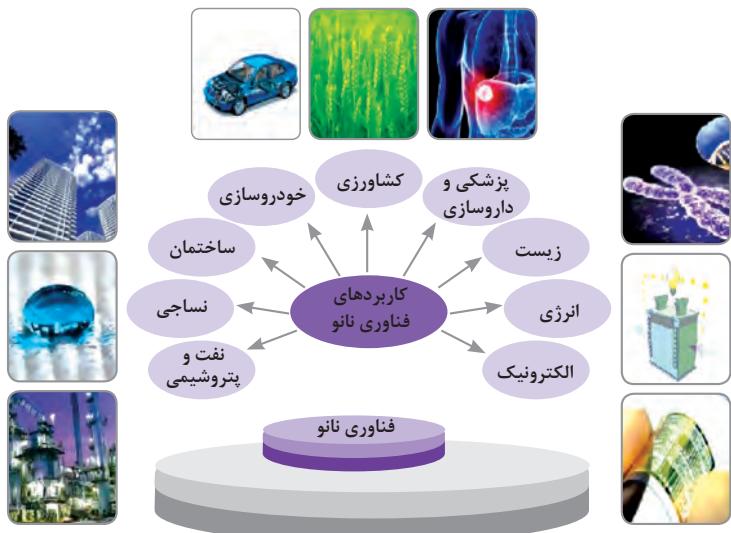
سطح مختلف کسب و کار در دنیای دیجیتالی

ویژگی‌های کلان داده‌ها

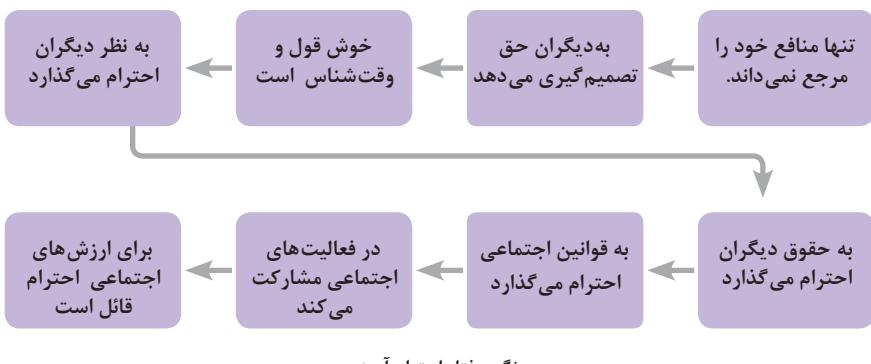
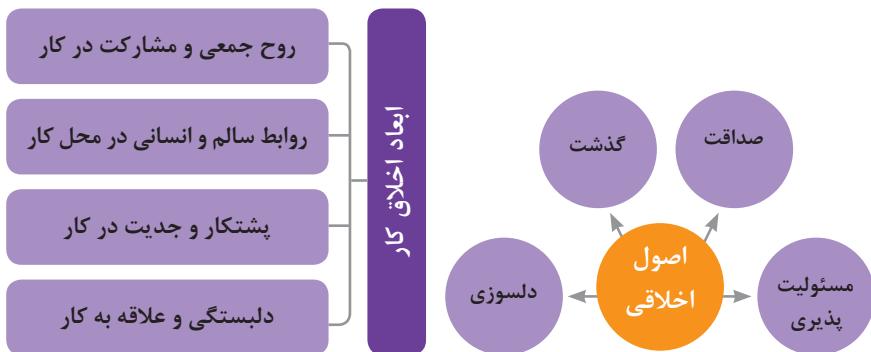
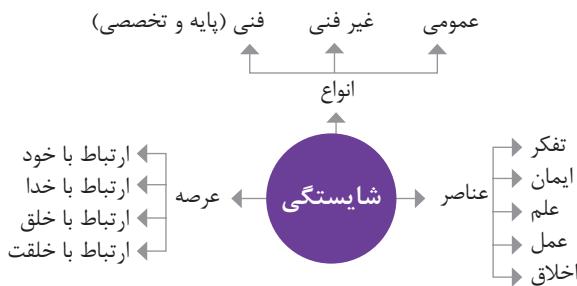

کاربرد فناوری نانو

اخلاق حرفه‌ای

در انجام کارها به صورت شایسته باشیستی به خدا، خود، خلق و خلقت هم زمان توجه داشت و در انجام آنها باید علم، عمل، ایمان، تفکر و اخلاق را همراه کرد.

دلسوز و رحیم هستند

رویکرد حمایتی دارند

به احساسات دیگران توجه می‌کنند

مشکلات دیگران را مشکل خود می‌دانند

در مصائب و مشکلات دیگران شریک می‌شوند

ویژگی افرادی که در حرفه شان خیرخواه هستند

برخی از کلیدهای زندگی شغلی و حرفه‌ای

- ۱ عبادت ده جزء دارد که نه جزء آن در کسب حلال است.
- ۲ کسی که در راه کسب روزی حلال برای خانواده اش بکوشد، مجاهد در راه خداست.
- ۳ بهترین درآمدها سود حاصل از معامله نیکو و پاک است.
- ۴ پاکیزه‌ترین مالی که انسان صرف می‌کند، آن است که از دسترنج خودش باشد.
- ۵ امانت‌داری، بی نیازی می‌آورد و خیانت، فقر می‌آورد.
- ۶ بهره‌آور ساختن مال از ایمان است.
- ۷ هر کس میانه روی و قناعت پیشه کند نعمتش پایدار شود.
- ۸ در ترازوی عمل چیزی سنگین‌تر از خُلق نیکو نیست.
- ۹ اشتغال به حرفه‌ای همراه با عفت نفس، از ثروت همراه با ناپاکی بهتر است.
- ۱۰ کسی که می‌خواهد کسبیش پاک باشد، در داد و ستد فریب ندهد.
- ۱۱ هر صنعتگری برای درآمد زایی نیازمند سه خصلت است: مهارت و تخصص در کار، ادای امانت در کار و علاقمندی به صاحب کار.
- ۱۲ هر کس ریخت و پاش و اسراف کند، خداوند او را فقیر کند.
- ۱۳ زمانی که قومی کم فروشی کنند، خداوند آنان را با قحطی و کمبود محصولات عذاب می‌کند.
- ۱۴ به راستی خدای متعال دوست دارد هر یک از شما هر گاه کاری می‌کند آن را محکم و استوار کند.
- ۱۵ تجارت در وطن مایه سعادتمندی مرد است.

به عنوان عضوی از نیروی کار ماهر کشور در پیشگاه خداوند متعال که دانای آشکار و نهان است؛ متعهد می شوم :

- مسئولیت‌پذیری، درست‌کاری، امانت‌داری، گذشت، انصاف و بهره‌وری در تمام امور شغلی و حرفه‌ای را سرلوجه کارهای خود قرار دهم.
- کار خود را با تفکر، ایمان، علم، عمل و اخلاق در عرصه های ارتباط با خود، خدا، خلق و خلقた به صورت شایسته انجام دهم.
- در تعالی حرفه ای، یادگیری مداوم ، مهارت افزایی و کسب شایستگی و ارتقای صلاحیت‌های حرفه‌ای خویش کوشباشم.
- مصالح افراد، مشتریان و جامعه را در انجام وظایف شغلی و حرفه ای بر منافع خود مقدم بدارم.
- با همت بلند و پشتکار برای کسب روزی حلال و تولید ثروت از طریق آن تلاش نمایم.
- از بطالت، بیکاری، اسراف، ریا، کم فروشی، گران فروشی و زیاده خواهی پرهیز کنم.
- در انجام وظایف شغلی و حرفه‌ای ، آنچه برای خود می پسندم، برای دیگران هم بپسندم و آنچه برای خود نمی پسندم برای دیگران نیز نپسندم.
- از کار، تولید، کالا، سرمایه و خدمات کشور خود در انجام وظایف شغلی و حرفه ای حمایت کنم.
- برای مخلوقات هستی، محیط زیست و منابع طبیعی کشورم ارزش قائل شوم و در حفظ آن بکوشم.
- از حیا و عفت، آراستگی ظاهری و پوشیدن لباس مناسب برخوردار باشم.
- همواره در حفظ و ارتقاء سلامت و بهداشت خود و دیگران در محیط کار تلاش نمایم.
- در انجام وظایف شغلی و حرفه‌ای در تمامی سطوح ، حقوق مالکیت معنوی و مادی اشخاص ، شرکت‌ها و بنگاه‌های تولیدی و خدماتی را رعایت کرده و بر اساس قانون عمل نمایم.
- و از خداوند متعال می خواهم در پیمودن این راه بزرگ، بینش مرا افزون، اراده‌ام را راسخ و گام‌هایم را استوار گردداند.

جدول عنایین دروس شایستگی های مشترک و پودمان های آنها

پایه	درس	پودمان ها
۱۰	آب، خاک، گیاه- گروه کشاورزی و غذا	خاک
		خواص شیمیایی و بهسازی خاک
		خواص آب
		منابع آب
		کشت و نگهداری گیاهان
		اهمیت، اهداف و عناصر ارتباطی
		ارتباط مؤثر با خود و مهارت های ارتباطی
		ارتباط مؤثر با خدا، خلقت و جامعه
		ارتباط مؤثر در کسب و کار
		اهمیت و کار کردن زبان بدن و فنون مذاکره
۱۰	ارتباط مؤثر- گروه بهداشت و سلامت	اهمیت، اهداف و عناصر ارتباط
		ارتباط مؤثر با خود و مهارت های ارتباطی
		ارتباط مؤثر با خدا، خلقت و جامعه
		ارتباط مؤثر در کسب و کار
		اهمیت و کار کردن زبان بدن و فنون مذاکره
		ترسیم با دست آزاد
		تجزیه و تحلیل نما و حجم
		trsیم سدهنما و حجم
		trsیم با رایانه
		نقشه کشی رایانه ای
۱۰	نقشه کشی فنی رایانه ای- گروه برق و رایانه	نقشه خوانی
		trsیم نقشه
		نقشه برداری از روی قطعه
		کنترل کیفیت نقشه
		trsیم پروره با رایانه
		نقشه خوانی
		trsیم نقشه
		نقشه برداری از روی قطعه
		کنترل کیفیت نقشه
		trsیم پروره با رایانه
۱۰	نقشه کشی فنی رایانه ای- گروه مواد و فراوری	نقشه خوانی
		trsیم نقشه
		نقشه برداری از روی قطعه
		کنترل کیفیت نقشه

جدول عنوانین دروس شایستگی های مشترک و پودمان های آنها		
پایه	درس	پودمان ها
۱۰	نقشه کشی فنی رایانه ای - معماری و ساختمان	ترسیم فنی و هندسی
		نقشه های ساختمانی
		ترسیم های سه بعدی
		خروچی دو بعدی از فضای سه بعدی
		کنترل کیفیت نقشه و ارائه پروژه
۱۰	طراحی و زبان بصری - گروه هنر	خلق هنری، زبان بصری و هنر طراحی
		طراحی ابزار دیدن و خلق اثر هنری
		نقشه، خط و طراحی خطی
		سطح، شکل و حجم، به کار گیری اصول ترکیب بنده در خلق آثار هنری
		نور و سایه در هنرهای بصری، رنگ و کاربرد آن در هنر

جدول عنوانین دروس شایستگی های پایه و پودمان های آنها		
پایه	درس	پودمان ها
۱۰	ریاضی ۱	حل مسائل به کمک رابطه بین کمیت های متناسب
		کاربرد درصد در حل مسائل زندگی روزمره
		مدل سازی برخی وضعیت ها به کمک معادله درجه دوم
		تفسیر توان رسانی به توان عده های گویا به کمک ریشه گیری
		مدل سازی و حل مسائل به کمک نسبت های مثلثاتی یک زاویه

جدول عنوانین دروس شایستگی های پایه و پودمان های آنها		
پایه	درس	پودمان ها
۱۱	ریاضی ۲	به کار گیری تابع در مدل سازی و حل مسائل
		مدل سازی و حل مسائل مرتبه با معادله ها و نامعادله ها
		مدل سازی و حل مسائل به کمک نسبت های مثلثاتی زاویه دلخواه
		حل مسائل مرتبه با لگاریتم ها
		تحلیل وضعیت ها به کمک مفاهیم آماری

<p>۱۲</p> <p>ریاضی ۳</p> <p>به کارگیری برخی تابع‌ها در زندگی روزمره</p> <p>تحلیل وضعیت‌ها به کمک مفهوم حد</p> <p>مقایسه حدهای یک طرفه و دو طرفه و پیوستگی تابع‌ها</p> <p>تحلیل وضعیت‌ها به کمک مفهوم مشتق</p> <p>به کارگیری مشتق در تعیین رفتار تابع‌ها</p> <p>به کارگیری مفاهیم، کمیت‌ها و ابزار اندازه‌گیری</p> <p>تحلیل انواع حرکت و کاربرد قوانین نیرو در زندگی روزمره</p> <p>مقایسه حالت‌های ماده و محاسبه فشار در شاره‌ها</p> <p>تحلیل تغییرات دما و محاسبه گرمای مبادله شده</p> <p>تحلیل جریان الکتریکی و محاسبه مقاومت الکتریکی در مدارهای الکتریکی</p> <p>به کارگیری مفاهیم پایه شیمی در زندگی</p> <p>تحلیل فرایندهای شیمیابی</p> <p>مقایسه محلول‌ها و کلوبید‌ها</p> <p>به کارگیری مفاهیم الکتروشیمی در زندگی</p> <p>به کارگیری ترکیب‌های کربن دار در زندگی</p>		
<p>۱۰</p> <p>فیزیک</p>		
<p>۱۱</p> <p>شیمی</p>		

جدول عنایون دروس شایستگی‌های پایه و پودمان‌های آنها

پودمان‌ها	درس	پایه
تجزیه و تحلیل انواع ترکیبات شیمیابی موجودات زنده		
بررسی ساختار ویروس‌ها، باکتری‌ها، آغازیان و قارچ‌ها		
معرفی و چگونگی رده بندی جانوران	زیست‌شناسی	۱۰
معرفی و چگونگی رده بندی گیاهان		
تعیین عوامل مؤثر بر بیهوشی کیفیت محیط زیست		

جدول عنوانین دروس شایستگی های غیرفنی و پودمان های آنها

پودمان ها	درس	پایه
تحلیل محیط کار و برقراری ارتباطات انسانی	الزامات محیط کار	۱۰
تحلیل عملکرد فناوری در محیط کار		
به کارگیری قوانین در محیط کار		
به کارگیری اینمنی و بهداشت در محیط کار		
مهارت کاریابی		
به کارگیری سواد فناورانه	کاربرد فناوری های نوین	۱۱
تحلیل فناوری اطلاعات و ارتباطات		
تجزیه و تحلیل فناوری های همگرا و به کارگیری مواد نوترکیب		
به کارگیری انرژی های تجدید پذیر		
تجزیه و تحلیل فرایند ایده تا محصول		
تولید و مدیریت تولید	مدیریت تولید	۱۱
مدیریت منابع تولید		
توسعه محصول جدید		
مدیریت کیفیت		
مدیریت پژوهش		
حل خلاصه مسائل	کارگاه نوآوری و کارآفرینی	۱۱
نوآوری و تجاری سازی محصول		
طراحی کسب و کار		
بازاریابی و فروش		
ایجاد کسب و کار نوآورانه		
ارائه مثال های حرفه و اخلاق در کار	اخلاق حرفه ای	۱۲
ارائه نمونه های اخلاق فردی در حرفه		
تعیین مصداق های مسؤولیت پذیری در حرفه		
تحلیل فرایندهای اخلاقی در حرفه		
تحلیل منشور اخلاقی در حرفه		

فصل ۶

شاپیستگی‌های پایه فنی

اتحادها

$$(x+y)^r = x^r + rx y + y^r$$

$$(x-y)^r = x^r - rx y + y^r$$

$$(x+a)(x+b) = x^r + (a+b)x + ab$$

$$(x+y)^r = x^r + rx^r y + rx y^r + y^r$$

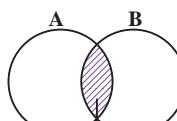
$$(x-y)^r = x^r - rx^r y + rx y^r - y^r$$

$$x^r - y^r = (x-y)(x^{r-1} + xy + y^{r-1})$$

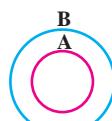
$$x^r - y^r = (x-y)(x^{r-1} - xy + y^{r-1})$$

$$x^r + y^r = (x+y)(x^{r-1} - xy + y^{r-1})$$

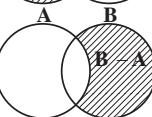
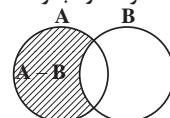
مجموعه ها

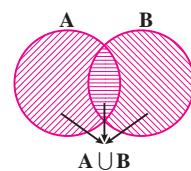
اشتراع دو مجموعه

$A \subseteq B, B \not\subseteq A$
زیر مجموعه

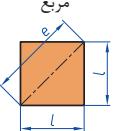
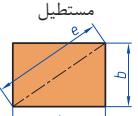
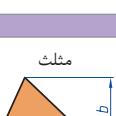
تفاضل دو مجموعه

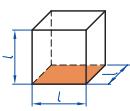
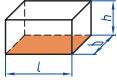
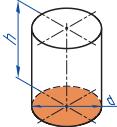
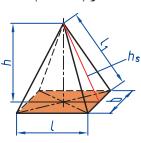
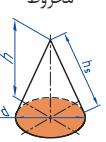
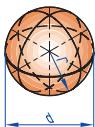

اجتماع دو مجموعه

نمایش مجموعه به صورت بازه

نمایش مجموعه	نمایش روی محور	نمایش بازه
$\{x \in \mathbb{R} a \leq x \leq b\}$		$[a, b]$
$\{x \in \mathbb{R} a < x \leq b\}$		$(a, b]$
$\{x \in \mathbb{R} a \leq x < b\}$		$[a, b)$
$\{x \in \mathbb{R} a < x < b\}$		(a, b)
$\{x \in \mathbb{R} a < x\}$		$(a, +\infty)$
$\{x \in \mathbb{R} x \leq b\}$		$(-\infty, b]$

	<p>مربع</p> <p>L طول ضلع e قطر A مساحت</p>	$A = L^2$ $e = \sqrt{2} \cdot L$
	<p>لوزی</p> <p>b ارتفاع L طول ضلع A مساحت</p>	$A = L \cdot b$
	<p>مستطيل</p> <p>e قطر b عرض L طول A مساحت</p>	$e = \sqrt{L^2 + b^2}$ $A = L \cdot b$
	<p>متوازي الاضلاع</p> <p>L طول b عرض A مساحت</p>	$A = L \cdot b$
	<p>ذوزنقه</p> <p>A مساحت L₁ طول قاعده بزرگ L₂ طول قاعده بزرگ L_m طول متوسط b عرض</p>	$L_m = \frac{L_1 + L_2}{2}$ $A = l_m \cdot b$ $A = \frac{L_1 + L_2}{2} \cdot b$
	<p>مثلث</p> <p>A مساحت L طول قاعده e ارتفاع</p>	$A = \frac{L \cdot b}{2}$
	<p>حلقه دائري</p> <p>A مساحت D قطر خارجي d قطر داخلي d_m قطر متوسط b عرض</p>	$d_m = \frac{D + d}{2}$ $A = \pi \cdot d_m \cdot b$ $A = \frac{\pi}{4} (D^2 - d^2)$
	<p>بيضي</p> <p>A مساحت D قطر بزرگ d قطر كوچك U محيط</p>	$U = \frac{\pi}{4} \cdot (D + d)$ $A = \frac{\pi \cdot D \cdot d}{4}$

 <p>مكعب</p>	A_o مساحت L طول ضلع V حجم	$A_o = 6L^2$ $V = L^3$
 <p>مكعب مستطيل</p>	b عرض h ارتفاع A_o مساحت L طول قاعده V حجم	$V = L.b.h$ $A_o = 2.(L.b + L.h + b.h)$
 <p>استوانه</p>	A_m مساحت جانبي h ارتفاع V حجم A_o مساحت	$A_o = \pi.d.h$ $V = \frac{\pi.d^2}{4}.h$ $A_o = \pi.d.h + 2\pi\frac{d}{4}$
 <p>هرم منتظم</p>	h ارتفاع h_s ارتفاع وجه b عرض قاعده L_1 طول يال L طول قاعده V حجم	$V = \frac{L.b.h}{3}$ $L_1 = \sqrt{h_s^2 + \frac{b^2}{4}}$ $h_s = \sqrt{h^2 + \frac{L^2}{4}}$
 <p>مخروط</p>	V حجم d قطر h ارتفاع h_s طول يال A_M مساحت جانبي	$h_s = \sqrt{\frac{d^2}{4} + h^2}$ $A_M = \frac{\pi.d.h_s}{2}$ $V = \frac{\pi.d^2}{4}. \frac{h}{3}$
 <p>كرة</p>	A_o مساحت V حجم d قطر كرة	$A_o = \pi.d^2$ $V = \frac{\pi.d^3}{6}$

نسبت و تنااسب

۱ در حالت کلی، دو نسبت a به b و c به d مساوی‌اند، هرگاه برای یک عدد مانند k داشته باشیم:

$$c=kd \quad a=kb \quad \frac{a}{b} = \frac{c}{d} = k$$

۲ اگر a و b مقادیر متناظر دو کمیت باشند که با هم رابطه معکوس دارند، مقدار $k=a \times b$ ثابت است و اگر c و d دو مقدار متناظر دیگر از همین کمیت باشند، داریم:

$$a=\frac{k}{b} \quad c=\frac{k}{d} \quad a \times b=c \times d$$

۳ خواص عملیات

در عبارت‌های زیر، فرض بر آن است که مخرج‌ها مخالف صفر هستند.

$\frac{a}{b} = \frac{ca}{cb} \quad (c \neq 0)$	$c \times \frac{a}{b} = \frac{ca}{b}$	$\frac{a}{b} = a \times \frac{1}{b}$
$\frac{a+b}{c} = \frac{a}{c} + \frac{b}{c}$		$-\frac{a}{b} = \frac{-a}{b} = \frac{a}{-b}$
$\frac{\frac{a}{b}}{\frac{c}{d}} = \frac{ad}{bc}$		$\frac{a}{b} \times \frac{c}{d} = \frac{ac}{bd}$

$$a \times d = b \times c \quad \text{تساوی} \quad \frac{a}{b} = \frac{c}{d} \quad \text{معادل است با}$$

درصد و کاربردهای آن

۱ معادله درصد: رابطه بین مقدار اولیه، درصدی از مقدار اولیه و مقدار نهایی را نشان می‌دهد.

$$b = x \times a$$

مقدار اولیه

↓

درصد به صورت عدد

اعشاری / کسری

۲ درصد تغییر: برای هر کمیتی مقدار

$$\frac{\text{مقدار اولیه} - \text{مقدار نهایی}}{\text{مقدار اولیه}} \times 100 = \frac{\text{میزان تفاوت در مقدار}}{\text{مقدار اولیه}} \times 100 = \text{نسبت تغییر} \times 100$$

را درصد تغییر آن کمیت می‌نامند.

درصد تغییر می‌تواند منفی هم باشد که به معنای کاهش است.

معادله درجه دوم

$$ax^2 + bx + c = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac \left\{ \begin{array}{l} \Delta > 0 \Rightarrow x_1, x_2 = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} \\ \Delta = 0 \Rightarrow x_1, x_2 = \frac{-b}{2a} \\ \Delta < 0 \Rightarrow \text{معادله ریشه ندارد} \end{array} \right.$$

نامعادله درجه دوم

نامساوی هایی به صورت $ax^2 + bx + c \geq 0$ یا $ax^2 + bx + c \leq 0$ که در آن a, b, c اعداد داده حقیقی هستند ($a \neq 0$) را نامعادله درجه دوم می‌نامند. مقدارهایی از x که نامعادله را به یک نامساوی درست تبدیل می‌کنند، جواب‌های نامعادله می‌نامند.

توان و ریشه یابی

$$a^m \times a^n = a^{m+n}$$

$$\frac{a^m}{a^n} = a^{m-n} \quad \frac{a^m}{a^n} = \frac{1}{a^{n-m}} \quad (a \neq 0)$$

$$(a^m)^n = a^{mn}$$

$$(ab)^n = a^n b^n, \quad \left(\frac{a}{b}\right)^n = \frac{a^n}{b^n} \quad (b \neq 0)$$

$$a^0 = 1 \quad (a \neq 0)$$

$$a^{-n} = \frac{1}{a^n} \quad (a \neq 0)$$

$$a^{\frac{1}{n}} = \sqrt[n]{a}$$

$$a^{\frac{m}{n}} = \sqrt[n]{a^m} = (\sqrt[n]{a})^m$$

$$\sqrt[n]{a^n} = (\sqrt[n]{a})^n = a$$

$$\sqrt[n]{a} \sqrt[k]{b} = \sqrt[nk]{ab}$$

$$\sqrt[mn]{a^n} = \sqrt[m]{a}$$

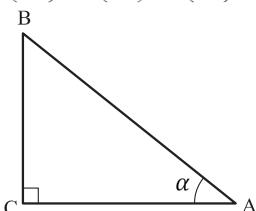
$$\frac{\sqrt[n]{a}}{\sqrt[n]{b}} = \sqrt[n]{\frac{a}{b}} \quad (b \neq 0)$$

مثلثات

۱ یکی از حالات تشابه دو مثلث، تساوی زاویه‌های آن دو مثلث می‌باشد.

۲ رابطه فیثاغورس: در مثلث قائم‌الزاویه ABC داریم:

$$(AB)^2 = (AC)^2 + (BC)^2$$

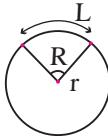

۲ نسبت‌های مثلثاتی یک زاویه تند:

در مثلث قائم‌الزاویه ABC زاویه تند α را در نظر بگیرید. بنا به تعریف داریم:

$$\tan \alpha = \frac{\text{طول ضلع روبروی زاویه } \alpha}{\text{طول ضلع مجاور زاویه } \alpha} = \frac{BC}{AC}$$

$$\pi = \frac{\pi}{180} R \quad (\text{رادیان}) \quad R = \frac{L}{r}$$

$$\sin \alpha = \frac{\text{طول ضلع روبروی زاویه } \alpha}{\text{وتر}} = \frac{BC}{AB}$$

$$\frac{L}{r} = \frac{\pi}{180} D \quad (\text{درجه})$$

$$\cos \alpha = \frac{\text{طول ضلع مجاور زاویه } \alpha}{\text{وتر}} = \frac{AC}{AB}$$

$$D = \frac{180}{\pi} R \quad (\text{درجه})$$

۳ روابط بین نسبت‌های مثلثاتی:

$$\tan \alpha = \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha} \quad (\text{ب})$$

$$\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = 1 \quad (\text{الف})$$

$\sin(\pi - \theta) = \sin \theta$	$\cos(\pi - \theta) = -\cos \theta$	$\tan(\pi - \theta) = -\tan \theta$
$\sin(\pi + \theta) = -\sin \theta$	$\cos(\pi + \theta) = -\cos \theta$	$\tan(\pi + \theta) = \tan \theta$
$\sin(-\theta) = -\sin \theta$	$\cos(-\theta) = \cos \theta$	$\tan(-\theta) = -\tan \theta$
$\sin(2\pi + \theta) = \sin \theta$	$\cos(2\pi + \theta) = \cos \theta$	$\tan(2\pi + \theta) = \tan \theta$
$\sin(2\pi - \theta) = -\sin \theta$	$\cos(2\pi - \theta) = \cos \theta$	$\tan(2\pi - \theta) = -\tan \theta$

Angle A in degrees	Angle A in radians	sin A	cos A	tan A	cot A
0°	0	0	1	0	∞
15°	$\frac{\pi}{12}$	$\frac{1}{4}(\sqrt{6} - \sqrt{2})$	$\frac{1}{4}(\sqrt{6} + \sqrt{2})$	$2 - \sqrt{3}$	$2 + \sqrt{3}$
30°	$\frac{\pi}{6}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}\sqrt{3}$	$\frac{1}{3}\sqrt{3}$	$\sqrt{3}$
45°	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{1}{2}\sqrt{2}$	$\frac{1}{2}\sqrt{2}$	1	1
60°	$\frac{\pi}{3}$	$\frac{1}{2}\sqrt{3}$	$\frac{1}{2}$	$\sqrt{3}$	$\frac{1}{3}\sqrt{3}$
75°	$\frac{5\pi}{12}$	$\frac{1}{4}(\sqrt{6} + \sqrt{2})$	$\frac{1}{4}(\sqrt{6} - \sqrt{2})$	$2 + \sqrt{3}$	$2 - \sqrt{3}$

Angle A in degrees	Angle A in radians	sin A	cos A	tan A	cot A
90°	$\frac{\pi}{2}$	1	0	$\pm\infty$	0
105°	$\frac{7\pi}{12}$	$\frac{1}{4}(\sqrt{6} + \sqrt{2})$	$-\frac{1}{4}(\sqrt{6} - \sqrt{2})$	$-(2 + \sqrt{2})$	$-(2 - \sqrt{2})$
120°	$\frac{2\pi}{3}$	$\frac{1}{2}\sqrt{3}$	$-\frac{1}{2}$	$-\sqrt{3}$	$-\frac{1}{\sqrt{3}}$
135°	$\frac{3\pi}{4}$	$\frac{1}{2}\sqrt{2}$	$-\frac{1}{2}\sqrt{2}$	-1	-1
150°	$\frac{5\pi}{6}$	$\frac{1}{2}$	$-\frac{1}{2}\sqrt{3}$	$-\frac{1}{\sqrt{3}}$	$-\sqrt{3}$
165°	$\frac{11\pi}{12}$	$\frac{1}{4}(\sqrt{6} - \sqrt{2})$	$-\frac{1}{4}(\sqrt{6} + \sqrt{2})$	$-(2 - \sqrt{2})$	$-(2 + \sqrt{2})$
180°	π	0	-1	0	$\pm\infty$

لگاریتم و خواص آن:

اگر a یک عدد حقیقی مثبت مخالف 1 باشد و اعداد حقیقی b و c به گونه‌ای باشند که: $b = a^c$ آنگاه c را لگاریتم b در مبنای a می‌نامند و با $\log_a b$ نشان می‌دهند. به عبارت دیگر داریم:

$\log_a b = c$ ■ فقط اعداد مثبت لگاریتم دارند، یعنی عبارت $\log_a b$ فقط برای $b > 0$ تعریف می‌شود.

$\log(bc) = \log b + \log c$ ■ برای $b, c > 0$ داریم:

$\log(a+b) \neq \log a + \log b$ ■ در حالت کلی: برای هر $a, b > 0$ داریم:

$\log \frac{b}{c} = \log b - \log c$ ■ برای $b, c > 0$ داریم:

$\log(a-b) \neq \log a - \log b$ ■ در حالت کلی: برای هر $a, b > 0$ داریم:

$\log b^x = x \log b$ ■ برای $b > 0$ و هر عدد حقیقی x داریم:

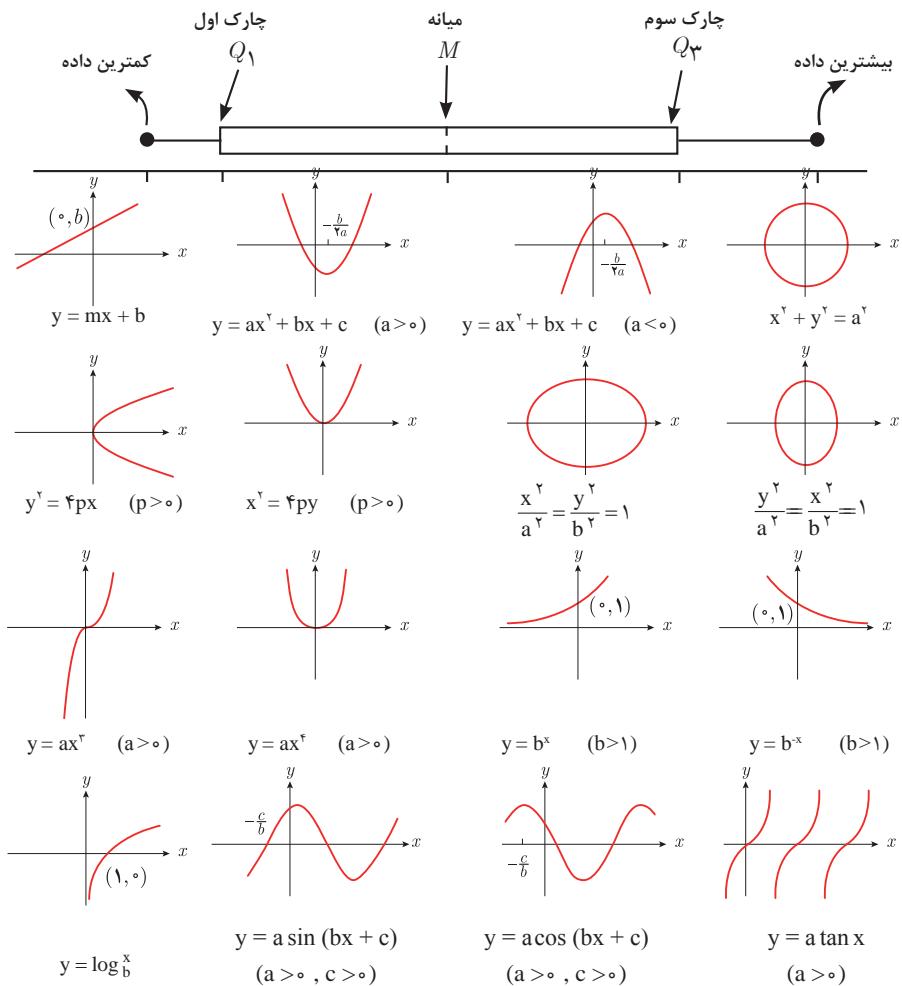
■ برای $a, b > 0$ و $a \neq 1$ داریم:

$$\log_a b = \frac{\log b}{\log a}$$

■ آمار توصیفی: ✓

- نمودار پراکنش دو کمیت، مجموعه‌ای از نقاط در صفحه مختصات است که طول و عرض هر نقطه، داده‌های مربوط به اندازه‌گیری‌های متناظر دو کمیت است.
- x و y دو کمیت مرتبط هستند. اگر مقادیر این دو کمیت برای بخش از x ها در یک بازه، مشخص باشد، پیش‌بینی مقادیر y به ازای x های مشخص در این بازه به کمک خط برآش را درون‌بایی و پیش‌بینی مقادیر y به ازای x های مشخص در خارج از این بازه را برونویانی می‌نامند.
- پس از مرتب کردن مقادیر داده‌ها، عددی را که تعداد داده‌های قبل از آن با تعداد داده‌های بعد از آن برابر است را میانه می‌نامند.

■ نمودار جعبه‌ای

■ نمودارها و منحنی‌ها

■ حد تابع

$$\lim_{x \rightarrow a} f(x) = A \quad \lim_{x \rightarrow a} g(x) = B. \Leftarrow \text{اگر}$$

$$\lim_{x \rightarrow a} k = k \quad \lim_{x \rightarrow a} [k \cdot f(x)] = k \cdot \lim_{x \rightarrow a} f(x) = k \cdot A.$$

$$\lim_{x \rightarrow a} [f(x) \pm g(x)] = \lim_{x \rightarrow a} f(x) \pm \lim_{x \rightarrow a} g(x) = A \pm B$$

$$\lim_{x \rightarrow a} [f(x) \cdot g(x)] = [\lim_{x \rightarrow a} f(x)] \cdot [\lim_{x \rightarrow a} g(x)] = A \cdot B$$

$$\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x)}{g(x)} = \frac{\lim_{x \rightarrow a} f(x)}{\lim_{x \rightarrow a} g(x)} = \frac{A}{B} \quad B \neq 0$$

$$p(x) \quad \Rightarrow \quad \text{چند جمله‌ای باشد} \quad \lim_{x \rightarrow a} p(x) = p(a).$$

$$\lim_{x \rightarrow a} [f(x)]^k = [\lim_{x \rightarrow a} f(x)]^k = A^k.$$

■ پیوستگی و ناپیوستگی تابع‌ها

تابع f و یک نقطه a از دامنه آن را در نظر بگیرید. گوییم تابع f در نقطه a پیوسته است، هرگاه حد f در a موجود باشد و

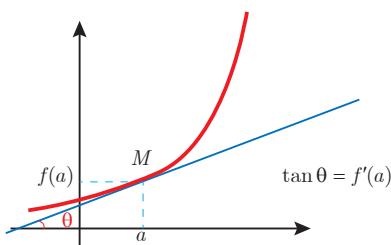
$$\lim_{x \rightarrow a} f(x) = f(a)$$

در غیر این صورت گوییم تابع f در نقطه a ناپیوسته است. اگر تابعی در همه نقاط دامنه خود پیوسته باشد، آن را تابعی پیوسته می‌نامند.

مشتق و شیب خط مماس بر نمودار تابع ✓

فرض کنید تابع f در نقطه a از دامنه خود مشتق‌پذیر باشد. در این صورت، $(a) f'$ نشان‌دهنده

$$\text{شیب خط مماس بر نمودار این تابع در نقطه } M = \begin{bmatrix} a \\ f(a) \end{bmatrix} \text{ است.}$$

مشتق تابع

$$m_{\tan} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x_1 + h) - f(x_1)}{h}$$

$$f'(x) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x + h) - f(x)}{h}$$

$$f(x) = k \quad f'(x) = 0.$$

$$f(x) = x^n \quad f'(x) = nx^{n-1}$$

$$f(x) = k \cdot g(x) \quad f'(x) = k \cdot g'(x)$$

$$f(x) = u(x) \pm v(x) \quad f'(x) = u'(x) \pm v'(x).$$

$$f(x) = u(x) \cdot v(x) \quad f'(x) = u(x) \cdot v'(x) + v(x) \cdot u'(x).$$

$$f(x) = u(x)/v(x) \quad f'(x) = \frac{v(x) \cdot u'(x) - u(x) \cdot v'(x)}{[v(x)]^2}.$$

$$y=f[g(x)] \quad \frac{dy}{dx} = f'[g(x)].g'(x).$$

اندازه‌گیری و دستگاه بین‌المللی یکاها

کمیت‌های اصلی و یکای آنها

نام یکا	نام یکا	کمیت
m	متر	طول
kg	کیلوگرم	جرم
s	ثانیه	زمان
K	کلوین	دما
mol	مول	مقدار ماده
A	آمپر	جريان الکتریکی
cd	کنده (شمع)	شدت روشنایی

یکای فرعی

یکای فرعی	یکای	کمیت
m/s	m/s	تندی و سرعت
m/s ^r	m/s ^r	شتاب
kg.m/s ^r	(N)	نیرو
kg/ms ^r	(Pa)	فشار
kgm ^r /s ^r	(J)	انرژی

مقادیر تقریبی برخی طول‌های اندازه‌گیری شده

جسم	طول	جسم	طول
افق اهل منظومه شمسی تا نزدیک‌ترین کهکشان	2×10^{11}	طول زمین فوتیال	9×10^1
افق اهل منظومه شمسی تا نزدیک‌ترین ستاره	4×10^{16}	طول بدن نوعی مگس	5×10^{-3}
یک سال نوری	9×10^{15}	اندازه ذرات کوچک گرد و خاک	1×10^{-4}
شعاع مدار میانگین زمین به دور خورشید	$1 / 1.5 \times 10^{11}$	اندازه یاخته‌های بیشتر موجودات زنده	1×10^{-5}
افق اهل میانگین ماه از زمین	$3 / 8.4 \times 10^8$	اندازه بیشتر میکروب‌ها	$0 / 2 - 2 \times 10^{-6}$
افق اهل میانگین زمین	$6 / 4.0 \times 10^6$	قطر اتم هیدروژن	$1 / 5.6 \times 10^{-10}$
افق اهل ماهواره‌های مخابراتی از زمین	$3 / 6 \times 10^7$	قطر هسته اتم هیدروژن (قطر بروتون)	$1 / 7.5 \times 10^{-15}$

مقادیر تقریبی برخی جرم‌های اندازه‌گیری شده

جسم (kg)	جسم (kg)	جسم
7×10^{-1}	انسان	1×10^{53} عالم قلیل مشاهده
1×10^{-1}	قورباغه	7×10^{41} کهکشان راه شیری
1×10^{-5}	پشه	2×10^{30} خورشید
1×10^{-15}	باکتری	6×10^{24} زمین
$1/6 \times 10^{-27}$	اتم هیدروژن	$7/34 \times 10^{22}$ ماه
$9/1 \times 10^{-31}$	الکترون	1×10^{-3} کوسمه

مقادیر تقریبی برخی از بازه‌های اندازه‌گیری شده

بازه زمانی	ثانیه
سن عالم	5×10^{17}
سن زمین	$1/43 \times 10^{17}$
میانگین عمر یک انسان	2×10^9
یک سال	$3/15 \times 10^7$
یک روز	$8/6 \times 10^4$
زمان بین دو ضربان عادی قلب	8×10^{-1}

واحدهای اندازه‌گیری انگلیسی

۱ واحدهای اندازه‌گیری طول

۱ میلی‌متر (mm) = $25/4$ سانتی‌متر (cm) = $2/5$ اینچ (in)

۱ فوت (ft) = ۱۲ اینچ (in)

۱ فوت (ft) = 36 اینچ (in) $\cong 90$ سانتی‌متر (cm)

۱ فوت (ft) = 5280 متر (m) $= 1609/344$ اینچ (in) $= 6336$ mil (mil) مایل خشکی

۱ فوت (ft) = 1853 متر (m) $\cong 6080$ مایل دریایی

۱ مایل خشکی $\cong 1/15$ مایل دریایی

ضریب تبدیل (با تقریب کمتر از ۰/۰۱)	به	برای تبدیل از
۱/۶۱	کیلومتر	مایل
۲/۵۴	سانتی‌متر	اینچ
۰/۳۱	متر	فوت
۰/۹۱	متر	یارد
۰/۶۲	مایل	کیلومتر
۰/۳۹	اینچ	سانتی‌متر
۳/۲۸	فوت	متر
۱/۰۹	یارد	متر

۲ واحدهای اندازه‌گیری جرم

۱ اونس (oz) = ۰/۰۳۵ گرم (g)

۱ گرم (g) ≈ ۲۸ اونس (oz)

۱ کیلوگرم (kg) ≈ ۳۵/۲۷ اونس (oz)

۱ پوند (lb) ≈ ۴۵۰ اونس (oz)

۱ کیلوگرم (kg) ≈ ۰/۴۵ پوند (lb)

۱ پوند (lb) ≈ ۲۲۰۰ تن (T)

۳ واحدهای اندازه‌گیری حجم

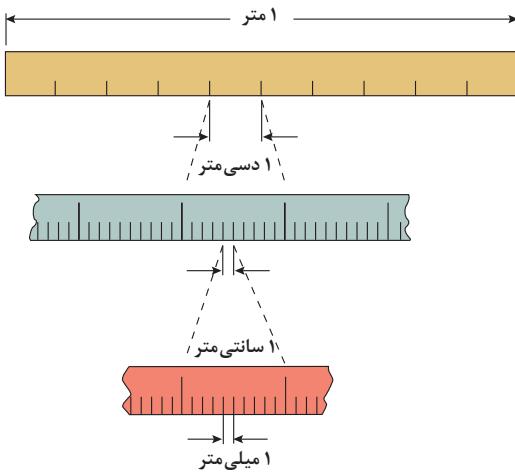
۱ میلی‌لیتر (ml) = ۵ قاشق چایخوری (tsp)

۱ میلی‌لیتر (ml) = ۱۵ قاشق سوپ‌خوری (tbsp)

۱ میلی‌لیتر (ml) = ۲۴۰ فنجان (C)

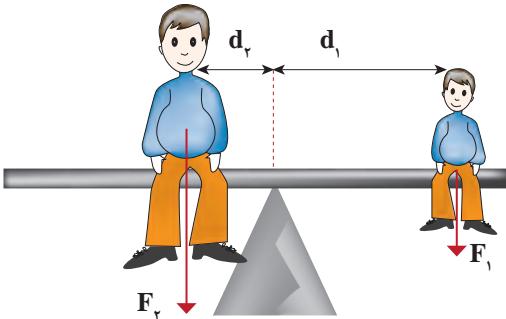
پیشوندهای مورد استفاده در دستگاه SI

نماد	پیشوند	ضریب	نماد	پیشوند	ضریب
y	یوکتو	10^{-24}	Y	یوتا	10^{24}
z	زیتو	10^{-21}	Z	زتا	10^{21}
a	آتو	10^{-18}	E	اگزا	10^{18}
f	فِمتو	10^{-15}	P	پِتا	10^{15}
p	پیکو	10^{-12}	T	تِرا	10^{12}
n	نانو	10^{-9}	G	گیگا (جیگا)	10^9
μ	میکرو	10^{-6}	M	مِگا	10^6
m	میلی	10^{-3}	k	کیلو	10^3
c	سانتی	10^{-2}	h	هِکتو	10^2
d	دِسی	10^{-1}	da	دِکا	10^1

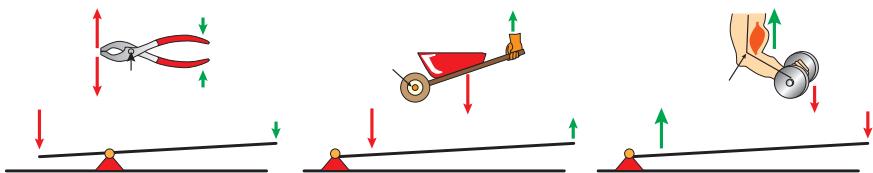

پیشوندهای کوچک کننده یکای متر

اهرم‌ها

گشتاور نیروی ساعتگرد = گشتاور نیروی پاد ساعتگرد
 $d_r \times f_r = d_l \times f_l$

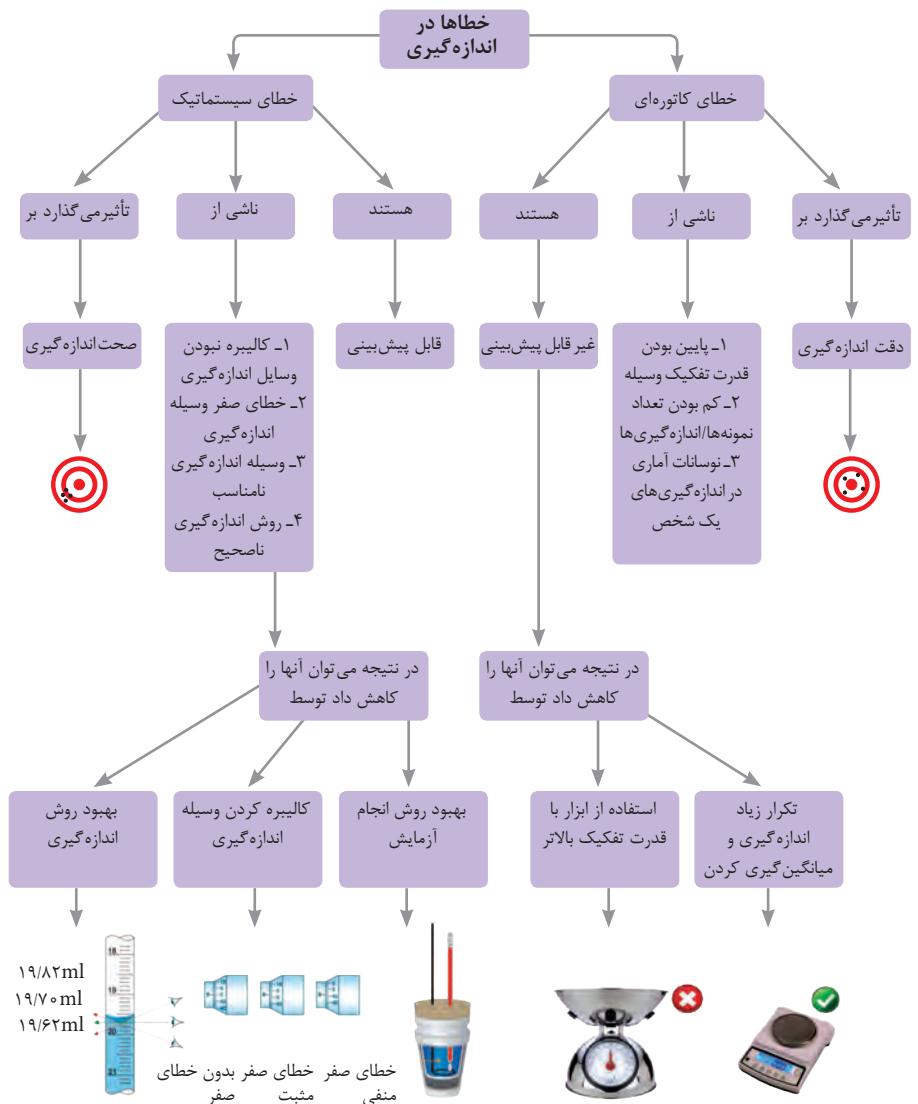

مزیت مکانیکی

$$\text{مزیت مکانیکی} = \frac{\text{بازوی محرك}}{\text{بازوی مقاوم}} = \frac{\text{اندازه نیروی مقاوم}}{\text{اندازه نیروی محرك}}$$

کاربرد	فرمول (معادله، رابطه)
جریان مقاومت‌های موازی	$I_1 + I_2 + I_3 = I_{eq}$
ولتاژ مقاومت‌های موازی	$V_1 = V_2 = V_3 = V_{eq}$
مقاومت معادل مقاومت‌های موازی	$\frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} + \frac{1}{R_3} = \frac{1}{R_{eq}}$
فشار و ارتباط آن با نیروی عمودی و سطح تماس	$P = \frac{F}{A}$
اختلاف فشار دو نقطه شاره ساکن	$P_3 - P_1 = +\rho g \Delta h$
فشار یک نقطه شاره ساکن	$P = \rho g \Delta h + p_{atm}$
اصل پاسکال	$P_3 = P_1 \Rightarrow \frac{F_1}{A_1} = \frac{F_3}{A_3}$
چگالی	$\rho = \frac{m}{v}$
چگالی نسبی	$d = \frac{\rho_3}{\rho_1}$
رابطه دما در مقیاس سلسیوس و مقیاس فارنهایت	$F = \frac{9}{5}\theta + 32$
رابطه دما در مقیاس سلسیوس و مقیاس کلوین	$T = \theta + 273$
رابطه دما در مقیاس فارنهایت و مقیاس کلوین	$T = (F + 459) \div 1.8$
مقدار گرمای داده شده به یک جسم	$Q = mC(\theta_3 - \theta_1) = mC\Delta\theta$
تعادل گرمایی	$Q_1 + Q_2 + Q_3 + \dots = 0$
گرمای منتقل شده از طریق رسانش	$Q = \frac{KAt(T_3 - T_1)}{L} = \frac{KAt\Delta T}{L}$
انسپاٹ خطی	$I_3 - I_1 = \alpha I_3 \Delta \theta$ $I_3 = I_1(1 + \alpha \Delta \theta)$
انبساط سطحی	$A_3 - A_1 = 2\alpha A_3 \Delta \theta$ $A_3 = A_1(1 + 2\alpha \Delta \theta)$
انبساط حجمی	$V_3 - V_1 = 3\alpha V_1 \Delta \theta$ $V_3 = V_1(1 + 3\alpha \Delta \theta)$

کاربرد	فرمول (معادله، رابطه)	کاربرد	فرمول (معادله، رابطه)
نیروی وزن	$g = \frac{W}{m} \rightarrow W = mg$	بازه زمانی	$\Delta t = t_f - t_i$
بیشینه نیروی اصطکاک ایستایی	$f_{s(max)} = \mu_s N$	جابجایی	$\Delta x = x_f - x_i$
نیروی اصطکاک جنبشی	$f_k = \mu_k N$	سرعت متوسط	$\bar{v} = \frac{x_f - x_i}{t_f - t_i} = \frac{\Delta x}{\Delta t}$
شدت جریان الکتریکی متوسط	$I = \frac{\Delta q}{\Delta t}$	رابطه مکان زمان حركت یکنواخت	$x = vt + x_0$
قانون اهم	$R = \frac{V}{I}$	شتاب متوسط	$\bar{a} = \frac{\Delta v}{\Delta t}$
مقاومت رساناهای فلزی در دمای ثابت	$R = \frac{\rho L}{A}$	شتاب لحظه‌ای حركت با شتاب ثابت	$a = \bar{a} = \frac{\Delta v}{\Delta t}$
انرژی الکتریکی مصرفی	$U = I^2 R t$	رابطه سرعت زمان حركت با شتاب ثابت	$v = v_0 + at$
توان مصرفی	$P = I^2 R$ و $P = \frac{U}{t}$ $P = VI$ و $P = \frac{V^2}{R}$	سرعت متوسط در حركت با شتاب ثابت	$\bar{v} = \frac{v_f + v_i}{2}$
جریان مقاومت‌های متواالی (سری)	$I_1 = I_2 = I_3 = I_{eq}$	رابطه مستقل از زمان در حركت با شتاب ثابت	$v_f^2 - v_i^2 = 2a(x - x_0)$
ولتاژ مقاومت‌های متواالی (سری)	$V_1 + V_2 + V_3 = V_{eq}$	رابطه جابجایی در حركت با شتاب ثابت	$\Delta x = x_f - x_i = \frac{1}{2}at^2 + v_0 t$
مقاومت معادل مقاومت‌های متواالی (سری)	$R_1 + R_2 + R_3 = R_{eq}$	قانون دوم نیوتن	$\vec{a} = \frac{\vec{F}}{m}$

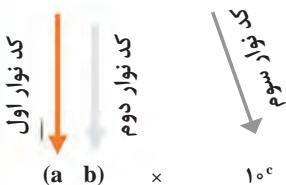
کدهای رنگی مقاومت

انواع مقاومت ثابت

مقدار مقاومت درصد خطأ

نحوه خواندن مقاومت رنگی

رنگ	کد رنگ	درصد خطأ
سیاه	۰	-
قهوه‌ای	۱	۱ درصد
قرمز	۲	۲ درصد
نارنجی	۳	۳ درصد
زرد	۴	۴ درصد
سبز	۵	-
آبی	۶	-
بنفش	۷	-
خاکستری	۸	-
سفید	۹	-
طلایی	-	۵ درصد
نقره‌ای	-	۱۰ درصد

ضریب انبساط طولی برخی اجسام

ماده	$\frac{1}{k}$	ماده	$\frac{1}{k}$
الجاس	$1/2 \times 10^{-6}$	مس	17×10^{-6}
شیشه پرکس	$3/2 \times 10^{-6}$	برنج	19×10^{-6}
شیشه معمولی	$9-12 \times 10^{-6}$	آلومینیوم	23×10^{-6}
فولاد	$11-13 \times 10^{-6}$	سرپ	29×10^{-6}
بتن	$10-14 \times 10^{-6}$	(°C)	51×10^{-6}

ضریب انبساط حجمی چند مایع در
دهمای حدود 20°C

جرمای ویژه J/kg.K	ماده	ضریب انبساط طولی $\frac{1}{k}$	ماده
۱۲۸	سرپ	$۰/۱۸ \times ۱۰^{-۳}$	جیوه
۱۳۴	تنگستن	$۰/۲۷ \times ۱۰^{-۳}$	آب
۲۳۶	نقره	$۰/۴۹ \times ۱۰^{-۳}$	گلیسیرین
۳۸۶	مس	$۰/۷۰ \times ۱۰^{-۳}$	روغن زیتون
۹۰۰	آلومینیوم	$۰/۷۶ \times ۱۰^{-۳}$	پارافین
۳۸۰	برنج	$۱/۰۰ \times ۱۰^{-۳}$	بنزین
۴۵۰	نوعی فولاد (آلیاژ آهن با ۲% کربن)	$۱/۰۹ \times ۱۰^{-۳}$	اتانول
۴۹۰	فولاد زنگ نزن	$۱/۱۰ \times ۱۰^{-۳}$	استیک اسید
۱۳۵۶	چوب	$۱/۲/۷ \times ۱۰^{-۳}$	بنزن
۷۹۰	گرانیت	$۱/۴/۳ \times ۱۰^{-۳}$	کلروفرم
۸۰۰	بتون	$۱/۶/۰ \times ۱۰^{-۳}$	استون
۸۴۰	شیشه	$۲/۴/۵ \times ۱۰^{-۳}$	اتر
۲۲۲۰	یخ	$۰/۹/۱۷ \times ۱۰^{-۳}$	آمونیاک
۱۴۰	جیوه	$۰/۱/۳ \times ۱۰^{-۳}$	
۲۴۳۰	اتانول	$۰/۱/۵ \times ۱۰^{-۳}$	
۳۹۰۰	آب دریا	$۰/۱/۷ \times ۱۰^{-۳}$	
۴۱۸۷	آب	$۰/۱/۹ \times ۱۰^{-۳}$	

* تمام نقاط غیر از یخ در دمای 20°C

چگالی برخی مواد متداول

$\rho(\text{kg/m}^3)$	ماده	$\rho(\text{kg/m}^3)$	ماده
$۱/۰۰ \times ۱۰^{-۳}$	آب	$۰/۹/۱۷ \times ۱۰^{-۳}$	یخ
$۱/۲۶ \times ۱۰^{-۳}$	گلیسیرین	$۲/۷۰ \times ۱۰^{-۳}$	آلومینیوم
$۰/۸۰۶ \times ۱۰^{-۳}$	اتیل الکل	$۷/۸۶ \times ۱۰^{-۳}$	آهن
$۰/۸۷۹ \times ۱۰^{-۳}$	بنزن	$۸/۹۲ \times ۱۰^{-۳}$	مس
$۱۳/۶ \times ۱۰^{-۳}$	جیوه	$۱۰/۵ \times ۱۰^{-۳}$	نقره
$۱/۲۹$	هوای	$۱۱/۳ \times ۱۰^{-۳}$	سرپ
$۱/۷۹ \times ۱۰^{-۱}$	هليم	$۱۹/۱ \times ۱۰^{-۳}$	اورانیوم
$۱/۴۳$	اکسیژن	$۱۹/۳ \times ۱۰^{-۳}$	طلاء
$۸/۹۹ \times ۱۰^{-۳}$	هیدروژن	$۲۱/۴ \times ۱۰^{-۳}$	پلاتین

داده های این جدول در دمای صفر درجه (0°C) سلسیوس و فشار یک اتمسفر اندازه گیری و گزارش شده اند.

جدول تناوبی عنصرها

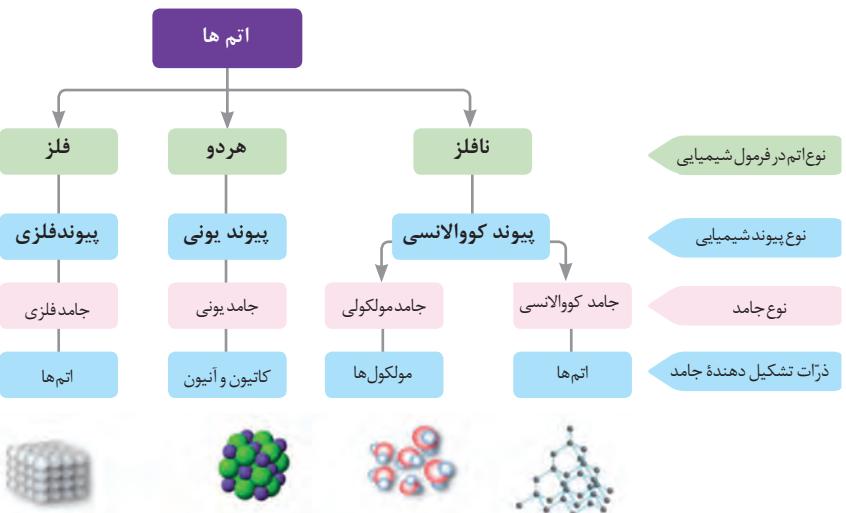
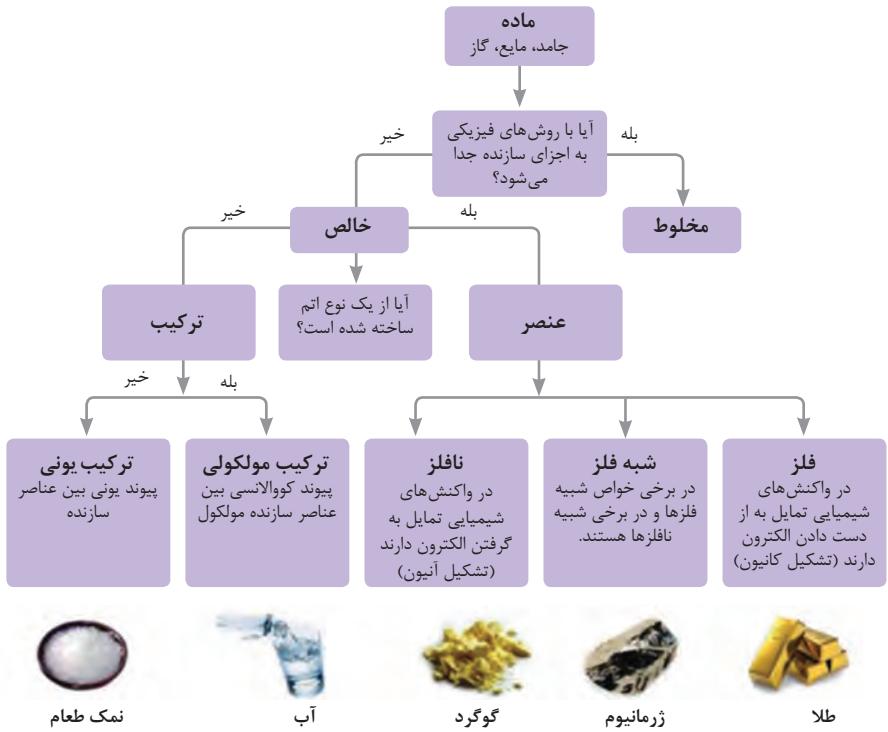
H هيدروجين 1.000-8 1H	Li ليتنيوم 7.016 3Li	Be باليتنيوم 9.012 4Be	B بورون 10.81 5B	C كربون 12.01 6C	N نيتروجين 14.01 7N	O أكسجين 15.99 8O	F فلور 18.99 9F	Ne نيون 20.18 10Ne
Na ناتريوم 22.99 11Na	Mg ماغنيسيوم 24.31 12Mg	Al ال Aluminum 26.98 13Al	Si الSilicon 28.09 14Si	P الPhosphorus 30.97 15P	S الSulfur 32.07 16S	Cl الChlorine 35.45 17Cl	Ar الArgon 39.95 18Ar	Kr الKrypton 83.80 36Kr
K كلورين 39.10 19K	Ca الCalcium 40.08 20Ca	Ti الTitanium 47.87 22Ti	V الVanadium 50.94 23V	Cr الChromium 52.00 24Cr	Mn الManganese 54.94 25Mn	Fe الIron 55.85 26Fe	Co الCobalt 58.93 27Co	Ni الNickel 58.71 28Ni
Rb الRubidium 85.47 37Rb	Sr الStrontium 87.62 38Sr	Nb الTantalum 92.91 41Nb	Zr الZirconium 91.22 40Zr	Tc الTechnetium 98.91 43Tc	Mo الMolybdenum 95.94 42Mo	Ru الRhodium 101.09 45Ru	Pd الPalladium 106.42 46Pd	Rh الRhodium 102.91 44Rh
Ds الDysprosium 184.91 66Ds	Yb الYtterbium 187.56 67Yb	Nb الTantalum 92.91 41Nb	Y الYttrium 88.91 39Y	Ta الTantalum 180.95 51Ta	Os الOsmium 190.23 76Os	Ir الIridium 192.22 77Ir	Pt الPlatinum 195.08 78Pt	Au الGold 196.97 79Au
Cs الCesium 132.91 55Cs	Lu الLutetium 174.97 71Lu	Ba الBarium 137.35 56Ba	Hf الHafnium 178.49 72Hf	Ta الTantalum 180.95 51Ta	W الTungsten 183.84 74W	Re الRhenium 186.21 75Re	Os الOsmium 190.23 76Os	Os الOsmium 190.23 76Os
Fr الFrancium 223.02 87Fr	Ra الRadium 226.02 88Ra	Ac الActinium 227.03 89Ac	Th الThorium 232.04 90Th	Db الDysprosium 233.04 91Db	Rf الRutherfordium 231.04 92Rf	Db الDysprosium 233.04 91Db	Rf الRutherfordium 231.04 92Rf	Gd الGadolinium 157.25 64Gd
La الLanthanum 138.91 57La	Ce الCerium 140.12 58Ce	Pr الPraseodymium 141.00 59Pr	Nd الNeodymium 144.24 60Nd	Pm الPromethium 145.94 61Pm	Sm الSamarium 150.44 62Sm	Eu الEuropium 151.96 63Eu	Tb الTerbium 158.93 65Tb	Dy الDysprosium 162.50 66Dy
Ac الActinium 227.03 89Ac	Th الThorium 232.04 90Th	Pa الProtactinium 231.04 91Pa	U الUranium 238.04 92U	Np الNeptunium 237.04 93Np	Pu الPlutonium 244.04 94Pu	Am الAmericium 243.04 95Am	Bk الBerkelium 247.04 97Bk	Cf الCalifornium 251.04 98Cf
Yb الYtterbium 187.56 67Yb	Lu الLutetium 174.97 71Lu	Lu الLutetium 174.97 71Lu	Hf الHafnium 178.49 72Hf	Ta الTantalum 180.95 51Ta	W الTungsten 183.84 74W	Re الRhenium 186.21 75Re	Os الOsmium 190.23 76Os	Ho الHolmium 164.93 67Ho
Y الYttrium 88.91 39Y	Lu الLutetium 174.97 71Lu	Lu الLutetium 174.97 71Lu	Hf الHafnium 178.49 72Hf	Ta الTantalum 180.95 51Ta	W الTungsten 183.84 74W	Re الRhenium 186.21 75Re	Os الOsmium 190.23 76Os	Er الErbium 167.25 68Er
Yb الYtterbium 187.56 67Yb	Lu الLutetium 174.97 71Lu	Lu الLutetium 174.97 71Lu	Hf الHafnium 178.49 72Hf	Ta الTantalum 180.95 51Ta	W الTungsten 183.84 74W	Re الRhenium 186.21 75Re	Os الOsmium 190.23 76Os	Yb الYtterbium 187.56 67Yb

عدد اتنى
عنصر
میانگین

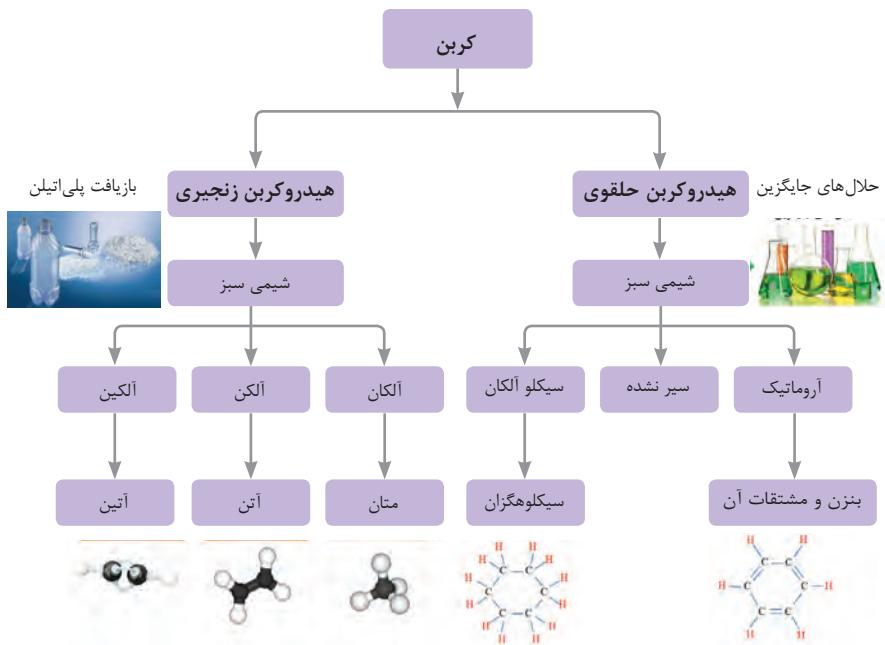
ثابت تفکیک اسیدها (Ka) و بازها (Kb)

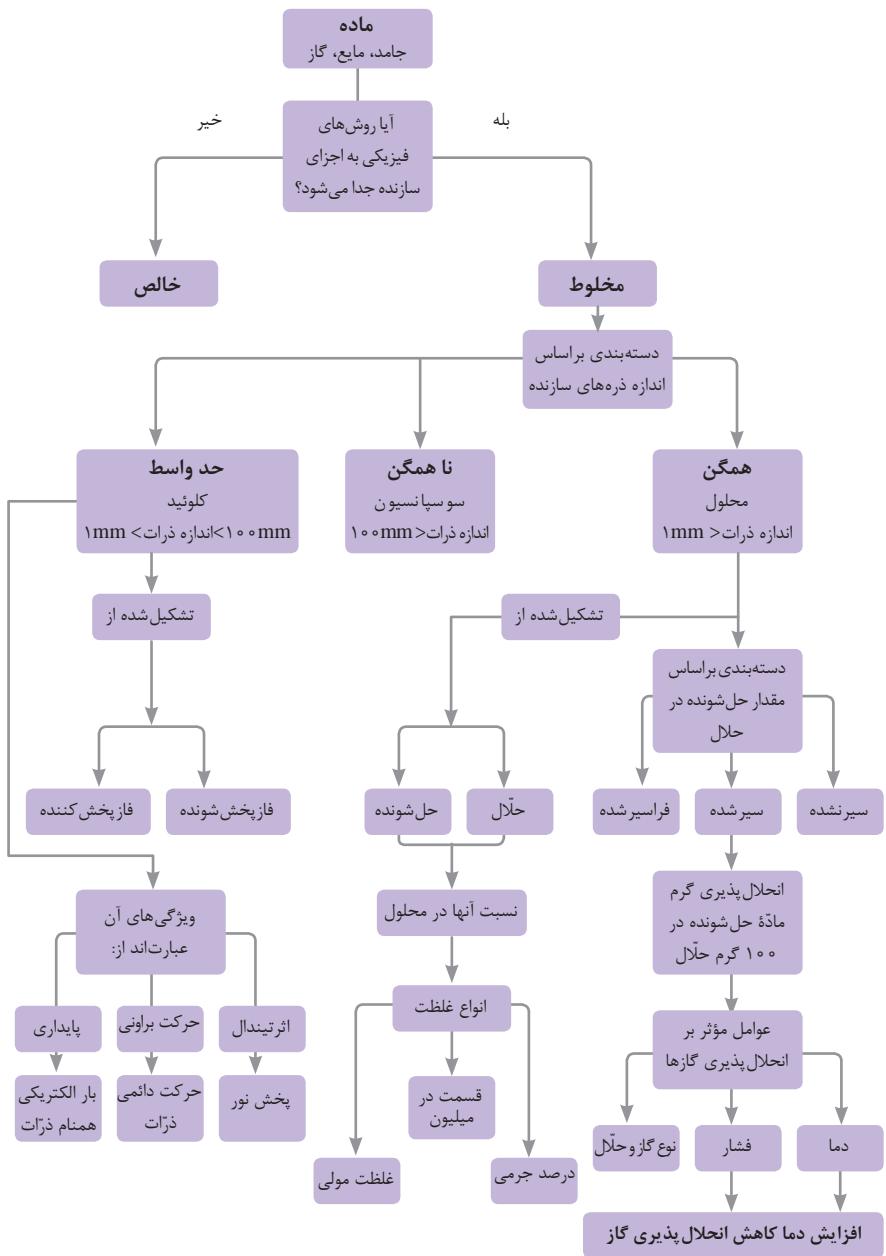
توجه: در شرایط یکسان (دما و غلظت) هر چه ثابت تفکیک اسید یا بازی بزرگ‌تر باشد، آن اسید یا باز قوی‌تر است.

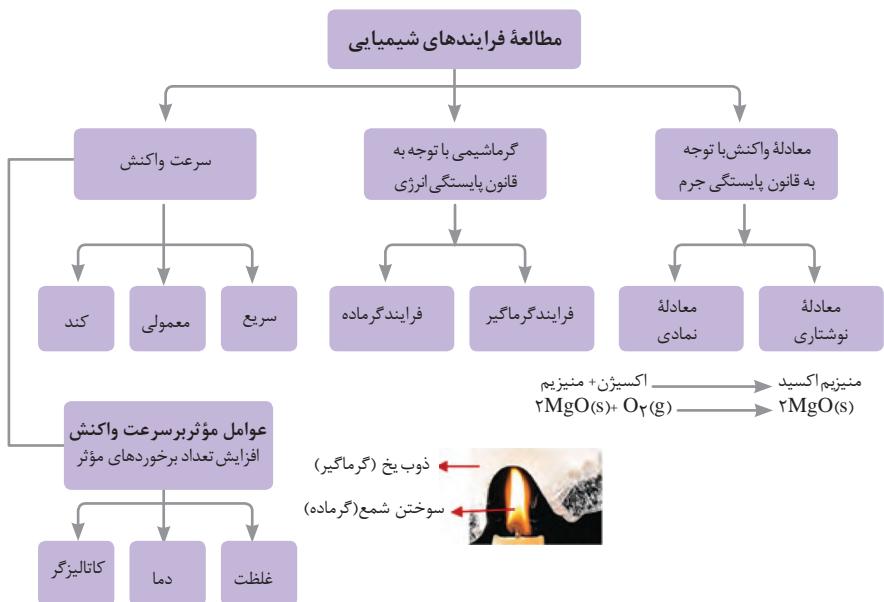
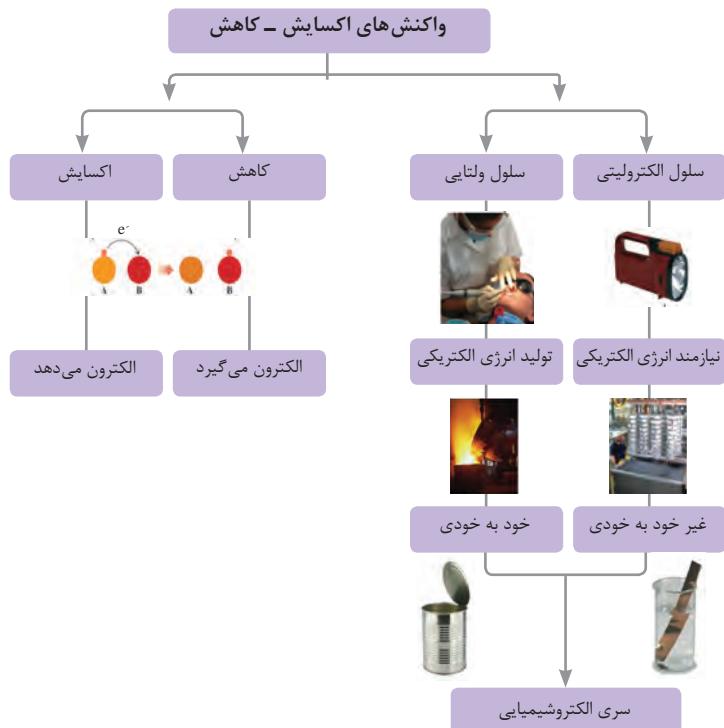
ثابت تفکیک (Ka)	فرمول شیمیابی	نام اسید	ثابت تفکیک (K _a)	فرمول شیمیابی	نام اسید
6.9×10^{-3}	H ₃ PO ₄	فسفریک اسید	اسید قوی	HClO ₄	پر کلریک اسید
1.3×10^{-3}	CH ₃ ClCO ₂ H	کلرو استیک اسید	اسید قوی	H ₂ SO ₄	سولفوریک اسید
7.4×10^{-4}	C ₆ H ₅ O ₇	سیتریک اسید	اسید قوی	HI	هیدروکلریک اسید
6.3×10^{-4}	HF	هیدروفلوئوریک اسید	اسید قوی	HCl	هیدروکلریک اسید
5.6×10^{-4}	HNO ₂	نیترو اسید	اسید قوی	HNO ₃	نیتریک اسید
6.2×10^{-5}	C ₆ H ₅ CO ₂ H	بنزوئیک اسید	2.2×10^{-1}	CCl ₃ CO ₂ H	تری کلرو استیک اسید
1.7×10^{-5}	CH ₃ CO ₂ H	استیک اسید	1.8×10^{-1}	H ₂ CrO ₄	کرومیک اسید
4.5×10^{-7}	H ₃ CO ₂	کربنیک اسید	1.7×10^{-1}	HIO ₃	یدیک اسید
8.9×10^{-8}	H ₂ S	هیدرو سولفوریک اسید	5.6×10^{-1}	C ₂ H ₅ O ₄	اگرالیک اسید
4×10^{-8}	HClO	هیپوکلرو اسید	5×10^{-3}	H ₃ PO ₃	فسفو اسید
5.4×10^{-10}	H ₃ BO ₃	بوریک اسید	4.5×10^{-1}	CHCl ₃ CO ₂ H	دی کلرو استیک اسید
			1.4×10^{-3}	H ₂ SO ₃	سولفورو اسید
ثابت تفکیک (K _b)	فرمول شیمیابی	نام باز	ثابت تفکیک (K _b)	فرمول شیمیابی	نام باز
4×10^{-4}	C ₆ H ₅ NH ₂	بوتیل آمین	باز قوی	KOH	پتاسیم هیدروکسید
6.3×10^{-5}	(CH ₃) ₂ N	تری متیل آمین	باز قوی	NaOH	سدیم هیدروکسید
1.8×10^{-5}	NH ₃	آمونیاک	باز قوی	Ba(OH) ₂	باریم هیدروکسید
1.7×10^{-9}	C ₆ H ₅ N	پیریدین	باز قوی	Ca(OH) ₂	کلسیم هیدروکسید
7.4×10^{-10}	C ₆ H ₅ NH ₂	آنیلین	5.4×10^{-4}	(CH ₃) ₂ NH	دی متیل آمین
			4.5×10^{-4}	C ₆ H ₅ NH ₂	اتیل آمین

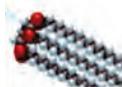

نمونه‌ها	نام کلرید	حالت فیزیکی	نوع کلرید	فاز پخش کننده	فاز پخش شونده
-	-	-	-	گاز	گاز
کفت صابون	کفت	مایع	گاز در مایع	مایع	
سنگ پا، یونالیت	کفت جامد	جامد	گاز در جامد	جامد	
مه، افسانه‌ها (اسپرسی‌ها)	آبروسول مایع	گاز	مایع در گاز	گاز	مایع
شیر، کره، مایونیز	امولسیون	مایع	مایع در مایع	مایع	
ژله، ژل موی سر	ژل	جامد	مایع در جامد	جامد	
دود، غبار	آبروسول جامد	گاز	جامد در گاز	گاز	جامد
رنگ‌های روغنی، چسب مایع	سول	مایع	جامد در مایع	مایع	
سرامیک، شیشه، رنگی، یاقوت، لعل، فیروزه	سول جامد	جامد	جامد در جامد	جامد	

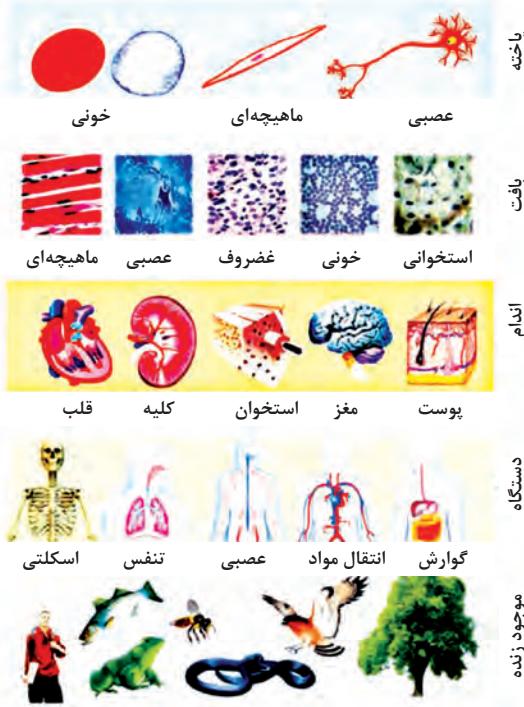

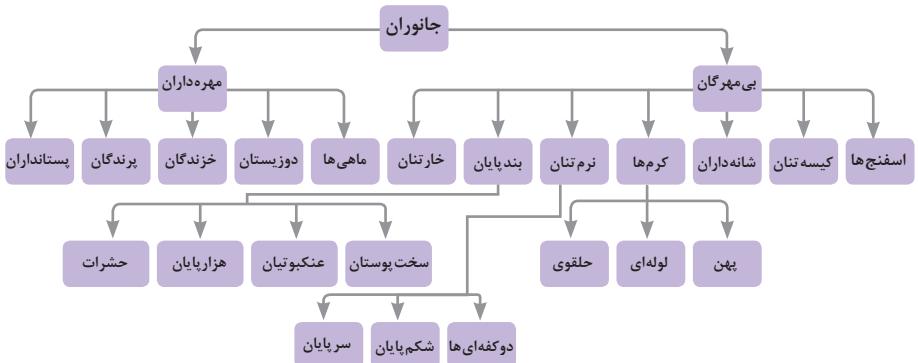

ساختار سلولی	درشت مولکول	واحد سازنده	
			نیتروژن پونیک
			آسید نوکلئیک
			پروتئین
			چربی

تصویر انواع درشت مولکول‌های شرکت‌کننده در ساختار یاخته‌ها

سازمان‌بندی یاخته‌ها

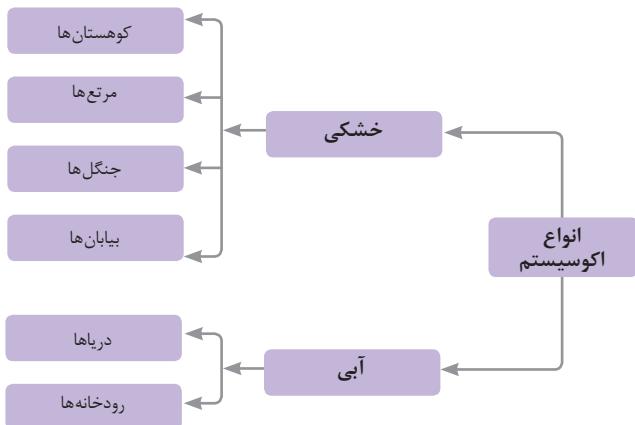

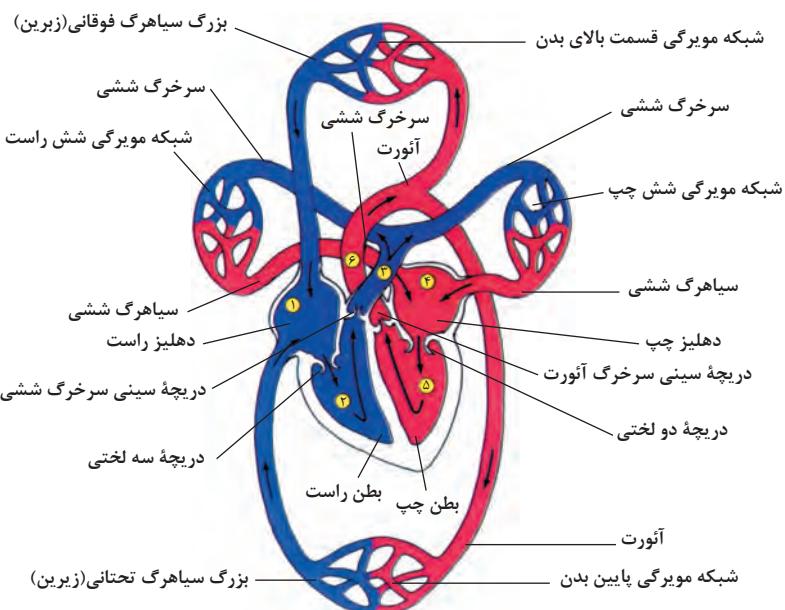
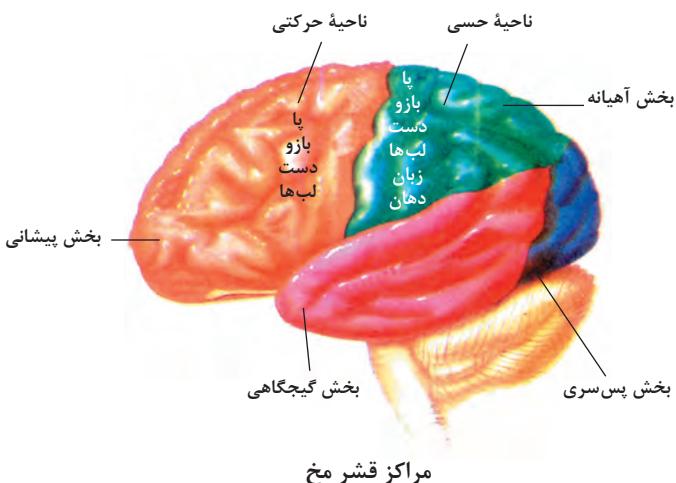
تصویر گروه های اصلی جانوران

جدول فهرست منابع طبیعی

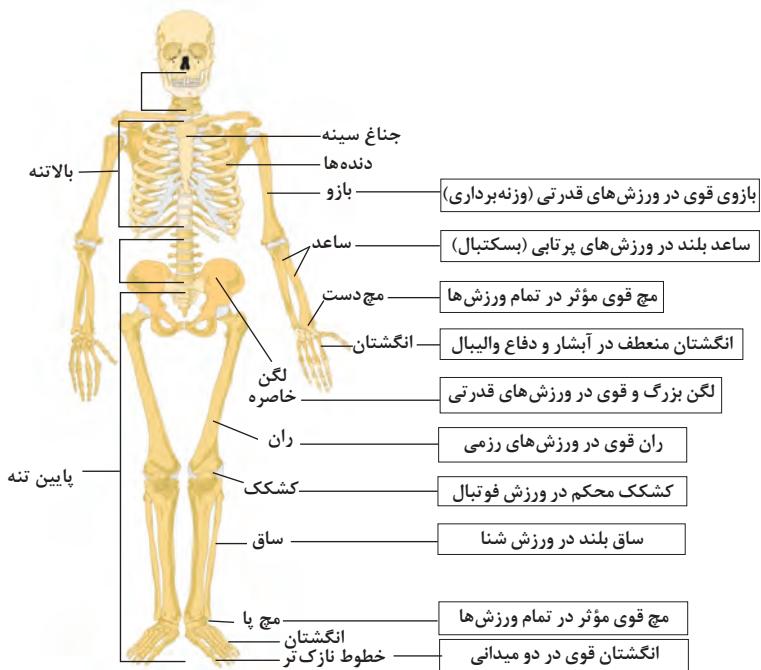
موضوعات	نوع منبع
جنگل ها و مراع و کشاورزی	منابع گیاهی
حيات وحش و دامپروری	منابع جانوری
مجموعه قارچ ها و باکتری ها	منابع میکروبی
مدت زمان دریافت نور، شدت نور خورشید، دما، شدت باد، رطوبت، ابرناکی و انواع بارش	منابع جوی
آنواع آب: سفره های آب زیرزمینی، چشم ها، روان آب ها، آب گیرها، دریاچه ها، دریاها و آقیانوس ها	منابع آبی
انواع خاک و بستر سنگی - کوه، تپه، دره و دشت	منابع خاکی
فلزات و سنگ های قیمتی	منابع کانی
نفت، گاز و زغال سنگ	منابع فسیلی
تمام افراد جامعه	منابع انسانی

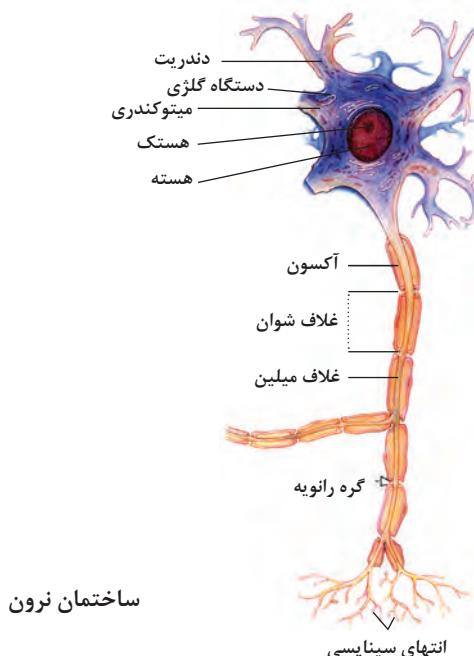
زیست‌شناسی در مورد انسان

شكل بالا گردش خون را در بدن نشان می‌دهد. شماره ۳، ۲، ۴ آغاز و پایان گردش ششی و ۱، ۵ و ۶ آغاز و پایان گردش عمومی خون را نشان می‌دهد.

تنوع استخوان‌ها و کاربرد آنها در ورزش

- ۱ دفتر برنامه ریزی و تأثیف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کارداش. برنامه درسی رشته معماری داخلی، ۱۳۹۳.
- ۲ آریانزاد، پرستو. طراحی معماری. تهران. شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران، چاپ سوم، ۱۳۹۶.
- ۳ پترو، جولیوس. زلینگ، مارتین. ترجمه محمد احمدی‌نژاد. ابعاد انسانی و فضاهای داخلی. کتاب مرجع استانداردهای طراحی. تهران. نشر خاک. چاپ دوم. پاییز ۱۳۸۶.
- ۴ حاجی قاسمی و دیگران. گنجنامه. فرهنگ آثار معماری اسلامی ایران: خانه‌های کاشان. تهران. انتشارات دانشگاه شهید بهشتی. ۱۳۷۵.
- ۵ حاجی قاسمی و دیگران. گنجنامه، فرهنگ آثار معماری اسلامی ایران: خانه‌های یزد. تهران. انتشارات دانشگاه شهید بهشتی و انتشارات روزنه. ۱۳۸۳.
- ۶ حاجی قاسمی و دیگران. گنجنامه. فرهنگ آثار معماری اسلامی ایران: خانه‌ها (جلد ۱ و ۲). تهران. انتشارات دانشگاه شهید بهشتی و انتشارات روزنه. ۱۳۸۳.
- ۷ خان محمدی، محمد علی. مبانی طراحی معماری. تهران. شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران. ۱۳۸۶.
- ۸ دچیار، جوزف، پترو، جولیوس. زلینک، مارتین. ترجمه میرحسین سیفی، استانداردهای جامع معماری داخلی و طراحی فضا (تايم سیور Time-Saver)، تهران. نشر شهراب. چاپ اول ۱۳۹۱.
- ۹ سرتیپی‌پور، محسن. خانه‌های روستایی ایران. تهران. بنیاد مسکن انقلاب اسلامی. ۱۳۸۸.
- ۱۰ سید صدر، سید ابوالقاسم. معماری. رنگ و انسان. تهران. آثار اندیشه. بهار ۱۳۸۴.
- ۱۱ صادقی‌پی، ناهید. طرح معماری، طراحی خانه مسکونی. تهران. انتشارات فاطمی. ۱۳۹۰.
- ۱۲ طاقی، زهرا. ترسیم فنی و نقشه‌کشی. تهران. شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران. ۱۳۹۵.
- ۱۳ قاسم‌زاده، مسعود. معیارهای ابعادی و ملاحظات طراحی فضاهای واحد مسکونی شهری. تهران. مرکز تحقیقات راه مسکن و شهرسازی. ۱۳۹۱.
- ۱۴ کامبی، ابریکو و به نه د تو. کریستینا و اشتاینر. جوانان بالتسانه تی. ترجمه حسین ماهوتی‌پور. تیپولوژی ساختمان‌های مسکونی حیاط دار تهران. نشر امین دز. ۱۳۸۲.
- ۱۵ مهندسین مشاور زیستا. راهنمای عمومی طراحی مسکن و محیط مسکونی. تهران. وزارت راه و شهرسازی. مرکز مطالعاتی و تحقیقاتی شهرسازی و معماری. ۱۳۹۰.
- ۱۶ نویفرت، ارنست. نویفرت، پیتر. ترجمه حسین مظفری ترشیزی. اطلاعات معماری نویفرت. تهران. نشر آزاده. ۱۳۸۶.

- ۱۷** ونتلینگ، جیمز. ترجمه حبیب قاسمی. طراحی مسکن بر پایه سبک زندگی.
مشهد. کتابکده کسری. ۱۳۹۲.
- ۱۸** نیکخواه، عباس. متره و برآورده. تهران. شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران. ۱۳۹۶.
- ۱۹** فهرست بها واحد پایه. رشتة ابنيه سال ۱۳۹۶. سازمان برنامه و بودجه.
- ۲۰** استانداردهای سازمان ملی استاندارد.
- ۲۱** موافقتنامه و شرایط عمومی و شرایط خصوصی و پیمان‌ها (نشریه شماره ۴۳۱۱ سازمان برنامه و بودجه).
- ۲۲** ارجمند، محمدعلی. متره و برآورد و اصول پیمانکاری. تهران. نشر آزاده. ۱۳۹۵
- ۲۳** حقایقی، نصرت الله. متره و برآورد و آنالیز بهاء. تهران. انتشارات دانشگاه علم و صنعت ایران. ۱۳۹۳.
- ۲۴** فرخزاد، محمد. کاربرد رایانه در نقشه‌کشی معماری. تهران. چاپ و نشر کتاب‌های درسی. ۱۳۹۵.
- ۲۵** تاجالدینی، شاهین. اتوکد و نقشه‌های ساختمانی. تهران. چاپ و نشر کتاب‌های درسی. ۱۳۹۵.
- ۲۶** خان‌محمدی، محمدعلی، نقشه‌کشی معماری، آموزش و پژوهش. ۱۳۹۵
- ۲۷** خان‌محمدی، محمدعلی، نقشه‌کشی فنی ساختمان، آموزش و پژوهش ۱۳۹۲
- ۲۸** فخیمی، محمدمهری. طراحی داخلی (از معماری تا دکوراسیون داخلی). انتشارات پرهام نقش. ۱۳۹۲
- ۲۹** علیرضایی، مهدی و سمیه ابراهیمی. معماری فضا. انتشارات علم معمار. ۱۳۹۴
- ۳۰** گریملی، گریس و می‌می‌لاو. مرجع و مشخصات فنی طراحی داخلی. انتشارات کتاب کده کسری. ۱۳۹۵
- ۳۱** سرمهد نهری، امیر. اطلاعات معماری نویفرت. انتشارات سیماهی دانش. ۱۳۹۱.
- ۳۲** استانداردهای نقشه‌کشی ساختمان. نشریه شماره ۲۵۶ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور.
- ۳۳** دچیارو، جوزف و جونیول پاندو و مارتین زلینک. استانداردهای جامع سازی داخلی و طراحی فضا. انتشارات شهرآب. ۱۳۹۳.
- ۳۴** کاتوس، دیتیریس. اطلاعات ضروری برای معماران. انتشارات طحان. ۱۳۹۳.
- ۳۵** مقررات ملی ساختمان مبحث ۱۲. وزارت مسکن و شهرسازی
- ۳۶** دی.کی.چینگ. فرهنگ بصری معماری. انتشارات یزدا. ۱۳۸۸.
- ۳۷** سورنسن، رابرت جیمز. ترجمه حبیب، فرح، فیاض، راما. معماری برای معلومان. مرکز نشر دانشگاهی. ۱۳۷۰.

۲۸ Autodesk , Inc , AutoCAD 2017 Help , 2017

